

Dokument nr. 15:7

(2011–2012)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 901 – 1050

23. februar – 14. mars 2012

Innhold

Spørsmål	Side
901. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. effektivisering av innkjøp og investeringer i politiet, besvart av justisministeren ...	13
902. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. kredittkort, besvart av finansministeren	14
903. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. den nye offentlighetsloven, besvart av justisministeren	15
904. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. utenlandske transportører som blir tatt for kriminelle forhold, besvart av justisministeren	16
905. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. dyrking av industrihamp i Norge, besvart av landbruks- og matministeren	16
906. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. økte oljepriser, besvart av finansministeren	17
907. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. beredskapen i Ytre Oslofjord, besvart av fiskeri- og kystministeren	18
908. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. geologistudier, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	19
909. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. rovdyr, besvart av landbruks- og matministeren	20
910. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. prosjektfinansiering ved egne utbyggingselskaper med statlig, fylkeskommunal og kommunalt eierskap ved samferdselsprosjekter, besvart av finansministeren	21
911. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. bevilgninger til norske bedrifter, besvart av finansministeren	22
912. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. ACTA-avtalen, besvart av justisministeren	23
913. Fra stortingsrepresentant Sylvi Graham, vedr. regler for bortfall av rettigheter i folketrygden ved botid utenfor riket, besvart av arbeidsministeren	24
914. Fra stortingsrepresentant Sylvi Graham, vedr. Kaasa-utvalgets innstilling, besvart av helse- og omsorgsministeren	25
915. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. jagerflykjøp, besvart av finansministeren	26
916. Fra stortingsrepresentant Mette Hanekamhaug, vedr. krav om fremmedspråk i videregående skole, besvart av kunnskapsministeren	26
917. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. kunst og oljepenger, besvart av finansministeren	27
918. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. støtte fra Nav til foreldrepar med en sønn uten verbalt språk, som er døvblind og trenger hjelp til alt, besvart av arbeidsministeren	28

	Side
919. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. FrPs alternative statsbudsjett, besvart av finansministeren	29
920. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen, vedr. kombinere etterlatteytelser og arbeid, besvart av arbeidsministeren	31
921. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. tilsetting av lensmann i Lødingen, besvart av justisministeren	31
922. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. norsk treforedlingsindustri, besvart av finansministeren	32
923. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. driftssikkerheten for nødnettet i Norge, besvart av justisministeren	33
924. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. utvalg som skal se på de modellene som brukes for å beregne den økonomiske utviklingen, besvart av finansministeren	34
925. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. penger brukt på oljeinvesteringer, besvart av finansministeren	35
926. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. lønnsoppgjør, besvart av finansministeren	35
927. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. oljepengebruk utenfor handlingsregelen, besvart av finansministeren	36
928. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. NO _x fondet, besvart av finansministeren	37
929. Fra stortingsrepresentant Åge Starheim, vedr. klimafond på samme lest som NO _x fondet, besvart av finansministeren	38
930. Fra stortingsrepresentant Henning Skumsvoll, vedr. CO ₂ -lovgivning og industrien, besvart av finansministeren	38
931. Fra stortingsrepresentant Henning Skumsvoll, vedr. CO ₂ -kostnader i kraftprisene,, besvart av miljø- og utviklingsministeren	39
932. Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. lisensjakt, besvart av miljø- og utviklingsministeren	40
933. Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. Utsira-høyden, besvart av olje- og energiministeren	41
934. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. Hviterussland, besvart av utenriksministeren	41
935. Fra stortingsrepresentant Karin S. Woldseth, vedr. kristne og andre livssynsminoriteter i Midtøsten og Nord-Afrika, besvart av utenriksministeren	42
936. Fra stortingsrepresentant Svein Harberg, vedr. fordelingen av SAK-midler, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	43
937. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. pleie og omsorg i kommunale institusjoner, besvart av helse- og omsorgsministeren	45
938. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. beregningsgrunnlaget for bønders inntekt, besvart av landbruks- og matministeren	47
939. Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. tilbudet til skuleflinke elever, besvart av kunnskapsministeren	47
940. Fra stortingsrepresentant Siri A. Meling, vedr. fritak for elsertifikatplikt, besvart av olje- og energiministeren	48
941. Fra stortingsrepresentant Siv Aida Rui Skattem, vedr. doktorander, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	49

	Side
942. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. PET-CT-skanning, besvart av helse- og omsorgsministeren	50
943. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. landsammenligninger av ressursbruk på helse, besvart av helse- og omsorgsministeren	51
944. Fra stortingsrepresentant Siri A. Meling, vedr. arbeidskraft, besvart av arbeidsministeren	52
945. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. egenkapitaltilgangen i kraftbransjen, besvart av finansministeren ..	53
946. Fra stortingsrepresentant Anders B. Werp, vedr. regelverket knyttet til betaling for politivakthold ved idretts-, kultur- og andre arrangementer, besvart av justisministeren	54
947. Fra stortingsrepresentant Anders B. Werp, vedr. det rettslige grunnlaget politiet anvender når det bes om frivillige DNA-prøver i forbindelse med etterforskning, besvart av justisministeren	55
948. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. inflasjonsmål, besvart av finansministeren	56
949. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. å investere med oljepenger, besvart av finansministeren	56
950. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. overgangsordninger for de familiene som fra høsten mister kontantstøtten, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	57
951. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. meddommere og jurymedlemmer, besvart av justisministeren	58
952. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. adgangen til å idømme forvaring, besvart av justisministeren	59
953. Fra stortingsrepresentant Karin S. Woldseth, vedr. mer fokus på fattige barn som bor i byer, besvart av miljø- og utviklingsministeren	59
954. Fra stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen, vedr. samferdsel i løpet av de neste 20 år, besvart av samferdselsministeren	60
955. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. pleiepenger fra Nav, besvart av arbeidsministeren	61
956. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. privat markedsføring for gentester, besvart av helse- og omsorgsministeren	63
957. Fra stortingsrepresentant Eivind Nævdal-Bolstad, vedr. helsekø, besvart av helse- og omsorgsministeren	64
958. Fra stortingsrepresentant Eivind Nævdal-Bolstad, vedr. antall pasienter i helsekø og kostnader, besvart av helse- og omsorgsministeren	64
959. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. ledig behandlingsskapasitet i private institusjoner, besvart av helse- og omsorgsministeren	65
960. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. elektronisk identifikasjon, besvart av helse- og omsorgsministeren	65
961. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. taxinæringen, besvart av samferdselsministeren	66
962. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. symjeferdigheit hjå norske ungdommar, besvart av kunnskapsministeren	68

	Side
963. Fra stortingsrepresentant Per Arne Olsen, vedr. hjerterehabilitering, besvart av helse- og omsorgsministeren	69
964. Fra stortingsrepresentant Per Arne Olsen, vedr. wirekkverk, besvart av samferdselsministeren	69
965. Fra stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland, vedr. Googles nye personvernvilkår, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	70
966. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. krigsveteraner som har blitt skadet på oppdrag for landet vårt, besvart av arbeidsministeren	71
967. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. flere formål i bompengefinansieringen, besvart av finansministeren	72
968. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. å justere ned kalkulasjonsrenten på norske infrastrukturinvesteringer, besvart av finansministeren	73
969. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen, vedr. behandlingstiden for sykepengeutbetalinger, besvart av arbeidsministeren	73
970. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. PET/CT på norske pasienter, besvart av helse- og omsorgsministeren	74
971. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. utførte PET/CT-undersøkelser, besvart av helse- og omsorgsministeren	75
972. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. misforhold i Norge mellom offentlige utgifter og offentlige tjenester, besvart av finansministeren	76
973. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. fjerning av revisjonsplikten for små foretak, besvart av finansministeren	77
974. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. en «føre-var»-plan for treindustrien i Norge, besvart av nærings- og handelsministeren	78
975. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen, vedr. midler Arbeidsdepartementet har tilgjengelig som kan bevilges til diverse prosjekter, besvart av arbeidsministeren	78
976. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. etterspørselsstimulans i norsk økonomi, besvart av finansministeren	79
977. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. forholdet mellom yrkesaktive og pensjonister, inkludert uførepensjonister i Norge, besvart av finansministeren	80
978. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. nordisk arbeidsgruppe som vurderer ulike forhold til Basel III/CRD IV, besvart av finansministeren	80
979. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. at pasienter ikke får behandling innen de frister som er satt, besvart av helse- og omsorgsministeren	82
980. Fra stortingsrepresentant Michael Tetzschner, vedr. personopplysningsloven og EUs regelverk, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	83
981. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. omorganisering/nedlegging av dagens gynekologiske avdeling ved sjukehuset i Ålesund, besvart av helse- og omsorgsministeren	84

	Side
982. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. anmeldelse av voldstekt, besvart av justisministeren	85
983. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. dyrevernsak ved Bunes gård i Troms, besvart av landbruks- og matministeren	86
984. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. kartlegging av ytelser til familier med barn fra Statens helsetilsyn, besvart av arbeidsministeren	87
985. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. anbudsrunder om flyrutene til/fra Florø lufthavn, besvart av samferdselsministeren	88
986. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. ASA førstelinjetjeneste, besvart av justisministeren	89
987. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. ulovlig russisk satellittstasjon på Svalbard, besvart av miljø- og utviklingsministeren	90
988. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. politidekningen i Salten, besvart av justisministeren	91
989. Fra stortingsrepresentant Henning Skumsvoll, vedr. nikkelverket Xstrata i Kristiansand, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	92
990. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. gradert sykemelding, besvart av arbeidsministeren	92
991. Fra stortingsrepresentant Siri A. Meling, vedr. Yme-prosjektet, besvart av olje- og energiministeren	94
992. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. kontroll av trailere, besvart av samferdselsministeren	95
993. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. betaling for vogntog på ferjer, besvart av samferdselsministeren	96
994. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. dagpenger under permittering ved sesongarbeid, besvart av arbeidsministeren	96
995. Fra stortingsrepresentant Håkon Haugli, vedr. LHBT-personers situasjon i Russland, besvart av utenriksministeren	98
996. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. stamcelletransplantasjon i Sverige, besvart av helse- og omsorgsministeren	99
997. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. bilrelaterte avgifter, besvart av finansministeren	100
998. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. grunnleggende rettigheter og rettssikkerheten i Ecuador, besvart av utenriksministeren	101
999. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. gruppe-2 biler, besvart av arbeidsministeren	102
1000. Fra stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide, vedr. Handelsavtale med Colombia, besvart av nærings- og handelsministeren	103
1001. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. Haugaland- og Sunnhordland politidistrikt, besvart av justisministeren	103
1002. Fra stortingsrepresentant Bjørn Lødemel, vedr. å slå saman Sogndal og Leikanger lensmannsdistrikt, besvart av justisministeren	104

	Side
1003. Fra stortingsrepresentant Torkil Åmland, vedr. menneskerettighetssituasjonen i Venezuela og Pakistan, besvart av utenriksministeren	104
1004. Fra stortingsrepresentant Torkil Åmland, vedr. Syria i UNESCOs styre, besvart av utenriksministeren	106
1005. Fra stortingsrepresentant Mette Hanekamhaug, vedr. retten til privat undervisning, besvart av kunnskapsministeren	106
1006. Fra stortingsrepresentant Bjørn Lødemel, vedr. strålefare i Sogn og Fjordane, besvart av olje- og energiministeren	108
1007. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. forvaringsinstituttet, besvart av justisministeren	109
1008. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. forskning om hva som fører til overgrep mot barn, besvart av justisministeren	110
1009. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. Utarbeidelser av reguleringsplaner/kommuneplaner, besvart av miljø- og utviklingsministeren	111
1010. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos, vedr. nødvendig helsehjelp til barn som oppholder seg i Norge og venter på uttransport, besvart av helse- og omsorgsministeren	111
1011. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. RV-2 i Hedmark, besvart av samferdselsministeren	112
1012. Fra stortingsrepresentant Hallgeir Bremnes, vedr. samarbeid mellom skole og næringsliv for å bedre gode fagarbeidere, besvart av kunnskapsministeren	113
1013. Fra stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen, vedr. avklaring om nytt sykehus i Buskerud, besvart av helse- og omsorgsministeren	114
1014. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. Arbeidsavklaringspenger (AAP) for riktig antall dager, besvart av arbeidsministeren	115
1015. Fra stortingsrepresentant Hallgeir Bremnes, vedr. oppgradering og vedlikeholdet av tunneller og bruer på rv. 714 Lakseveien, besvart av samferdselsministeren	116
1016. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. regelverk for flypassasjerenes forbrukerrettigheter, besvart av samferdselsministeren	117
1017. Fra stortingsrepresentant Håkon Haugli, vedr. at rekordmange menn som har sex med menn ble smittet med hiv i 2011, besvart av helse- og omsorgsministeren	118
1018. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. historiske luftfartøy/veteranfly, besvart av samferdselsministeren	119
1019. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. KS1 pilotprosjekt Eidsvoll- Hamar, besvart av samferdselsministeren	120
1020. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos, vedr. pasienter med kjeveleddsdysfunksjon, besvart av helse- og omsorgsministeren	121
1021. Fra stortingsrepresentant Erna Solberg, vedr. ME, besvart av helse- og omsorgsministeren	122
1022. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen, vedr. skoleskyss, besvart av kunnskapsministeren	124
1023. Fra stortingsrepresentant Dagrun Eriksen, vedr. andelen ufaglærte lærere i skolen, besvart av kunnskapsministeren	125

	Side
1024. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. Entra Eiendom datasenter, besvart av nærings- og handelsministeren	126
1025. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. Vinmonopolets prisøkning, besvart av helse- og omsorgsministeren	127
1026. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. tilskuddsordning for organisasjoner, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	128
1027. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. å redusere tap av Norske arbeidsplasser og skatteinntekter på grunn av grensehandel, besvart av nærings- og handelsministeren	129
1028. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. å redusere grensehandelen, besvart av landbruks- og matministeren	129
1029. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. helhetlig gjennomgang av bilavgiftene, besvart av finansministeren	130
1030. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. etablering av tømmerkaier, besvart av landbruks- og matministeren	131
1031. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. at hund også kommer inn under nødvergeretten, besvart av miljø- og utviklingsministeren	131
1032. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. Statoils nye uttalte strategi om å bygge og drifte egne rigger, besvart av olje- og energiministeren	132
1033. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. de betjente billettluke på Asker og Ski stasjon, besvart av samferdselsministeren	133
1034. Fra stortingsrepresentant Arve Kambe, vedr. Stordalstunnelen i Etne kommune langs E134 Haukelivegen, besvart av samferdselsministeren	134
1035. Fra stortingsrepresentant Arve Kambe, vedr. regelen for proviantering i skipsfartsnæringen, skipshandelsnæringen eller Tollvesenet., besvart av finansministeren	135
1036. Fra stortingsrepresentant Sigvald Oppebøen Hansen, vedr. konsesjonsbehandling/vegar for Tokke-Vinje vassdraget,, besvart av olje- og energiministeren	136
1037. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. Olavsvern base (OVB), besvart av forsvarsministeren	137
1038. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. rein på Lenvik-halvøya, besvart av landbruks- og matministeren	138
1039. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. ofre for menneskehandel, besvart av justisministeren	139
1040. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. Norges statskalender, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	140
1041. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. stortingsmeldingen om barn på flukt, besvart av justisministeren ...	141
1042. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. SPUs investeringer i selskaper som bidrar til å ødelegge regnskog, besvart av finansministeren	141
1043. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. gjeldsrevisjon, besvart av miljø- og utviklingsministeren	142
1044. Fra stortingsrepresentant Per Sandberg, vedr. dommeres forsikring, besvart av justisministeren	143

	Side
1045. Fra stortingsrepresentant Dagrun Eriksen, vedr. bevilgning til Kristiansand Folkehøgskoles satsing på risikogrupper og frafallselever, besvart av kunnskapsministeren	144
1046. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. statlige tilskuddsmidler, besvart av miljø- og utviklingsministeren	145
1047. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. pensjonistkattereglene, besvart av finansministeren	146
1048. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. utdanning som ikke blir godkjent av NOKUT eller Samordna opptak, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	148
1049. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. kjøp av aksjer i et kommersielt eiendomsselskap, besvart av fiskeri- og kystministeren	150
1050. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. merverdiavgift, besvart av finansministeren	151

*Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (901 - 1050) for sesjonen 2011-2012.*

Partibetegnelse:

*A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti*

*Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre*

Andersen, Karin (SV)	979
Anundsen, Anders (FrP)	972, 1040, 1049
Asmyhr, Hans Frode Kielland (FrP)	904, 951, 952, 1007, 1008
Bekkevold, Geir Jørgen (KrF)	1039
Bredvold, Per Roar (FrP)	945, 1030, 1011, 1031
Bremnes, Hallgeir (FrP)	1012, 1015
Dahl, André Oktay (H)	901, 986
Dåvøy, Laila (KrF)	943, 996
Ellingsen, Jan Arild (FrP)	918, 921, 987
Eriksen, Dagrund (KrF)	1023, 1045
Eriksson, Robert (FrP)	955, 1014
Flåtten, Svein (H)	905, 907, 938, 1050
Fredriksen, Jan-Henrik (FrP)	985, 992
Giltun, Vigdis (FrP)	994, 999
Gitmark, Peter Skovholt (H)	998
Godskesen, Ingebjørg (FrP)	954
Graham, Sylvi (H)	913, 914
Grande, Trine Skei (V)	912, 1041
Grimstad, Oskar J. (FrP)	932, 933
Gundersen, Gunnar (H)	1046, 1047
Gåsvatn, Jon Jæger (FrP)	937, 960
Hagesæter, Gjermund (FrP)	948, 962
Hanekamhaug, Mette (FrP)	916, 1005
Hansen, Sigvald Oppebøen (A)	1036
Harberg, Svein (H)	936
Haugli, Håkon (A)	995, 1017
Helleland, Linda C. Hofstad (H)	942, 965
Hjemdal, Line Henriette (KrF)	982, 1032
Hoksrud, Bård (FrP)	910, 1018, 1019, 1033
Horne, Solveig (FrP)	950, 967
Høie, Bent (H)	970, 971
Høybråten, Dagfinn (KrF)	956
Isaksen, Torbjørn Røe (H)	920, 969, 975, 1022
Johansen, Morten Ørsal (FrP)	949
Kambe, Arve (H)	1034, 1035
Kjos, Kari Kjønnaas (FrP)	1010, 1020
Knudsen, Ulf Erik (FrP)	1013
Korsberg, Øyvind (FrP)	1037, 1038
Leirstein, Ulf (FrP)	902
Lødemel, Bjørn (H)	1002, 1006
Meling, Siri A. (H)	940, 944, 991
Nesvik, Harald T. (FrP)	908

Nævdal-Bolstad, Eivind (H)	957, 958
Nørve, Elisabeth Røbekk (H)	981
Olsen, Per Arne (FrP)	963, 964
Reiertsen, Laila Marie (FrP)	966, 984, 990
Rytman, Jørund (FrP)	926, 927, 973, 1025
Sandberg, Per (FrP)	1044
Sanner, Jan Tore (H)	934, 978
Sjøli, Sonja Irene (H)	959
Skattem, Siv Aida Rui (FrP)	941
Skumsvoll, Henning (FrP)	930, 931, 989
Solberg, Erna (H)	1021
Solvik-Olsen, Ketil (FrP)	903, 906, 915, 1024
Sortevik, Arne (FrP)	961, 993
Starheim, Åge (FrP)	928, 929
Svendsen, Kenneth (FrP)	924, 925, 988, 997, 1029
Syversen, Hans Olav (KrF)	1043, 1042
Søreide, Ine M. Eriksen (H)	1000
Tajik, Hadia (A)	939
Tenden, Borghild (V)	923
Tetzschner, Michael (H)	980
Thommessen, Olemic (H)	1016
Thomsen, Ib (FrP)	917, 968
Thorsen, Bente (FrP)	1048
Trældal, Torgeir (FrP)	909, 922, 974, 983, 1027, 1028
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	911, 919, 976, 977, 1026
Vaksdal, Øyvind (FrP)	1001, 1009
Werp, Anders B. (H)	946, 947
Woldseth, Karin S. (FrP)	935, 953
Åmland, Torkil (FrP)	1003, 1004

Dokument nr. 15:7

(2011–2012)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 901

Innlevert 23. februar 2012 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 2. mars 2012 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Kan det bes om en oversikt over de konkrete effektiviseringstiltakene som er gjennomført i justis-sektoren de senere årene, med anslått provenyeffekt, samt forventninger om provenyeffekt fremover knyttet til fremtidige effektiviseringstiltak?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til Dokument nr. 15:858 (2011-2012) hvor representanten Elizabeth Skogrand etterspør tilbakemelding knyttet til dagens rutiner for innkjøp av kostbart materiell, herunder biler og båter, i politiet. I tillegg etterspør representanten tilbakemelding på hvordan statsråden vil bidra til effektivisering av innkjøp og investeringer i politiet. I svaret uttaler statsråden at " Regjeringen jobber systematisk for å få mest mulig politikraft ut av de til enhver tid tilgjengelige ressurser, og dette er et kontinuerlig arbeid". Det vises til effekten av IKT-investeringer som Stortinget ikke har fått presentert i samlet sak, men som burde ha vært presentert Stortinget i form av en egen sak. Videre vises det til at man har etablert en strategi for organisering av innkjøpsprosessen i justissektoren. Det vises også til at man i den varslede stortingsmeldingen om Resultatreformen i politiet vil behandle spørsmålet om innkjøpsordninger. Undertegnede ønsker noe mer utdypende svar om hvilke konkrete

effektiviseringstiltak man har gjennomført på bakgrunn av premissene lagt i repr. Skogrands spørsmål med et anslag for hvilken provenyeffekt dette kan anslås å ha hatt og vil ha fremover.

Svar:

Jeg viser til svar på spørsmål 119 fra Finanskomiteen/Høyres fraksjon av 7. oktober 2011 i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2012:

«Hvilke effektiviserings- eller innsparingstiltak har Justisdepartementet, herunder underliggende etater og virksomheter, iverksatt siden 2005 for å utnytte sine økonomiske rammer bedre?»

Regjeringen er opptatt av at ressursene i justis-sektoren benyttes på en best mulig måte. Som det fremgår av svaret på ovennevnte spørsmål er det gjennomført/iverksatt flere effektiviseringstiltak innenfor justissektoren, men det foreligger ingen uttømmende oversikt over alle effektiviserings- og innsparingstiltak som er gjennomført de senere år, og således heller ikke av provenyeffekten av disse. Videre kan det ikke på nåværende tidspunkt anslås hvilken provenyeffekt som forventes framover som følge av effektiviseringstiltak knyttet til blant annet IKT-investeringer og innkjøp av utstyr og materiell.

SPØRSMÅL NR. 902**Innlevert 23. februar 2012 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 2. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Finanstilsynet har strammet inn på mulighetene til å fullfinansiere boligkjøp. Samtidig er det stor tilgang på kredittkort av ulike slag. Uforholdsmessig mange unge opplever dessverre å komme i en utfordrende gjeldssituasjon i tidlig alder.

Kan finansministeren gi en status over hvordan finanstilsynet og/eller regjeringen har tilnærmet seg denne utfordringen, og hvordan kredittkortgjeld av Finanstilsynet vurderes i sammenheng med personer som allerede har boliglån?»

Svar:

Forbrukslån omfatter både kortbaserte utlån og andre forbrukslån uten sikkerhet. Slike lån utgjør en liten del av husholdningenes samlede gjeld, om lag 2 pst. ved utgangen av 2011. Forbrukslån kan likevel utgjøre et betydelig beløp og en stor risiko for den personlige økonomien til enkelte låntakere. For mange kan det være et problem at det er enkelt å få forbrukslån, og at den effektive renten på kredittkortlån og andre forbrukslån er høy.

Finansdepartementet legger generelt stor vekt på forbrukerhensyn når lover og regler utarbeides. Norske myndigheter legger herunder stor vekt på å ivareta forbrukerhensyn i regulering og tilsyn av dem som yter kreditt. Kreditttyting er gjenstand for omfattende regulering. Blant annet skal långiver opplyse om effektiv rente, vurdere lånesøkerens kredittverdighet, og plikter å frarå opptak av kreditt når økonomisk evne eller andre forhold tilsier det.

Det er viktig å forebygge at unge voksne kommer i en slik situasjon at de nå eller senere får alvorlige gjeldsproblemer. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har satt i gang et prosjekt for å forebygge betalingsproblemer hos unge voksne, hvor styrking av kunnskapen om personlig økonomi er et viktig tiltak. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet ser også på ulike måter registrering av forbruksgjeld kan organiseres på, til mulig bruk ved kredittvurderinger av forbrukere som søker om forbrukslån.

Videre er en av Finanstilsynets oppgaver å se til at finansinstitusjonene gir relevant og forståelig informasjon. Finanstilsynet har intensivert sitt forbrukerrettede arbeid det siste halvannet året og har bl.a. lansert en ny nettside med informasjon til kunder av finansinstitusjonene. En mulig uheldig utvikling med hensyn til kredittkortgjeld vil kunne gi grunnlag for inngripen fra Finanstilsynet.

Finanstilsynets retningslinjer for forsvarlig utlånspraksis for lån til boligformål gjelder lån med pant i bolig. Det er likevel verdt å merke seg at banker, når de skal beregne lånesøkernes evne til å betjene et boliglån, etter retningslinjene skal vurdere betjeningsevnen med utgangspunkt i inntekt, alle utgifter og samlet gjeld. Bankene skal følgelig, etter retningslinjene, ta hensyn til betalingsforpliktelser også knyttet til annen gjeld enn gjeld fra lån med pant i bolig.

SPØRSMÅL NR. 903**Innlevert 23. februar 2012 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 2. mars 2012 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Da den nye offentlighetsloven ble innført var Stortingets intensjon at den skulle gi innsyn i offentlige selskaper. Over 1 000 selskaper uten ansatte er unntatt dette, til tross for at de forvalter enorme verdier. Bestemmelsene om innsyn i virksomheter er viktig blant annet for å forebygge korrupsjon og sikre legitimitet blant befolkning.

Hva var hensikten med unntaket i loven, og ser statsråden noe behov for å revurdere lovverket i lys av dagens situasjon?»

BEGRUNNELSE:

Den nye offentlighetsloven kom i 2009. Hovedregelen er at loven gjelder for virksomheter der det offentliges eierandel gir mer enn 50 prosent innflytelse over driften.

Kommunal Rapport har avdekket at 1.044 kommunalt eide virksomheter som innfrir lovens hovedregel, likevel ikke er omfattet av loven.

Årsaken er at de mangler ansatte. Selv om man ikke har ansatte er det full anledning til å leie inn personell til å løse nødvendige oppgaver.

I 2010-regnskapet står selskapene oppført med til sammen 24,9 milliarder i egenkapital. Over 50 av selskapene omsatte hver for mer enn 30 millioner kroner i 2010.

I forarbeidene til den nye offentlighetsloven vektla justisdepartementet at borgerne bør ha innsyn i offentlige virksomheter som forvalter alle borgerens eiendom. Men dette gjelder altså ikke for selskaper «uten fast ansatte i administrativ stilling.

Svar:

Ved ikraftsettingen av dagens offentlighetslov (offentleglova) ble virkeområdet for loven vesentlig utvidet sammenlignet med offentlighetsloven 1970 når det gjelder virksomhet som er organisert som selvstendige rettssubjekter. Hovedregelen i dag er at selvstendige rettssubjekter der stat, fylkeskommune eller kommune har en eierandel som gir mer enn halvparten av stemmene i det øverste organet i rettssubjektet, eller der stat, fylkeskommune eller kommune har rett til å velge mer enn halvparten av medlemmene med stemmerett i det øverste organet i rettssubjektet, er omfattet av offentleglova. Det er imidlertid enkelte unntak fra denne hovedregelen. Ett av unntakene er at loven ikke gjelder for selvstendige rettssubjekter som hovedsakelig driver næring i di-

rekte konkurranse med, og på samme vilkår som, private. Videre følger det av forskrift til samme lov (offentlegforskrifta) at offentleglova ikke gjelder for «sjølvstendige rettssubjekt utan fast tilsette i administrativ stilling» (offentlegforskrifta § 1 annet ledd bokstav a). I foredraget til kongelig resolusjon 17. oktober 2008 nr. 1119 om ikraftsetting av offentleglova og fastsetting av offentlegforskrifta, er bakgrunnen for særregelen om selvstendige rettssubjekter uten fast ansatte i administrativ stilling beskrevet slik (side 63-64):

«Etter andre ledd bokstav a gjeld ikkje lova for sjølvstendige rettssubjekt utan fast tilsette i administrativ stilling. Bakgrunnen for denne regelen er at det ikkje vil vere praktisk mogleg for rettssubjekt utan fast tilsette å praktisere lova frå dag til dag. Føresegna må praktiseras med dette for auge. Rettssubjekt som berre har eit styre eller liknande organ, men ingen fast tilsette, ville falle utanom lova etter denne føresegna. For selskap som heller ikkje har eit styre, t.d. eit ansvarleg selskap med berre deltakarar, gjeld tilsvarende. Dette vil også gjelde der meir daglege gjeremål blir utført av sjølvstendige oppdragstakarar, t.d. ein advokat, som ikkje er tilsett hos rettssubjektet. Også sjølvstendige rettssubjekt som berre har fast tilsette i periodar av året vil falle utanom. Har rettssubjektet berre ein deltidstilsett vil det måtte vurderast konkret, ut frå storleika på stillingsdelen og kor ofte vedkommande arbeider, om selskapet er omfatta av lova. I kravet om at det må dreie seg om fast tilsette i administrativ stilling ligg det at eit selskap med ein eller fleire fast tilsette, men der ingen av disse har administrative stillingar, til dømes eit selskap som berre har ein fast tilsett gartner eller vaktmeister, ikkje vil vere omfatta av lova. Bakgrunnen for dette er at ei praktisk etterleving av offentleglova krev administrativt personale som kan følgje ho opp i det daglege.»

Etter mitt syn er det behov for en regel som unntar fra loven selskaper som mangler de praktiske forutsetningene som må til for å kunne praktisere offentleglova i det daglige. Videre er dagens regelverk om anvendelse av offentleglova på selvstendige rettssubjekter fortsatt forholdsvis nytt. Etter mitt skjønn er det for tidlig å trekke en konklusjon om at virkeområdet for offentleglova skal omfatte også selvstendige rettssubjekter uten fast ansatte i administrativ stilling. En må også ha i minne at selv om et rettssubjekt ikke er omfattet av offentleglova, vil loven gjelde for korrespondanse mellom dette rettssubjektet og aktører som er omfattet av loven. For ordens skyld nevnes at jeg ikke har grunnlag for å kommentere de opplysninger om antall kommunale virksomheter som faller utenfor loven, som er referert i spørsmålstillingen.

SPØRSMÅL NR. 904**Innlevert 23. februar 2012 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 2. mars 2012 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Norske transportører mener det skjer en betydelig konkurransevridning fra politiet ved at anmeldelser mot utenlandske sjåførere/transportelskaper ofte blir henlagt og at bøter ikke blir betalt. Norske transportører får bøter, kjøreforbud og inndragning av førerkort.

Hvilke virkemidler mener statsråden politiet har overfor utenlandske transportører som blir tatt for kriminelle forhold, i hvilken grad blir disse brukt, og hvordan kan politiet redusere antallet henleggelses saker som gjelder utlendinger?»

Svar:

Jeg vil innledningsvis bemerke at behandling av enkeltsaker på straffesaksområdet tilligger påtalemyndighetens ansvarsområde, under riksadvokatens ledelse.

På generelt grunnlag kan jeg imidlertid opplyse at Riksadvokaten har gitt sentrale og landsdekkende prioriteringer for politiets straffesaksbehandling. At en sakstype er prioritert, innebærer blant annet at den skal gis forrang dersom det er knapphet på ressurser. Det er få sakstyper som er prioritert fra sentralt hold, og disse er gjennomgående av meget alvorlig karakter.

For kriminalitet som ikke omfattes av de sentrale

prioriteringene, har politimestrene generelt et betydelig rom for lokale prioriteringer. I en del tilfeller vil behandling av enkelte saker måtte stå tilbake for saker vedrørende mer alvorlig kriminalitet. Det er likevel grunn til å understreke at ingen kriminalitetsområder skal nedprioriteres i den forstand at anmeldelser ikke behandles på en adekvat måte.

Ved misnøye med politiets behandling av en sak, kan det inngis klage til overordnet påtalemyndighet, dvs. til statsadvokaten i regionen. Det kan også klages til statsadvokaten over politiets henleggelsesvedtak dersom slikt foreligger.

Jeg kan videre på generelt grunnlag opplyse at Riksadvokaten har gitt direktiver om overtredelse av vegtrafikklovgivningen, jf. Rundskriv nr. 3/2009 dattert 25. mai 2009. I dette rundskrivet er det fastsatt standardiserte bøtesatser for en del av de mest praktiske overtredelser og det er gitt retningslinjer for beslag av førerkort mv.

Straffeprosessloven § 456, gir lovgrunnlaget for at Statens innkrevingssentrals innkreving av bøter og andre pengekrav. Bestemmelsen utfylles av påtaleinstruksen § 30-11 som gir nærmere regler for innkrevingen.

For øvrig har jeg merket meg synspunktene og kan opplyse at departementet holder seg orientert om den generelle oppfølgingen av straffesaker.

SPØRSMÅL NR. 905**Innlevert 24. februar 2012 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 2. mars 2012 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Mange bønder opplever en svekket økonomi i dyrking av sine tradisjonelle produkter og ser etter mer lønnsomme alternativer for sine arealer.

Hva vil statsråden, med referanse til begrunnelsen under, foreta seg for å bidra til at de forskrifter og regler som i dag hindrer bønder som ønsker å drive dyrking av industrihamp i Norge, kan bli endret slik at de er på linje med reglene i EU?»

BEGRUNNELSE:

Den svake økonomien i tradisjonelle produkter for mange bønder gjør at stadig flere vurderer alternative driftsmåter og nye produkter. I Sverige viser erfaringer at man kan høste avlinger på 8 ganger mer biomasse pr. arealenhet pr. år enn en god kornavling ved dyrking av industrihamp. Industrihamp som energivekst kan brukes til en rekke ulike produkter fra fiberbaserte produkter brukt i alt fra tekstiler til bioenergi og til oljebaserte produkter fra frøene. Et

av bruksområdene kan eksempelvis være gårdsbaserte biodieselanlegg hvor biomasse fra industrihamp brukes som råstoff.

Industrihamp er en av de planter i verden som utnytter solenergien best og også norske bønder burde få muligheten til å bruke sin kunnskap og sine arealer til å bidra til denne omdanningen av solenergi til nyttbar energi gjennom fotosyntesen.

Mattilsynet har i en rapport fra 8/2-2010 konkludert med at dyrking av industrihamp kan gjøres mulig gjennom endringer i legemiddeloven, narkotikaforskriften og såvareforskriften, i tillegg til bestemte kontrolltiltak. Kontrolltiltak kan være noe mer omfattende enn for vanlig landbruksvirksomhet, men fullt gjennomførbare gitt bedre lønnsomhet og f.eks. etter modell av hva som er gjort i Sverige.

Skillet forøvrig mellom lovlige og ulovlige sorter av hamp og typen kontrolltiltak er gjennomført i EU med et greit regelverk og burde også være gjennomførbart i Norge.

Svar:

Gjeldende forbud har vært begrunnet i at kontroll med hampproduksjon er en viktig del av Norges restriktive rusmiddelpolitikk. Selv om de aktuelle artene av hamp er dårlig egnet til produksjon av narkotika, har man ansett det for enklere og mer effektivt å håndheve et generelt forbud mot all hamp, enn å knytte forbudet til mengdeinnhold av det aktive virkestoffet tetrahydrocannabinolum (THC).

Landbruks- og matdepartementet (LMD) har gjennom årene mottatt henvendelser med ønske om at det skulle bli åpnet for dyrking av industriell hamp i Norge.

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) og LMD gjennomførte i 2009 en gjennomgang av denne problemstillingen. Statens legemiddelverk og Mattilsynet ble gitt i oppdrag å utrede saken nærmere, bl.a. hvilke tilsyns- og kontrollordninger som ville være nødvendige, samt de økonomiske og administrative konsekvensene av å åpne for dyrking av industriell hamp.

Utredningen ble ferdigstilt i februar 2010, og som det anføres i begrunnelsen for spørsmålet, ble det konkludert med at dyrking av industrihamp kan gjøres mulig gjennom endringer i legemiddeloven, narkotikaforskriften og såvareforskriften, i tillegg til innføring av bestemte kontrolltiltak.

Det fremgår av utredningen at verdien av eventuell dyrking av hamp i Norge vil være begrenset, og at sannsynlig omfang vil bli svært beskjedt. I tillegg vil en åpning for dyrking av industriell hamp kreve administrative ressurser fra det offentlige til etablering av en tilsynsordning, samt løpende oppgaver i forbindelse med kontroll og tilsyn. Legemiddelverket er ikke organisert slik at de kan føre tilsyn med den enkelte dyrker. Slikt tilsyn måtte derfor eventuelt legges til Mattilsynet. I forhold til den beskjedne verdien av eventuell produksjon, synes det ikke riktig å prioritere Mattilsynets ressurser til slik kontroll.

HOD kom derfor sommeren 2010, i samråd med LMD og det daværende Justis- og politidepartementet, til at det ikke fremmes forslag til endringer i det gjeldende regelverket for å åpne for dyrking av hamp til industrielle formål i Norge.

Jeg ser ikke at situasjonen har endret seg nå, og jeg vil derfor holde fast ved den konklusjonen vi kom til i 2010.

SPØRSMÅL NR. 906

Innlevert 24. februar 2012 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 2. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Vesentlig økte oljepriser øker inntektene til både staten og privat næringsliv i Norge. Dermed tilføres norsk økonomi en stimulans utover det man antok da statsbudsjettet ble lagt.

Hvordan vil oljepengebruken i statsbudsjettet justeres ned for å unngå at oljeselskapenes økte inntekter ikke medfører økt press i norsk økonomi?»

BEGRUNNELSE:

I DN 22.02.12 skriver Statssekretær Hilde Singsaas at oljepengebruken må "innpasses innenfor et forsvarlig aktivitetsnivå i økonomien." Finansavisen 21.02.12 melder at staten, med dagens oljepris, vil få økte inntekter på over 50 milliarder kroner i 2012, i tillegg kommer oljeindustriens ekstraintekter. Regjeringen hevder dagens oljepengebruk er godt tilpasset den økonomiske situasjonen i landet. Uforut-

sett høye oljepriser vil dog tilføre oljeselskapene i Norge flere titalls milliarder oljekroner i inntekter ut over det som staten fører direkte i oljefondet.

Svar:

Regjeringen legger handlingsregelen til grunn for budsjettpolitikken. Handlingsregelen er en strategi for jevn og gradvis økning i bruken av petroleumsinntekter i takt med utviklingen i forventet realavkastning av Statens pensjonsfond utland. De varierende innbetalingene fra oljevirkosheten overføres i sin helhet til dette fondet, mens uttaket bestemmes av handlingsregelen. På denne måten skjermes statsbudsjettet og fastlandsøkonomien fra kortsiktige svingninger i oljeprisen.

Samtidig skal bruken av petroleumsinntekter i det enkelte året tilpasses situasjonen i norsk økonomi. Handlingsregelen åpner således for å bruke mer enn forventet fondsavkastning i år med tilbakeslag og lav aktivitet. Dette må motsvares av tilbakeholdenhet i bruken av oljeinntekter i år med gode vekst og høy aktivitet i økonomien.

Den handlefriheten som ligger i de finanspolitiske retningslinjene har blitt benyttet i stabiliseringspo-

litikken. Dette illustreres bl.a. av figur 3.2A i Nasjonalbudsjettet 2012, som viser at det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet siden 2001 har svingt rundt 4-prosentbanen. Budsjettet bidrar også til å stabilisere økonomien gjennom de såkalte automatiske stabilisatorene. Ettersom bruken av oljeinntekter måles ved det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet på statsbudsjettet, tillates overføringene fra fondet til budsjettet å øke når skatteinntektene faller i en lavkonjunktur, mens det er omvendt i en høykonjunktur. På den måten skjermes budsjettets utgiftsside fra konjunkturelle svingninger i skatteinntektene.

I nasjonalbudsjettet gjør regjeringen rede for de vurderingene av den økonomiske situasjonen som ligger til grunn for forslaget til statsbudsjett. Disse vurderingene oppdateres i revidert nasjonalbudsjett og i noen år ved andre anledninger, slik det ble gjort i St.prp. nr. 37 (2008-2009) Om endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid. Regjeringen vil legge fram sine oppdaterte vurderinger av den økonomiske situasjonen og eventuelle forslag til endringer av budsjettet for 2012 i mai. Også utviklingen i oljeselskapenes kjøp av varer og tjenester fra fastlandsbedriftene blir da vurdert.

SPØRSMÅL NR. 907

Innlevert 24. februar 2012 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 5. mars 2012 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen

Spørsmål:

«I forbindelse med gjennomgangen av beredskapen i Ytre Oslofjord skal det også foretas en bred gjennomgang av lostjenesten. Lostjenesten er et vesentlig element i sikkerheten og dermed i beredskapsansvaret som fylker/kommuner har ved ulykker.

Vil statsråden legge til rette for at disse forvaltningsnivåene som har beredskapsansvar også blir representert i de utvalg som skal gjennomgå sikkerhetssituasjonen og foreslå tiltak?»

Svar:

Som stortingsrepresentanten Flåtten viser til vil regjeringen foreta en bred gjennomgang av lostjenesten, og regjeringen har fredag 1. mars 2012 nedsatt et offentlig utvalg med dette som formål. Denne gjennomgangen vil ikke bare omfatte Ytre Oslofjord, men hele kysten.

Utvalget er bredt sammensatt av personer som representerer ulike interessegrupper og faglig relevant ekspertise. I dette inngår statlige etater, regionale myndigheter, næringsinteresser og miljøinteresser. I forhold til spørsmålsstillingen kan opplyses at både fylkesmannsembetet og fylkeskommunen er representert samt at kommunene som havnemyndighet er representert.

Lostjenestens primære oppgave er å forhindre at ulykker skjer. Utvalget skal imidlertid se lostjenesten i en større samfunnsmessig sammenheng, og utvalgets sammensetning reflekterer dette.

Utvalget skal på bakgrunn av ovenstående utrede lostjenestens omfang og organisering. Videre skal utvalget se lostjenesten i sammenheng med andre ulykkesforebyggende tiltak. Bruken av farledsbevis skal vurderes nærmere. Lostjenesten skal også vurderes i forhold til den teknologiske utviklingen, både på land og på fartøyene.

Selv om lostjenesten har noen utfordringer, vil jeg understreke at lostjenesten er et viktig sjøsikkerhetsrettet tiltak. De fartøyene som representerer den største risikoen vil også måtte ha los i fremtiden. Lostjenesten gir en risikoreduserende effekt, og den tilfører en ekstra kapasitet til skipet. I tillegg har losen funksjon som førstelinjeberedskap ved en ulykke.

Regjeringen ønsker å videreutvikle lostjenesten som en fremtidsrettet, kostnadseffektiv og brukervennlig tjeneste, som skal fortsette å ivareta viktige samfunnsoppgaver knyttet til miljø og sikkerhet. Utvalgets arbeid vil være et sentralt innspill i regjeringens arbeid med å videreutvikle lostjenesten.

SPØRSMÅL NR. 908

Innlevert 27. februar 2012 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 6. mars 2012 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«I forbindelse med utarbeidelsen av regjeringens forslag til strategi for mineralnæringen, kan statsråden redegjøre for om det vurderes tiltak for å gjøre geologistudier mer attraktive for å øke antall søkere samt kunne dekke fremtidig etterspørsel av denne type fagkompetanse i næringslivet?»

BEGRUNNELSE:

Tall fra NAV bedriftsundersøkelse i 2011 viser at mangelen på geologer og geofysikere er 200 årsverk. For sivilingeniører innen geofag, petroleumsteknologi, metallurgi og lignende er mangelen 1.450.

I dag tilbys det en del årsstudium innen geologi på enkelte høgskoler, men det er i hovedsak universitetene som tilbyr bachelorstudium og masterstudium innen geologi og geovitenskap.

Tall fra Database om statistikk for høyere utdanning (DBH) for 2011 viser at Universitetet i Oslo (UiO) utdannet 26 innen geofag, Institutt for geovitenskap ved Universitetet i Bergen (UiB) utdannet 44, og Institutt for geologi ved Universitetet i Tromsø (UiT) utdannet 15. Norges Tekniske Naturvitenskapelige Universitet (NTNU) tok opp 34 studenter til geologistudiet i 2011.

For de ovennevnte universiteter var det for 2011 planlagt totalt 161 studieplasser innen disse studieretningene (eksklusive 20 studieplasser innen petroleumsgnologi ved Universitetet i Stavanger, UiS).

Svar:

Representanten Harald T. Nesvik spør i spørsmål til skriftlig besvarelse om jeg i forbindelse med regjeringens utarbeidelse av strategi for mineralnæringen kan redegjøre for om det vurderes tiltak for å gjøre geologistudier mer attraktive. Dette for å dekke fram-

tidig behov for denne type fagkompetanse i næringslivet.

Regjeringen har som siktemål å legge fram strategien for mineralnæringen i løpet av 2012. Strategien skal bidra til at Norge synliggjøres som et attraktivt land å drive mineralvirksomhet i, samtidig som vi sikrer miljømessig forsvarlig og bærekraftig drift. Skal vi lykkes med disse målene må næringen kunne rekruttere medarbeidere med solid kompetanse på en rekke fagområder, særlig innen realfag, teknologi og geologi. Spørsmålet og kunnskapsgrunnlaget som representanten Nesvik viser til er derfor relevant og nyttig i forbindelse med utviklingen av strategien.

Å møte mineralnæringens framtidige behov for kompetent arbeidskraft er utfordrende og krever innsats på flere områder. Flere studietilbud er i seg selv ikke tilstrekkelig for å øke rekrutteringen av geologer og ingeniører. Mangelen på slike fagpersoner må først og fremst løses ved å motivere flere dyktige studenter til å anse utdanning innenfor geologi og ingeniørfag som attraktive studievalg.

I forhold til økningen i etterspørsel etter kandidater fra ingeniørutdanning, geologi og andre realfag har rekrutteringen de senere årene vært lavere enn ønskelig.

Kunnskapsdepartementet har derfor utviklet en nasjonal strategi for styrking av realfag og teknologi i perioden 2010 – 2014. Tiltakene i strategien har både kortsiktig og langsiktig effekt og omfatter blant annet kunnskapsinnhenting (Vilje-con-val), rekrutteringstiltak (ENT3R og Alfa rollemodellbyrå), formidlingsaktiviteter (støtte til sentre for matematikk og naturfag, og til vitensentra), stimuleringsstiltak (ekstrapoeng for realfag ved opptak), økonomiske tiltak (avskrivning av studiegjeld) og kompetansetiltak for lærere for økt rekruttering og bedre kvalitet på utdanning i realfag og teknologi.

Ett av målene i strategien er at antall kandidater skal økes med minst 15 prosent.

For å bidra til denne utviklingen finansierte regjeringen en utvidelse av årlig opptak til matematiske, naturvitenskapelige og teknologiske (MNT) fag med 575 studieplasser i 2009 og ytterligere 260 nye i 2011. Den flerårige effekten av økt opptaksramme utgjør til sammen 2 675 flere studieplasser i MNT-fag frem mot 2016.

Tall fra Databasen for statistikk om høyere utdanning (DBH) indikerer at vi nå er inne i en positiv utvikling for realfag og teknologi. I 2011 har antall kandidater på området økt med over 600. Gradvis bedre opptakstill de siste årene gjør at vi forventer en fortsatt bedre kandidatutvikling framover. Dette gjelder også for ulike geologifag.

I Kunnskapsløftet ble geofag innført som eget programfag i studiespesialiserende utdanningsprogram. På sikt kan faget bidra til at flere blir motivert til å søke geologistudier i høyere utdanning. Den økte oppmerksomheten som nå er rundt bergverksdrift og mineralnæring i Norge, gir i tillegg en mulighet for alle aktører til å samarbeide om å synliggjøre og markedsføre utdanningen, yrket og næringen som attraktiv og spennende for ungdom.

Det er særlig universitetene som har utviklet relevante geologistudier for mineralnæringen. Det er ikke tradisjon for å styre studentenes valg i Norge.

Ved tildeling av nye studieplasser detaljstyrer heller ikke departementet hvordan universitetene og høyskolene skal benytte studieplassene. Det er den enkelte institusjon som har ansvaret for å dimensjonere studietilbudene i forhold til blant annet det nasjonale og regionale behovet. Det er også den enkelte institusjon som har ansvar for å utvikle et studieinnhold som gjør at studentene kan møte krav og utfordringer i arbeidslivet. For å legge til rette for at det er en god dialog med næringslivet om utdanning og forskning har departementet bedt alle universiteter og høyskoler om å etablere et eget råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA). Dette kan bidra til en strukturert arena for tettere dialog om både dimensjonering, kvalitet og relevans i utdanningen, forskning og innovasjon.

Utviklingen av en bærekraftig mineralnæring er avhengig av tilgang på relevant kompetanse av høy kvalitet. Dette krever bred og samordnet innsats fra en rekke aktører.

Regjeringen vil i de årlige statsbudsjetter vurdere behovet for å tildele flere studieplasser på dette området. Det er samtidig viktig at alle parter fortsetter å samarbeide aktivt om å styrke rekrutteringen. Det er gledelig at Norge er i en situasjon der næringslivet etterspør kompetent arbeidskraft. Dette er en forutsetning for framtidig verdiskaping og velferd.

SPØRSMÅL NR. 909

Innlevert 27. februar 2012 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 2. mars 2012 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Landbruket sliter med at antallet rovdyr øker. Det har i mange år gått ut over dyr på sommerbeite. Statsråd Erik Solheim som har ansvar for at rovdyrforliket i stortinget blir oppfylt gjør ikke jobben sin.

Kan statsråden sitte stille å se på at bønder er maktesløse ovenfor rovdyrene, og hvis ikke hva vil du gjøre?»

Svar:

Den todelte målsettingen om rovvilt og beitebruk har vært nedfelt i Stortingets vedtatte politikk på området siden tidlig på 1990-tallet. Dette går fram av senere rovviltmeldinger, St.meld. nr. 35 (1996-97) og

St.meld.nr 15 (2003-2004), og videreføres i rovviltforliket 2011.

En viktig bakgrunn for rovviltforliket i 2011 var et uakseptabelt høyt konfliktnivå i forhold til målet om levedyktig næringsdrift basert på beitebruk. Tap av sau og tamrein til rovvilt har generelt vist nær sammenheng med størrelsen på rovviltbestandene.

Rovviltbestandene har nådd bestandsmålet for ulv og overoppfylt bestandsmålene for gaupe og jerv på landsbasis, mens bjørnebestanden er i positiv utvikling mot bestandsmålet.

Jeg mener rovviltforliket 2011 gir et godt grunnlag for å justere forvaltningen med sikte på å oppnå det andre hovedmålet, om forutsigbarhet for levedyktig næringsdrift basert på beitebruk.

Dette samsvarer også med de målsettinger som er nedfelt i regjeringsplattformen (Soria Moria II) om rovviltforvaltningen. Oppfølging her har skjedd gjennom Miljøverndepartementets budsjett med avsetning av 68,1 mill. kroner til forebyggende og konfliktdempende tiltak, styrking av rovviltforvaltningen med 10,0 mill. kroner, økt offentlig ansvar til Statens naturoppsyn for skadefelling, vedtaket om reduksjon av bestandsmålet for bjørn, utvidelse av lisensjaktperioden for bjørn og betaling til lokale felingslag fra dag en.

Levedyktig næringsdrift basert på utmarksbeite er viktig for landbruket og for meg som landbruks- og matminister. Jeg legger derfor i min dialog med miljøvernministeren sterk vekt på oppfølging av tiltak som understøtter denne målsettingen.

Nedgangen i tap av sau til rovvilt de to siste år er positiv, mens tap av tamrein ligger på samme høye nivå som tidligere.

Jeg mener at Stortingets siste rovviltforlik har gitt forvaltningen bedre mulighet til reell måloppnåelse, både for rovvilt og næringsdrift basert på beitebruk.

SPØRSMÅL NR. 910

Innlevert 27. februar 2012 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 2. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Aps landsmøte i 2011 uttalte følgende: "Arbeiderpartiet vil at samferdselsprosjekter kan gjennomføres med prosjektfinansiering ved egne utbyggingselskaper med statlig, fylkeskommunal og kommunalt eierskap, for å sikre rask og forutsigbar gjennomføring."

Tilsier denne uttalelsen noe utover å videreføre dagens etablerte politikk?»

BEGRUNNELSE:

I Stortinget 23.11.11 uttalte finansministeren at:

"Dersom formål flyttes ut av budsjettet, med øremerket finansiering, blir det vanskeligere å sikre helhetlige og gode prioriteringer. Jo mer en flytter ut av budsjettet, desto mindre egnet blir også statsbudsjettet i styringen av konjunkturer."

Svar:

Det er viktig med rask og forutsigbar gjennomføring av samferdselsprosjekter. Prosjekter bør defineres helhetlig på en hensiktsmessig måte, og når de er vedtatt bør de gjennomføres rasjonelt og effektivt. Regjeringen har derfor tatt flere initiativ med dette siktemålet. I NTP 2010-2019 er det lagt opp til en utbyggingsstrategi som legger økt vekt på sammenhengende utbygging av lengre strekninger. I tillegg

er noen særskilt prioriterte prosjekter skjermet ved å prosjektfinansiere dem på egne poster. Det gjelder E6 vest for Alta, E16 over Filefjell og nytt dobbeltspor Oslo-Ski. Formålet med å skille ut enkeltprosjekter på egne poster er å gi Statens vegvesen og Jernbaneverket økt mulighet til å se utbygging av hele strekninger i sammenheng, slik at man kan sikre en mest mulig effektiv utbygging.

Det er også igangsatt arbeid for å vurdere nye kontraktsformer som kan bidra til effektiv og rasjonell utbygging av samferdselsprosjekter, f.eks. gjennom kontrakter som kombinerer drift, vedlikehold og utvikling over lengre strekninger og tidsperioder. Dette framgår av NTP 2010-2019. I oppdraget til Statens vegvesen, Jernbaneverket, Kystverket og Avinor knyttet til planfasen for NTP 2014-2023 ("Retningslinje 2") gir Regjeringen et eget oppdrag om oppfølging av arbeidet med nye kontraktstrategier og alternativ organisering av gjennomføringen av samferdselsprosjekter. Samferdselsdepartementet mottok etatens innspill 29. februar 2012. Etatene anbefaler blant annet at det utarbeides strategier der byggherreorganisering, oppgaveinndeling og ulike kontraktstrategier vurderes ut fra oppgave og marked. Innspillene vil inngå i Regjeringens arbeid med NTP 2014-2023.

SPØRSMÅL NR. 911**Innlevert 27. februar 2012 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 2. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«I VG 23.02.11 lovet statsminister Stoltenberg at regjeringen vil bruke opp mot 60 milliarder kroner på norske bedrifter. Han hevder også at regjeringen allerede har brukt tilsvarende beløp.

Kan statsråden gi en oversikt over hvilke selskaper disse beløpene henspeler til, og spesifisere hvilke bevilgninger som har vært (eller planlegges) bevilget innenfor oljefondets begrensninger på oljegenbruk, og hvilke bevilgninger som har funnet sted som "under streken transaksjoner", utenfor handlingsregelen?»

Svar:

I den nevnte artikkelen i VG oppgir statsminister Stoltenberg at Regjeringen har investert nesten 60 mrd. kroner i norske bedrifter. Dette tallet er basert på oversikten i Meld. St. 13 (2010-2011) Aktivt eierskap, side 43.

Siden Regjeringen Stoltenberg II overtok har staten investert om lag 60,8 mrd. kroner, fratrukket inntekter fra salg av aksjer, for å opprettholde eller øke statens direkte eierskap i en rekke selskap. Tabellen under er en oppdatering av tabellen fra Meld. St. 13 (2010-2011) og viser statens kapitalinnskudd og kjøp og salg av aksjer fra 2006 til 2012¹.

(mill. kroner)

Årstall og selskap	Lånetransaksjoner	Bevilgninger som inngår i det oljekorrigerte underskuddet
2012		
Norfund	787,5	262,5
Investinor	1 500	
2011		
Norfund	757,3	242,8
2010		
Statkraft SF	9 811	4 189
SAS AB	583	
Norsk Hydro ASA	4 350	
Statskog SF	1 239,9	10,1
Norfund	441,3	154,8
2009		
DnB NOR ASA	4 763	
Argentum Fondsinvesteringer AS	2 000	
SAS AB	710	
BaneTele AS	-715	
Statoil ASA	2 162	
Kommunalbanken AS	531	
Norfund	441,3	143,8
2008		
Statoil ASA	17 137	
Investinor AS	2 200	
Kommunalbanken AS	373	27,5
Eksportfinans ASA	180	
Norfund	341,3	143,8

Årstall og selskap	Lånetransaksjoner	Bevilgninger som inngår i det oljekorrigerte underskuddet
<i>2007</i>		
Gassnova SF	10	
SIVA SF	50	
Kommunalbanken AS	59	21,2
Aker Holding AS	4 927	
Norfund	341,3	143,8
<i>2006</i>		
Statskonsult AS	20	
Nammo AS	62	
Norfund	341,3	148,8
<i>Totalt investert (– salg)</i>	<i>55 304,2</i>	<i>5 488,1</i>

¹ Tabellen inkluderer ikke statens proveny for sletting av aksjer i forbindelse med tilbakekjøpsprogrammer i børsnoterte selskaper.

Bevilgningene til transaksjonene i tabellen over som betegnes som "lånetransaksjoner" i statsbudsjettet, er finansielle investeringer og føres som en formuesomplassering "under streken". For å kunne regnes som en finansiell investering må investeringen gi forventet avkastning som minst tilsvarende alternative plasseringer. Tilsvarende budsjettering gjelder for inntekter fra salg av aksjer, eierandeler og tilbakebetaling av innskutt aksjekapital.

For Norfund settes det av midler til tapsavsetninger, ettersom fondets geografiske innretning innebærer høy risiko. Ved kapitaltilførsler der det allerede er utbetalt utbytte blir dette ført tilbake til selskapet, for å få fram et korrekt uttrykk for det oljekorrigerte underskuddet "over streken" før lånetransaksjoner i statsbudsjettet. I tabellen over fremkommer dette for Statkraft, Statskog og Kommunalbanken

SPØRSMÅL NR. 912

Innlevert 27. februar 2012 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 2. mars 2012 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Hva er Norges offisielle holdning til ACTA-avtalen, og hva vil konsekvensen av denne være for norske borgere?»

BEGRUNNELSE:

I slutten av januar ble den såkalte ACTA-avtalen undertegnet. Så langt har 31 land sluttet seg til avtalen, blant annet 22 av EUs medlemsland og USA. Særlig internettdelen av avtalen har skapt betydelig debatt i Europa, og mange har protestert mot det som de – etter undertegnede mening helt rettmessig – ser på som et angrep på privatlivets fred og et skritt i retning av mer overvåkning av nettaktivitet.

Undertegnede har tidligere stilt spørsmål til jus-

tisministeren vedrørende ACTA og Norges holdning til avtalen, jf. Dokument nr. 15:1152 (2008-2009) og Dokument nr. 15:870 (2009-2010). I forbindelse med sistnevnte uttalte justisministeren følgende:

”Dersom partene i forhandlingene kommer til enighet om en avtale, er det grunn til å tro at avtalen vil være åpen for tilslutning også fra stater som ikke har deltatt i forhandlingene. Regjeringen vil i så fall vurdere om den skal gå inn for at Norge skal slutte seg til avtalen.”

Så langt undertegnede er kjent med foreligger det ikke planer om at Norge skal delta i denne avtalen, men det er åpenbart at en avtale som omfatter såpass mange land vil kunne få konsekvenser for norske borgere.

Svar:

Anti-Counterfeiting Trade Agreement (ACTA) er en internasjonal avtale som regulerer håndheving av immaterialrettigheter. Avtalen ble fremforhandlet i perioden 2007 til 2010 mellom Australia, Canada, EU og EUs medlemsstater, Japan, Korea, Mexico, Marokko, New Zealand, Singapore, Sveits og USA. ACTA har pr. i dag ikke trådt i kraft. Avtalen trer i kraft tretti dager etter at det sjette landet har tiltrådt den gjennom ratifikasjon eller tilsvarende prosedyre. Pr. i dag har EU og de fleste av landene som deltok i forhandlingene undertegnet avtalen, men ingen har så langt tiltrådt den. Ratifikasjonsprosesser eller tilsvarende prosesser pågår i EU og flere land. EU-kommisjonen har nylig meddelt at spørsmålet om ACTA er forenlig med EUs grunnleggende rettigheter og friheter, blant annet reglene om ytrings- og informasjonsfrihet og personvern, vil bli forelagt for EU-domstolen.

WTO-medlemmer som ikke var med på å fremforhandle ACTA kan søke om å slutte seg til avtalen.

Regjeringen har ikke inntatt noen offisiell holdning til ACTA. Regjeringene vil eventuelt vurdere om Norge bør søke å slutte seg til ACTA på et senere tidspunkt når avtalen har trådt i kraft og utfallet av ratifikasjonsprosessene i EU og EUs medlemsstater er kjent.

ACTA vil i seg selv ikke ha konsekvenser for norske borgere. For norske borgere som driver aktivitet som faller innunder jurisdiksjonen til land som slutter seg til ACTA, vil imidlertid eventuelle nasjonale lovendringer som gjennomføres for å tiltre avtalen, kunne få konsekvenser. EU-kommisjonen har uttalt at ratifikasjon av ACTA ikke krever endringer i EUs lovgivning. Sveitsiske myndigheter har uttalt det samme når det gjelder lovgivningen i Sveits. Siden ACTA i stor grad reflekterer regler om håndheving av immaterialrettigheter som er felles for de fleste industrialiserte land, vil det trolig heller ikke være aktuelt med vesentlige lovendringer i andre industrialiserte land som følge av at de slutter seg til ACTA.

ACTA krever at landene som slutter seg til avtalen må ha regler om håndheving av immaterialrettigheter som oppfyller det minimumsnivået som fremgår av avtalen. Landene kan beholde eller innføre regler om håndheving som går ut over minimumsnivået. Mange land, deriblant Norge, har allerede regler om håndheving av immaterialrettigheter som på ett eller flere punkter går ut over minimumsnivået i ACTA.

SPØRSMÅL NR. 913

Innlevert 27. februar 2012 av stortingsrepresentant Sylvi Graham

Besvart 2. mars 2012 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Hvilke regler gjelder for bortfall av rettigheter i folketrygden ved botid utenfor riket, og hvordan informeres borgerne om dette?»

BEGRUNNELSE:

Henvendelser fra nordmenn bosatt i utlandet viser at det kan være uklarhet om når retten til helsetjenester etter folketrygdloven faller bort, og man mener det er dårlig informasjon knyttet til dette. Det er viktig å sikre forutsigbarhet i forhold til disse spørsmålene, slik at nordmenn bosatt i utlandet vet hvilke rettigheter de har.

Svar:

Med unntak for opptjente pensjoner, som under visse forutsetninger kan utbetales også til personer

som ikke lenger er medlemmer i folketrygden, er slikt medlemskap en forutsetning for å ha rett til ytelser fra trygden.

Hovedregelen i folketrygden er at medlemskapet følger bostedet. I dette ligger at man normalt mister medlemskapet dersom man velger å flytte ut av landet. Medlemskap i folketrygden opphører straks dersom man tar seg arbeid i utlandet eller om bord på skip registrert i utlandet. Motsatt vil personer som flytter ut, men som fortsetter å arbeide her, fortsatt være trygdedekket i Norge.

Personer som har midlertidige utenlandsopphold (uten å ta arbeid i utlandet), kan oppholde seg inntil 12 måneder i utlandet og fortsatt anses som bosatt i Norge, med norsk trygdedekning. Det samme gjelder ved midlertidige utenlandsopphold på inntil seks måneder per år i to eller flere påfølgende år.

Folketrygdloven inneholder også regler om fri-

villig medlemskap i folketrygden for personer som ikke fyller vilkårene for pliktig medlemskap. Slikt frivillig medlemskap er tilgjengelig på nærmere definerede vilkår. Innvilgelse av frivillig medlemskap innebærer at rettighetene i folketrygden opprettholdes, men medlemskapet kan etter eget valg begrenses til å omfatte bare helsetjenester eller bare dekning for pensjonsytelsene, og mulighetene for ytelser begrenses da tilsvarende.

Jeg har ovenfor gjort rede for hovedreglene mht når retten til ytelser fra folketrygden faller bort. Reglene er komplekse, og må blant annet suppleres med reglene i EØS-avtalens trygdedel og reglene i Norges bilaterale avtaler om trygd.

Jeg er enig i at det er viktig med forutsigbarhet med hensyn til trygdemedlemskap. Arbeids- og velferdsetaten har imidlertid ikke kjennskap til hvilke

personer som har planer om utflytting, og har derfor ingen mulighet til å gi et individuelt informasjonstilbud. Den enkelte har således et selvstendig ansvar for å skaffe seg kunnskap om sin trygdemessige status så vel som andre sider ved emigrasjonen.

Informasjon er tilgjengelig via Internett. På www.helfo.no kan man finne informasjon om helse-tjenester under utenlandsopphold, og på www.nav.no finnes informasjon om trygdemedlemskap og eksport av trygdeytelser. Mange personer som planlegger utflytting, kontakter også sitt lokale NAV-kontor for informasjon.

Avslutningsvis vil jeg påpeke at det ikke er slik at bortfall av medlemskap i folketrygden er ensbetydende med at en person står uten trygdedekning. I mange tilfeller vil vedkommende bli trygdedekket i det nye bostedslandet.

SPØRSMÅL NR. 914

Innlevert 27. februar 2012 av stortingsrepresentant Sylvi Graham

Besvart 7. mars 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Når skal Kaasa-utvalgets innstilling sendes ut på høring, og når planlegges statsråden å komme tilbake til Stortinget med denne saken?»

BEGRUNNELSE:

Kaasa-utvalget leverte sin innstilling til Helse- og omsorgsdepartementet i oktober 2011, men innstillingen er fortsatt ikke sendt ut på høring.

Svar:

Kaasa-utvalget leverte sin utredning 17. oktober 2011, NOU 2011:17 Når sant skal sies om pårørendesorg - Fra usynlig til verdsatt og inkludert.

Jeg kan opplyse at Helse- og omsorgsdepartementet og Arbeidsdepartementet nå har sendt saken på høring. Departementene vil etter høringen komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 915**Innlevert 27. februar 2012 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 2. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Mener finansministeren det er mulig å finansiere anskaffelse av nye jagerfly som en tilleggsbevilgning utenfor handlingsregelen, eller vil finansministeren avvise dette som et uaktuelt alternativ med dagens handlingsregel?»

BEGRUNNELSE:

Aftenposten rapporterer 27. februar om uenighet i regjeringen med hensyn på finansiering av anskaffelse av nye jagerfly og hvorvidt det skal komme som en tilleggsbevilgning til forsvarsbudsjettet. Dersom det blir en tilleggsbevilgning, vil det fortrenge andre gode formål i statsbudsjettet. Dersom investeringen skal tas innenfor forsvarsbudsjettets ramme, vil det ifølge rød-grønne politikere skape en uholdbar situa-

sjon for Forsvaret. Investeringen er så stor at det er nærliggende å tro at sterke krefter kan komme til å foreslå at anskaffelsen foretas som en tilleggsbevilgning utenfor dagens handlingsregel. Det ønskes avklart om finansministeren mener dette er en reell mulighet.

Svar:

Regjeringen legger handlingsregelen til grunn for budsjettpolitikken. Handlingsregelen er en strategi for jevn og gradvis økning i bruken av petroleumsinntekter til et nivå som kan opprettholdes på lang sikt. Handlingsregelen setter en ramme for samlet bruk av oljeinntekter over budsjettet, inkludert til offentlige anskaffelser.

SPØRSMÅL NR. 916**Innlevert 27. februar 2012 av stortingsrepresentant Mette Hanekamhaug****Besvart 5. mars 2012 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«For utdanningsprogrammene idrettsfag og musikk, dans og drama har kravet om fremmedspråk fått sterkt ødeleggende følger for vg3-elevne. Elever som ikke har valgt fremmedspråk (fransk/tysk o.l.) i 8., 9. og 10. trinn på ungdomsskolen, må ha fremmedspråk i tredje klasse videregående på bekostning av fag som hører sammen med det utdanningsprogrammet man har valgt.

Vil statsråden se nærmere på konsekvensene av dagens ordning, og vurdere om ordningen bør forandres?»

BEGRUNNELSE:

Dagens ordning har vist seg å skape problemer for elevne på vg3. Elever som ikke har valgt fremmedspråk i 8., 9. og 10. trinn på ungdomsskolen, må ha fremmedspråk på vg3. på bekostning av muligheter til å velge fag som hører sammen med det utdan-

ningsprogrammet man har valgt, eller andre fag man ønsker.

I praksis betyr den nye ordningen at tolv-trettenåringer på barnetrinnet i 7.klasse velger hva de skal ha av muligheter på videregående fem år senere. Det er vanskelig for en trettenåring å velge for fem år fram i tid. Mange elever har ikke fått informasjon om hvilke begrensninger for senere valgmuligheter de får ved ikke å velge språk på ungdomsskolen. Dessuten vet neppe alle hva de skal velge på videregående allerede i syvende klasse.

Den nye ordningen gjør at man innen eksempelvis faget Teaterproduksjon mister muligheten til å ta fordypning 2 om man ikke har språk fra ungdomsskolen.

På samme måte blir musikkelever i vg3 avskåret fra muligheten til å ta musikk fordypning som fag. Dette er svært uheldig for elever som planlegger høyere musikkutdanning, da vesentlige deler av det teo-

retiske grunnlaget for å gjennomføre en opptaksprøve til et utøvende studium blir lagt nettopp i dette fordypningsfaget. Den teoretiske delen av opptaksprøven dreier seg nesten utelukkende om emner som inngår i musikk fordypning.

En annen mulig følge av denne ordninga er at antallet elever som ikke har mulighet til å velge fordypning, kan bli så høyt at det kan bli problematisk for skolene i det hele tatt å kunne tilby fordypningsfaget for de resterende elevene.

Svar:

Ved innføringen av Kunnskapsløftet høsten 2006 ble reglene for fremmedspråkopplæring endret. På ungdomsskolen skal alle elever enten få opplæring i et fremmedspråk i tillegg til engelsk eller ha språklig fordypning i engelsk, norsk eller samisk. Elevene kan selv velge om de vil ha opplæring i fremmedspråk eller språklig fordypning. Videre ble fremmedspråk styrket på studieforbereende utdanningsprogram i videregående skole, ved at elever som ikke har hatt opplæring i et fremmedspråk i tillegg til engelsk i grunnskolen, nå må ha fremmedspråk som fellesfag i tre år dersom de velger denne retningen. Dette gjelder for alle de studieforbereende utdanningsprogrammene: studiespesialisering, idrettsfag og musikk, dans og drama.

De nye reglene for fremmedspråkopplæring ble innført gradvis. Elever som fullførte ungdomsskolen senest skoleåret 2007/2008 uten å ha hatt opplæring i et fremmedspråk i tillegg til engelsk, kunne velge om de ville ha fremmedspråk over to eller tre år på studieforbereende utdanningsprogram. Elever som har fullført ungdomsskolen etter skoleåret 2007/2008

uten å ha et fremmedspråk i tillegg til engelsk, må ta fremmedspråk over tre år. De får da 140 årstimer opplæring i fremmedspråk som fellesfag i Vg3, og får timetallet til valgfrie programfag redusert tilsvarende.

Gode ferdigheter i fremmedspråk blir stadig viktigere, og jeg planlegger ikke å endre kravet om fremmedspråk på studieforbereende utdanningsprogram. Jeg vil imidlertid understreke at lokale skolemyndigheter har ansvar for å gi elevene informasjon og veiledning om utdanningsvalg, og om de konsekvenser valgene vil kunne få. I forkant av innføringen av Kunnskapsløftet ble det sendt ut informasjon om de nye reglene for fremmedspråkopplæring til alle kommuner og fylkeskommuner. Det ble også presisert i forskrift til opplæringsloven at elevene må gjøres kjent med at dersom de ikke velger fremmedspråk på ungdomstrinnet, vil timetallet til valgfrie programfag i videregående opplæring bli redusert med 140 timer.

Jeg har stor forståelse for at noen elever synes det er vanskelig å velge mellom fremmedspråk og språklig fordypning når de ennå ikke har bestemt seg for om de har lyst til å gå på et studieforbereende eller yrkesfaglig utdanningsprogram. Det er derfor viktig at skolene sørger for å gi god informasjon om de to alternativene, og om hvilke følger dette valget får for videregående opplæring, slik at hver enkelt elev får et godt grunnlag for å kunne velge det faget han eller hun mener vil være det beste for seg.

For øvrig kan jeg vise til at Kunnskapsløftet blir evaluert og at evalueringen legges frem i en egen stortingsmelding høsten 2013.

SPØRSMÅL NR. 917

Innlevert 27. februar 2012 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 2. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«I VG 6. februar 2007 tok statsråd Trond Giske til orde for å kjøpe kunst for oljemilliardene. Temaet er igjen reist etter at Munchs Skrik kom for salg.

Representerte statsråd Giske regjeringens syn ved sitt utspill, og i så fall, vil kapital brukt på kunstkjøp skje i statsbudsjettet innenfor handlingsregelen, eller "under streken" utenfor handlingsregelen?»

BEGRUNNELSE:

Til VG 06.02.07 uttalte Giske at:

"Jeg synes det er en spennende tanke å bruke noe av oljeformuen vår på kunst, ikke bare aksjer og obligasjoner. Med det kunstmarkedet vi har nå, så er det minst like god investering å kjøpe kunstverk som aksje i Coca Cola."

Og

"God kunst synker ikke i verdi, snarere tvert imot, så pengene går ikke tapt. Det burde passe bra for Oljefondet. Dessuten så vil det ikke skape press i den norske økonomien å kjøpe kunst av de store utenlandske kunstnerne."

Svar:

Regjeringen legger handlingsregelen til grunn for budsjettpolitikken. Handlingsregelen er en strategi for jevn og gradvis økning i bruken av petroleumsinntekter til et nivå som kan opprettholdes på lang sikt. Handlingsregelen setter en ramme for samlet

bruk av oljeinntekter over budsjettet, inkludert til offentlige anskaffelser.

Departementet har ikke foretatt en særskilt vurdering av kunst som egen aktivaklasse i forvaltningen av Statens pensjonsfond utland (SPU). Slike investeringer vil normalt måtte inngå blant unoterte investeringer. I Meld. St. 15 (2010-2011) vurderte departementet hvorvidt det burde åpnes for unoterte investeringer i SPU innenfor aksjer og infrastruktur, men investeringer i kunst var ikke vurdert. Departementet viste i meldingen til at det er knyttet betydelig usikkerhet til hvilken avkastning en kan få fra unoterte investeringer når en tar hensyn til risikoen og kostnadene ved dem.

SPØRSMÅL NR. 918

Innlevert 27. februar 2012 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 2. mars 2012 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Avisa Nordland har fredag og lørdag sist uke hatt en sak om et foreldrepar som ikke får opprettholdt sin støtte fra NAV. De har en sønn uten verbalt språk, som er døvblind og trenger hjelp til alt. Så langt har de mottatt pleiepenger, men det ble stoppet av NAV sist sommer. For meg fremstår det som hjertertøtt og lite medmenneskelig.

Mener statsråden at denne familien ikke skal gi hjelp slik at de kan gi sønnen sin en best mulig hverdag, og i så fall, hvorfor ikke?»

BEGRUNNELSE:

NAV sier i nevnte sak at det har vært innvilget pleiepenger men at dette ikke er riktig lenger. De sier også at det skal vurderes totalsituasjonen og finne andre støtteordninger. Dersom det er riktig er det rart at det skal ta opp mot et år all den tid NAV er kjent med problemstillingen og hvilket omfang det må være på hjelpen denne gutten trenger. Overlege Gyro Aas Herder er svært tydelig i sin kritikk mot NAV og mener at guttens helsetilstand er slik at pleiepengene bør opprettholdes. Jeg ser derfor frem til statsrådets svar som jeg forutsetter blir positivt for den berørte familien.

Svar:

Jeg kan ikke kommentere enkeltsaker, men vil gi mer generell informasjon om rett til tjenester og ytelser ved barns sykdom.

La meg først innledningsvis si at jeg har stor forståelse for at det å ha alvorlig syke barn og omsorg for dem barn kan oppleves tungt. Det offentlige har et betydelig ansvar for å avhjelpe foreldre i en slik situasjon. Alle mennesker, også barn, har rett til å få dekket nødvendige pleie- og omsorgsbehov gjennom kommunale tjenester i henhold til helse- og omsorgstjenesteloven. Det er kommunene som har hovedansvaret for å gi nødvendig bistand og hjelpetjenester til alvorlig syke barn og deres familier. Når pårørende kan og ønsker å utføre omsorgsoppgaver som kommunen ellers plikter å sørge for (eventuelt som tillegg til kommunale omsorgstjenester), kan foreldrene søke om omsorgslønn fastsatt av kommunene. I tillegg kan foreldrene ha rett til hjelpestønad fra folketrygden.

Pleiepenger er en erstatning for tapt arbeidsfortjeneste når yrkesaktive foreldre er fraværende fra arbeid og dermed ikke får lønnsinntekt. Beregningsgrunnlaget er det samme som for sykepenger og innebærer som regel full lønnsdekning. Pleiepenger er en stønad etter folketrygdloven som ytes unntaksvis for foreldre som har omsorg for barn under 18 år som har

livstruende eller annen svært alvorlig sykdom som ikke er varig, og der barnet er innlagt i helseinstitusjon eller hvor tilstanden krever kontinuerlig tilsyn og pleie i hjemmet. Varige omsorgsbehov skal ivaretas gjennom tilpassede kommunale tjenester, og derfor foreligger det normalt ikke rett til pleiepenger i slike tilfeller. Unntak gjelder når den varige sykdommen er i en ustabil fase, eller i startfasen av svært alvorlig varig sykdom - i disse periodene kan foreldrene ha rett til pleiepenger. Det følger av dette at vilkårene for å få pleiepenger er strenge.

I begrunnelsen for spørsmålet fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen nevnes at pleiepengene i den konkrete saken ble stoppet i fjor sommer fordi

etaten mener at vilkårene ikke lenger var oppfylt. Det kan være flere årsaker til at foreldre opplever å miste stønadsretten eller få reduserte satser etter tidligere å ha mottatt pleiepenger. Dette kan for eksempel være fordi barnets sykdom etter hvert må anses for varig, slik at vilkårene ikke lenger er oppfylt, eller at barnet får tilsyn utenfor hjemmet i større grad enn tidligere, slik at ytelsen graderes eller faller bort. Hver enkelt søknad om pleiepenger skal vurderes konkret i forhold til lovens vilkår.

Når pleiepenger stanses, skal det i avslagsvedtaket informeres om klageadgang. Foreldre som er uenige i vedtak fra Arbeids- og velferdsetaten har rett til å klage på vedtaket innen gitte frister.

SPØRSMÅL NR. 919

Innlevert 27. februar 2012 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 2. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Klassekampen melder 22.02.12 om nivået på skattelettelser på borgerlig side. Avisens tall, som er hentet fra Finansdepartementet, tilsier at en person med 3 millioner kroner i inntekt vil få 65 400 kroner i skattelettelse som følge av FrPs kutt i inntektsskatten.

Kan finansministeren vennligst dele departementets beregninger av FrPs alternative statsbudsjett med FrP, og kan statsråden forklare hvordan FrPs foreslåtte kutt i inntektsskatten kan medføre en lettelse på hele 65 400 kroner i nevnte tilfelle?»

Svar:

I brev av 23. november 2011 stilte Arbeiderpartiets stortingsgruppe spørsmål til finansministeren om fordelingsprofilen for skatteopplegget i de alternative budsjettforslagene for 2012 til Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre. Jeg svarte i brev av 24. november 2011. Brevet er publisert på Finansdepartementets hjemmeside:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/fin/dok/andre/brev/brevtortinget/2011/fordelingsvirkninger-av-opposisjonsparti.html?id=664559>.

Tallene i oppslaget i Klassekampen 22. februar 2012 stammer trolig fra dette svaret.

Nedenfor følger et utdrag av brevet som redegjør for fordelingsvirkningene av Fremskrittspartiets skatteforslag.

»Tabell 1 viser fordelingsvirkningene av FrPs skatteforslag sammenlignet med Regjeringens forslag. Beregningene omfatter de vesentligste av partiets forslag til skatteendringer for personer (lettelser for om lag 15,4 mrd. kroner påløpt):

- Øke øvre grense for minstefradraget for lønnsinntekt til 90 000 kroner, og øke satsen til 45 pst.
- Øke øvre grense for minstefradraget for pensjonsinntekt til 80 000 kroner, og øke satsen til 30 pst.
- Øke innslagspunktet i trinn 1 i toppskatten til 520 000 kroner.
- Øke nedre grense for å betale trygdeavgift til 49 600 kroner.
- Reversere endringene i jordbruksfradraget.
- Redusere formuesskattesatsen med 0,2 prosentpoeng, øke bunnfradraget til 900 000 kroner.
- Øke satsen for skattefradrag i BSU til 28 pst. samt øke maksimalt årlig sparebeløp i BSU til 25 000 kroner.
- Fjerne fagforeningsfradraget.

Tabell 1 Gjennomsnittlig endring i skatt med FrPs forslag sammenlignet med Regjeringens forslag til statsbudsjett 2012 i ulike intervaller for bruttoinntekt.¹ Alle personer 17 år og eldre. Kroner. Negative tall betyr lettelser

Bruttoinntekt inkl. skattefrie ytelser. Tusen kroner	Antall	Skatt med Regjeringens forslag	Endring i skatt sammenlignet med Regjeringens forslag. Kroner	Herav endring i formuesskatt. Kroner
0 – 150	556 372	4 300	-900	-200
150 – 200	319 671	12 800	-2 100	-300
200 – 250	350 380	26 000	-3 200	-400
250 – 300	338 249	44 200	-3 900	-500
300 – 350	344 834	63 400	-3 800	-500
350 – 400	363 178	81 300	-3 600	-500
400 – 450	344 421	97 800	-3 400	-500
450 – 500	291 656	114 600	-3 500	-600
500 – 600	391 258	141 700	-5 400	-700
600 – 750	265 300	192 400	-6 400	-1 200
750 – 1000	172 688	273 600	-7 100	-1 800
1000 – 2000	118 182	463 100	-9 800	-4 600
2000 – 3000	13 053	903 300	-18 800	-13 700
3000 og over	8 736	2 230 500	-65 400	-60 500
I alt	3 877 978	100 300	-4 000	-900

¹ Omfatter blant annet ikke fjernet arveavgift og avgiftsendringer. Avrundet til nærmeste 100 kroner.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.”

Det framgår av tabellen over at personer som har en bruttoinntekt over 3 mill. kroner i gjennomsnitt vil få en skattelette på om lag 65 400 kroner med Framskrittspartiets alternative forslag. Mesteparten av dette (60 500 kroner) skyldes de foreslåtte lettelsene i formuesskatten.

Beregningen er utført på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for LOTTE-Skatt er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås

inntektsstatistikk for husholdninger for 2009. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er framskrevet til 2012. Beregningene kan være usikre bl.a. fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig framskrevet. Det gjøres oppmerksom på at beregningene verken omfatter avgifter eller skatteforslag som ikke lar seg analysere i LOTTE-Skatt.

SPØRSMÅL NR. 920**Innlevert 27. februar 2012 av stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen****Besvart 2. mars 2012 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Når vil Arbeidsdepartementet ferdigstille utredningen av en langsiktig løsning for etterlatteytelser, og tar Arbeidsdepartementet sikte på å gjøre det mer lønnsomt å kombinere etterlatteytelser og arbeid enn det som er tilfelle i dag?»

BEGRUNNELSE:

På side 39 i Prop. 130 L (2010-2011) varsles det at departementet tar ”sikte på at utredningen av den langsiktige løsningen for etterlatteytelsene settes i gang etter at Stortinget har tatt stilling til forslaget om en ny uføretrygd”. Ifølge dagens regler for gjenlevendepensjon avkortes pensjonen for all inntekt over en halv G.

Svar:

Folketrygden har i dag ulike ytelser til gjenlevende ektefelle, som er koblet til beregningen av pensjon. De viktigste er:

1. Folketrygden gir på visse vilkår en inntektsprøvd pensjon til etterlatte som er avledet av den avdødes ektefelles pensjonsopptjening (ofte kalt etterlattepensjon eller gjenlevendepensjon).
2. Til etterlatte som ikke har rett til pensjon, kan det på visse vilkår gis en inntektsprøvd overgangsstønad.
3. Etterlatte med uførepensjon kan få medregnet de-

- ler av den avdødes opptjente alderspensjon i uførepensjonen (etterlattefordeler i uførepensjon).
4. Etterlatte med alderspensjon kan få medregnet deler av den avdødes opptjente alderspensjon i alderspensjonen (etterlattefordeler i alderspensjon).

Avdødes barn får barnepensjon fra folketrygden fram til fylte 18 år (i visse tilfeller til 20 år).

Det er gjort nødvendige tilpasninger av etterlatteytelsene til innføringen av fleksibel alderspensjon fra 1. januar 2011. Beregningen av etterlatteytelsene er imidlertid fortsatt knyttet til dagens opptjeningsmodell for pensjon. Denne modellen skal fases ut, og det er derfor nødvendig å vurdere ytterligere tilpasninger. Nye regler for etterlatteytelser bør være vedtatt før ny uføretrygd trer i kraft, noe det tas sikte på at skal skje i 2015.

Regjeringen har startet arbeidet med utredningen av en langsiktig løsning for etterlatteytelser ved at det er satt ut et utredningsprosjekt om etterlattepensjon og etterlattefordeler i alderspensjonen. I departementets videre arbeid med etterlatteytelsene, er arbeidsintensiver ett viktig hensyn. Regjeringen vil legge vekt på at regelverket ikke skal være til hinder for at etterlatte kan forsørge seg selv gjennom eget arbeid.

Det er for tidlig å si når Regjeringen kan legge fram et konkret forslag til langsiktig løsning for etterlatteytelsene for Stortinget, men det vil skje i god tid før 2015.

SPØRSMÅL NR. 921**Innlevert 28. februar 2012 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 6. mars 2012 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«I følge politimesteren i Midtre Hålogaland er man pålagt å ha lensmann i alle kommuner. Politimesteren møtte nylig i regionrådet for å orientere om tilsetning av lensmann i Lødingen, men har nå trukket stillingen tilbake fordi hun mener det er andre oppgaver som bør prioriteres.

Er det slik at innbyggerne i Lødingen er dårligere mennesker enn andre, siden man her velger å overse et krav om lensmann, eller er det slik at politimesteren med statsrådets velsignelse trygt kan kjøre på og ignorere innbyggerne og regionens behov?»

BEGRUNNELSE:

Den siste tiden har det vært mange oppslag i media om saker fra denne regionen og hvor ille dårlig politidekningen er. Jeg ser at Politimesteren viser til at hadde man hatt en stor by her ville budsjettrammen sett annerledes ut. I og for seg en interessant refleksjon, men det ville da vel også ha gitt nye store utfordringer som man ikke har i dag. At vanskene må løses er jeg ikke i tvil om og håper statsråden har noe positivt å komme med denne gangen.

Svar:

Innenfor det enkelte politidistrikt er politimesteren ansvarlig for en balansert ressursfordeling som ivaretar lokalbefolkningens behov for polititjenester på en best mulig måte. Politidistriktene kan ikke re-

dusere bemanningen på enkelte lensmannskontorer i slikt omfang at de for alle praktiske formål ikke oppfyller lovens krav. Ei heller kan en la lensmannsdistriktet stå uten lensmann, fordi det er lovmessige forhold knyttet til lensmannen som person, f. eks innenfor den sivile rettspleie på grunnplanet.

Spørsmålet fra stortingsrepresentant Ellingsen er forelagt for Politidirektoratet som opplyser at politidistriktets 116 000 innbyggere er fordelt på fire befolkningsmessige jevnstore regioner.

Vesterålen vaktregion består av seks tjenestesteder, hvorav Lødingen lensmannskontor utgjør ett av disse.

Det vil etter det opplyste bli avholdt møte i ansetelsesrådet den 08.03.2012, hvor det blant annet skal ansettes lensmann i Lødingen.

SPØRSMÅL NR. 922

Innlevert 28. februar 2012 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 2. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«I oppslag fra ANB 22.02.12 tar regjeringspartiet SV til orde for at staten skal gå inn på eiersiden i norsk treforedlingsindustri.

Er dette noe finansministeren vurderer, og vil en slik egenkapitaltilførsel i så fall skje innenfor eller utenfor handlingsregelens begrensning for oljepen-gebruks?»

BEGRUNNELSE:

Sitat fra artikkel:

"Regjeringen må vurdere om staten skal bruke sin kapitalstyrke til å investere i en robust og framtidstrettet treforedlingsindustri, sier stortingsrepresentant Inga Marte Thorkildsen til Avisenes Nyhetsbyrå (ANB)."

Svar:

Jeg har ikke vurdert hvorvidt staten skal gå inn på eiersiden i norsk treforedlingsindustri. Næringspolitiske tiltak for treforedlingsindustrien sorterer under Nærings- og handelsdepartementet og Landbruks- og matdepartementet. Jeg er kjent med at nærings- og handelsministeren og landbruks- og matministeren har nedsatt en arbeidsgruppe som skal vurdere utviklingen i treforedlingsindustrien.

Generelt skal offentlige utgifter inngå i det oljekorrigerte underskuddet "over streken", mens finansielle investering føres som en formuesomplussing "under streken" (betegnes som lånetransaksjon i statsbudsjettet). For å kunne regnes som en finansiell investering må investeringen gi en forventet avkastning som minst tilsvarer alternative plasseringer.

SPØRSMÅL NR. 923**Innlevert 28. februar 2012 av stortingsrepresentant Borghild Tenden****Besvart 2. mars 2012 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Er dette problemet med nødnettet kjent for ministeren, og hva vil ministeren gjøre for å bedre driftssikkerheten for nødnettet i Norge?»

BEGRUNNELSE:

På NRK Østlandssendingen 28. februar 2012 kan man lese at under stormen «Dagmar» falt 12 basestasjoner for nødnettet ut på Romerike. Romerike 110-sentral opplevde at det ble problemer med kommunikasjonen. Grunnen til det var at noen av antennene på basestasjonene var ute av drift.

Problemet, slik det fremkommer av saken, er at de aller fleste av de store nødnettantennene er utstyrt med nødstrømsbatterier som bare varer i fire eller åtte timer dersom strømmen går.

Sjefen for Nedre Romerike brann- og redningsvesen Jan Gaute Bjerke uttalte i samme sak at sitat:

"Det var hell i uhell og tilfeldigheter som gjorde at det tross alt gikk bra."

Svar:

Jeg er kjent med at stormen Dagmar medførte at enkelte basestasjoner for Nødnett på Romerike mistet strømtilførselen og falt ut som følge av dette.

Bruk av eksisterende infrastruktur i Nødnett har vært en forutsetning for landsdekkende utbygging av Nødnett jf. St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 3 (2004-2005) og Budsjett-innst. S. nr. 4 (2004-2005). Selv om Nødnett er basert på TETRA-teknologi som er laget spesielt for nød- og beredskapssetater og har flere innebygde sikkerhetsmekanismer vil Nødnett derfor likevel kunne rammes av feil i de kommersielle tele- og strømnettene.

Nødnett har strengere krav til dekning og oppetid enn de kommersielle tele- og mobilnettene, og har døgntkontinuerlig overvåkning. Alle basestasjonene i Nødnett er tilkoblet reservestrøm som muliggjør drift i en periode dersom normal strømforsyning faller bort. I henhold til nødnettkontrakten skal om lag én av seks basestasjoner ha 48 timer reservestrøm, eventuelt være tilkoblet dieselaggregat eller brenselcelle som gir strøm så lenge det finnes drivstoff. Øvrige basestasjoner har enten 8 timers batteritid eller 4 timer. For basestasjonene med 4 timers reservebatteridrift er det besluttet å gi en generell oppgradering til 8 timer for å styrke robustheten i Nødnett. Basestasjoner med størst dekningsområde gis lengst reservestrømtid. De sentrale nettelementene har både backup batterikapasitet og dieselaggregater.

Nødnett bruker også transmisjonslinjer fra kommersielle nett for å knytte sammen basestasjoner og kjernenettet. Eventuelle feil i transmisjonslinjene og/eller feil ved strømforsyningen i de kommersielle nettene til disse linjene kan også medføre at Nødnett ikke virker som forutsatt.

Jeg vil se på de ulike rapportene om Nødnett og vurdere hva man kan gjøre for å øke robustheten i Nødnett. Departementet har allerede, sammen med Direktoratet for nødkommunikasjon, iverksatt arbeid for å vurdere eventuelle tiltak for å styrke robustheten i Nødnett ytterligere, herunder økt kapasitet av reservestrømløsninger. Jeg vil i forbindelse med det ordinære budsjettarbeidet komme tilbake til eventuelle økte kostnader knyttet til dette i utbyggingen av Nødnett.

SPØRSMÅL NR. 924**Innlevert 28. februar 2012 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen****Besvart 2. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Regjeringen har satt ned et utvalg som skal se på de modellene som brukes for å beregne anslag som peker framover i den økonomiske utviklingen.

Hva er status og videre fremdrift i dette arbeidet, og når forventer statsråden at Stortinget får anledning til å drøfte utvalgets rapport?»

Svar:

Finansdepartementet satte i mai 2011 ned et rådgivende utvalg for modell- og metodespørsmål. Utvalget har en rådgivende funksjon for Finansdepartementet i modell- og metodemessige spørsmål knyttet til makroøkonomi, og skal styrke kontakten mellom departementet og andre fagmiljøer, jf. vedlagt mandat, som også er tilgjengelig på departementets nettsider.

I 2011 avholdt utvalget to møter (12. september og 13. desember). I tillegg arrangerte utvalget et åpent seminar med bred deltakelse (12. desember).

Vedlegg 1:

Mandat for Finansdepartementets rådgivende utvalg for modell- og metodespørsmål (Modell- og metodeutvalget)

Modell- og metodeutvalget skal ha en rådgivende funksjon for Finansdepartementet i modell- og metodemessige spørsmål knyttet til makroøkonomi, og skal styrke kontakten mellom departementet og andre fagmiljøer.

Utvalgets oppgave er å gi faglige vurderinger og råd om:

- Utvikling og bruk av modellverktøy, både det som allerede benyttes i departementet (herunder MODAG, MSG, og Generasjonsregnskapet) og relevante modeller fra andre.
- Beregninger og analyser som legges fram i nasjonalbudsjett og perspektivmeldinger, slik som analyser knyttet til den økonomiske utviklingen, langsiktige framskrivninger for norsk økonomi og beregning av budsjettindikatorer.
- Drøfting av eksterne utredninger med relevans for departementets arbeid med makroøkonomiske problemstillinger.
- Den faglige framstillingen av makroøkonomiske problemstillinger i nasjonalbudsjett og perspektivmeldinger.

Utvalget består av leder og inntil ni medlemmer. Utvalgets medlemmer oppnevnes for en periode på 2 år. Medlemmer kan gjenoppnevnes.

I samarbeid med departementet bør utvalget regelmessig, for eksempel en gang i året, arrangere åpne seminarer om faglige og metodiske spørsmål. Finansdepartementet fungerer som utvalgets sekretariat. Referat fra utvalgets møter offentliggjøres på departementets nettsider.

SPØRSMÅL NR. 925**Innlevert 28. februar 2012 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen****Besvart 7. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Statssekretær Hilde Singsaas forsvarer i Dagens Næringsliv 22.02.12 at regjeringen bruker oljepengebruk utenfor handlingsregelen dersom midlene går til investeringer i oljesektoren, fordi de er svært lønnsomme. I DagenMagazinet 21.08.08 hevdet dog APs Marianne Aasen Agdestein at vedrørende presseffekt "er det ingen forskjell mellom å bruke en ekstra krone i investeringer til forskning eller til veibygging. Det slår akkurat likt ut i økonomien".

Er statsråden enig, eller skaper penger brukt på oljeinvesteringer mindre press?»

Svar:

Regjeringen legger handlingsregelen til grunn for budsjettpolitikken. Handlingsregelen er en strategi for jevn og gradvis økning i bruken av petroleumsinntekter til et nivå som kan opprettholdes på lang sikt. Handlingsregelen setter en ramme for samlet bruk av oljeinntekter over budsjettet.

Oljeinvesteringene og annen etterspørsel fra oljevirkksomheten fastlegges av selskapene selv, basert på lønnsomhetsbetraktninger. Oljevirkksomheten gir store inntekter til fellesskapet. Investeringene i oljevirkksomheten er nødvendige for å skape disse inntektene. I tråd med dette regnes ikke statens utgifter til oljevirkksomheten som bruk av oljeinntekter og finansieres ikke innenfor handlingsregelens rammer.

Forskjellige offentlige inntekter og utgifter kan ha ulik virkning på aktiviteten i norsk økonomi. Det skyldes bl.a. at fordelingen av en etterspørselsendring på henholdsvis innenlandsk produksjon og import vil kunne variere. Slike forhold inngår i arbeidet med de framskrivningene for utviklingen i norsk økonomi som offentliggjøres i nasjonalbudsjettene.

Forskjellige offentlige inntekter og utgifter kan også ha ulik virkning på den langsiktige vekstevnen til norsk økonomi.

SPØRSMÅL NR. 926**Innlevert 28. februar 2012 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 7. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Finansministeren hevder at statsbudsjettet er regjeringens bidrag til et moderat lønnsoppgjør.

Kan finansministeren være konkret og forklare på hvilken måte statsbudsjettet bidrar til et moderat lønnsoppgjør, når regjeringens anslag i statsbudsjettet tilsa 4 % lønnsvekst?»

BEGRUNNELSE:

I Stortinget 15.02.2012 hevdet finansministeren at statsbudsjettet for 2012 var regjeringens bidrag til et moderat lønnsoppgjør. I budsjettforslaget forventet regjeringen en lønnsvekst på 4 %. Dersom budsjettet hadde vært slikt innrettet at lønnsveksten ville vært mer moderat, så antar undertegnede at det også da ville fremkommet i budsjettets anslag for lønns-

vekst. 4 % lønnsvekst kan ikke anses som "moderat" ut fra dagens situasjon. Regjeringspartiene tillot ingen vesentlige endringer i budsjettframlegget.

Svar:

Mange år med høy lønnsvekst samt sterk nominell kronekurs har brakt kostnadsnivået i Norge opp på et høyt nivå sammenliknet med gjennomsnittet for våre handelspartnere. En gunstig utvikling i prisene på norsk eksport har bidratt til å dempe presset på lønnsomheten. Denne utviklingen kan imidlertid snu. Utsikter til lavere økonomisk vekst og lavere etterspørsel fra våre handelspartnere gjør situasjonen krevende for eksportrettede virksomheter i Norge.

Regjeringens tall i Nasjonalbudsjettet når det gjelder utviklingen i norsk økonomi, er basert på informasjon tett opp til framleggelsen av budsjettet.

Dette er derfor ikke en fasit på hvordan utviklingen faktisk blir. Forhold både i nasjonal og internasjonal økonomi kan påvirke situasjonen. Dette gjelder også for lønnsutviklingen og gjennomføringen av lønnsoppgjørene.

Den norske lønnsforhandlingsmodellen, frontfagsmodellen, bygger på at lønnsveksten over tid må holdes innenfor rammer som konkurranseutsatt sektor kan leve med. Det er viktig å støtte opp om denne i lønnsoppgjørene framover. Gjennomføringen av lønnsoppgjøret er partenes ansvar.

Regjeringen legger handlingsregelen til grunn for budsjettpolitikken. Handlingsregelen er en strategi

for jevn og gradvis økning i bruken av petroleumsinntekter i takt med utviklingen i forventet avkastning av Statens pensjonsfond utland. Samtidig skal bruken av petroleumsinntekter det enkelte år tilpasses konjunktursituasjonen.

Handlingsregelen bidrar til forutsigbarhet om bruken av petroleumsinntekter i norsk økonomi. På den måten støtter rammeverket for finanspolitikken opp under pengepolitikken og legger et grunnlag for stabile forventninger, bl.a. i valutamarkedet. Forutsigbarhet og stabilitet er en fordel også for partene i arbeidslivet når de går inn i lønnsoppgjørene.

SPØRSMÅL NR. 927

Innlevert 28. februar 2012 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 7. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«I Dagens Næringsliv 22.02.12 forsvarer statssekretær Hilde Singsaas oljepengebruk utenfor handlingsregelen dersom midlene går til investeringer i oljesektoren, fordi de er svært lønnsomme. Statssekretæren ser da bort fra øvrige sektorer av økonomien som også tilføres kapital fra oljefondet utenfor handlingsregelen.

Kan statsråden fremskaffe en oversikt over all oljepengebruk utenfor handlingsregelen, fordelt på oljeinvesteringer, og penger bruk til egenkapital/aksjehandel/annet innenfor andre sektorer?»

Svar:

Regjeringen legger handlingsregelen til grunn for budsjettpolitikken. Handlingsregelen er en strategi for jevn og gradvis økning i bruken av petroleumsinntekter til et nivå som kan opprettholdes på lang sikt. Handlingsregelen setter en ramme for samlet bruk av oljeinntekter over budsjettet.

Oljeinvesteringene og annen etterspørsel fra oljevirkksomheten fastlegges av selskapene selv, basert på lønnsomhetsbetraktninger. Oljevirkksomheten gir store inntekter til fellesskapet. Investeringene i oljevirkksomheten er nødvendige for å skape disse inntektene. I tråd med dette regnes ikke statens utgifter til oljevirkksomheten som bruk av oljeinntekter og finansieres ikke innenfor handlingsregelens rammer.

Inntektene til statens pensjonsfond utland omfatter netto kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten, som blir overført fra statsbudsjettet. Petroleumsinntektene omfatter blant annet skatter og avgifter fra oljevirkksomheten, utbytte fra Statoil ASA, samt inntekter fra statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten etter fradrag for utgifter.

Tilbakeføringen av midler fra Statens pensjonsfond til statsbudsjettet bestemmes ved en beløpsmessig overføring etter vedtak i Stortinget. Med utgangspunkt i etablert praksis skal overføringen svare til det oljekorrigerte underskuddet på statsbudsjettet, slik det blir fastsatt ved stortingsbehandlingen av nysaldert budsjett. Handlingsregelen innebærer at denne overføringen over tid skal være lik forventet realavkastning av Statens pensjonsfond utland, beregnet til 4 pst. av fondskapitalen.

Statens finansielle investeringer føres ikke som en utgift på statsbudsjettet, men som en formuesomplussing (betegnes lånetransaksjon i statsbudsjettet). For at et kapitalinnskudd eller lignende skal kunne regnes som en finansiell investering må plasseringen gi en forventet avkastning for staten som minst tilsvarer alternative plasseringer. Statens lånetransaksjoner framgår av statsregnskapet for det enkelte år.

SPØRSMÅL NR. 928**Innlevert 28. februar 2012 av stortingsrepresentant Åge Starheim****Besvart 7. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«NO_x fondet disponerer midler innbetalt frivillig fra næringslivet, inklusiv oljeindustrien. I utgangspunktet skal alle skatter og avgifter fra oljenæringen tilføres oljefondet. Ved å betale frivillig bidrag til NO_x fondet, går pengestrømmen utenfor oljefondet.

Kan finansministeren gi et anslag på hvor mange kroner oljenæringen har bidratt med til NO_x fondet, og som uten denne NO_x-fond ordningen i stedet ville gått inn i oljefondet?»

BEGRUNNELSE:

NO_x fondet ble opprettet i 2008 i en frivillig avtale mellom regjeringen og 14 næringsorganisasjoner innen skipsfart, fiskeri og offshore. Medlemmene i NO_x-fondet må betale et bidrag til fondet, men får samtidig fritak for statlig NO_x-avgift. Midlene fra fondet brukes til å finansiere tiltak som gir størst reduksjon i NO_x-utslipp for pengene. Fondet har så langt disponert rundt 3 mrd kroner.

Svar:

I statsbudsjettet for 2007 foreslo Regjeringen en NO_x-avgift som virkemiddel for å bidra til å redusere Norges utslipp i tråd med forpliktelsen i Gøteborgprotokollen. Avgiften var på 15 kroner per kg NO_x-utslipp og omfattet skip, fiskefartøyer, luftfart, jernbane, energianlegg på land og offshoreinstallasjoner. Som følge av Stortingets budsjettbehandling ble det åpnet for at virksomheter som slutter seg til en avtale med myndighetene om å redusere NO_x-utslippene, kunne få fritak fra avgiften.

Miljøverndepartementet og 14 næringslivsorganisasjoner inngikk 14. mai 2008 en avtale om forpliktende reduksjoner av NO_x-utslippene (NO_x-avtalen 2008-2010). Virksomheter som sluttet seg til avtalen, fikk dermed rett til avgiftsfritak for NO_x-avgift for perioden 2008-2010. En stor andel av de avgiftspliktige virksomhetene har tilsluttet seg avtalen. Det ble inngått en ny avtale (NO_x-avtalen 2011-2017) 14. desember 2010. Den nye avtalen er i hovedsak en videreføring av den tidligere avtalen, men med utslippsforpliktelser for tidsrommet 2011-2017. Avtalen gir rett til fritak fra NO_x-avgift i det samme tidsrommet for virksomheter som slutter seg til den nye avtalen.

Som en del av avtalen fra 2008 opprettet næringslivsorganisasjonene NO_x-fondet for å bistå med å oppfylle deres forpliktelser i avtalen. Fondet får sine inntekter ved at virksomheter som er tilsluttet avtalen, betaler inn et beløp per kg utslipp av NO_x. Styret i fondet beslutter betalingssetningene. NO_x-fondet har fastsatt innbetalingssatsene til 11 kr/kg NO_x for offshore (olje og gassutvinning på sokkelen) og 4 kr/kg NO_x for øvrig virksomhet (fiskefartøyer, skipsfart, supply, industri, luftfart, fjernvarme osv). Kilder til prosessutslipp i industrien omfattes ikke av NO_x-avgiften, og betaler heller ikke inn til NO_x-fondet. Bedrifter med slike utslipp kan likevel søke om støtte til tiltak fra fondet.

Ifølge årsrapporten til NO_x-fondet for 2010 utgjorde inntektene i fondet om lag 2 mrd. kroner i perioden 2008-2010. Av dette stod petroleumsvirksomheten for 1,3 mrd. kroner. Det innebærer at petroleumsvirksomheten har bidratt med om lag to tredeler av inntektene i fondet. Petroleumssektoren er opphav til en stor andel av utslippene og i tillegg står petroleumssektoren overfor en høyere innbetalingssats enn andre sektorer.

Det aller meste av innbetalingene fra petroleumsvirksomheten blir motsvart av mindre statlige petroleumsinntekter. Dette skyldes både at det gis fradrag for skatt for virksomhetenes utgifter knyttet til innbetalinger i NO_x-fondet, og at marginalsattesatsen for petroleumsvirksomhet er høy (78 pst.). I tillegg betaler statens direkte økonomiske engasjement (SDØE) en del av kostnadene knyttet til innbetalingene i fondet.

Uten fritak for NO_x-avgift for virksomheter som inngår i en avtale med staten, ville NO_x-avgift innbetalt fra petroleumsvirksomheten bidratt til å øke avsetningene til Statens pensjonsfond utland. NO_x-avgiften er høyere enn innbetalingssatsene som NO_x-fondet har fastsatt. I 2012 er NO_x-avgiften 16,69 kroner per kg NO_x. Legger man utslippet fra petroleumsvirksomheten for perioden 2008-2010 og dagens avgiftssats til grunn, er det anslått et NO_x-avgiften i petroleumsvirksomheten kunne utgjort en avgiftsinntekt på om lag 2 mrd. kroner brutto i denne perioden. Dersom det tas hensyn petroleumsskatten og til at SDØE hadde betalt deler av avgiften, ville nettovirkningen vært om lag 330 mill. kroner.

SPØRSMÅL NR. 929**Innlevert 28. februar 2012 av stortingsrepresentant Åge Starheim****Besvart 7. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Flere partier på Stortinget foreslår å opprette et klimafond på samme lest som NO_x-fondet. Sentrale stemmer fra regjeringspartiene har skissert at de vil øke CO₂-avgiften på norsk sokkel, og hvor inntektene øremerkes et klimafond, hvor kapital skal brukes til å gjennomføre utslippskutt i norsk industri.

Er det i tråd med handlingsregelens prinsipper at man kan øremerke CO₂-avgifter fra norsk sokkel til et fond og fase fondets beholdning inn i norsk økonomi uten noen begrensning fra handlingsregelen?»

Svar:

Avgifter på utslipp av CO₂ på kontinentalsokkelen er i henhold til lov om Statens pensjonsfond en del av statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten. Denne kontantstrømmen overføres i sin helhet til Statens pensjonsfond utland. En økning av CO₂-avgiften på sokkelen ville gi høyere netto kontantstrøm til staten og dermed også en høyere avsetning til Statens pensjonsfond utland. Det ville være i strid med denne loven å føre disse midlene inn på et annet fond enn Statens pensjonsfond utland. Dersom disse midlene skal føres inn på et annet fond enn Statens pensjonsfond utland, må derfor denne loven endres.

SPØRSMÅL NR. 930**Innlevert 28. februar 2012 av stortingsrepresentant Henning Skumsvoll****Besvart 7. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Situasjonen for norsk eksportrettet industri er utfordrende. Da er det viktig å sikre gode, konkurransedyktige rammevilkår. Finansministeren gir inntrykk av at norsk CO₂-lovgivning er harmonisert med EU, mens regjeringens miljøpolitikere liker å skryte av at Norge har strengere rammer.

Kan regjeringen bestemme seg for hvilken versjon som best representerer gjeldende klimapolitikk?»

BEGRUNNELSE:

I stortingets spørretime 09.11.11 hevdet finansministeren at:

"EUs kvotesystem, som norske bedrifter deltar i, har regler som balanserer hensynet til konkurranse og miljø. I dette systemet er kvoteprisen lik for alle europeiske bedrifter."

Til kontrast sa saksordfører for klimakvoteloven, Asmund Kristoffersen fra AP, følgende da klimakvoteloven ble behandlet i Stortinget 12/2-09:

"Da Regjeringen i sitt forslag til klimakvotelov i 2007 i forbindelse med tilslutning til EUs kvotesystem la opp til verdens strengeste klimakvotelovgivning"

Miljøvernminister Erik Solheim sa i Stortinget 25/2-09 at:

"Norge har en større stramhet i kvotesystemet enn de øvrige europeiske landene målt i forhold til utslippene i 2005."

Svar:

Norge har siden 2008 deltatt fullt ut i det europeiske kvotesystemet. På samme måte som ved en CO₂-avgift innebærer kvotesystemet at det settes en pris på utslipp. I det europeiske kvotesystemet er markedsprisen for kvoter lik for alle kvotepliktige virksomheter. Norske kvotepliktige virksomheter er med få unntak fritatt fra de norske CO₂-avgiftene på mineralske produkter. Unntak gjelder for mineralolje brukt i innenriks luftfart og for naturgass hvor det i det siste tilfellet er en svært lav sats for kvotepliktig bruk. I tillegg kommer den særlige CO₂-avgiften i petroleumsvirksomheten.

Sammenlignet med EU-landene har Norge i peri-

oden 2008-2012 utstedt relativt få kvoter til det europeiske kvotehandelssystemet. Dette betyr at norske kvotepliktige bedrifter samlet sett etterspør vesentlig flere klimagasskvoter i det felleseuropeiske kvotemarkedet enn de kvotene som norske myndigheter har utstedt. På den måten bidrar norsk deltakelse i det europeiske kvotesystemet til et strammere europeisk kvotesystem, jf. omtale i Meld. St. 1 (2011-2012) Nasjonalbudsjettet 2012, avsnitt 3.9.5.

I perioden 2008-2012 er EUs medlemsland pålagt å tildele 90 pst. av kvotene vederlagsfritt til kvotepliktige virksomheter. Denne forpliktelsen gjelder ikke for Norge. Dette har foranlediget at norsk petroleumsvirksomhet ikke har fått tildelt gratiskvoter i denne perioden. Den samlede andelen vederlagsfrie

kvoter har dermed blitt mindre i Norge enn i EU-landene.

En lavere andel vederlagsfrie kvoter påvirker imidlertid ikke kvoteprisen i markedet norske bedrifter står overfor. Den er den samme som for øvrige bedrifter i det europeiske kvotesystemet.

EUs reviderte kvotedirektiv, som skal gjelde fra 2013, etablerer felles regler i EU for bl.a. tildeling av vederlagsfrie kvoter til de kvotepliktige virksomhetene. Det pågår forhandlinger mellom EFTA-statene og EU-kommisjonen om å innlemme kvotereguleringen i EØS-avtalen. Forhandlingene tar utgangspunkt i en harmonisert løsning. Det innebærer bl.a. at norske bedrifter skal stå overfor de samme reglene for tildeling av vederlagsfrie kvoter som bedriftene i EU.

SPØRSMÅL NR. 931

Innlevert 28. februar 2012 av stortingsrepresentant Henning Skumsvoll

Besvart 8. mars 2012 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Hvilken holdning har regjeringen til å innføre CO₂-kompensasjon for CO₂-kostnader i kraftprisene, og når vil Stortinget få dette til behandling?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Montel Powernews nr 31, 2011, sa analysejef Bjørn Kjetil Mauritzen i Hydro, under Montels Nordic Energy Days i Oslo i 2011 at:

"Alle våre fire verk i Norge har oppgraderingsbehov, men det er svært lite sannsynlig at dette blir gjort før det kommer en avklaring om CO₂-kompensasjon."

Europeisk klimapolitikk har økt strømprisen ved at kullkraftverk må betale for deler av sine CO₂-utslipp. Dette øker også prisen på vannkraft, som er innsatsfaktor i norsk industri. Den økte strømprisen svekker norsk industris konkurransevne i forhold til land uten CO₂-avgifter/kvoter. FrP mener dette er urimelig, fordi det fratrukket norsk næringsliv konkurransefordelen av å bruke rene, nasjonale energiressurser.

Regjeringens utsagn rundt dette har i all hovedsak vært negative. Da FrP i Stortinget den 25.02.09 utfordret Miljøvernminister Erik Solheim på problemet med konkurransevridende lovverk, så var det klart svar: man må ha en høy CO₂-kostnad for å unngå at man overinvesterer i forurensende industri i Norge. Da FrP 19.11.08 utfordret daværende energiminister Riis-Johansen på om de ville sette inn tiltak

for å utjevne prisøkning på strøm som følge av CO₂-kostnader, så ble det blankt avvist. Da ville man jo ødelegge poenget med regjeringens klimapolitikk og fjerne nødvendig stimulans for fornybar energi, hevdet statsråden.

Da FrP 21.11.07 påpekte ovenfor miljøvernminister Solheim at det er urimelig at norske industri skal betale ekstra for strømmen som følge av CO₂-kostnader på utenlandsk kullkraft, så avviste statsråden problemet.

Svar:

Det reviderte kvotedirektivet inneholder en bestemmelse som åpner for at EØS-landene kan gi kompensasjon til kraftintensiv industri for økningen i kraftprisen som følge av innføring av kvoteplikt. EU-kommisjonen er nå i ferd med å vedta retningslinjer som angir kriteriene for slik kompensasjon. Norske myndigheter har aktivt fulgt opp saken overfor Kommisjonen, både gjennom skriftlige innspill og møter med Kommisjonen. Norske myndigheter sendte et høringsinnspill til EU-kommisjonens offentlige høring den 31. januar 2012.

Regjeringen har ikke tatt stilling til om en skal benytte muligheten til å gi støtte til industrien som følge av CO₂-innslaget i kraftprisen. Regjeringen vil avvente endelig regelverk før det tas stilling til om Norge skal gi slik støtte. Det er forventet at endelig regelverk vil være klart våren 2012.

SPØRSMÅL NR. 932**Innlevert 28. februar 2012 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad****Besvart 7. mars 2012 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Hva er gjort i for å få auke kunnskapen slik at lisensjakt i større grad oppnår ønska effekt under lisensjakt på rovdyr?»

BEGRUNNELSE:

Rovdyrforliket legger til grunn opplæring og kompetansehevende tiltak med sikte på økt måloppnåelse på lisensfelling som er sentralt i oppfølgingen av rovviltforliket. Resultatene av lisensfelling så langt er svært nedslående og kan sette rovviltforliket på prøve.

Svar:

Vi har i dag lisensfelling på ulv, jerv og bjørn. Effekten av lisensfelling er noe ulik for de tre artene. For ulv er situasjonen at det antall dyr som blir tillatt felt under lisensfelling som hovedregel blir felt svært raskt. Selv om antallet dyr som kan felles er relativt lite, opplever vi stor interesse for å delta på denne jakta.

Når det gjelder jerv, viser statistikken for årene fra 2001 fram til i dag at det felles et stadig større antall jerv under lisensjakta. Selv om det fortsatt er et stykke igjen for å oppfylle den kvoten som rovvilt-nemndene har satt, ble det for sesongen 2011/2012 felt 43 jerv under lisensfelling. Dette er det høyeste antallet i nyere tid. Når kvoten som rovvilt-nemndene satte var på 128 dyr, er det fortsatt nødvendig å iverksette ekstraordinære tiltak, særlig i de prioriterte beiteområdene. Så langt er det tatt ut 19 jerv ekstraordinært i tillegg til de 43 som ble felt av lisensjegere. Jervejakt er en utfordrende jaktform der vær- og sporforhold spiller en avgjørende rolle. Gode forhold er også avgjørende for at de ekstraordinære tiltakene skal lykkes. Og selv om det fortsatt er et gap mellom antallet felte dyr og fastsatte kvoter, mener jeg utviklingen taler for at lisensfelling på jerv i økende grad vil bli et effektivt virkemiddel for å gjennomføre rovviltforliket når det gjelder forvaltning av jerv.

Rovviltforliket sier at lisensfelling fortsatt skal være hovedvirkemidlet i bestandsregulering av bjørn. Da lisensfellingsperioden var over 15. oktober i fjor, gjensto 25 bjørner av en lisensfellingskvote på 27. Det ble altså bare felt 2 bjørner, noe som ikke er et tilfredsstillende resultat. Miljøforvaltningen har derfor iverksatt konkrete tiltak for å ta ut en større andel av denne kvoten. For å få en bedre fellingsprosent i framtidig lisensjakt på bjørn, jobbes det aktivt med flere tiltak.

Vi har ingen lang tradisjon med lisensfelling av verken jerv eller bjørn i Norge, og det er derfor viktig at forvaltningen legger til rette for økt kompetanse hos lisensjegere. Det er mange jegere som melder seg som lisensjegere hvert år, og miljøforvaltningen samarbeider med Norges jeger- og fiskerforbund om et kurstilbud. Dette vil øke kompetansen hos jegerne og føre til at lisensfelling blir mer effektiv. Som ledd i arbeidet med kompetansehevende tiltak ga Miljøverndepartementet i fjor høst 3 millioner kroner til rovviltsatsing i Flå kommune. Disse midlene skal brukes til et læringssenter om rovvilt i tilknytning til Bjørneparken i Flå, til et kurssenter som Norges jeger- og fiskerforbund etablerer samme sted og til en naturrettlederstilling med rovvilt som hovedoppgave. Norges- jeger og fiskerforbund har også utarbeidet et nettbasert bjørnejegerkurs som det har vært stor interesse for. I følge Norges- jeger og fiskerforbund er det registrert 120 brukere som har tatt dette kurset frivillig. I følge Norges jeger- og fiskerforbund er også bjørnejakkursene som arrangeres av forbundet i Hedmark og Nord-Trøndelag svært populære. Det er også i flere områder arrangert kurs i bygging og bruk av båser for fangst av jerv. Avslutningsvis vil jeg vise til at lisensfellingsperioden for bjørn ble utvidet fra og med høsten 2011, slik at lisensjegere kan starte opp allerede 21. august. Dette gir en lenger periode før elgjakta hvor lisensjegere kan fokusere mer målrettet på bjørn, og jeg har tro på at dette over tid vil bidra til økt interesse og effektivitet i lisensfelling av bjørn.

SPØRSMÅL NR. 933**Innlevert 28. februar 2012 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad****Besvart 26. mars 2012 av olje- og energiminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

«Hva blir gjort for å samordne en eventuell elektrifisering og kabling av oljeinstallasjoner generelt og funnene på Utsira-høyden spesielt?»

BEGRUNNELSE:

Gigantfunnene ved Utsira-høyden er aktuelle for elektrifisering, men så langt ser det ikke ut for at der er noen som tar ansvar for helheten. Det kan derfor ende, men at hvert felt får sin egen kabel fra land med de kostnader dette medfører.

Svar:

Jeg mener det er viktig at olje- og gassfelt får kraft fra land i de tilfeller der dette er en hensiktsmessig løsning. Selskapene er pålagt å vurdere kraft fra land som energiløsning ved alle nye utbygginger og større ombygginger av eksisterende felt. Dersom det i forbindelse med nye utbygginger eller større ombygginger er potensial for kraft fra land til flere in-

stallasjoner, kan myndighetene be om at slike samordningsmuligheter blir utredet.

På Utsirahøyden i Nordsjøen planlegges utbygging av funnene Luno, Draupne, Dagny og Johan Sverdrup. Det er flere elementer som trekker i retning av at kraft fra land kan være en fornuftig løsning for dette området. Dette er avstand til land, vanddyp og at det planlegges flere nye utbygginger i området. På denne bakgrunn har jeg derfor bedt operatørene på Utsirahøyden om å utrede en samordnet løsning med kraft fra land for å vurdere om dette kan være hensiktsmessig. En av flere viktige forutsetninger for å beslutte en løsning med kraft fra land er at det kan skje uten negative effekter på kraftsystemet. Det er viktig at en slik løsning ikke går på bekostning av leveranser til annet næringsliv ener forbrukere.

I departementets behandling av utbyggingene på Utsirahøyden vil vi legge stor vekt på å få til gode løsninger for hele Utsirahøyden. Dette gjelder både samordning mellom felt, eksportløsninger for olje og gass og kraftløsning.

SPØRSMÅL NR. 934**Innlevert 29. februar 2012 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 2. mars 2012 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«President Lukasjenkos autoritære regime i Hviterussland begår omfattende brudd mot menneskerettighetene og har strammet grepet om pressen og opposisjonen. EU har innført sanksjoner mot landet med den konsekvens at ambassadørene fra EU og Polen er bedt om å dra fra landet. EU-landene har nå kalt hjem alle sine ambassadører.

Hvilken strategi har utenriksministeren for å hjelpe opposisjonen og presse regimet til å respektere menneskerettighetene, og vil Norge uttale støtte til EU som har hjemkalt sine ambassadører?»

Svar:

Regjeringen beklager sterkt utviklingen i Hviterussland, slik jeg senest ga offentlig uttrykk for tidli-

gere denne uken. I spørsmålet om fremme av demokrati og beskyttelse av menneskerettigheter i Hviterussland, har Norge hele tiden vært på linje med EU og våre nordiske naboer. Vi har sluttet oss til de sanksjoner som EU har vedtatt og som gradvis er blitt utvidet til å omfatte mer enn 200 personer. Vi vil også slutte oss til den siste utvidelsen, som med dette vil omfatte flere dommere involvert i rettssakene mot opposisjonen og menneskerettsforkjempere etter presidentvalget i desember 2010.

Vår støtte til EU er derfor klar og tydelig. Det er den også nå som saken har eskalert og Hviterussland har reagert med å be EUs ambassadør og den polske ambassadør om å forlate landet. Dette er en reaksjon som utelukkende vil ramme det hviterussiske folk og isolere dem ytterligere fra omverdenen. Jeg har fremhevet at Norge sterkt beklager hviterussiske myndig-

heters handlemåte, og gjort det klart at bare en omlegging av kursen i retning respekt for menneskerettigheter og demokratiske spilleregler vil kunne endre vårt forhold til landet. Også i FNs menneskerettighetsråd, Europarådet og OSSE har Norge i klare ordlag og ved en rekke anledninger kritisert hviterussiske myndigheters overgrep og brudd på menneskerettigheter, senest i OSSEs Råd 1. mars.

I tillegg til at vi slutter oss til EUs sanksjoner, har vi som EU begrensede politiske kontakter. Vi har ingen ambassade i Minsk og Hviterussland har ingen ambassade i Oslo. Vår ambassadør i Kiev, som dekker Hviterussland, ble i forbindelse med akkreditering og møte med president Lukasjenko og utenriksminister Martynov nylig konfrontert med regimets trusler om mottiltak mot utvidede europeiske sanksjoner, og ambassadøren gjorde det klart at vi står sammen med våre europeiske partnere i den politikk som føres. Vi har innkalt den hviterussiske ambassadør i Stockholm til en snarlig samtale i Oslo for å gjenta vårt syn overfor hviterussiske myndigheter.

Samtidig som sanksjonene mot regimet og dets støttespillere øker, er det fortsatt viktig å støtte opp om de krefter i landet som arbeider for å fremme demokrati og styrke respekten for menneskerettighetene. Europas dører er ikke lukket for Hviterussland, men da må landets myndigheter vise at landet hører

hjemme i det europeiske verdifelleskap. Som jeg har orientert Stortinget om tidligere, økte Norge i fjor sin støtte til arbeidet for Hviterussland med 5 mill. kroner til i alt 20 mill. kroner. I år vil 90 % av dette beløpet gå til et bredt arbeid for å fremme menneskerettighetene. Vi arbeider også for å se på hvordan internasjonale partnere kan sikre det hviterussiske eksiluniversitetet EHU (European Humanities University) i Vilnius en trygg og bærekraftig økonomi i årene som kommer. Dette vil være et stort løft som vi må vurdere sammen med de andre nordiske land, EU og USA i de nærmeste uker og måneder. Et demokratisk Hviterussland i fremtiden vil trenge alle de unge mennesker som kan sikres en utdanning på EHU og vi kan ikke la være å sikre universitetets eksistens og fremtidige virke. Dette anser vi som en prioritet i vårt arbeid for Hviterusslands demokratiske fremtid.

Det er som de siste hendelser bekrefter til overmål, svært vanskelig for utenlandske myndigheter og deres ambassader å drive direkte arbeid rettet mot det sivile samfunn i landet. Når det gjelder arbeidet på bakken i Hviterussland, mener vi derfor det er riktig å yte støtte til en rekke forskjellige organisasjoner, norske og hviterussiske, som har mulighet til å utgjøre en forskjell lokalt. Dette er i tråd med de vurderinger som gjøres av ulike aktører i Hviterussland.

SPØRSMÅL NR. 935

Innlevert 29. februar 2012 av stortingsrepresentant Karin S. Woldseth

Besvart 6. mars 2012 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Hva vil utenriksministeren gjøre for å bidra til at kristne og andre livssynsminoriteter i Midtøsten og Nord-Afrika blir behandlet med toleranse og respekt?»

BEGRUNNELSE:

Som kjent har kristne og andre livssynsminoriteter i både landene som har fått ny politisk ledelse etter den arabiske våren, men også i de gamle regimene, blitt utsatt for forfølgelse, trusler og vold. Mange av disse kan ikke lenger bevege seg fritt eller forkynne sin tro annet enn i skjul.

Apartheidpolitikken som føres i nye og gamle regimer i Midtøsten kan fort gå fra arabisk vår til isla-

mistisk fimbulvinter, og får store konsekvenser for de nevnte minoritetene.

Svar:

Minoriteter er utsatt, ikke minst i urolige tider med politiske endringer og ved økonomisk og sosial uro. Norge følger utviklingen i Midtøsten og Nord-Afrika tett og vil fortsette å reagere på krenkelser av livssyns- og ytringsfriheten som en grunnleggende menneskerettighet.

Norge støtter fremveksten av velfungerende rettsstater i Midtøsten og Nord-Afrika som sikrer rettigheter for alle borgere uavhengig av livssyn, etnisitet, kjønn eller seksuell legning gjennom hele bredden av vårt engasjement. Jeg annonserte i november

2011 et eget minoritetsprosjekt i Utenriksdepartementet for å fordype vårt pågående arbeid med minoriteter både gjennom økt politisk fokus, tiltak på landnivå samt gjennom arbeid i de multilaterale organisasjonene. Våre utenriksstasjoner kartlegger situasjonen i enkeltland slik at vi i samarbeid med norske og internasjonale organisasjoner og kunnskapsmiljøer kan videreutvikle vårt engasjement og målrette tiltak. I arbeidet prioriteres dialog med norske livssynsorganisasjoner. Vi har også økt støtten til uavhengige lokale menneskerettighetsorganisasjoner som spiller en viktig rolle i den demokratiske utviklingen i regionen. Samtidig må vi være varsomme i dette arbeidet så vi ikke utsetter minoritetene vi vil beskytte for større fare ved å fokusere på dem.

Norge har høy internasjonal profil når det gjelder livssynsfrihet. Særlig har den såkalte landhøringsmekanismen (UPR) vist seg å være en god anledning til

å ta opp problemer på en konstruktiv måte i en multilateral kontekst. Vi tar jevnlig opp situasjonen for spesifikke livssynsminoriteter i FNs menneskerettighetsråd, og vil fortsette med dette. OSSE og Europarådet er andre sentrale arenaer for å følge opp minoritetsinitiativet.

Landene i Midtøsten og Nord-Afrika må ta ansvar for sin egen demokratiske utvikling. I denne prosessen vil vi fortsette å minne dem på hvilke menneskerettighetsforpliktelser de har. Det finnes også positive signaler. I Marokko førte for eksempel fjorårets reform til at grunnloven nå understreker landets religiøse og etniske mangfold og garanterer religionsfrihet. Jeg vil fortsette å ta opp livssynsminoriteters situasjon i mine samtaler med politiske ledere, opposisjon og sivilt samfunn, slik jeg gjorde under min rundreise i regionen forrige uke.

SPØRSMÅL NR. 936

Innlevert 29. februar 2012 av stortingsrepresentant Svein Harberg

Besvart 8. mars 2012 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Statsråden viser stadig til at det har vært bevilget midler til samarbeid, arbeidsdeling og faglig konsentrasjon i universitets- og høyskolesektoren de senere årene. Statsråden viser til at dette danner grunnlag for innovasjon og utvikling av sektoren. Det er svært interessant å se på resultatene av satsingen.

Kan jeg derfor be om en oversikt over fordelingen av SAK-midler i 2010, 2011 og så langt i 2012, samt en oversikt over hva midlene er brukt til og hvilke resultater de har avstedkommet?»

BEGRUNNELSE:

Det brukes årlig 50 millioner kroner til SAK-midler. Vurderingen må være om disse midlene kunne gjort større nytte på andre områder i UH-sektoren, eller om satsingen gir det ønskede resultat på denne måten. Oversikten vi ber om vil være et godt grunnlag for videre arbeid med en slik vurdering.

Svar:

SAK-strategien – samarbeid, arbeidsdeling og faglig konsentrasjon – ble til som et svar på påpekte utfordringer ved institusjonsstruktur og samhandlingsmønstre i universitets- og høyskolesektoren, jf.

for eksempel beskrivelsen i NOU 2008:3 Sett under ett. Den innebærer arbeid for en videre utvikling i sektoren preget av at institusjonene spesialisere seg og styrker utvalgte kompetanseområder. Det er viktig at dette arbeidet gjennomføres gjennom samarbeid og dialog mellom institusjonene, både for å sikre nasjonal arbeidsdeling og for å finne mulige områder for samling av kompetanse enten gjennom forpliktende samarbeid mellom institusjoner eller gjennom ny organisering av fagmiljøer eller institusjoner.

I statsbudsjettet for 2010 ble det satt av 50 mill. kroner for å bidra til dette. Denne bevilgningen er gjentatt årlig i statsbudsjettene for 2011 og 2012. Det er også gjort klart at man sikter mot frivillige prosesser, ikke politisk styrte strukturreformer. Dette for å sikre prosesser på faglige premisser som er best mulig forankret i sektoren og i institusjonene. Min rolle blir da å legge til rette for, stimulere og bidra til disse tiltakene, ikke å styre dem.

Slik det går fram av vedlagte oversikt, omfatter SAK ganske mange konstellasjoner og tiltak, og viser et variabelt resultatbilde. De største og mest synlige tiltakene har å gjøre med institusjonsfelleskap. I noen tilfeller vil en slik samordning naturlig lede mot fusjoner, men SAK-politikken har ikke fusjoner som mål i seg selv, men sikter mer generelt mot robuste

fagmiljøer og en mer slagkraftig kunnskapsforvaltning i sektoren nasjonalt.

Det er stor variasjon i hvordan de enkelte konstallasjonene har gjort konkret bruk av midlene. Frikjøp av personale, eksternt konsulenthjelp, reiser og møtevirksomhet er ofte tunge poster, men felles administrativ programvare, personalutvikling og seminarer er andre eksempler. Når departementet har lagt til grunn at SAK-arbeidet skal skje gjennom frivillige prosesser, er det ikke naturlig for departementet å gjøre detaljerte vurderinger av enkelttiltak. Målene for SAK er formulert på sektornivå, og det er derfor for sektoren som helhet vi må søke resultater. Det er klare tegn til at midlene som er satt inn, har virket til å forløse lokale initiativer og sette fart på prosesser som har vært preget av lite progresjon.

Når det gjelder tildeling av SAK-midler for 2012, er det satt av 50 mill. kroner til fordeling. Departementet har på det nåværende tidspunkt tildelt 3 mill. kroner til fusjonsprosessen UMB/NVH og jeg har offentliggjort at Høgskolen i Oslo og Akershus vil få 5 mill. kroner for å understøtte fusjonsprosessen ved

høgskolen. Departementet er i gang med å vurdere de resterende tildelingene for 2012.

I Statsbudsjettet for 2012 er gjengitt Kunnskapsdepartementets overordnede vurdering av SAK-arbeidet og resultater så langt:

Departementet mener at SAK er eit godt og verkamt tiltak for kvalitetsheving som har gitt gode resultat. Det er likevel fleire institusjonar som har eit breiare utdanningstilbod enn det er fagleg og økonomisk grunnlag for. Departementet meiner at samanslåing av institusjonar kan vere formålstenleg i nokre tilfelle.

Den vedlagte oversikten viser både prosesser og tiltak med konkrete resultater, og tiltak som ikke åpenbart har medført større endringer eller gitt konkrete resultater så langt. Enkelte prosesser og tiltak vil først kunne gi resultater over tid. Jeg mener uansett at oversikten dokumenterer at det i sektoren er stor aktivitet og mange initiativ for å styrke samarbeid, arbeidsdeling og faglig konsentrasjon, og at sektoren arbeider samvittighetsfullt med å gjennomføre SAK-strategien i tråd med intensjonene.

Vedlegg til svar:

Fordeling av SAK-midler i 2010 – 2012 (alle tall i mill. kr.)

SAK-prosesser der fusjoner er/kan være et mål	2010	2011	2012
Oslo / Akershus (HiO, HiAk)	6	6	5
Oslofjordalliansen (UMB, HiV, HiØ, HiBu)	6	5	
Prosjekt Innlandsuniversitetet (HiG, HiL, HiHe)	3	3	
UMB/NVH	4	4	3
Samarbeidsavtale UiA og HiTe	1	1	
SUM	20	19	
<hr/>			
SAK-arbeid i Nord-Norge		2010	2011
Nordlandsprosessen (HiNe, HiBo, HiN)		4	
Troms / Finnmark (UiTø, HiH, HiF)		6	2
Samfunnskontrakt i Nord			5
SUM		10	7
<hr/>			
Regionale SAK-samarbeid		2010	2011
Mørealliansen (HiVo, HiÅ, HiM)		3	1
UH-nett Vest (UiB, HiB, HSH, HiVo, HSF)		3	1
Midt-Norsk Nettverk (NTNU, HiST, HiNT, DMM, HiM)		2	1
Samarbeidsavtale UiA og UiS		1	
Intensjonsavtale om alternative strategier for samarbeid i Osloregionen			3
Administrativ SAK (NMH, AHO og KHIO)		1,5	
Norges musikkhøgskole og Barratt Due		1,5	1,5
UiS og HSH			1
SUM		12	8,5

SAK blant private institusjoner	2010	2011
Lovisenberg diakonale høyskole og Høyskolen Diakonova	1	
NLA Høgskolen, Høgskolen i Staffeldtsgate, Fjellhaug internasjonale høyskole og Mediehøgskolen Gimlekollen		1
SUM	1	1
<hr/>		
SAK – prosesser organisert av UHR	2010	2011
UHRs ledelsesprogram	2,5	1,5
NRT - ingeniørutdanning	0,5	4
Økonomisk- administrative fag	0,5	
Helse- og sosialfagutdanning	0,5	
Humanistiske fag	1,5	
Økonomisamarbeid	0,5	
Forskningsinstituttene fellesarena		0,1
Nasjonal samordning phd kurs for samfunnsvitenskap		1
Innkjøpsprosjektet		0,9
SUM	6	7,5
<hr/>		
Annen type SAK-samarbeid	2010	2011
Tema Fornybar energi		4
Tema Life Science (fem universiteter, SINTEF, IFE)		2
Samarbeid om samisk utdanningstilbud	1	
UNIS		1
SUM	1	7

SPØRSMÅL NR. 937

Innlevert 29. februar 2012 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn

Besvart 7. mars 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Mener statsråden det er en ønsket utvikling når minstepensjonister nå, som utskrivningsklare pasienter, må takke nei til opptrening, pleie og omsorg i kommunale institusjoner av økonomiske grunner, og mener statsråden det er rimelig at kommunene på denne måten sikres en finansiering som langt overstiger gjennomsnittlig kostpris for et døgn med korttidsopphold?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har ved ulike anledninger satt fokus på urimelige utslag i forhold til den såkalte vederlagsforskriften bl.a. gjennom behandlingen av Dok 8:155 (2010-2011). I tilsvar til komiteen på den saken går departementet mot enhver foreslått endring. Tre uker senere fastsetter så regjeringen en ny forskrift som setter den gamle vederlagsforskriften ut av kraft. Blant annet heves egenandelssatser for korttidsopphold med ca: 12 %. Det gis fritak for egenandel knyttet til avlastningsopphold og øyeblikkelig

hjelp. Det gjøres imidlertid ikke unntak for korttidsopphold for utskrivningsklare pasienter. Disse har tidligere kunnet ligge på sykehus uten egenandel i inntil 10 døgn. Nå blir kommunene kraftig subsidiert, for at det skal være et reelt incitament for å "hente hjem" utskrivningsklare pasienter. Det må antas at 4000 kr /døgn er vesentlig mer enn reell gjennomsnittskostnad for kommunen. På toppen av dette gis så kommunene anledning til å kreve egenandel fra pasientene. Det er derfor grunn til å anta at kommunens kostnadsdekning overstiger de reelle oppholdsutgiftene.

Undertegnede har nå fått signaler om at det er flere med dårlig råd som takker nei til tilbud ved et lokalmedisinsk senter på grunn av egenbetalingen. Det er minstepensjonister som fra før har medisiner på blå resept, og faste utgifter på eget hjem løper selv når vedkommende er på institusjon. Som en sa til meg:

"Jeg spiser ikke for 133 kr. dagen, det har jeg aldri hatt råd til."

Resultatet er at disse pasientene velger å drive egentrening (uten veileder) og med bistand fra hjemmesykepleie.

Undertegnede opplever ikke at denne typen problemstilling ble tilstrekkelig belyst ved behandlingen av samhandlingsmeldingen eller de påfølgende lovarbeidene. Etter undertegnedes oppfatning burde i det minste utskrivningsklare pasienter være fritatt for egenandel i de 10 dagene kommunene allerede har fått finansiering for. Pasientene har selvsagt en klageadgang, men de færreste vil bruke den, og vil heller velge den enkleste løsningen med hjelp i eget hjem. Det kan også hevdes at forskriften skisserer et maksimumsbeløp og at det er opp til kommunene om de vil kreve lavere egenbetaling. Vi vet da at fylkesmannen kan hevde at kommunene ikke utnytter inntekstpotensialet sitt og at det kan føre til reduserte skjønnsmidler. Ut fra tallene i Prop. 91L (2010-2011) kan dette dreie seg om en merutgift for pasientene på til sammen 15-18 mill kroner. Det riktigste ville etter undertegnedes oppfatning være å føre inn ytterligere ett unntak for utskrivningsklare pasienter i forskriftens § 1, hvis det da ikke er slik at dette er en tilsiktet privatisering av helsetjenestene fra regjeringens side.

Svar:

Samhandlingsreformen er en langsiktig rettingsreform som handler om å legge større vekt på forebyggende og helsefremmende arbeid, et bedre koordinert tjenestetilbud, og å bygge opp et helse- og om-

sorgstjenestetilbud nærmere der folk bor. Pasienter som ikke har behov for behandling i spesialisthelsetjenesten, skal raskest mulig kunne komme hjem til et lokalt tjenestetilbud. Dette er god pasientbehandling og god samfunnsøkonomi.

Den offentlige helsetjeneste i Norge er finansiert slik at mens sykehusinnleggelse er gratis for pasienten, er deler av det polikliniske spesialisthelsetjenestetilbudet og deler av det kommunale helse- og omsorgstjenestetilbudet – herunder sykehjemstilbud – delvis finansiert gjennom brukerbetaling. Med unntak av øyeblikkelig døgnhjelpstilbud i kommunen som er uten egenandeler, opprettholdes egenandelsystemet uavhengig av samhandlingsreformen. Samtidig opprettholder vi et annet prinsipp som etter min oppfatning er vel så viktig; alle innbyggere i Norge har rett til nødvendige helse- og omsorgstjenester uavhengig av personlig økonomi. Dette betyr at dersom en hjelpetrengende ikke har midler til å dekke egenandelen, så fritar ikke dette kommunen fra å yte nødvendige helse- og omsorgstjenester. Minstepensjonister har, som alle andre, den samme rett på rehabilitering og pleie- og omsorg som tidligere. Dersom en minstepensjonist ikke har midler til å dekke egenandelen på sykehjem på kr. 133,- pr. døgn, og følgelig ikke kan motta nødvendige helse- og omsorgstjenester, må kommunen i mangel av andre alternative løsninger frafalle dette kravet.

Når det gjelder samhandlingsreformens finansiering av utskrivningsklare pasienter, vil jeg understreke at dette er en pasientgruppe som kommunene alltid har hatt ansvaret for. Det som er nytt er at kommunene nå har fått tilført midler til å etablere tilbud til denne gruppen. Dette har sin bakgrunn i at for mange utskrivningsklare pasienter blir liggende på sykehus og vente fordi kommunen deres ikke har et tilbud til dem.

Ordningen er finansiert ved at kommunene har fått overført penger fra de regionale helseforetakene til å betale for pasienter som er definert som utskrivningsklare. Dette utgjør 560 mill. kroner i året. Som stortingsrepresentant Gåsvatn er inne på, er de 4000 kroner per sykehjemsdøgn som er lagt til grunn, langt høyere enn den reelle gjennomsnittskostnaden i sykehjem. Dette er gjort for å sikre at ordningen er en kraftig stimulans for kommunene til å videreutvikle sitt eget tilbud knyttet til helsefremmende arbeid generelt, samt tilbud før, istedenfor og/eller etter sykehus behandling. Dette vil bidra til at sykehusene kan behandle flere, køene går ned og de som er ferdigbehandlet får raskere rehabilitering og videre behandling nærmere der de bor.

SPØRSMÅL NR. 938**Innlevert 29. februar 2012 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 6. mars 2012 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Foran jordbruksoppjøret er det nå en offentlig strid om hvordan bondens inntekt egentlig skal beregnes. Det hevdes at bønder ikke kjenner seg igjen i tallene som brukes av budsjettnemnda og det er divergerende oppfatninger i næringen av hva som er bondens reelle inntekt. Det synes selvsagt at enighet om beregningsgrunnlaget i oppgjørene er første betingelse for å skape tillit mellom partene.

Vil statsråden ta initiativ til en gjennomgang av beregningsgrunnlaget?»

Svar:

Jeg er enig med representanten Flåtten i at et omforent grunnlagsmateriale for jordbruksforhandlingene er viktig.

Å beregne inntektsutviklingen for selvstendig næringsdrivende er imidlertid mer omfattende enn for lønnsmottagere. Det finnes flere resultatmål og mulige beregningsprinsipper som kan benyttes, avhengig av formålet med beregningene. Derfor vil det også kunne finnes flere uttrykk for utviklingen i inntektene i jordbruket.

Ved sammenligning av inntektsdata fra ulike kilder er det viktig å sammenligne samme resultatmål

og å kjenne til evt. forskjeller i føringsprinsipper. Det er også mange grunner til at enkeltprodusenter ikke kjenner seg igjen i gjennomsnittstall for hele sektoren, uten at det betyr at det er noe galt med beregningene. Av en rekke grunner er det stor variasjon i nettoinntekten mellom enkeltforetak.

Men disse forholdene gjør også at det er behov for god dialog og informasjon om datagrunnlaget, slik at tillit til materialet kan opprettholdes. Med grunnlag i § 2-6 i Hovedavtalen for jordbruket har Budsjettnemnda som oppdrag å ”framskaffe og bearbeide grunnlagsmateriale for forhandlinger om jordbruksavtaler, og framlegge resultatene i rapportform.”

Avtalepartene er representert i Budsjettnemnda, som årlig gjennomgår beregningsgrunnlaget og legger fram omforent grunnlagsmateriale. Beregningsmåten på de områdene som har vært framme i debatten i det siste, har Budsjettnemnda vært forent om i en årrekke. Det har likevel også tidligere oppstått diskusjoner om ulike sider av beregningene. Ved behov gjennomgås prinsipielle spørsmål og enkelttema i forhandlingene, og avtalepartene kan, om nødvendig, klargjøre sin bestilling til Budsjettnemnda.

SPØRSMÅL NR. 939**Innlevert 29. februar 2012 av stortingsrepresentant Hadia Tajik****Besvart 13. mars 2012 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Kva meiner kunnskapsministeren må til for at tilbodet om å ta fag på høgare nivå skal nå ut til fleire elevar, og korleis vil ho gjere ordninga betre kjent blant lærarar og skuleleiarar?»

GRUNNGJEVING:

Aftenposten har i eit oppslag 24. februar tatt opp at tilbodet til skuleflinke elevar om å ta fag på høgare trinn ikkje når ut til alle elevar. Dette har og regjeringa påpeika, blant anna i St.meld. 22. (2010-2011),

”Motivasjon – Mestring – Muligheter”. Ordninga vart introdusert i Kunnskapsløftet og etablert som ei fast ordning gjennom ei forskrift til Opplæringslova i 2008. Fleirtalet av dei som får nytta tilbodet er elevar frå Austlandet. Men òg på Austlandet kan det variere om skulen legg vekt på å gje elevar som treng det denne inspirasjonen, eller ikkje. Eg er glad for at kunnskapsministaren nyleg har sendt på høyring eit forslag om å utvide tilbodet til å gjelde fleire fag, men ser at det er naudsynt å arbeide meir for å gjere tilbodet kjent slik at fleire motiverte og dyktige elevar kan ha glede av det.

Svar:

Svar på spørsmål frå representanten Hadia Tajik om korleis ordninga med å ta fag på vidaregåande nivå for elevar på ungdomstrinnet kan gjerast betre kjend.

Det er viktig at skolane har muligheiter til å gi dei elevane som treng det større faglege utfordringar. Forskrifta til opplæringslova § 1-14 fastsett at elevar på ungdomstrinnet kan ta fag frå vidaregåande opplæring. Forskrifta gir ingen rett for elevane til å ta fag frå vidaregåande opplæring mens dei er elevar i grunnskolen. Skolene har heller ingen plikt til å tilby elevane eit slik tilbod. Det er altså opp til skoler og skoleeigarar om dei ønskjer å iverksette denne ordninga.

Ordninga blei innført frå skoleåret 2008/09 og er pr. i dag begrensa til faga matematikk, engelsk, framandspråk, naturfag og samfunnsfag. Det blei ved innføringa av ordninga sendt eit brev til alle fylkesmenn, fylkeskommunar, kommunar, skoler med ungdomstrinn og vidaregåande skoler om ordninga. Omtale av

ordninga er også lagt inn i rundskrivet om fag- og timestfordelingen frå 2008 og er omtala i alle revideringar av dette rundskrivet seinare.

Kunnskapdepartementet og Utdanningsdirektoratet følgjer med på korleis ordninga utviklar seg og det er no sendt på høyring eit forslag om å utvide ordninga til å også gjelde andre fag frå vidaregåande skole. Ei slik utviding av ordninga vil kunne tre i kraft alt frå hausten 2012. Høyringsfristen for forslaget er 22. mai 2012.

Ved å utvide ordninga til andre fag kan det stimulere til økt interesse blant elevar på ungdomstrinnet og for skoler som ikkje allerede tilbyr sine elevar dette. Formålet med endringa er å gi større fleksibilitet og vekke elevanes interesser for faga i vidaregåande skole allerede på ungdomstrinnet. Utdanningsdirektoratet har allerede fått i oppgåve å formidle gode eksempel på og informasjon om ordninga. Ved ei utviding av ordninga vil det vere naturleg å sjå på korleis vi kan bedre denne informasjonen med tanke på å spre gode erfaringar til dei det angår.

SPØRSMÅL NR. 940

Innlevert 29. februar 2012 av stortingsrepresentant Siri A. Meling

Besvart 13. mars 2012 av olje- og energiminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

«Sverige har valgt et fritak for elsertifikatplikt for alle kraftintensive bedrifter innen vareproduksjon definert ut fra objektive kriterier. Norge har valgt å plukke ut fritakene for kraftintensive bedrifter basert på regelverk om elavgift supplert av utvalgte næringskoder. Dette svekker norsk industri sin konkurransekraft.

Vil statsråden fritta gruvedrift, produksjon av bio-brensel og oljeraffineri for sertifikatplikten slik at disse bransjene slipper denne konkurranseulempen?»

BEGRUNNELSE:

Etter hvert som elsertifikatorrdningen trappes opp i Norge, vil den påføre norske bedrifter innen vareproduksjon store kostnader. Den årlige kostnaden for de norske kraftintensive bedriftene vil stige til over 120 millioner kroner i særnorsk avgift, ifølge Norsk Industri. Også LO har i brev til statsråden datert 19.12.2011 skrevet at:

"LO mener det er meget viktig at rammevilkårene, som følge av sertifikatsystemet ikke svekker norske bedrifters konkurransekraft, og derved øker risikoen for tap av arbeidsplasser i Norge. Flere av disse bedriftene har, allerede før innføringen av elsertifikater, en anstrengt økonomisk situasjon"

Svar:

Det er ikke lagt opp til at elsertifikatplikten skal være lik i Norge og Sverige. I forarbeidene til lov om elsertifikater, kapittel 2.2. Premisser for et felles marked, påpekes det at "Landene avgjør selv hvilket forbruk som skal legges til grunn for beregning av andelens størrelse [kvoteplikten] og hvilke forbrukergrupper som skal kunne bli pålagt å dekke kostnadene ved elsertifikatplikten". Sverige har hatt et elsertifikatsystem siden 2003 og har ved to anledninger, i 2007 og 2009, endret omfanget av elsertifikatplikten. For å sikre forutsigbare rammer for aktørene mener OED det er viktig å ha et gjennomgående, prinsipielt utgangspunkt som definerer sertifikatplikten i Norge.

Omfanget av elsertifikatplikten i Norge støtter seg på elavgiftsreglene og avgiftsmyndighetenes

tolkning av disse legges til grunn. I henhold til lov om elsertifikater omfatter elsertifikatplikten all elektrisk kraft hvor det påløper el avgift i henhold til bestemmelsene i Stortingets vedtak om avgift på elektrisk kraft slik disse lyder for budsjetterminen 2011. Det følger av el avgiftsreglene at forbruket i kraftintensiv industri i hovedsak har fritak for elavgiften og derav fritak for elsertifikatplikten. Under høringen av lov om el sertifikater ble det avdekket noe uklarhet knyttet til industriens elavgiftsplikt. Av hensyn til størst mulig klarhet rundt elsertifikatplikten ble det

derfor i loven klargjort at kraftintensiv industri kan få fritak for elsertifikatplikten. I forskriften er det fastsatt at industri som faller inn under Statistisk sentralbyrås (SSB) avgrensning av kraftintensiv industri i elektrisitets statistikk kan søke om unntak fra elsertifikatplikten dersom de ikke allerede har unntak etter hovedregelen. SSBs avgrensning omfatter næringskodene 17.1, 20.1, 24.1 og 24.4. Dette sikrer at kraftintensiv virksomhet innenfor treforedling, kjemisk industri og metallindustrien får fritak for elsertifikatplikten.

SPØRSMÅL NR. 941

Innlevert 29. februar 2012 av stortingsrepresentant Siv Aida Rui Skattem

Besvart 8. mars 2012 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Hvilke tiltak ser statsråden for seg at kan iverksettes for å få flere norske doktorander innen realfag, og ser statsråden for seg noen tiltak som kan få utenlandske doktorander til å bli i Norge etter endt utdanning?»

BEGRUNNELSE:

Mangelen på doktorander er spesielt kritisk for teknologifagene og andre realfag. For å sikre det fremtidige behovet vi har i Norge og norsk næringsliv innenfor disse fagområdene bør man sette i verk tiltak som fremmer rekruttering av flere norske doktorander. Et tilleggsmoment er at mangelen på doktorander kan være enda mer alvorlig enn den ved første øyesyn ser ut som. Dette fordi en svært stor del av alle som tar doktorgrad i Norge, er utenlandske:

Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi ved NTNU hadde i 2010 hele 1920 søkere på 40 plasser. 95 prosent av søkerne var utenlandske. Ved fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektroteknikk var det 770 søkere på 35 plasser. 79 prosent av søkerne utenlandske.

Det er, dessverre, sannsynlig at svært mange av de utenlandske doktorgradsstudentene vil bestemme seg for å flytte fra Norge etter avsluttet grad, eller at de velger å jobbe i Norge kun en kort periode etter at graden er fullført.

Dette gjør det ekstra viktig med en politikk som fremmer forskningen, og som gjør at vi får flere til å ta doktorgrader – doktorgrader som vil være til nytte for norsk næringsliv, for norsk akademia, og for norsk velstandsutvikling.

Svar:

Representanten Skattem reiser en høyst relevant problemstilling. Andelen utenlandske statsborgere som tar norsk doktorgrad er høyere enn noen gang, og aller høyest i matematisk-naturvitenskapelige fag og teknologi. I 2011 var det henholdsvis 47 prosent og 65 prosent utlendinger blant dem som avla doktorgraden innenfor disse to fagområdene. Det er naturlig å spørre hva denne høye andelen utlendinger blant doktorandene har å si for forskningsmiljøer og næringsliv med behov for doktorer i realfagene.

Skattem uttrykker i begrunnelsen for spørsmålet bekymring for at svært mange av de utenlandske doktorandene vil flytte ut av landet etter endt utdanning, eller bare jobbe i Norge i en kort periode. Vi har data fra noen empiriske undersøkelser som kan belyse om bekymringen er velbegrunnet. NIFU (Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning) gjennomførte for noen år tilbake en spørreundersøkelse blant de utenlandske statsborgerne som tok doktorgraden i Norge i perioden 1999-2003. Den viste at to tredjedeler av disse doktorandene stadig befant seg i Norge på undersøkelsestidspunktet. Av disse hadde tre fjerdedeler ingen planer om å forlate landet. Tallene indikerer dermed at om lag halvparten av de utenlandske doktorandene fra denne perioden forblir i Norge på permanent basis. Upubliserte data fra NIFU viser at om lag 400 av de totalt 3 568 personene som tok norsk doktorgrad i årene 2000-2004 ikke ble gjenfunnet i Norge i 2009. Av disse var 340 utlendinger, noe som utgjør ca. 55 prosent av utlendingene som disputerte i Norge i denne perioden. NIFU undersøkte i 2011 hvor stor andel av doktoran-

dene innenfor realfag/teknologi ved NTNU i perioden 2007-2009 som stadig befant seg i UH- eller instituttsektor. Undersøkelsen viste om lag samme andel blant norske som blant utenlandske doktorander, ca. 40 prosent. I hvert fall på kort sikt ser det ikke ut som om utlendinger i større grad enn nordmenn forlater forskningssystemet etter avlagt doktorgrad.

Kompetansen innenfor realfag og teknologi er i stor grad flyttbar på tvers av landegrensener. Vi kan ikke tvinge utenlandske doktorander til å bli i Norge. Det at så vidt mange som opp mot halvparten av dem likevel ser ut til bosette seg i Norge permanent, indikerer at kvaliteter ved det norske samfunnet gir fortrinn i den globale konkurransen om høykompetent arbeidskraft: godt utbygde velferdsordninger, god tilgang på ren natur, god balanse mellom arbeid og fritid og et arbeidsliv preget av likeverd. Ved å fortsette å legge til rette for etablering av gode og attraktive kompetansearbeidsplasser innenfor rammen av en nordisk samfunnsmodell, vil vi kunne beholde mange av de utenlandske doktorandene. Det at vi har flere forskningsmiljøer på høyt internasjonalt nivå vil også bidra til rekruttere og beholde utlendinger.

Det er heller ikke slik at Norge bare lekker doktorgradskompetanse til andre land – det går også en stor strøm den andre veien. Det totale antallet personer under 70 år med utenlandsk doktorgrad var i følge det internasjonale prosjektet Career of Doctorate Holders i 2009 ca. 3 400. Det kan være både nordmenn som vender hjem og utlendinger som søker seg hit. Tall over andelen utenlandske forskere ansatt ved norske universiteter og høyskoler tyder på at tilsiget av doktorer fra utlandet er økende. I 1997 var 10 prosent av forskerne utenlandske, mot 16 prosent ti år se-

ner. I samme periode vokste antallet forskere i UH-sektoren med nesten 50 prosent. I disse tallene ligger stipendiatene, men det er likevel grunn til å anta at også antallet utenlandske forskere med doktorgrad har vokst kraftig. Om Norge er netto importør eller eksportør av doktorander er vanskelig å fastslå, utover at strømmene begge veier er i vekst. Og større mobilitet av forskere på tvers av landegrensener øker den internasjonale kontakten og forskningsmiljøenes nettverk, og bidrar på den måten til en ønsket internasjonalisering av norsk forskning.

Når det er sagt, er jeg enig i at flere nordmenn burde ta doktorgraden i realfagene. Når så få norske velger denne muligheten, skyldes det ikke primært mangel på rekrutteringsgrunnlag fra masternivå. Selv om vi skulle ønske at flere studerte realfag også på masternivå, er nok hovedgrunnen at de norske masterkandidatene velger godt betalte jobber i det private næringsliv, framfor fire år i stipendiatstilling til langt lavere lønn. Gitt at mange i denne perioden er i etableringsfasen, er det et høyst forståelig valg. Vi opprettet imidlertid i 2008 en ordning som viser seg å bidra til at langt flere nordmenn tar doktorgraden i realfagene, nemlig nærings-ph.d.-ordningen. Den vil i større grad enn ordinære stipendiatstillinger fange opp nordmenn, da den primært henvender seg til personer som allerede er ansatt i bedriftene, for eksempel personer med utdanning på masternivå i teknologi. Innenfor MNTfag er andelen utenlandske statsborgere i nærings-ph.d.-ordningen under 30 %. Kandidatene kan fortsette å jobbe i bedriftene med problemstillinger av høy relevans for arbeidsgiver, som grunnlag for doktorgraden.

SPØRSMÅL NR. 942

Innlevert 29. februar 2012 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland

Besvart 7. mars 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Bortsett fra i Helse Midt-Norge vil det innen kort tid være PET-CT-skannere i bruk i samtlige helseforetak. Som eneste universitetssykehus i landet ser det ut til at St. Olavs Hospital og Helse Midt-Norge ikke har noen konkrete planer om å gå til innkjøp av PET-CT-skanner. Det er bekymringsfullt at kreftpasienter i Midt-Norge ikke har like god tilgang til slike kreftundersøkelser som pasienter i andre deler av landet.

Mener statsråden dette er forsvarlig i henhold til de planlagte behov for PET-CT-skanning i fremtiden?»

Svar:

Det er en målsetting at alle skal ha tilgang på diagnostisering og behandling med dokumentert effekt. Samtidig må vi vurdere forventet nytte og kostnader av tiltakene opp mot eksisterende diagnostisering og behandling. Det er opp til de regionale helse-

foretakene å vurdere hvilket medisinsk utstyr som skal tas i bruk i helseforetaket.

Helse Midt-Norge opplyser at de tar sikte på å etablere et PET-CT tilbud ved St. Olavs Hospital i løpet av 2013. Helse Midt-Norge har satt av 10 millioner kroner i 2012 som en første bevilgning for å bygge opp et slikt tilbud. Frem til nå har pasienter i Helse Midt-Norge som har vært aktuelle for slik undersøkelse, fått den utført ved Oslo universitetssykehus HF. Helse Midt-Norge opplyser videre at de vurderer om det er behov for å øke antall undersøkelser med PET-CT som kjøpes eksternt, inntil egen PET er etablert.

Kunnskapscenteret har vurdert behovet for PET i 2020. Rapporten ble behandlet i Nasjonalt Råd for kvalitet og prioritering i desember 2009. Rådet fattet følgende vedtak:

”Rådet anbefaler at man i Norge tar sikte på en oppbygging av PET, slik at man har de syklotroner med det antall skannere som betraktes nødvendig lokalt/regionalt. De faglige retningslinjene for kreftutredning og behandling som beskrives i handlingsprogrammene for kreftomsorgen vil gi føringen for det antall undersøkelser per år som helseforetakene skal legge til grunn.”

I diskusjonene om hvor mange PET skannere det bør være i Norge, vises det ofte til Danmark, som ligger mye høyere enn andre europeiske land når det gjelder antall PET- skannere. Norge ligger på nivå med blant annet Finland, Frankrike, Australia, og vi ligger foran Sverige. Med utbyggingen i Helse Midt-Norge vil dekningen i Norge økes ytterligere.

SPØRSMÅL NR. 943

Innlevert 29. februar 2012 av stortingsrepresentant Laila Dævøy

Besvart 8. mars 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Ser helseministeren at det kan sees på som misvisende at Norge fremstår som et av de land i verden som bruker mest penger på helse, når vi nå vet at tallene baserer seg på ulik innrapportering og upålitelige sammenligninger?»

BEGRUNNELSE:

Hvert år gjør OECD omfattende sammenligninger av medlemslandenes ressursbruk på helse. Norge kommer godt ut på statistikken, og var ifølge OECD-tallene for 2009 det landet etter USA som bruker mest penger på helse i verden.

Professor i forvaltningsøkonomi Bjarne Jensen ved Høgskolen i Hedmark uttaler til Dagsavisen 29. februar at dette er juks. Han peker på at dersom en sammenligner hvor mye landene bruker i rene helseutgifter i forhold til brutto nasjonal produkt (BNP), blir vi slått av hele 15 OECD-land. Videre trekker han frem eksempel om at Frankrike bruker 10,4 prosent av BNP, og Norge bruker 6,9 prosent av BNP.

De fleste landene innrapporterer rene helseutgifter. I Norge inkluderer beregningene også utgifter som sykehjem og hjemmesykepleie. Dette er utgifter som av andre land regnes som sosiale utgifter. Også

behandling av narkomane er fra 2003 innregnet i helseutgifter, og ikke sosialutgifter.

Professoren viser videre til at tallene det opereres med ikke reflekterer forskjellene på prisene på helse-tjenestene og lønnsnivået i de ulike landene.

Det fører til at ressursbruken undervurderes i land med lavt inntektsnivå og overvurderes i land med høyt inntektsnivå.

Både SSB og forsker Hans Olav Melberg ved Institutt for helse og samfunn ved UIO peker på at innregning av faktorer som langtidspleie i helseutgiftene gjør internasjonal sammenligning upålitelig.

Svar:

Statistisk sentralbyrå (SSB) har ansvaret for å rapportere tall for helseutgifter til OECD. Jeg har derfor bedt SSB om å uttale seg om saken.

SSB har etablert et helseregnskap som er basert på retningslinjene gitt i OECDs A System of Health Accounts. SSB viser til at det felles rammeverket som systemet er bygd rundt, vil sikre best mulig sammenlignbarhet av data over tid og mellom land. Videre skriver SSB følgende: ”Helseutgiftene omfatter også deler av utgiftene til pleie- og omsorgsformål. Ifølge de internasjonale retningslinjene gjelder dette

den delen av pleie- og omsorgsutgiftene som kan spesifiseres som helserelaterte. Det betyr at omsorgstjenester som for eksempel praktisk bistand til eldre og funksjonshemmede ikke regnes som helseutgifter. Tilsvarende inkluderes helseutgifter knyttet til rusmiddelomsorg.”

For meg er det viktig å understreke at det er SSB, og ikke Helse- og omsorgsdepartementet, som rapporterer denne type tall. Rapporteringen følger, ifølge SSB, OECDs retningslinjer. Sammenligning med andre land er nyttig, men vi må være klar over eventuelle begrensninger i datagrunnlaget. Det er for øvrig ikke slik at OECD-statistikk er grunnlag for reformer i helsetjenesten. Reformene i helsetjenesten er først og fremst begrunnet med en bedre helsetjeneste

til pasientene, selv om bedre ressursbruk også er et moment.

Jeg gjør for øvrig oppmerksom på at tall fra OECD viser at helseutgiftene utgjorde 9,6 pst. av BNP i Norge i 2009. I begrunnelsen for spørsmålet er denne andelen lavere. Gjennomsnittet for OECD-landene er også 9,6 pst.

Regner man helseutgiftene per innbygger og justerer for pris og valutakurser med videre (kjøpekraftskorrigert) viser tallene at Norge i 2009 hadde de nest høyeste helseutgiftene per innbygger med i overkant av 5300 US\$. Dette var lavere enn i USA som hadde nærmere 8000 US\$ per innbygger, men høyere enn OECD-gjennomsnittet på vel 3200 US\$ per innbygger.

SPØRSMÅL NR. 944

Innlevert 29. februar 2012 av stortingsrepresentant Siri A. Meling

Besvart 9. mars 2012 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Tilgangen på kvalifisert arbeidskraft er en flaskehals i flere sektorer. Blant annet er etterspørselen etter ingeniører innenfor offshorenæringen en stor utfordring. Det er derfor viktig å tilrettelegge for smidige prosedyrer for arbeidsinnvandring. Forsøksprosjektet i Manila, hvor utenriksstasjonen selv fikk myndighet til å innvilge søknader, ble avsluttet 12.12.2011 og er ansett som vellykket fra næringslivets ståsted.

Vil statsråden bidra til at denne ordningen kan etableres på permanent basis for alle norske ambassader?»

Svar:

Jeg er opptatt av god tilgang til og en effektiv rekruttering av arbeidskraft fra land både innenfor og utenfor EØS- og EFTA-området.

Det nye regelverket for arbeidsinnvandring bidrar godt i så måte. Arbeidsinnvandrere fra EØS- og EFTA-området trenger ikke lenger tillatelse for å ta arbeid i Norge. De bare registrerer seg hos politiet. For arbeidsinnvandrere fra land utenom dette området er regelverket også forenklet. Større grupper arbeidstakere kan starte i arbeidet hos arbeidsgiver i Norge før søknaden om tillatelse er ferdig behandlet. Innføring av elektronisk saksbehandling bidrar også til raskere og smidigere håndtering av søknadene.

Utlendingsdirektoratet og Utenriksdepartementet har hatt det nevnte forsøksprosjektet med delegert vedtakskompetanse ved utenriksstasjonen i Manila som ble avsluttet 12.12.2011. Justisdepartementet, Utlendingsdirektoratet og Utenriksdepartementet vurderer nå erfaringene fra forsøksprosjektene. En permanent løsning, som eventuelt vil omfatte flere utenriksstasjoner, forutsetter at nye elektroniske løsninger er implementert og at det er budsjettmessig dekning for en permanent løsning. Berørte departementer vil følge opp dette og avklare de tekniske og budsjettmessige sidene ved en eventuell permanent drift.

Som oppfølging av arbeidsinnvandringsmeldinga er det iverksatt et prøveprosjekt for formidling av arbeidskraft fra Russland og India via utenriksstasjonene i Murmansk og New Dehli.

Arbeids- og velferdsetaten deltar i det europeiske formidlingssamarbeidet EURES. Samarbeidet om formidling av arbeidskraft gjennom Eures bidrar til å hente inn etterspurt arbeidskraft fra Europa, blant annet ingeniører. Tall fra 2011 viser at EURES Norge har økt sin bistand til arbeidsgivere fra året før med 20 prosent. Rekrutteringsbistanden består av alt fra utlysning av stillinger i utlandet til matching av kandidater til oppdrag. Antallet formidlinger til Norge økte med 61 prosent det siste året, fra 321 formidlinger 3. tertial 2010 til 814 formidlinger i 3. tertial 2011. Det er sterk etterspørsel etter kvalifiserte inge-

niører. Derfor er det opprettet en arbeidsgruppe for ingeniørrekruttering som raskt skal bistå bedrifter som har behov for å rekruttere ingeniører fra utlandet.

Arbeids- og velferdsetaten har også fått i oppga-

ve å hjelpe til med å rekruttere arbeidskraft fra land utenom EØS-området når det er behov for dette. Jeg vil følge spørsmål knyttet til tilgangen til kvalifisert arbeidskraft nøye framover og vurdere videre om det vil kreve ytterligere tiltak fra vår side.

SPØRSMÅL NR. 945

Innlevert 29. februar 2012 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 7. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Det vises til Dokument nr. 15:772 (2011-2012). Store energiinvesteringer skal gjennomføres. Kraftbransjen ser selv kapitalmangel. Lånekapital er trolig tilgjengelig, men egenkapitaltilgangen er mer usikker, siden eierne av kraftselskapene er primært kommuner uten store overskudd. Regjeringen hevder kapitaltilgang ikke er et problem.

Dersom alle slike prosjekter kan sikres kapital uten å tenke på egenkapital, hva var da regjeringens begrunnelse for å tilføre Statkraft 14 mrd kroner i nysaldert budsjett 2010?»

Svar:

I mine svar på Dokument nr. 15:577 og 15:772 (2011-2012) har jeg redegjort for hvordan staten som reguleringsmyndighet har tilrettelagt for lønnsomhet i investeringer i produksjon av fornybar energi og nettutvikling samt regelverk som skal sikre at produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte. Jeg har ikke hevdet at investeringsbehovet i kraftproduksjon og nettutvikling i årene framover kan finansieres uten tilførsel av egenkapital. Dette er en vurdering som tilligger selskapene

og deres eiere, og som må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle, blant annet ut fra selskapets strategi, kapitalisering og risikoprofil.

Prinsipper for statens eierskapsutøvelse i Statkraft SF er nedfelt i Meld. St. 13 (2010-2011). Her fremkommer det blant annet at selskapet skal drives på forretningsmessig grunnlag. Målene med statens eierskap i Statkraft er blant annet å bidra til en lønnsom forvaltning av norske naturressurser, at avkastningen fra norske kraftressurser best mulig kommer fellesskapet til gode og at selskapets ressursdisponering bidrar til en samfunnsmessig god og sikker energiutnyttelse.

For å styrke det finansielle grunnlaget for en offensiv satsing på miljøvennlig fornybar energi framover, både i Norge og internasjonalt, ble egenkapitalen i selskapet styrket med 14 mrd. kroner i desember 2010. Kapitaltilførselen ble vurdert å være forretningsmessig lønnsom for staten som eier.

For mer informasjon om kapitalinnskuddet, viser jeg til Prop. 24 S (2010-2011) Endringer i statsbudsjettet for 2010 under Nærings- og handelsdepartementet. Eventuelle ytterligere spørsmål om selskapet bør rettes til nærings- og handelsministeren.

SPØRSMÅL NR. 946**Innlevert 29. februar 2012 av stortingsrepresentant Anders B. Werp****Besvart 7. mars 2012 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for regelverket knyttet til betaling for politivakthold ved idretts-, kultur- og andre arrangementer, herunder om politiet har adgang til å kreve betaling for andre lønnstrinn enn polititjenestemennene har?»

BEGRUNNELSE:

Idrettslag, frivillige organisasjoner, foreninger og andre kan bli avkrevd å stille med politivakter, og betale politiet overtidstillegg for vaktholdet, ved ulike arrangementer. I slike tilfeller er det viktig at utgiftene arrangørene belastes for ikke er høyere enn kostnadene politiet har med det aktuelle vaktholdet.

Svar:

Spørsmålet fra stortingsrepresentant Werp er forelagt for Politidirektoratet.

Politi-loven § 25 lyder:

"Når det av ordensmessige grunner er påkrevd med særlig polititilsyn ved allment tilgjengelige sammenkomster eller tilstelninger, for eksempel offentlig dans, fester, konserter, festivaler, forestillinger, idrettsstevner og lignende, kan arrangøren pålegges helt eller delvis å dekke utgiftene til dette oppsynet. Det kan kun kreves dekning for utgifter til særskilt politioppsyn som utføres i umiddelbar tilknytning til arrangementet og som tidsmessig står i direkte forbindelse med avviklingen av arrangementet."

Politidirektoratets rundskriv 2011/15 setter følgende fire vilkår for hvilket politioppsyn det kan kreves refusjon for:

- Politioppsynet må relatere seg til ordensmessige forhold.
- Politioppsynet må være påkrevd.
- Kun særlig politioppsyn - politioppsyn utover det normale.
- Kun politioppsyn som geografisk og tidsmessig utføres i umiddelbar tilknytning til arrangementet.

Ordensrelaterte forhold

Det er kun politioppsyn som relaterer seg til å ivareta ro og orden ved gjennomføringen av arrangementet som det kan kreves dekning for. Dette vil omfatte vakthold på arrangementsstedet og i umiddelbar tilknytning til dette, herunder nødvendig trafikkregulering.

Påkrevd politioppsyn

Det særlige politioppsynet må være påkrevd. Det er politiet som på politifaglig grunnlag alene avgjør om det er påkrevd med særlig politioppsyn og eventuelt omfang av politioppsynet. Politidirektoratet understreker samtidig at fastsettelsen av politioppsynets omfang bør skje i dialog med arrangøren og under hensyntaken til hvilke deler av vaktholdet som kan overlates til arrangørens egne vaktmannskaper.

Politidistriktene oppfordres også til sammen med arrangøren å gjennomgå erfaringene fra avholdte arrangementer med sikte på bl.a. å undersøke mulighetene for reduksjon og forenklinger av vaktholdet og det særlige politioppsynet for øvrig.

Særlig politioppsyn

Det er kun utgifter for særlig politioppsyn - politioppsyn utover det normale - som kan kreves dekket. Kan politioppsynet gjennomføres innenfor ordinær tjeneste/tjenestesett foreligger det ikke refusjonsadgang.

Geografisk og tidsmessig tilknytning til arrangementet

Det er kun ordensmessig politioppsyn som geografisk og tidsmessig står i umiddelbar tilknytning til arrangementet som kan kreves refundert.

I mange tilfeller vil et arrangement føre til en generell økning av folketallet under arrangementsperioden, med påfølgende behov for økt politivakthold også utenfor arrangementsstedet og utenfor arrangementstiden. Selv om det for så vidt er arrangementet som er årsak til den midlertidige økningen i folketallet, anses ikke dette politioppsynet å stå i umiddelbar tilknytning til arrangementet, og kan ikke kreves refundert. Som eksempel nevnes behov for økt ordensvakthold nattetid etter at arrangementet er avsluttet.

Refusjonssatsen

Frem til 2006 ble refusjonsgrunnlaget for særlig politioppsyn etter politi-loven § 25 basert på de faktiske utgifter det enkelte oppdrag genererte. Blant annet av hensynet til likebehandling og for å sikre forutsigbarhet for arrangørene ble det i 2006 innført en fast sats som skal anvendes ved slike refusjonskrav.

Den faste satsen utgjør fra og med 1. januar 2012 kroner 820,- per time per tjenestemann/kvinne. Satsen er gjenstand for løpende justering.

Timesatsen er basert på gjennomsnittsbetraktning

ger og tar opp i seg ulike variable kostnader ved denne type oppdrag. I tillegg til lønn og godtgjørelser omfatter satsen kostnader som slitasje på materiell, utstyr, bilbruk, administrasjon mv. Satsen tar også hensyn til at oppdragene i stor grad vil utløse 100 % overtid og godtgjørelser for ubekvem arbeidstid.

Beregning av timer

Utgangspunktet for beregningen av antallet timer det kan kreves refusjon for er arrangementets varig-

het. Med dette menes den tid det er program/aktivitet og hvor særskilt politioppsyn er ansett nødvendig.

Utover selve arrangementstiden kan det kreves dekning for tid som medgår i umiddelbar forkant og etterkant, til nødvendige forberedelser og etterarbeid/avvikling av operativ art, så som gjennomgang av arrangementsområdet, trafikkregulerende tiltak etc.

Ytterligere kan det kreves refusjon for eventuell reisetid fra driftsenheten til arrangementsstedet.

SPØRSMÅL NR. 947

Innlevert 29. februar 2012 av stortingsrepresentant Anders B. Werp

Besvart 9. mars 2012 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for det rettslige grunnlaget politiet anvender når det bes om frivillige DNA-prøver i forbindelse med etterforskning, herunder statsrådets vurdering av forholdet til selvinkriminering i disse tilfellene?»

BEGRUNNELSE:

Politiet har i enkelte tilfeller bedt en større gruppe mennesker avgi DNA-prøver i forbindelse med etterforskning av svært alvorlige straffesaker.

Svar:

Det foreligger anledning for politiet til å innhente biologisk materiale med sikte på å gjennomføre DNA-analyse etter skriftlig samtykke fra den det gjelder. Det rettslige grunnlaget for slik innhenting er straffeprosesslovens § 158, annet ledd

«Hvis den det gjelder samtykker skriftlig, kan det innhente biologisk materiale med sikte på å gjennomføre DNA-analyse uten hensyn til om det foreligger skjellig grunn til mistanke.»

Den nærmere fremgangsmåten ved innhenting og behandlingen av DNA-profilene reguleres i påtaleinstruksen kapittel 11. Her fremgår i § 11a-4 at

«Opplysninger fra referansepersoner med lovlig tilknytning til åstedet eller gjenstanden kan innhentes i medhold av straffeprosessloven § 158, annet ledd dersom vedkommende skriftlig samtykker»

Formålet med innhenting av slike referanseprofiler er å unngå at DNA-profiler fra personer som ikke har tilknytning til den straffbare handlingen blir re-

gistrert i politiets sporregister, hvor opplysninger om personer med ukjent identitet registreres dersom disse opplysningene antas å ha tilknytning til en uoppløst straffesak.

Reglene i påtaleinstruksen videreføres i forslag til politiregisterforskrift som Justisdepartementet sendte på høring 16. februar i år.

Spørsmålet om samtykke er tilstrekkelig og god nok hjemmel for testing av en utvidet personkrets, såkalte «screeninger» er drøftet i straffeprosesslovens forarbeider (Ot.prp. nr. 19 (2006-2007)). Her behandles nettopp spørsmålet knyttet til situasjoner hvor det er nødvendig å innhente biologisk materiale fra alle som bor innenfor et avgrenset sted eller som har oppholdt seg på et bestemt område hvor det er begått en straffbar handling, uten at det foreligger noen mistenkte. Departementet konkluderte med at lovfestet samtykke var tilstrekkelig god hjemmel også i slike situasjoner.

Departementet har mottatt en henvendelse fra Datatilsynet vedrørende de samme spørsmål som her er reist, herunder hvor stor personkrets man kan innlemme i slike undersøkelser, kravene til en gyldig viljeserklæring og politiets praksis ved innhenting av DNA-profiler som ledd i etterforskning. Forarbeidene til straffeprosesslovens regler synes klare på dette punkt. Det er likevel viktig å forsikre seg om at det til enhver tid foreligger gode nok rettslige rammer som ivaretar den enkeltes rettsikkerhet i møte med myndighetene. Departementet vil derfor se på de spørsmål Datatilsynet reiser i samarbeid med Riksadvokaten og Politidirektoratet og se om politiets praksis i tilstrekkelig grad ivaretar hensynet til den enkelte.

SPØRSMÅL NR. 948**Innlevert 29. februar 2012 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 7. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«I sentralbanksjefens årstale 2012 konstaterte han at Norges Bank i lengre tid kan ende opp med å føre en rentepolitikk som gjør at vi ligger godt under inflasjonsmålet.

Er finansministeren komfortabel med at sentralbanksjefen så klart signaliserer at det vedtatte inflasjonsmålet over flere år ikke vil bli holdt, og hvilket inflasjonsnivå bør partene i lønnsoppgjøret legge til grunn når Norges Bank varsler at de ikke vil innfri det vedtatte inflasjonsmålet?»

BEGRUNNELSE:

I sentralbanksjefens tale 16.02.12 sa sentralbanksjefen at Norges Bank over tid sikter "mot en prisstigning nær 2,5 prosent. Inflasjonen skal gradvis opp [...]. Slik utsiktene er nå, vil det trolig ta flere år før inflasjonen er tilbake på målet."

Sentralbanksjefen uttaler altså at man over mange år kan ha betydelige avvik fra inflasjonsmålet, fordi man også skal innfri andre formål. Man må da spørre seg om inflasjonsmålet er riktig kalibrert når avvik skal vedvare over så lang tid. Dette kan skape utfordringer for flere aktører i økonomien. Hvilket mål skal for eksempel partene i arbeidslivet ta utgangspunkt i under lønnsforhandlinger. Hvis lønnsforhandlingene tar utgangspunkt i at man forventer 2,5 % inflasjon, mens NB egentlig styrer mot 1,5 % -

så risikerer vi at partene krever å få kompensert inflasjon som ikke vil finne sted - det betyr økt reallønnsvekst og svekket konkurransevne for næringslivet. Også andre deler av økonomien kan oppleve at vedvarende avstand mellom status quo og mål betyr høyere risiko enn man la til grunn da inflasjonsmålet ble satt.

Svar:

Pengepolitikken langsiktige oppgave er å gi økonomien et nominelt ankerfeste. Retningslinjene for pengepolitikken fra 2001 etablerte fleksibel inflasjonsstyring som rettesnor for Norges Banks rentesetting. Norges Banks operative gjennomføring av pengepolitikken skal rettes inn mot lav og stabil inflasjon, definert som en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2,5 pst. På kort og mellomlang sikt skal pengepolitikken veie hensynet til lav og stabil inflasjon mot hensynet til stabilitet i produksjon og sysselsetting. Pengepolitikken skal også bidra til stabile forventninger om valutakursutviklingen. Jeg forstår sentralbanksjefens uttalelser slik at de reflekterer de avveininger banken gjør for å oppfylle det mandatet den er gitt.

Finansdepartementet rapporterer om utøvelsen av pengepolitikken i den årlige finansmarknadsmeldingene. Finansmarknadsmeldingene 2011 vil bli lagt fram senere i vår.

SPØRSMÅL NR. 949**Innlevert 29. februar 2012 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen****Besvart 7. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Til DagenMagazinet 21.08.08 sa daværende finanspolitiker for Ap, Marianne Aasen Agdestein, at dersom investeringer økes utover dagens nivå så vil det gå utover noen. Regjeringen prioriterer dette prinsippet innenfor statsbudsjettet, men ikke når for eksempel Petoro eller Statkraft ønsker å investere med oljepenger.

Hvorfor klarer Statkraft å investere oljepenger

inn i norsk økonomi uten å skape press i økonomien, og mener statsråden dette skillet i behandling av investeringer reflekterer økonomiske realiteter?»

Svar:

Regjeringen legger handlingsregelen til grunn for budsjettpolitikken. Handlingsregelen er en strategi for jevn og gradvis økning i bruken av petroleumsinntekter til et nivå som kan opprettholdes på lang

sikt. Handlingsregelen setter en ramme for samlet bruk av oljeinntekter over budsjettet.

Oljeinvesteringene og annen etterspørsel fra oljevirkksomheten fastlegges av selskapene selv, basert på lønnsomhetsbetraktninger. Oljevirkksomheten gir store inntekter til fellesskapet. Investeringene i oljevirkksomheten er nødvendige for å skape disse inntektene. I tråd med dette regnes ikke statens utgifter til oljevirkksomheten som bruk av oljeinntekter og finansieres ikke innenfor handlingsregelens rammer.

Statens tilførsel av egenkapital til Statkraft og kjøp av aksjer i Statoil behandles som omplassering av formue, og ikke løpende utgifter. Også disse investeringene forventes å gi inntekter til statsbudsjettet.

Andre investeringer, for eksempel i vei, gir ikke tilsvarende inntekter for staten og finansieres på samme måte som utgifter til andre viktige formål, som utdanning og helse.

Investeringer foretatt av Petoro eller Statkraft påvirker norsk økonomi gjennom etterspørselen etter varer, tjenester og arbeidskraft. Det tar vi hensyn til i arbeidet med statsbudsjettene. Handlingsregelen skal bidra til en stabil utvikling i norsk økonomi. Regelen innebærer at konjunkturelle svingninger i skatteinntektene ikke skal slå inn i statens utgifter. Samtidig åpner den for at budsjettet også kan brukes aktivt for å stabilisere produksjon og sysselsetting.

SPØRSMÅL NR. 950

Innlevert 29. februar 2012 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 9. mars 2012 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for å iverksette overgangsordninger for de familiene som fra høsten mister kontantstøtten de allerede har vedtak på, og har statsråden vurdert lovligheten i at denne lovendringen nå viser seg å få tilbakevirkende kraft?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har blitt gjort kjent med at mange familier i disse dager har mottatt brev fra NAV som skriver at de kommer til å miste kontantstøtten fra høsten av, pga endring i kontantstøtteleven som trer i kraft juli 2012. Disse familiene har allerede fått innvilget kontantstøtte for barna frem til fylte tre år, og har i god tro innrettet seg i tråd med vedtak om kontantstøtte frem til barnet har fylt tre år. Mange av familiene har nå knappe to uker på seg til å søke barnehageplass til barnet, noe som i seg selv er svært beklagelig at et slikt brev har gått ut så sent. Undertegnede stiller også spørsmål om lovligheten ved at en endring som først skal tre i kraft juli 2012 får tilbakevirkende kraft på et vedtak som de allerede har fått for barnet.

Svar:

Stortinget har vedtatt at endringene i kontantstøtten skal tre i kraft 1. august 2012, og at endringene skal gjelde også for løpende tilfeller. All omtale i Prop. 1 S (2011-2012) Barne-, likestillings- og inklu-

deringsdepartementet og Prop. 8 L (2011-2012) Endringer i kontantstøtteleven legger til grunn at omleggingen skal gjelde fra 1. august 2012 for alle tilfeller. I tabellene, inkludert romertallsvedtaket, framgår det klart at det er ett sett med satser til og med juli og et annet sett med satser (kun for ettåringer) fra og med august. I lovproposisjonen heter det i pkt. 6.2: "Departementet foreslår i tråd med budsjettforslaget at loven trer i kraft 1. august 2012. Endringene vil også omfatte barn som er inne i kontantstøtteordningen i dag. Til og med juli 2012 utbetales kontantstøtte etter gjeldende regler."

Departementet har altså ikke hjemmel til å fastsette overgangsregler. Jeg ser heller ikke grunn til å foreslå slike regler overfor Stortinget. Allerede i september 2011 ble det kjent at regjeringen ville foreslå avvikling av kontantstøtten for toåringer fra august 2012. Forslaget ble formelt fremmet ved fremleggelsen av budsjettoppdraget 6. oktober. Endringene bør være godt kjent i befolkningen. I tillegg har NAV i februar sendt ut brev til alle mottakere av kontantstøtte med informasjon om endringene. Familiene har dermed god mulighet til å innrette seg etter de nye reglene som trer i kraft fra 1. august.

Ettersom det fra flere hold er reist spørsmål rundt de vedtatte lovendringene, har departementet for ordens skyld bedt Lovavdelingen om en uttalelse. Jeg understreker at jeg på det nåværende tidspunkt ikke finner grunn til å foreslå endringer i Stortingets lov- og budsjettvedtak.

SPØRSMÅL NR. 951**Innlevert 1. mars 2012 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 7. mars 2012 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Mye kan tyde på at utvalget av meddommere og jurymedlemmer er blitt for snevert og at mange yrkesgrupper, aldersgrupper og samfunnslag ikke er godt nok representert i norske domstoler. Det kan føre til at domstolene ikke får innspill i sin dømmende virksomhet av et bredt nok lag av befolkningen. Lav honorering, lange saker og mulighet for andre gjøremål gjør at mange ikke synes at vervet som lekdommer er attraktivt.

Hvilke tiltak vil statsråden bidra med for å endre denne utviklingen?»

Svar:

Lekfolks deltakelse i domstolsbehandlingen er et viktig bidrag for å sikre demokratisk kontroll med rettsvesenet og å ivareta allmennhetens tillit. Lekdommere tilfører dessuten viktig lokalkunnskap, noe som styrker kvaliteten og rettssikkerheten.

Det er kommunestyrene som har ansvaret for å velge personer til utvalgene av lagrettemedlemmer og meddommere. Utvalgene velges for fire år av gangen og inneværende utvalgsperiode startet 1. januar 2009. Det er lovfestet at lekdommerutvalgene skal ha en sammensetning som best mulig representerer alle deler av befolkningen. For å legge til rette for allsidighet og mangfold i utvalgene, er det lovfestet at kommunene skal oppfordre allmennheten til å foreslå kandidater. De som velges må dessuten ha tilstrekkelige norskkunnskaper, og for øvrig være personlig egnet til oppgaven. Ved valget skal kommunestyret ta hensyn til blant annet alder, etnisk bakgrunn og

kultur. Det er et mål at andelen lekdommere med innvandrerbakgrunn økes. I lekdommerutvalgene som gjelder for inneværende periode har 3,7 pst. av lekdommerne innvandrerbakgrunn. Av disse har 1,8 pst. bakgrunn fra land utenfor Europa og Nord-Amerika. Dette er en økning fra perioden 2004-2008 da andelen var henholdsvis 2,8 pst. og én pst. Domstoladministrasjonen har i forbindelse med lekdommervalget for neste periode oppfordret samtlige kommuner om å velge representative lekdommerutvalg, herunder sikre representasjon av personer med fremmedkulturell bakgrunn.

Lekdommergodtgjørelsen for de som ikke får dekket tapt arbeidsinntekt eller får lønn fra sin ordinære arbeidsgiver, har lenge vært på 250 kroner per dag. Eventuelle fremtidige endringer i lekdommergodtgjørelsen vil måtte vurderes under regjeringens årlige budsjettforhandlinger.

Jeg tror imidlertid motivasjonen for å bli lekdommer hovedsakelig er knyttet til den viktige rollen vervet har, og til et ønske om kunnskap om et viktig samfunnsområde. Dette synet understøttes av Lekdommerutvalgets spørreundersøkelse fra 2002, som viser at 80 prosent av lekdommere mente at godtgjørelsens størrelse hadde lite eller ingenting å si for deres motivasjon til å gjøre tjeneste. Det er neppe noen grunn til at dette skulle stille seg annerledes i dag. Arbeidsbelastningen er dessuten begrenset for de aller fleste lekdommere. De som velges som lekdommere kan i gjennomsnitt påregne å tjenestegjøre i to saker per år.

SPØRSMÅL NR. 952**Innlevert 1. mars 2012 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 9. mars 2012 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Etter straffeloven er det ikke mulig for retten å idømme forvaring for vinningskriminelle, bedrageri og annen økonomisk kriminalitet. Tatt i betraktning at disse lovbrudd ofte har gjentagende gjerningsmenn og at slike lovbrudd skaper store problemer for vanlige folk, forretningslivet og ikke minst samfunnet, burde det være i samfunnets interesse at disse gjerningsmennene holdes fengslet på grunn av gjentagelsesfare.

Vil statsråden bidra til å utvide adgangen til å idømme forvaring?»

Svar:

Dom til fengsel er den alminnelige frihetsstraffen i dag. Forvaring utgjør et supplement der man står overfor farlige eller kroniske tilbakefallsforbrytere, og er regulert i straffeloven 1902 § 39 c. Grunnvilkåret – at en tidsbestemt straff ikke anses tilstrekkelig til å verne samfunnet – angir hvilke tilfeller denne straffen er myntet på. Det er videre et vilkår at den begåtte forbrytelsen er en alvorlig, personlig integritetskrekkelse. Formuesforbrytelser faller derfor utenfor.

De gjeldende reglene om strafferettslig utilregne-

lighet, strafferettslige særreaksjoner og forvaring trådte i kraft 1. januar 2002. Det ble forutsatt da reglene ble vedtatt, at det skulle gjennomføres en etterkontroll etter noen år.

Justisdepartementet oppnevnte 18. mai 2006 en utredningsgruppe til å foreta etterkontrollen. Gruppen besto av psykiater Øystein Mæland, førstestatsadvokat Berit Sagfossen og psykologspesialist Emmanuel Revis. Rapporten «Etterkontroll av reglene om strafferettslig utilregnelighet, strafferettslige særreaksjoner og forvaring» ble 30. april 2008 overlevert Justis- og politidepartementet. Det fremgår av rapporten at gruppen ikke har funnet grunn til å foreslå endringer i lovbruddkategoriene for idømmelse av forvaring etter gjeldende rett.

Justisdepartementet sendte 15. desember 2008 rapporten på høring. Høringsfristen gikk ut 1. april 2009. Justisdepartementet arbeider nå med å følge opp høringen. Jeg tar sikte på å komme tilbake til Stortinget med min vurdering og eventuelle forslag, bl.a. på bakgrunn av forslaget fra Mælandutvalget og høringsinstansenes innspill. Det er foreløpig for tidlig for meg å anslå noen tidsmessig ramme for denne behandlingen og når et eventuelt lovforslag kan bli lagt frem for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 953**Innlevert 1. mars 2012 av stortingsrepresentant Karin S. Woldseth****Besvart 7. mars 2012 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Vil utenriksministeren gjennom FN-systemet bidra til at det blir mer fokus på fattige barn som bor i byer?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med at UNICEFs statusrapport "The state of the worlds children 2012, er det klart at stadig flere barn i verden bor i byer. I rapporten fastslås det at 1 milliard barn vokser opp i urbane strøk. I rapporten vises det til at 1/3 av verdens bybarn bor

i slum, som dermed fratrar dem tilgang på rent vann og sanitære forhold. 8 millioner barn dør i fødsel, diaré eller lungebetennelse før de fyller 5 år. 1/3 av barn som blir født i byer blir ikke registrert ved fødsel og får dermed ikke tilgang til skole, helsetilbud eller beskyttelse. Det sier seg selv at disse barna også vil være svært utsatt for misbruk, menneskehandel og barnearbeid.

Svar:

Det er svært positivt at FNs barnefond (UNICEF) gjennom rapporten "The State of the World's Chil-

dren 2012 - Children in an Urban World" retter oppmerksomheten mot utfordringene for barn i byer.

Jeg vil også selv på ulike måter gjennom FN-systemet bidra til å styrke innsatsen på dette feltet. Blant annet regner jeg med at barn i byer og urbaniserte områder er problemstillinger UNICEF selv vil inkludere når deres nye langtidsplan for 2014-2017 skal utarbeides. Gjennom vår deltakelse i UNICEFs styre skal vi følge nøye med på hvordan dette følges opp.

Som representanten vel er kjent med, bidrar Norge allerede med 1,3 milliarder kroner årlig gjennom UNICEF. Norge er den tredje største giveren til organisasjonen, etter USA og Storbritannia. Den tematiske støtten er svært relevant for fattige barn i byer. I 2011 utgjorde norsk tematisk støtte gjennom UNICEF til jenter og utdanning 500 millioner kroner. I samsvar med Stortingets vedtak økes dette til 550 millioner kroner i 2012. I 2012 skal vi videre bidra med 30 millioner kroner til vann og sanitær, som i høy grad berører barns helse, og 40 millioner kroner til beskyttelse av barn. I tillegg bidrar vi med kjerne støtte til UNICEF på 450 millioner kroner årlig. Norge bidrar også gjennom andre FN-organisasjoner med betydelige midler som kommer barn til gode.

Det norskstøttede, mangeårige arbeidet som FNs bosettingsorganisasjon (UN-HABITAT) har utført forhold til ungdom i urbane områder, blir nå styrket gjennom en ny Programavtale for 2012-13. Viktige nye tiltak under utvikling er "One Stop" ungdomsinformasjonsentre som blant annet er utviklet i samarbeid med Ung-info i Oslo kommune og Landsrådet for norske ungdomsorganisasjoner (LNU). Sentrene sikrer byungdom informasjon og opplæring om helse, utdanning og sysselsettingsspørsmål og er så langt tatt i bruk i en rekke afrikanske land. UN-HABITAT ser barn og ungdom primært som positive endringsagenter og ikke som ofre for feilslått utvikling. Forsknings- og evalueringsresultater basert på denne innsatsen vil bli spredt gjennom blant annet toårige "State of the World Youth Reports", hvor Senter for barneforskning i Trondheim bidrar. Norge har gjennom UN-HABITAT også bidratt til at FNs generalsekretær nylig opprettet en egen spesialrådgiverstilling for ungdomsspørsmål, knyttet til hans kontor. Gjennom UN-HABITAT arbeides det også for å opprette et eget ungdomsforum i FN, for å styrke ungdoms egen stemme i verdensorganisasjonen.

SPØRSMÅL NR. 954

Innlevert 1. mars 2012 av stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen

Besvart 9. mars 2012 av samferdselsminister Maghild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Det skal "skinne" innen samferdsel i løpet av 20 år sier Statsråden. Dvs. at alt etterslep på veiene er en saga blott, nye 4 felts veier er bygd, all rassikring er foretatt, jernbanen er på plass og pendlere er fornøyde, banene er utbygd og tilgjengelig så vi får mer gods fra vei til bane og flyplassene våre er opprustet og mye mye mer.

Hvor mye vil eller må regjeringen bevilge til samferdsel hvert år for at dette løftet skal bli innfridd og vil bevilgningene ligge utenfor handlingsregelen?»

BEGRUNNELSE:

På Samferdselsløftet som NHO arrangerte tidligere i år sa statsråd Kleppa at innen 20 år skulle alt innen samferdsel være på plass. Samferdsel er som kjent vei, bane, havner og flyplasser.

Vi har fått rede på at de lyntogstrekninger som re-

gjeringen ønsker seg, vil komme på i underkant av 1000 milliarder kroner å bygge. Da er etter det jeg har forstått ikke togmateriellet som skal gå på skinnene medregnet. 1000 milliarder på 20 år vil bære 50 milliarder i året. Bare for å få jernbanelinjen/traseen på plass, vil altså budsjettene til samferdsel måtte øke fra 5 milliarder til 50 milliarder, og da er det kun lyn-togets skinnegang som har fått penger.

Regjeringen har bestemt at det i 2012 skal bygges 11 km med motorvei i Norge, og 17 km med midtdelelere. Dette er et latterlig antall km, tatt i betraktning løftene Statsråden har gitt under NHOs samferdselsløft, og det er betydelig mindre utbyggingstakt enn i vårt naboland Sverige.

Bare dette viser at det er lite sannsynlig at statsrådens løfter holder mål.

Forslaget på 45 % økning av forrige NTP fra fagetatene er også altfor lite for å få til den økning statsråden lover i løpet av de kommende 20 år, ja vi er jo alt godt inne i det første av disse 20 år.

Svar:

Jeg kjenner meg ikke igjen, verken i sitatet eller tolkningen av nevnte sitat. Ambisjonen min er et tipp-topp hovedveg- og banenett i løpet av 20 år. Jeg deler representant Godskesens syn på at det er mye ugjort i samferdselssektoren. Dette kom på nytt tydelig frem i forslaget til Nasjonal transportplan som transportetatene og Avinor la frem den 29. februar i år. Ved utarbeidelse av dette planforslaget var etatene bedt om å prioritere innenfor rammer med ulike nivåer. Forslaget viser at det er stort behov for investeringer, i tillegg til innsats på drift og vedlikehold.

Arbeidet i Fiskeri- og kystdepartementet og Samferdselsdepartementet med den neste transportplanen er i full gang. Vi skal i dette arbeidet legge til grunn de transportpolitiske målene om fremkommelighet, miljø, sikkerhet og universell utforming, slik disse fremgår i Nasjonal transportplan 2010-2019. Det er min ambisjon å videreføre og styrke den satsingen som allerede er igangsatt.

Representanten Godskesen viser til utfordringer som for eksempel å ta igjen vedlikeholdsetterslep, behov for midler til rassikring, satsing på lyntog, nye motorveier og flere midtdeleere. Dette er spørsmål som vil bli behandlet i neste Nasjonal transportplan, som etter planen legges frem våren 2013.

Jeg vil også minne om at regjeringen i inneværende Nasjonal transportplan har fått til en kraftig satsing gjennom økte økonomiske rammer. Økningen er hele 45 prosent, sammenlignet med den foregående planen. Regjeringen har også oppfylt denne ambisiøse planen i de årlige budsjettene. Moderniseringen og oppgraderingen av transportsystemet er noe som nødvendigvis må ta flere år, men ambisjonen om en velfungerende infrastruktur om 20 år ligger fast. Vi vil fortsatt satse på samferdsel, et område som er så viktig for bosetting og verdiskaping i hele landet.

SPØRSMÅL NR. 955

Innlevert 1. mars 2012 av stortingsrepresentant Robert Eriksson

Besvart 7. mars 2012 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Det er avdekket gjennom flere oppslag i media at foreldre som pleier svært alvorlig syke barn ikke får innvilget pleiepenger fra Nav. Andre har opplevd å miste pleiepengene, selv om ikke tilstanden til barnet har blitt bedre, men snarere tvert i mot blitt forverret.

Vil statsråden, i påvente av Kaasa utvalgets rapport, legge til rette for en gjennomgang av praktiseringen av regelverket slik at man kan sikre lik behandling uavhengig av bosted, samt foreta en total gjennomgang av dagens regelverk for pleiepenger?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til flere oppslag i media, samt til henvendelser fra foreldre og andre omsorgspersoner til barn med alvorlige livbegrensende sykdommer, som kreft og neurologisk tilstander m.m. Både barna og deres foreldre er i utgangspunktet i en fortvilet situasjon på grunn av barnets tilstand.

Flere av henvendelsene jeg har mottatt fra foreldre skyldes at de nå opplever at Nav ikke innvilger

deres søknad om pleiepenger, slik at de kan være hjemme med sine syke barn. For å få rett til pleiepenger må det foreligge en livstruende eller annen svært alvorlig sykdom eller skade, hvor barnet er innlagt i helseinstitusjon eller trenger kontinuerlig tilsyn og pleie i hjemmet.

Undertegnede mener at tiden er moden for å redefinere begrepene alvorlig syk eller skade på barn, også å redefinere hva man mener med tilsyn og pleie. Undertegnede mener dagens regelverk, ei heller praktiseringen av regelverket, fungerer tilfredsstillende. Det virker totalt meningsløst at foreldre som pleier egne svært alvorlig syke barn ikke får innvilget pleiepenger, slik en rekke reportasjer i Tv2 har avdekket. Nelson Mandela uttalte en gang at måten vi behandler våre barn på sier mye om vårt samfunn.

Fremskrittspartiet mener at ordningen med pleiepenger må bli til familienes beste, og ut i fra deres behov og ikke ut i fra et regelverk som legger et stort hinder og belastninger på disse familiene som i utgangspunktet har nok. Fremskrittspartiet mener at grunnholdningen og utgangspunktet for regelverket

bør være innrettet slik at personer som tar seg av alvorlig syke mennesker, bør få pleiepenger uavhengig av diagnose.

Undertegnede er klar over at Kaasa utvalget jobber med en gjennomgang av pleiepenger. Det er viktig at dette arbeidet har den høyeste prioritet og at statsråden legger til rette for at det fremlegges en sak for Stortinget så raskt som mulig etter at utvalget har lagt frem sin rapport. Kortsiktig mener undertegnede at statsråden bør foreta en gjennomgang av dagens praktisering av regelverket. Dette med bakgrunn i at vi ser store forskjeller på behandling av pleiepenger fra kommune til kommune. Praktiseringen bør ta utgangspunkt i hva som er til det beste for barnet.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til mitt svar av 2.3.2012 til spørsmål nr. 918 fra representant Jan Arild Ellingsen, hvor også enkelte av de problemstillingene som representant Robert Eriksson reiser i dette spørsmålet blir besvart.

Alle barn har rett til å få dekket nødvendige pleie- og omsorgsbehov gjennom kommunale tjenester i henhold til helse- og omsorgstjenesteloven. Det er kommunene som har hovedansvaret for å gi nødvendig bistand og hjelpetjenester til alvorlig syke barn og deres familier. Når pårørende kan og ønsker å utføre omsorgsoppgaver som kommunen ellers plikter å sørge for (eventuelt som tillegg til kommunale omsorgstjenester), kan foreldre søke om omsorgslønn fastsatt av kommunene. I tillegg kan foreldrene ha rett til hjelpestønad fra folketrygden.

I noen tilfeller kan det ytes pleiepenger etter folketrygdloven kapittel 9. Pleiepenger er kompensasjon til yrkesaktive foreldre for bortfalt lønnsinntekt på grunn av fravær fra arbeid ved barns sykdom. Det er strenge vilkår for rett til pleiepenger, som blant annet at barnet har en "livstruende eller annen svært alvorlig sykdom" og at sykdommen ikke er varig (unnatt i startfasen eller i ustabile perioder). Varige omsorgsbehov skal ivaretas gjennom tilpassede kommunale tjenester, og rett til pleiepenger foreligger normalt ikke i slike tilfeller. Pleiepenger beregnes som sykepenger og innebærer som regel full lønnsdekning (opp til 6G).

Det har vært hevdet av enkelte at Arbeids- og velferdsetaten har endret praktiseringen av regelverket for rett til pleiepenger. Dette stemmer ikke. Arbeids- og velferdsdirektoratet har imidlertid valgt å sentrali-

sere saksbehandlingen av pleiepenger til egne forvaltningsenheter på fylkesnivå for å sikre likebehandling uavhengig av bosted og forutberegnelighet for brukerne. Jeg er kjent med at det etter en gjennomgang av saker der det er framsatt krav om fornyet periode med pleiepenger, i flere tilfeller viste seg at barnets sykdom ikke fylte kravene for rett til pleiepenger. Dette kan for eksempel være fordi barnets sykdom var gått over i varig tilstand, og vilkårene dermed ikke lenger anses oppfylt, eller at barnet nå mottar kommunalt tilsyn utenfor hjemmet i større grad enn tidligere. Pleiepenger vil også falle bort hvis barnets sykdom ikke lenger anses som "svært alvorlig sykdom".

Det er viktig å påpeke at hver enkelt ny søknad om pleiepenger må vurderes konkret i forhold til lovens vilkår. Vilkåret "svært alvorlig sykdom" er løvbundet med et visst skjønnsrom. Arbeids- og velferdsdirektoratet har tidligere i samarbeid med det barnemedisinske miljøet utarbeidet retningslinjer som lister opp sykdommer som er så alvorlige at pleiepenger normalt innvilges. Listen er ikke uttømmende, og er ment å gi en anvisning på hvor terskelen for alvorlighetskravet ligger. ME/kronisk utmattelsesyndrom står ikke på listen, men det utelukker ikke at pleiepenger kan gis i de ME- tilfellene hvor barnets konkrete tilstand innfrir vilkåret om "svært alvorlig sykdom". Jeg kan opplyse om at jeg nylig har bedt Arbeids- og velferdsdirektoratet i samråd med medisinsk fagmiljø, blant annet i lys av en kunnskapsgjennomgang om behandling av pasienter med CSF/ME, vurdere om det er mulig å gi nærmere retningslinjer for når ME skal kunne gi grunnlag for pleiepenger.

Kaasautvalget leverte sin rapport, NOU 2011:17 Når sant skal sies om pårørendeomsorg, i oktober 2012. Utvalget har i sin rapport foreslått å oppheve hjelpestønaden fra folketrygden og den kommunale omsorgslønnen, og i stedet gi en ny og forsterket kommunal omsorgsstønad med kommunale satser. Samtidig foreslår utvalget å innføre rett til 20-50 % pleiepenger til foreldre med barn under 18 år som har alvorlige varige lidelser.

Kaasa-utvalgets utredning gir et godt grunnlag for å arbeide videre med disse spørsmålene. Utredningen ble sendt på høring 6. mars 2012, med høringsfrist 15. august. Jeg finner det ikke hensiktsmessig å foreta en generell gjennomgang av folketrygdlovens pleiepengeordning før Kaasa-utvalgets forslag har vært på høring.

SPØRSMÅL NR. 956**Innlevert 1. mars 2012 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 14. mars 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Dagbladet omtaler 1.3.12 en etter måten aggressiv privat markedsføring for gentester, bl.a. av barn som hevdes å kunne avsløre risiko for alvorlige sykdommer.

Hvordan ser helse- og omsorgsministeren på den form for markedsføring, og hva vil hun eventuelt foreta seg i sakens anledning?»

BEGRUNNELSE:

Lederen i Bioteknologinemnda, Lars Ødegård, påpeker at stor oppmerksomhet rundt resultatene av gentester kan føre til en sykeliggjøring av barna og overdreven bekymring for sykdomsrisiko. Overlege Torunn Fiskerstrand ved Senter for medisinsk genetik ved Haukeland Universitetssykehus sier at ”det er villedende og skamløs markedsføring.” Det er ønskelig å få vite om hvordan den angjeldende markedsføring står seg i forhold til gjeldende lovverk og om hvorvidt den foranledninger handling fra statsrådens side.

Svar:

Bioteknologiloven regulerer bruk av genetiske undersøkelser som sier noe om risiko for fremtidig sykdom (genetiske prediktive og presymptomatiske undersøkelser og genetiske undersøkelser for å påvise eller utelukke bærertilstander for alvorlige arvelige sykdommer). Slike undersøkelser kan som hovedregel ikke utføres på barn under 16 år. Unntatt fra dette forbudet er undersøkelser som kan påvise forhold som ved behandling kan forhindre eller redusere helseskade hos barnet, jf. bioteknologiloven § 5-7.

Departementet kan i spesielle tilfeller gjøre unntak fra kravet om behandlingmessig konsekvens. Dette er en snever unntaksadgang som kan benyttes

for sjeldne og alvorlige medfødte sykdommer - og bare dersom det er kjent at den aktuelle sykdommen forekommer i familien, for eksempel fordi foreldrene allerede har fått et barn med sykdommen.

De strenge vilkårene for å undersøke barn for risiko for fremtidig sykdom er begrunnet i barnets rett til selv å avgjøre om det vil vite om sin risiko for fremtidig sykdom. Slike undersøkelser bør som hovedregel vente til barnet selv er i stand til å bestemme om det vil la seg undersøke.

Virksomheter i Norge vil ikke lovlig kunne tilby slike genetiske undersøkelser for barn som det danske firmaet Gonidio annonserer for i Dagbladet. Det er imidlertid vanskelig å regulere og håndheve tilgangen på genetiske undersøkelser når disse gjøres tilgjengelig for norske forbrukere via internett av utenlandske firma.

Den teknologiske utviklingen gir oss stadig nye muligheter og valg. Vi må gi god informasjon og gode anbefalinger til befolkningen slik at de får nødvendig kunnskap og blir i stand til selv å avgjøre hvilke tilbud de bør benytte seg av. Jeg er derfor glad for at Bioteknologinemndas leder så raskt var ute og advarte foreldre mot tilbudet om genetiske undersøkelser fra det danske firmaet.

Jeg har merket meg at fagpersoner også har uttalt at firmaets markedsføring er villedende, og at de annonserte undersøkelsene ikke er egnet til å fastslå sykdomsrisiko på individnivå. Markedsføringslovens regler om villedende markedsføring, håndheves av Forbrukerombudet og Markedsrådet. Dette er frittstående forvaltningsorganer som ikke kan instrueres når det gjelder faglige vurderinger. Departementet har imidlertid oversendt de aktuelle annonsene til Forbrukerombudet, slik at ombudet kan vurdere om det er grunn til en videre oppfølging etter markedsføringslovgivningen.

SPØRSMÅL NR. 957**Innlevert 1. mars 2012 av stortingsrepresentant Eivind Nævdal-Bolstad****Besvart 9. mars 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Hvilken innsparing i sykelønnsytelser vil kunne forventes dersom et representativt utvalg på 10 % av de som står i helsekø og mottar sykepengen ble løftet ut av helsekøen?»

BEGRUNNELSE:

Bruk av privat kapasitet, betalt av det offentlige, kunne vært et viktig bidrag til å få ned pasientkøer og få folk raskere tilbake i jobb etter endt behandling.

Svar:

Det er ofte et komplekst og sammensatt årsaksforhold bak sykmelding og sykelønnsytelser. Behandlingen i spesialisthelsetjenesten vil kunne være en nødvendig, men ikke tilstrekkelig forutsetning for å komme tilbake i arbeid. Det er således ingen en-til-en sammenheng mellom reduserte ventetider og reduksjon i sykefraværet. Helse- og omsorgsdepartementet har ikke informasjon om hvor stor andel av de som venter på behandling står utenfor yrkeslivet. Med det nye personidentifiserbare pasientregisteret vil det på sikt være mulig å kartlegge sammenheng mellom ventelistestatistikk og sykefravær.

Tilskuddsordningen "Raskere tilbake" har som mål at sykemeldte eller de som står i fare for å bli

sykmeldt, skal komme raskere i arbeid. For 2012 er det bevilget 514 mill. kroner til ordningen over kap. 732, post 79 på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett. Om lag 83 000 pasienter har fått et helsetilbud i "Raskere tilbake" i årene 2007-2010. I somatisk spesialisthelsetjeneste er en stor andel av pasientene henvist og gitt tilbud for symptomer og lidelser i muskel- og skjelettsystemet. Det er et krav at de personene som inkluderes i ordningen skal ha stor sannsynlighet for å komme tilbake i arbeid som en direkte følge av den behandlingen som tilbys.

Evaluering av "Raskere tilbake" viser at de som har deltatt i ordningen i gjennomsnitt har 4,3 dager kortere sykepengeperioder sammenliknet med personer som mottar behandling gjennom det ordinære behandlingstilbudet i sykehusene. Evalueringen er basert på aktivitetstall for 2008. En ny evaluering skal foreligge i 2012.

Som omtalt ovenfor, foregår inkludering av pasienter i ordningen "Raskere tilbake" ut fra en streng selektering av pasienter som skal ha stor sannsynlighet for å komme tilbake i arbeid som en direkte følge av behandlingen som tilbys. Resultatet fra evalueringen er derfor ikke overførbar til en situasjon med en generell økt behandlingsskapasitet i sykehusene, underlagt ordinære prioriteringskriterier.

SPØRSMÅL NR. 958**Innlevert 1. mars 2012 av stortingsrepresentant Eivind Nævdal-Bolstad****Besvart 9. mars 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Hvor mange av pasienter som står i helsekø mottar sykepengen, hva er gjennomsnittlig ventetid for denne gruppen, og hva var de tilsvarende tallene i 2005?»

BEGRUNNELSE:

En betydelig andel av de som står i helsekø kunne vært raskere tilbake i arbeidslivet dersom venteperioden for behandling hadde vært kortere.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har ikke informasjon om hvor mange av de pasientene som venter på behandling samtidig mottar sykepengen. Med det nye personidentifiserbare pasientregisteret vil det på sikt være mulig å kartlegge sammenheng mellom ventelistestatistikk og sykefravær.

Jeg viser for øvrig til mitt svar på spørsmål nr. 957 til samme spørsmålsstiller.

SPØRSMÅL NR. 959**Innlevert 1. mars 2012 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli****Besvart 9. mars 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Hvor mange av dem som står i helsekø har lidelser som kan behandles gjennom ledig behandlingsskapasitet i private institusjoner (ev. i utlandet)?»

BEGRUNNELSE:

Private aktører i Norge eller i utlandet, betalt av det offentlige, kan i mange tilfeller være et bidrag til at pasienter får raskere behandling.

Svar:

Regjeringen mener at det offentlige skal utgjøre grunnpilaren i helsetjenesten. De private sykehusene er et viktig supplement til de offentlige sykehusene.

Det er de regionale helseforetakene som skal sørge for at befolkningens behov for spesialisthelsetjenester blir dekket. De regionale helseforetakene iva-

retar sitt sørge-for-ansvar gjennom egne helseforetak og ved å inngå avtaler med private tjenesteytere. Det finnes private aktører på mange medisinske områder. For eksempel er det et betydelig omfang av private aktører innen røntgen- og laboratorietjenester, opp-trening og rusbehandling.

Ser vi nærmere på hva pasientene faktisk står i kø for, viser det seg at om lag 80 pst. venter på en poliklinisk utredning i spesialisthelsetjenesten. Økt bruk av private for å gjennomføre flere operasjoner vil derfor ikke alene løse ventelisteproblematikken.

Regjeringen har styrket de regionale helseforetakenes budsjetter og stilt krav om at ventetidene skal reduseres. Gjennomsnittlig ventetid har gått ned fra 78 dager i 2010 til 76 dager i 2011. Jeg er glad for at tallene viser en positiv utvikling, med redusert ventetid på tross av en økning i antall nye pasienter.

SPØRSMÅL NR. 960**Innlevert 1. mars 2012 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn****Besvart 12. mars 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Hvor står saken med elektronisk identifikasjon (eID) i dag når det gjelder utveksling av helseinformasjon, både mellom ulike tjenesteytere i en helhetlig behandlingsskjede og i forhold til innbyggernes tilgang til egen helseinformasjon, og hvordan ser statsråden for seg fremdriften for å få sikre og brukervennlige eID-systemer på plass?»

BEGRUNNELSE:

Taushetsplikten og personvernet står sentralt når det gjelder utveksling av helseinformasjon. Samhandlingsreformen legger vekt på helhetlige behandlingsskjedder. Det er av stor viktighet at ulike behandlere har tilgang til den informasjonen de har behov for slik at de kan gi forsvarlig og adekvat behandling. IT systemer åpner for å kunne legge informasjon på ulike sikkerhetsnivåer og eID kan brukes som adgangskontroll i så måte. Det er også ønskelig å få på

plass helseportaler, hvor pasienter kan få tilgang til egen helseinformasjon. I den forbindelse er det av stor betydning at det benyttes systemer som folk er fortrolig med. Bank ID blir betraktet som sikkert i forhold til pengetransaksjoner, men det hevdes at dette ikke gir tilstrekkelig sikkerhet i forhold til utveksling av helseinformasjon. Det er derfor ønskelig å få en oversikt over hvor dette arbeidet står, og hva som skal til for å få tilfredsstillende systemer på plass.

Svar:

God pasientflyt forutsetter god informasjonsflyt. Elektronisk meldingsutveksling er et viktig virkemiddel for å sikre at pasientinformasjonen er tilgjengelig uansett hvor pasienten befinner seg. All elektronisk meldingsformidling av personidentifiserbare helse- og personopplysninger mellom virksomheter i helse- og omsorgssektoren foregår over Helsenetten.

Meldingene sendes kryptert slik at det kun er mottaker som kan lese meldingen.

Det utveksles nå over fem millioner elektroniske meldinger hver måned i Helsenet. Dette antallet øker jevnt, men ikke alle aktører i sektoren utnytter mulighetene fullt ut. For å få alle kommuner, sykehus og fastleger over på elektronisk meldingsutveksling av helseopplysninger skal Norsk Helsenet SF bidra med ekstra midler og bistand til regionale prosjekter, jf Prop. 1 S (2011–2012). Det er derfor etablert en rekke aktiviteter i nasjonal, regional og lokal regi for å understøtte implementeringen av elektronisk meldingsutveksling i kommunen.

Det er et viktig helsepolitisk mål å legge til rette for økt pasient- og brukermedvirkning. Dette gjelder både med tanke på forebygging og i et behandlingsforløp. Erfaring fra andre land viser at informasjon, selvbetjening og dialog på nett kan gi bedre behandling og samtidig gi innsparinger. Som et ledd i dette arbeidet ble helsenorge.no lansert i juni 2011. Portalen skal fungere som en integrert del av helsetilbudet. Her har pasienter, brukere og pårørende en mulighet til å få enkel tilgang til informasjon om sykdom og behandling, om tjenestetilbudet i sektoren og veiledning om rettigheter og støtteordninger. Det er nå etablert seks selvbetjeningsfunksjoner i portalen:

- Bestilling av helsetrygdkort
- Melding om bivirkninger
- Mine egenandeler
- Min fastlege
- Mine resepter
- Mine vaksiner

I 2012 skal portalen tilby bedre funksjonalitet og flere selvbetjeningsløsninger. Videre utvikling vil skje trinnvis. På sikt skal portalen gi tilgang til egne helseopplysninger, kommunikasjon med helsevesenet og timebestilling.

Hvilket sikkerhetsnivå som kreves og hva slags elektronisk ID som kan brukes, er avhengig av hvilket krav til informasjonssikkerhet som gjelder for den informasjonen som vises i tjenesten.

Nærmere 2,6 millioner innbyggere har i dag MinID, den offentlige eIDen på mellomhøyt sikkerhetsnivå. Dette gir tilgang til nettbaserte opplysninger i helsenorge.no som ikke viser personlige helseopplysninger.

For nettbaserte tjenestene på helsenorge.no som viser personlige helseopplysninger kreves spesielt sikker identifisering av bruker (nivå 4). Det ble i 2010 inngått avtale mellom Direktoratet for forvaltning og IKT og to markedsleverandører av eID på høyt sikkerhetsnivå (Buypass og Commfides) om å benytte deres løsninger mot ID-porten, den offentlige infrastrukturen for eID. Basert på dette brukes i dag ID-porten som autentiseringsløsning for de tjenestene på helsenorge.no som krever høyt sikkerhetsnivå.

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet arbeider for økt utbredelse av eID på høyt sikkerhetsnivå. Som en del av dette vil Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet følge utviklingen i markedet for eID-løsninger, slik at fellesløsninger kan benyttes mot relevante offentlige tjenester.

SPØRSMÅL NR. 961

Innlevert 1. mars 2012 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 9. mars 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Gjennom lang tid har det vært fokus på uheldige forhold innenfor taxinæringen. Slike forhold svekker næringens omdømme og kundenes tillit til taxisentraler og sjåførere. Mange eksempler viser frem mangel på norskkunnskap hos sjåførere, mangel på geografisk kunnskap om området som betjenes, krav om vandelsattest til løyvehaver men ikke til sjåfør, avvising av kjøreoppdrag fra sentral og manglende reaksjon fra sentraler på regelbrudd fra løyvehavere og sjåførere.

Hva vil statsråden gjøre for å rydde opp i forhold som er nevnt?»

BEGRUNNELSE:

Som eksempel vises til følgende uttalelse;

"Lars Dolva, informasjonssjef i Oslo Taxi, mener det skader bransjen at Arfhan Bhatti har fått taxi-lappen.

– Vi er i ferd med å reise oss fra en del tøffe år knyttet til skattesaker. Så kommer altså denne saken hvor politiet er en medvirkende aktør til at omdømmet går ned i igjen. Dette er en trist dag, sier han."

Klippet fra NRK-Østlandssendingen 23.2.2012.

Forekomst av stor andel kontantomsetning kan tyde på at det innenfor taxinæringen kan forekomme økonomisk hvitvasking av penger. Dessverre finnes det også eksempler på at klager fra kunder fører til reaksjoner fra sjåfør mot klagende kunde; reaksjon som kunder opplever som ubehagelig og skremmende.

Tildeling av løyver skjer gjennom fylkeskommunene. Retningslinjer og kontroll varierer. Det innebærer ulike rammer for taxikundenes sikkerhet og trygghet. Det innebærer også at kontrollregimet for at regler og bestemmelser etterleves er høyst ulik.

Det ser ut som om det trengs skjerpet og likt regelverk for taxinæringen i hele landet. Det ser ut som om det trengs et langt tydeligere kontrollregime som sikrer at regelverk etterleves, at kundens sikkerhet ivaretas på en betryggende måte og at produktinnholdet møter kundenes krav og forventning på en god måte.

Svar:

Samferdselsdepartementet trekker opp rammevilkårene for drosjeløyveordningen. Administrasjon av løyveordningen foretas av løyvemyndigheten på lokalt nivå, dvs. av fylkeskommunene og Oslo kommune. Løyvemyndigheten har ansvaret for bl.a. behovs- prøving av drosjeløyver samt tildeling og tilbakekalling av løyver når løyvehaver ikke etterlever de regler som gjelder for utøvelse av drosjenæring.

Alle som skal være sjåfør i løyvepliktig persontransport, buss og drosje, må ha kjøre- seddel, som utstedes av politiet. For å kunne få kjøreseddel for drosje kreves det noe skjerpede helsekrav utover det som er tilstrekkelig for vanlig førerkort for personbil. I byer og tettsteder kreves det som hovedregel at søkeren fremlegger dokumentasjon for avlagt kjentmannsprøve i distriktet. Jeg viser ellers til yrkestransportloven § 37 c, hvor det av første ledd fremgår følgende:

Den som skal få kjøresetel, må vere fylt 20 år og ha slik vandel at politiet ikkje finn vedkommande uskikka til å virke som førar av slik motorvogn som nemnd i § 37 a.

Vandelsvurderingen av drosjesjåfør som foretas av politiet når det søkes om kjøreseddel, har som siktemål å sikre at drosjebrukerne kommer trygt fram. Skal man kunne tildeles løyve, må det foruten dokumentasjon på avlagt teoretisk kunnskap også fremlegges politiattest. Her vil ilagt straff bl.a. for forhold som kan ha betydning for driften av drosjenæring kunne føre til at løyve blir nektet tildelt.

Gjeldende lovgivning har gitt begrensninger når det gjelder løyvemyndigheters mulighet til å følge opp skatte- og avgiftsunndragelser, på grunn av at taushetsplikten har vært til hinder for utveksling av relevant informasjon mellom skatte- og avgiftsmyndighetene og løyvemyndighetene. I den forbindelse nevner jeg at det nå er til høring et forslag om endring i lovgivningen som vil gi skatte- og avgiftsmyndighetene rett til, uten hinder av taushetsplikten, både å gi opplysning om fastsatt tilleggsatt, skjerpet tilleggsatt eller tilleggsavgift som er ilagt en løyvehaver. Det samme gjelder om de nevnte myndigheter avdekker andre forhold som kan ha betydning for å inneha løyve. Lovforslaget inneholder også skjerpede krav til sentraler, daglig leder må ha god vandel og løyvemyndigheten kan og fastsette at sentraler skal ha tilfredsstillende økonomi. Det vil og bli åpnet opp for hyppigere vandelskontroll av løyvehaverne. Lovforslaget åpner også for at løyvemyndigheten skal kunne drive egen utekontroll av drosjene. I dag er dette bare mulig i tilknytning til utekontroller som utføres av politi eller Vegdirektoratet.

Når disse endringene i lovverket er gjennomført, vil løyvemyndighetene ha sterkere muligheter for kontinuerlig oppfølging av at løyver blir drevet slik lovgivningen forutsetter.

De forhold som ellers er nevnt i spørsmålet, gjelder problemstillinger som i hovedsak går på utilfredsstillende kundebehandling. Dette er forhold som ikke er egnet til lovregulering, næringen selv må ta tak i slike forhold på steder hvor dette er et reelt problem.

SPØRSMÅL NR. 962**Innlevert 1. mars 2012 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 16. mars 2012 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Dei siste åra er det blitt dokumentert stadig dårlegare symjeferdigheit hjå norske ungdommar. På NRK TV, torsdag den 1/3-12, kunne Symjepresident Per Rune Eknes opplyse at dette også gav dystre utslag for dei som var innkalla til sesjon i samband med førstegangsteneste. I 2001 opplyste 93,8 % av dei som var på sesjon at dei kunne symje medan tilsvarende tal i 2011 var redusert til 85,4 %.

Kan statsråden opplyse korleis tilsvarende tal og utvikling på dette området er i våre naboland Sverige, Finland og Danmark?»

GRUNNGJEVING:

Mykje tyder på at dårleg økonomi i mange kommunar har medført at symjetilbodet ikkje er så godt som det burde vore. Noreg er eit land med lang kystlinje, mange elver og mange vatn. Ei slik utvikling som vi ser her er derfor svært uheldig og kan medføre at liv går tapt. Det er i denne forbindelse interessant å sjå om denne utviklinga også gjeld vore naboland eller om dette er ei særnorsk utvikling.

Svar:

Eg viser til spørsmål frå representanten Gjermund Hagesæter om symjedugleikar til norske ungdommar.

Sidan denne regjeringa overtok hausten 2005 og fram til 2011 er kommuneøkonomien styrka med 47 milliardar. Kwart år har Regjeringa og lagt til rette for at kommunane kan nytte rentekompensasjonsordninga for skulebygg, og til symjehallar som blir nytta i symjeopplæringa. Idretten kan og nytte tippemidlane til symjeanlegg, men kommunane må prioritere å fylle vatn i bassenga og halde hallane opne. Ei undersøking frå Kulturdepartementet visar at vi er på rett veg. Frå 2006 og fram til i dag er det registrert at 100 anlegg er opna etter å ha vore stengd, medan det er opna 23 nye symjeanlegg.

Læreplanen for kunnskapsløftet har kompetansemål knytt til symjing i kroppsøving på 4. 7. og 10. årssteg.

Eleven skal ...

etter 4. årssteget.

- vere trygg i vatn og vere symjedyktig
- ferdast ved og på vatn og gjere greie for farane

etter 7. årssteget

- utføre grunnleggjande teknikkar i symjing på magen, på ryggen og under vatn

etter 10. årssteget

- symje på magen og på ryggen og dukke
- forklare og utføre livberging i vatn og livbergende førstehjelp

Kunnskapsdepartementet fører ikkje statistikk over elevane sine ulike dugleikar i kroppsøving, heller ikkje symjedugleikar. Statistikken som vart presentert på NRK kjem frå forsvaret og deira registrering av symjedugleiken til rekruttane. Kunnskapsdepartementet kjenner ikkje til om det finst statistikk frå dei andre nordiske landa som det er mogleg å samanlikne med.

Noregs symjeforbund sa i bladet "Utdanning" i 2009 om symjedugleikane til tiåringane i dei nordiske landa: På Island kan 99 prosent symje 200 meter, i Sverige 97 prosent, i Danmark 70 prosent, medan i Noreg kan om lag 50 prosent av tiåringane symje 200 meter. Det er truleg både kulturelle og andre årsaker til desse skilnadene. Det svenske symjeforbundet oppgjer at symjing er ein av dei største idrettane i Sverige, målt i mengde utøvarar. Ei dansk undersøking frå 2007 syner at 38% av dei spurde meiner dårlege symjehallar er ei viktig årsak til at dei ikkje har lært å symje.

Eg deler representanten Gjermund Hagesæter si bekymring for symjedugleikane til norske barn. Difor tok eg i 2010 initiativet til ei kampanje i samarbeid med Noregs symjeforbund og Norsk livredningsselskap for å skape merksemd om kor viktig det er med gode symjedugleikar. Utdanningsdirektoratet vil følge opp denne kampanjen med ei spørjeundersøking til eit utval skoleleiarar våren 2012.

SPØRSMÅL NR. 963**Innlevert 1. mars 2012 av stortingsrepresentant Per Arne Olsen****Besvart 9. mars 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Kan statsråden garantere at pasientgruppen som i dag får hjerterehabiliteringstilbudet sitt ved Oslo Universitetssykehus får et like godt kvalitativt tilbud etter nedleggelsen av denne avdelingen ved OUS fra 1. april?»

BEGRUNNELSE:

Tilbudet ved hjerterehabiliteringen ved OUS som i dag er lokalisert ved Aker sykehus er vedtatt nedlagt fra 1. april. Dagens rehabiliteringstilbud gir tilbud til omlag 250 pasienter årlig. Det gis i dag et tilbud som er dagbasert og som bidrar til å gi hjertesyrke et tilbud som bidrar til at mange kommer tilbake til arbeid fremfor å havne utenfor arbeidslivet. Det mest unike er likevel at man starter rehabiliteringen i en svært tidlig fase sammenlignet med andre aktører. Et av de viktigste grepene som det er enighet om når samhandlingsreformen ble innført fra årsskifte er at det må satses på rehabilitering. Det oppleves nå mange steder likevel at rehabiliteringstilbudet i spesialisthelsetjenesten bygges ned før man har erstattet dette i kommunehelsetjenesten.

Svar:

Helse Sør-Øst RHF opplyser at det er gjort en grundig vurdering av om pasienter med behov for rehabilitering etter hjertesyrke vil kunne få likeverdige rehabilitering andre steder. Ifølge Helse Sør-Øst RHF vil framtidige hjertepasienter med rehabiliteringsbehov kunne benytte gode alternative tilbud.

Det finnes dag- og/eller døgnbaserte rehabiliteringstilbud til pasienter med hjertesyrke både i sykehus og i private helseinstitusjoner. Helse Sør-Øst RHF har avtaler med flere private institusjoner som gir slikt tilbud i regionen og som har ledig kapasitet.

Helse Sør-Øst RHF understreker at pasienter som nå er inne i et rehabiliteringsopplegg, vil få sluttført sin rehabilitering før tilbudet avvikles. Oslo universitetssykehus HF vil sørge for at framtidige pasienter vil få nødvendig rehabilitering gjennom andre tilbud i regionen.

Helse Sør-Øst RHF forventer at hjerterehabilitering vil være et tilbud som vokser fram i samarbeidet mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten i forbindelse med utvikling av en felles samhandlingsarena ved Aker sykehus. Helse Sør-Øst RHF legger til grunn at Oslo universitetssykehus bidrar med sin kompetanse inn i et slikt framtidig tilbud.

Helse Sør-Øst RHF viser til at Ressurssenter for Hjerterehabilitering (RS) ved Feiringklinikken er sentral i regionens satsing på hjerterehabilitering. Helse Sør-Øst RHF viser til at det ble inngått avtale med Feiringklinikken om dette i 2007. Ressurssenter for Hjerterehabilitering har arbeidet med fagutvikling gjennom utarbeidelse av blant annet informasjonsbrosjyrer og undervisningsmaterieil. Det er etablert en hjemmeside www.hjerterehab.no med nyttige linker til fag og forskning, og oversikt over aktører som tilbyr hjerterehabilitering i regionen, samt tilbud i kommunene.

SPØRSMÅL NR. 964**Innlevert 1. mars 2012 av stortingsrepresentant Per Arne Olsen****Besvart 15. mars 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Wirerekkverk kan være farlig for motorsyklister, men ifølge en pressemelding fra statsråden 11. februar 2012 åpner regjeringen nå allikevel for midtrekkverk av wire. Det er positivt at regjeringen også

har tatt til orde for å senke innslagspunktet for midtrekkverk til 6000 i ÅDT, men dette bør ikke skje på bekostning av motorsyklisterens trafikksikkerhet.

Hvilken forskning støtter statsråden seg på når regjeringen snur trill rundt og går inn for å oppheve forbudet mot nye wirerekkverk?»

Svar:

Samferdselsdepartementet har bedt Vegdirektoratet om å sende på høring et forslag om endrede retningslinjer for bruk av midtrekkverk. Hovedpunktene i forslaget er som følger:

- 1) Midtrekkverk skal etableres der trafikken i et "gjennomsnittsdøgn" utgjør mer enn 6 000 kjøretøy
- 2) Det kan etableres midtrekkverk på veier med bredde ned til 10 m etter særskilt vurdering, og i samråd med utrykningsetatene, og dersom ulykkesituasjonen tilsier det.
- 3) Det blir brukt smale rekkverkstyper, for eksempel wire, der dette er en tjenlig løsning av hensyn til kostnader, arealbruk og ulykkesreduksjon.

Bakgrunnen for forslaget om å åpne for bruk av wirekkverk er at Statens vegvesen har vist til fordeler ved wire som andre rekkverkstyper ikke har. Dette er fordeler som bør vurderes ved økt bruk av midtrekkverk, jf. forslaget om å senke innslagspunktet for midtrekkverk. Erfaringer i Norge viser at wirekkverk ikke har gitt økt alvorlighetsgrad på ulykkene for noen trafikantgruppe. Dataene og erfaringene fra trafiksikkerhetsinspeksjoner viser stort sett lettere personskaade. Trafikverket i Sverige har samme erfaring.

Jeg vil presisere at det ikke er tatt endelig stilling til forslag om endrede retningslinjer for bruk av midtrekkverk, herunder bruk av smale rekkverkstyper som wire. Jeg vil ta stilling til forslaget først etter at Vegdirektoratet har gjennomført en offentlig høring der berørte instanser får anledning til å uttale seg.

SPØRSMÅL NR. 965

Innlevert 1. mars 2012 av stortingsrepresentant Linda C. Hofstad Helleland

Besvart 8. mars 2012 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud

Spørsmål:

«Undertegnede ser med bekymring på at Google nå samler personopplysninger i felles brukerprofiler som strider mot European Data Protection Directive (95/46/CE), og at Google ikke tar hensyn til EUs henstilling om å avvete innføringen til konsekvensene for europeiske forbrukerrettigheter er utredet.

Hva gjør statsråden for å sikre at norske forbrukeres personvern ivaretas i Googles nye personvern-vilkår?»

Svar:

Jeg viser til spørsmål nr. 965 til skriftlig besvarelse fra representanten Hofstad Helleland, oversendt meg fra Barne-, likestillings og inkluderingsdepartementet. Spørsmålet gjelder ivaretagelse av norske borgeres personvern i anledning av at Google har samlet og forenklet personvern-vilkårene for flere av sine tjenester med virkning fra 1. mars 2012. Det har blant annet vært anført at Googles forenkling har ført

til at vilkårene ikke lenger tilfredsstillende informasjonskravene i EUs personverndirektiv, direktiv 95/46/EF.

Jeg kan orientere om at EUs arbeidsgruppe for personvernmyndigheter, Artikkel 29-gruppen, nå vurderer om Googles personvern-vilkår er i samsvar med EUs personverndirektiv. Kontakten med Google ivaretas av den franske personvernmyndigheten, CNIL. Også det norske Datatilsynet er engasjert i arbeidet. Det ble i februar sendt to brev fra CNIL på vegne av Artikkel 29-gruppen til Google med spørsmål om etterlevelse av personverndirektivet. Artikkel 29-gruppen var ikke tilfreds med svarene den fikk, og det arbeides nå med et nytt brev til Google med helt konkrete spørsmål. Brevet forventes sendt Google i løpet av mars. Jeg har tillit til at Datatilsynet, gjennom sin deltakelse i Artikkel 29-gruppen i EU, ivaretar norske borgeres personvern i denne saken.

SPØRSMÅL NR. 966**Innlevert 2. mars 2012 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen****Besvart 9. mars 2012 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«I Bergens Tidende kan en fredag 2. mars lese at krigsveteraner som har blitt skadet på oppdrag for landet vårt må fortsatt kjempe en kamp. Denne gangen for sin egen sak i Nav. Regjeringen har gått høyt på banen tidligere og lovet at det ikke skulle bli flere kamper i systemet. Denne saken og flere viser at regjeringen har sviktet.

Hva vil statsråden gjøre for at disse skal få sin sak behandlet raskt, og hva blir gjort for at Nav-systemet skal fungere optimalt for denne gruppen?»

BEGRUNNELSE:

I Bergens Tidende 2. mars kan en lese om en krigsveteran som har kjempet i Afghanistan. Han er nå i Norge, men er fortsatt dessverre i kamp. Denne gangen med Nav. Vedkommende fikk flere skader i sin tid i Afghanistan noe som gjorde at han måtte slutte i forsvaret samt også gi opp sin jobb i politiet for ett år siden. Det viser seg at vedkommende er bare en av flere hundre som venter på erstatning og hjelp på grunn av skader som ble påført i tjeneste for vårt land. Tall fra statens pensjonskasse viser at 229 krigsveteraner venter på at sakene deres skal bli ferdigbehandlet. Dette kan ikke være godt nok. Regjeringen og Forsvaret gikk høyt på banen senest januar i 2011 der en lovte at en skulle slippe nye kamper mot statens saksbehandlere. Denne saken viser at dette løftet ikke er holdt. Når en har vært i en Nav kø på ett og ett halvt år og da også mellom fire ulike Nav kontor og på toppen over 20 saksbehandlere, så må en stille spørsmål om man er på feil spor når det gjelder hjelp til denne gruppen. Slike opplevelser i tillegg til det en har vært gjennom i krig sier seg selv at det ikke gjør livet særlig lettere for denne gruppen. Her må en se på endringer der en får primærsaksbehandler og ikke minst en plass å forholde seg til. Her har man tydeligvis sviktet så langt.

Svar:

La meg først understreke at personer som har deltatt i internasjonale operasjoner for Norge fortjener å få tilstrekkelig, rask og kompetent oppfølging fra Arbeids- og velferdsetaten.

Det er Regjeringens politikk at veteraner skal følges opp i det ordinære hjelpeapparatet. Arbeids- og velferdsetaten tildeler tjenester og ytelser på grunnlag av en individuell vurdering av den enkeltes rettigheter og behov. Veteraner vil, som andre brukere,

ofte etterspørre et vidt spekter av Arbeids- og velferdsetaten tjenester. Arbeids- og velferdsetatens arbeid og oppmerksomhet vil da være knyttet til å avklare brukerens individuelle rettigheter og bistå brukeren i å komme i arbeid, og det vil variere i hvilken grad det er relevant at en bruker har deltatt i internasjonale operasjoner.

Personell som har blitt skadet i internasjonale operasjoner vil kunne ha krav på særfordeler ved yrkesskade etter reglene i folketrygdloven. Krav om yrkesskadedekning fremsettes for Arbeids- og velferdsetaten og blir behandlet i etatens forvaltningsetheter. Skader som oppstår når soldaten er i tjeneste i utlandet, vil alltid bli ansett som en yrkesskade, uavhengig av hva som er årsaken til skaden og skadens tilknytning til utøvelsen av tjenesten. For skader og sykdommer som måtte oppstå etter at tjenesten er avsluttet, kan skaden eller sykdommen bare godkjennes dersom det er mest sannsynlig at den har årsakssammenheng med forhold under tjenesten.

Disse sakene er ofte komplekse og krever betydelig saksbehandling, dokumentasjon og avklaring av veteranens helsetilstand og arbeidsevne. I saker hvor det kreves ménerstatning, kan varig medisinsk invaliditet for skadefølgen først fastsettes når vedkommende har gjennomgått hensiktsmessig medisinsk behandling og rehabilitering, og etter at tilstanden har stabilisert seg. Ved krav om yrkessykdom likestilt med yrkesskade må det også tas hensyn til sykdomshistorikk og eksponeringshistorikk, som det tar tid å kartlegge. Mange yrkessykdommer har også lang latenstid, det vil si tiden fra første eksponering til yrkessykdom foreligger. Dette innebærer at Arbeids- og velferdsetaten ofte må innhente spesialist-erklæringer for blant annet å avklare sannsynlig årsakssammenheng.

Særfordeler ved yrkesskade omfatter også de øvrige helselaterte ytelsene sykepenger, arbeidsavklaringspenger og uførepensjon. Hvis skaden medfører varig funksjonsnedsettelse slik at vedkommende har rett til uførepensjon, må det foretas en vurdering av arbeidsevnen, herunder ofte gjennomføres arbeidsavklaringsstiltak, for å fastsette vedkommendes uføregrad.

Statens pensjonskasse behandler saker etter blant annet yrkesskadeforsikringsloven, hovedtariffavtalen i staten § 24, protokoll av 16. mai 2000 (INTOPS-avtalen), kompensasjonsordning for psykiske skader for tjenestegjøring i perioden 1978-2009 og forsvarspersonelloven § 12 b. Statens pensjonskasse

har ingen restanser knyttet til behandlingen av krav fra personell som har deltatt i internasjonale operasjoner. Av de 229 sakene som per 31. desember 2011 var til behandling i Statens pensjonskasse, var 208 krav om erstatning etter kompensasjonsordningen for psykiske senskader som ble etablert 1. januar 2010. Kun 21 saker var krav som følge av fysiske skader.

Da både Arbeids- og velferdsetaten og Statens pensjonskasse ofte har behov for spesialisterklæringer for å behandle krav fra skadde veteraner, arbeides det med å samordne og forenkle rutiner i tilknytning til dette. Dette vil kunne bidra til å redusere saksbehandlingstiden og forhindre at tilsvarende dokumentasjon må innhentes flere ganger. Jeg er derfor tilfreds med at Arbeids- og velferdsdirektøren har orientert meg om at han vil ta initiativ til et møte med Forsvarssjefen og direktøren for Statens pensjonskasse for å se på mulighetene for ytterligere å forbedre samhandlingen mellom etatene. Arbeids- og velferdsdirektøren har også informert meg om at han vil invitere veteranorganisasjoner til et møte hvor man vil gjennomgå og få synspunkter på Arbeids- og velferdsetatens behandling av saker som er relevante for veteranene.

Av min redegjørelse ovenfor fremgår det at mange av disse sakene er kompliserte og krever betydelig saksbehandling, dokumentasjon og avklaring av helsestilstand og arbeidsevne. Dette fører til at saksbehandlingstiden kan bli lang.

Regjeringen er opptatt av å gjøre saksbehandlingen i disse sakene så god som mulig, og er derfor opptatt av at Arbeids- og velferdsetaten og Statens pensjonskasse ser etter muligheter for å forbedre sin saksbehandling og sine tjenester. Det er satt i verk spesifikke tiltak for å høyne etatens kompetanse om veteraner. Det er etablert et eget kompetansemiljø for veteransaker ved NAV Elverum. Kompetansemiljøet har en informasjons- og veilederrolle overfor andre enheter i etaten og skal utvikle arbeidsmetoder, særlig når det gjelder samhandling med Forsvaret og andre eksterne samarbeidsparter, som kan benyttes nasjonalt.

Generelt er jeg for Arbeids- og velferdsetatens del opptatt av rask og god saksbehandling for alle som benytter etaten. De senere år har etaten lyktes med å redusere saksbehandlingstidene og har tatt viktige skritt for å bedre kvaliteten i ytelsesforvaltningen og servicen til brukerne.

SPØRSMÅL NR. 967

Innlevert 2. mars 2012 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 7. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Man innlemmer stadig flere formål i bompengefinansieringen.

Mener statsråden dette er i tråd med skatteløftet de rød-grønne regjeringspartiene ga der regjeringen lovet å holde skattenivået uendret på 2004-nivå?»

BEGRUNNELSE:

Viser til svar på Dokument nr. 15:787 om skatteinivå dersom man også tar med andre former for skatte- og avgiftsøkninger som eiendomsskatt og bompenger. I forbindelse med Nasjonal transportplan (NTP) snakkes det om at man også skal innføre bompenger for å finansiere jernbaneutbygging. Dermed blir enda mer av statsbudsjettets ansvar tatt utenfor budsjettssystemet. Men i realiteten er dette en skatte-skjerpelse for folk flest.

Svar:

Bompenger er en form for brukerbetaling som fastsettes for det enkelte veiprojekt. For etablering av et bompengeprojekt kreves det i dag lokalpolitisk initiativ og vedtak.

Det har siden 2008 vært adgang til å finansiere kollektivtrafikk på jernbane, inkludert sporveg og tunnelbane, med bompenger, jf. Vegloven § 27. Dette kan begrunnes med at en helhetlig plan for utbygging av transportsystemer i et byområde kommer alle trafikanter til gode, også bilistene. I Prop. 1 S (2011–2012) Samferdselsdepartementet framgår det at av forutsatte bompenger på fylkesvegnettet i 2012 er det lagt til grunn at om lag 1,6 mrd. kroner vil gå til kollektivtiltak. Beløpet fordeler seg med om lag 630 mill. kroner til drift av kollektivtrafikken i Oslopakke 3 og om lag 530 mill. kroner i Bergensprogrammet til videreføring av Bybanen i Bergen, byggetrinn 2. I til-

legg er det forutsatt om lag 410 mill. kroner til investeringer i kollektivtrafikk i Oslo-pakke 3, bl.a. til oppgradering av bane og stasjoner på Lambertseter- og Østensjøbanen.

Bompengeprosjekter - i likhet med andre bruker-

betalinger - omfattes som du skriver, ikke av Regjeringens skatteløfte. Forslagene fra transportetatene i forbindelse med Nasjonal transportplan endrer ikke på det.

SPØRSMÅL NR. 968

Innlevert 2. mars 2012 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 7. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Av sentralbanksjefens tale 16. februar gikk det frem at Norges bank forventer lavere realavkastning på oljefondet. Ettersom renten for tiden er lav har kapitalplasseringer i mange tilfeller negativ realrente når man justerer for prisstigning.

Hvordan stiller finansministeren seg i lys av dette til å justere ned kalkulasjonsrenten på norske infrastrukturinvesteringer, slik at de bedre kan sammenlignes med dagens plasseringer av oljeformuen?»

Svar:

Regjeringen nedsatte 18. februar 2011 et ekspertutvalg som skal vurdere Finansdepartementets retningslinjer for samfunnsøkonomiske analyser. Bakgrunnen for ønsket om en gjennomgang er utviklingen på området nytte-kostnadsanalyser etter at departementets veileder ble utgitt i 2000 og senere revidert i 2005. Blant de problemstillinger utvalget skal vurdere, er retningslinjene for valg av kalkulasjonsrente. Utvalget forventes å avgi sin tilråding i løpet av 2012.

SPØRSMÅL NR. 969

Innlevert 2. mars 2012 av stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen

Besvart 9. mars 2012 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre på kort og lang sikt for å sikre at behandlingstiden for sykepengeutbetalinger holdes innenfor en forsvarlig ramme?»

BEGRUNNELSE:

Spørsmålsstiller er gjort oppmerksom på at arbeidsgivere og arbeidstakere i Oslo opplever at forsinkede sykepengeutbetalinger fra NAV er et voksende problem, og at det tar opp til fem uker før arbeidstakere får utbetalt sykepenger de har krav på. Mange bedrifter dekker i opp for dette av egne midler under saksbehandlingstiden, men dette kan være likviditetsmessig krevende for små og mellomstore bedrifter.

Svar:

Jeg er opptatt av at Arbeids- og velferdsetaten i sitt arbeid vektlegger at brukerne får utbetalt rett ytelse til rett tid, og at etaten skal overholde sine interne krav til saksbehandlingstid. Som følge av manglende IKT-støtte i etaten foreligger det ikke løpende statistikk som viser saksbehandlingstider på sykepengeområdet. Det er dermed ikke mulig eksakt å sammenligne saksbehandlingstidene for sykepenger over tid. Saksbehandlingen på sykepengeområdet er også preget av lite egnet IKT-verktøy, som blant annet har liten grad av automatiserte prosesser. Sykepengeområdet er derfor høyt prioritert innenfor IKT-moderniseringen av Arbeids- og velferdsetaten. Samtidig legger jeg til grunn at Arbeids- og velferdsetaten innen-

for rammen av de nåværende systemer prioriterer å begrense saksbehandlingstidene på sykepengeområdet så mye som mulig.

Jeg følger nøye med på utviklingen på sykepengeområdet. I tildelingsbrevet for 2012 har jeg eksempelvis bedt om tertialvis redegjørelse for utviklingen av saksbehandlingstider på området. Redegjørelsen er basert på manuelle tellinger i fylkene.

Som hovedregel skal brukerne få svar på sine søknader innen én måned, og fylker som har lengre saksbehandlingstid enn én måned, blir bedt om å informere Arbeids- og velferdsdirektoratet om årsak, samt å redegjøre for relevante tiltak. Basert på dette og den månedlige styringsdialogen med fylkene, opplyser Arbeids- og velferdsdirektoratet at de ikke har indikasjoner på at etaten nå har vesentlige utfordringer med å oppfylle kravene til saksbehandlingstider på sykepengeområdet.

Arbeids- og velferdsetaten behandler mer enn

300 000 sykmeldinger hver måned, og det er ikke til å unngå at enkelte saker tar lenger tid å behandle enn ønskelig. Ved behandlingen av sykepengesaker skal både behandler, arbeidsgiver og bruker gi opplysninger til etaten, og det skal foretas vilkårsvurderinger og beregninger av ytelse. I en del tilfeller kan det også være aktuelt å innhente ytterligere informasjon før vedtak kan treffes. Alt i alt kan dette ta noe tid.

Jeg har fått opplyst at saksbehandlingstiden for sykepenger i Oslo i dag er fire uker for nye krav og tre dager for løpende tilfeller. Denne situasjonen har vært stabil de siste seks månedene. Dette omfatter både refusjoner til arbeidsgivere og direkte utbetaling til brukere. Jeg er videre informert om at NAV Oslo blant annet jobber med tiltak for å redusere antall feilutfylte skjemaer fra arbeidsgivere som kan forsinke utbetalinger, og at de har som mål ytterligere å redusere saksbehandlingstiden for nye krav før sommeren 2012.

SPØRSMÅL NR. 970

Innlevert 2. mars 2012 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 14. mars 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Helse- og omsorgsdepartementet har bestilt fra Helsedirektoratet status og prospekter for behov, bruk og kapasitet av PET/CT på norske pasienter. Det synes uklart hvor lang tid dette arbeidet vil ta. Andre land har hatt slike på plass lenge.

Hvor lang tid vil statsråden tillate at dette arbeidet tar, og hvordan vil det sikres at kapasiteten er mest mulig presis i forhold til medisinsk behov, i påvente av Helsedirektoratets utredning, og at den kapasiteten som faktisk foreligger på PET/CT i Norge blir utnyttet for alle pasienter som har et behov?»

BEGRUNNELSE:

Helsedirektoratet har blitt bedt av Helse- og omsorgsdepartementet om å gå gjennom status for PET/CT, bl.a. dokumentasjon av effekt, PET-scans rolle i nasjonale retningslinjer for kreft, estimert behov for undersøkelser over tid og forventet behov for utstyr. Det er uklart når dette arbeidet vil slutføres. Imidlertid er det klart at bruk av PET/CT-undersøkelser ser ut til å ligge langt under det som anslås som medisinsk riktig bruk, av for eksempel Norsk onkologisk forening, samt hva som er kapasitet i land som Dan-

mark. Statsråden har i Stortinget 26. oktober 2011, i svar på spørsmål fra undertegnede, slått fast at dersom en vurdering fra Helsedirektoratet av hvilke pasientgrupper som bør tilbys PET/CT, ”viser at kapasiteten i dag er for liten, vil jeg [statsråden] be de regionale helseforetakene om å øke kapasiteten.” Allerede er det indikasjoner som tyder på at kapasiteten faktisk er for liten. Statsråden fortsatte: ”De kan da selv velge om de vil øke egen kapasitet, eller om de vil benytte ledig kapasitet hos private.” Det legges fra spørsmålsstilleren til grunn derfor at en bestilling fra statsråden om at RHFene skal øke kapasiteten sin, vil bety en eksplisitt ordre om å benytte seg av private om RHFene ikke klarer å finne kapasitet i det offentlige til rimelig tid.

Svar:

I likhet med representanten Høie ønsker jeg en kvalitativt god utredning og behandling av kreftpasienter. Jeg ønsker også at grundige faglige vurderinger skal ligge til grunn for bruken av avansert teknologi, slik at ressursbruken i helsevesenet totalt sett blir så god som mulig.

PET-CT har en viktig plass i utredningen av noen

kreftformer, og som jeg redegjorde for i Stortinget 26. oktober 2011 har det skjedd en utbygging av kapasiteten i Norge de siste årene. Utnyttelsen av de nye maskinene er blant annet avhengig av tilgang på kompetent personell.

Jeg ønsker at indikasjonsstilling for bruk av PET-CT skal bli en del av de faglige retningslinjene for ulike kreftformer. Arbeidet med retningslinjer gjøres, som kjent, i samarbeid med faggruppene på kreftområdet. Dette sikrer høy kvalitet på retningslinjene, forankring i fagmiljøene og samme bruk av denne avanserte teknologien i hele landet.

Jeg ønsker at retningslinjene skal avklares raskest mulig, men fordi en rekke fagområder skal gjennomgås, må nødvendigvis arbeidet ta noe tid. Helsedirektoratet forventer å kunne avslutte arbeidet i 4. kvartal 2012.

SPØRSMÅL NR. 971

Innlevert 2. mars 2012 av stortingsrepresentant Bent Høie

Besvart 15. mars 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Statens stråleverns innhenting av tall for antall utførte PET/CT-undersøkelser hadde frist 1. mars. Statsråden har tidligere meldt for Stortinget et anslag på 4 200 undersøkelser i 2011, og en forventning om økning mot 2012.

Hvordan har dette anslaget holdt seg, og hvordan vil statsråden forklare et eventuelt avvik mellom anslaget, faktisk tall og det som er et medisinsk hensiktsmessig behov - og hvor mye høyere kunne tallet forventningsmessig ha vært ved mer bruk av offentlig samarbeid med private tilbud?»

BEGRUNNELSE:

Norge ligger sammenlignet med andre land på etterskudd i utbredelse i bruk av PET/CT-skannere for oppdagelse av kreft. Norsk onkologisk forening har anslått at behovet for PET/CT i Norge er om lag 12 000 til 14 000 utførte undersøkelser per år – langt over det faktiske antallet utførte undersøkelser. Det er ønskelig å få klarhet i hva den faktiske utnyttede kapasiteten er, for å få et grunnlag for å vurdere hvordan status er i forhold til det medisinske behovet hos pasienter som kan ha utbytte av PET/CT i kampen mot kreft.

Når det gjelder tiden frem til Helsedirektoratet har retningslinjene klare, og spørsmålet om utnyttelse av kapasiteten i dag for de pasienter som har behov, vil jeg gjenta det jeg sa i Stortinget i spørretimen i oktober i fjor. Helseforetakene må på faglig grunnlag vurdere om de har kapasitet til å undersøke de pasientene som har nytte av PET-CT-skanning. Hvis kapasiteten ikke er tilstrekkelig, må de regionale foretakene vurdere muligheten for å øke kapasiteten. Kapasitetsøkning kan skje i egen regi eller ved kjøp av ledig kapasitet i andre regioner eller andre land.

Men, som jeg sa i Stortingets spørretime i oktober i fjor, kan de regionale foretakene også vurdere om de vil benytte kapasiteten hos den private tilbyder av PET-CT i Norge.

Helsedirektoratet har vurdert utfordringen knyttet til utnyttelse av PET/CT-kapasitet å først og fremst gjelde kvalifisert personell. Dette ble også understreket av statsråden i spørretimen 26. oktober 2011. Imidlertid er dette knyttet til bruk av PET/CT i det offentlige, og ikke hensyn til det private PET/CT senteret ved Aleris Helse, som oppgir å ha ledig kapasitet. Således er det interessant å se om anslagene for bruk av PET/CT er innfridd, gitt at den totale kapasiteten ikke er blitt utnyttet fullt ut.

Svar:

Sykehus som driver nukleærmedisinsk virksomhet i Norge rapporterer årlig antall undersøkelser til Statens strålevern. Frist for rapportering er 1. april påfølgende år. Når det gjelder PET/CT undersøkelser i 2011 har Statens strålevern per 14. mars 2012 mottatt skriftlige rapporter over antall utførte undersøkelser fra tre av de seks sykehusene som utfører dette. I forbindelse med representantens spørsmål er det telefonisk innhentet opplysninger om antall utførte undersøkelser fra strålevernkoordinatorerne ved de sykehusene som ennå ikke har besvart skriftlig.

I 2011 er det utført 4 119 PET/CT undersøkelser, en vekst på vel 22 pst. fra 2010.

SPØRSMÅL NR. 972**Innlevert 2. mars 2012 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 14. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«I rapporten fra OECD "Economic Survey of Norway 2012" fortelles det at Norge ligger på topp i verden når det gjelder offentlige utgifter i forhold til fastlands-BNP. Dette indikerer at Norges bestrebelser på å redusere offentlige utgifter ikke er effektive.

Hvilke tiltak vil ministeren ta i bruk for å effektivisere offentlig forvaltning og redusere offentlige utgifter?»

BEGRUNNELSE:

Mye tyder på at det er et stort misforhold i Norge mellom offentlige utgifter og offentlige tjenester til befolkningen. På en rekke sektorer ligger Norge dårlig an i forhold til andre sammenliknbare land. Norsk infrastruktur, som veier, er den dårligste i Vest-Europa. Resultatene i norsk skole ligger under gjennomsnittet i OECD-landene. Norske sykehus sliter med foreldet utstyr. Norsk politi er underbemannet og underfinansiert, og i deler av Norge er trygghet for liv og eiendom svært dårlig ivaretatt. I sum synes det temmelig klart at det må skje gjennomgripende reformer som dreier offentlige utgifter i retning av bedre tjenester til befolkningen, samtidig som utgiftene holdes under kontroll.

Dette underbygges også av undersøkelser gjort på forbedringspotensial innen offentlig sektor presentert i Perspektivmeldingen 2009 Tabell 9.1, samt nyere undersøkelser på dette området som viser store forbedringsmuligheter dersom hver aktør blir like gode som den beste innenfor hvert område. En slik fullstendig forbedring er neppe mulig, og kanskje ikke ønskelig, men det anskueliggjør muligheter til å hente ut mer velferd for hver skattekrone.

Svar:

I Nasjonalbudsjettet 2012 anslås utgiftene i offentlig forvaltning i Norge til 58,8 prosent av Fastlands-BNP i 2012. Dette er den samme andelen som i 2002, og knapt 6¾ prosentenheter lavere enn i 1992. Målt i forhold til BNP anslås utgiftene i 2012 til 44,9 prosent i Norge, til 48 prosent i EU og til 42,7 prosent for OECD-området sett under ett.

Tall for offentlige utgifter som andel av BNP gir et bilde av hvor stor del av et lands verdiskaping som

kanaliseres gjennom offentlig forvaltning. Norge skiller seg fra mange andre land ved at oljevirksohetens betydelige bidrag til BNP vil avta ettersom reservene tømmes ut. Samlet BNP gir dermed et overvurdert bilde av vårt langsiktige inntektsnivå. Samtidig undervurderer BNP for Fastlands-Norge trolig det langsiktige inntektsnivået, fordi en da ikke tar hensyn til at de ressursene som anvendes i petroleumsvirksomheten kan ha alternativ anvendelse i andre næringer.

Ved en vurdering av forskjeller i offentlig forvaltnings utgiftsandeler mellom land må en også ta hensyn til at arbeidsdelingen mellom offentlig og privat sektor varierer. Blant annet er det stor forskjell fra land til land i det offentliges ansvar for alderspensjoner. I tillegg har ulike land ulik praksis for beskatning av pensjoner og andre overføringer. Landene baserer seg også i ulik grad på bruk av skattefradrag (skatteutgifter) som et alternativ til offentlige overføringer. Slike forskjeller påvirker bruttotallene for både offentlige utgifter og inntekter.

God kvalitet og et godt tilbud på offentlige tjenester er viktig for befolkningens velferd. Offentlig tjenesteproduksjon må drives effektivt dersom vi skal ha mulighet til å finansiere økte kostnader knyttet til aldringen av befolkningen i årene framover. En velfungerende offentlig sektor kan også bygge opp under effektiviteten i næringslivet.

Kommunene har hovedansvaret for fornyingsarbeidet i kommunale tjenester. Regjeringens arbeid med fornying og forbedring av det offentlige tjenestetilbudet er mest direkte rettet inn mot statlig sektor. Omstillingstakten i statlig tjenesteproduksjon i Norge har vært høy gjennom de siste tyve årene. Målene med reformene har både vært å bedre brukertilbudet og å redusere kostnadene bl.a. ved utnyttelse av stor-driftsfordeler. Fornyingsarbeidet har også lagt vekt på å forbedre styringssystemene i statlig sektor og på økt anvendelse av elektroniske tjenester. Det vises til kapittel 5.4 i Nasjonalbudsjettet 2012 for en nærmere oversikt over Regjeringens arbeid med fornying og forbedring av det offentlige tjenestetilbudet.

Jeg kjenner for øvrig ikke igjen din beskrivelse av nivået og kvaliteten på offentlige tjenester i Norge.

SPØRSMÅL NR. 973**Innlevert 5. mars 2012 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 14. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Hva anslår statsråden er beste estimat på netto besparelse i administrasjonskostnader av fjerning av revisjonsplikten for små foretak?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til besvarelse av Dokument nr. 15:763 (2011-2012) hvor jeg ba om beregning netto på hvor store besparelser man regnet for hvert forenklingstiltak. Statsråden listet kun opp to forenklingstiltak med anslag for forenklingsevne, hvorav det ene (EDAG) var svært usikkert, og dessuten langt fra gjennomført.

Når det gjelder fjerning av revisjonsplikten for små foretak var også beregningen mangelfull. For det første fordi enda 10 000 selskap må trekkes ut av potensialet for forenkling ettersom selskapene er del av konsern og følgelig må revideres. Potensialet blir da 110 000 foretak.

Videre er forenklingens anslag uklart angitt til mellom 10 000 kroner og 30 000 kroner per foretak, eller et snitt på 20 000 kroner. Dersom dette er ment som et bruttotall på forenkling har ikke statsråden fulgt sin egen intensjon om at forenklingene skal angis som nettotall. En bedrift som velger bort revisjonsplikten vil sannsynligvis få økte kostnader til regnskapsfører eller annet for å etablere en tilfredsstillende kvalitetssikring av regnskapsmaterialet, utarbeide ligningspapirer, etc.

For 2011 valgte 44 000 selskap bort revisjon ifølge Revisorforeningen og 4 000 nyetablerte valgte å ikke ha revisjon. Man får følgelig et langt lavere tall enn den forenklingssummen statsråden antydte i sitt svar. Om statsråden skal ha troverdighet i sitt regnestykke om forenkling må han være mer presis enn i det avgitte svar.

Jeg ber om at regnestykket vises i det nye svaret.

Jeg ber også om avklaring på om statsråden for å nå forenklingens mål på 10 mrd. kroner kommer til å blåse opp tallene ved å regne forenklingspotensialer, eller faktisk, realistisk forenkling, dvs. beste estimat.

Svar:

Jeg gjør oppmerksom på at Dokument nr. 15:763 (2011–2012) er besvart av nærings- og handelsministeren som ansvarlig statsråd for Regjeringens generelle forenklingarbeid. Generelle spørsmål om Regjeringens forenklingsspolitikk bør derfor rettes til nærings- og handelsministeren. Jeg vil likevel besvare spørsmålet om besparelser ved adgang til fravalg av revisjonsplikten, som ansvarlig statsråd for revisorlovgivningen.

De anslåtte økonomiske og administrative konsekvensene for private næringsdrivende av dette tiltaket fremkommer av Prop. 51 L (2010–2011) avsnitt 9.1 og i brev fra Finansdepartementet til Stortingets finanskomite, Fremskrittspartiets fraksjon, av 2. februar 2011. Det ble i proposisjonen anslått at et aksjeselskap med under 5 millioner kroner i driftsinntekter i gjennomsnitt vil kunne ha en årlig revisjonskostnad i størrelsesordenen 10–15 000 kroner. Revisjonspliktutvalget anslø i NOU 2008: 12 kostnaden til å være i størrelsesordenen 10–30 000 kroner. Finansdepartementet skrev i Prop. 51 L (2010–2011) at

«[s]elskap som fravelger revisjon vil [...] kunne spare et beløp i denne størrelsesordenen i revisjonshonorar. Den faktiske reduksjonen i selskapenes kostnader må imidlertid justeres for selskapenes interne kostnader som følge av revisjonsplikten og for selskapenes egen nytte av revisjon».

I anslagene ble det presisert at det var betydelig usikkerhet knyttet til hvor mange selskaper som faktisk ville fravelge revisjon og til mulige nettobesparelser som følge av endringen. Regjeringens forenklingsmål bygger for øvrig på «standardkostmodellen» som måler utviklingen i lovpålagte administrative kostnader. Det er i denne modellen ikke relevant om et selskap frivillig velger å beholde revisjon.

Det var først mulig å fravelge revisjon f.o.m. 1. mai 2011, og da for regnskapsåret 2011. Tall for antall fravalg av revisjon per 31. desember 2011 gir dermed ikke noe endelig svar på hvor mange selskaper som faktisk vil benytte seg av adgangen til å fravelge revisjonsplikten.

Som det framgår av Prop. 51 L (2010–2011) kapittel 1, legges det opp til å vurdere den innskrenkede plikten til finansiell revisjon av små aksjeselskaper etter noe tid.

SPØRSMÅL NR. 974**Innlevert 5. mars 2012 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 13. mars 2012 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«I oppslag fra ANB 22.02.12 tar regjeringspartiet SV til orde for at næringsministeren skal lage en «føre-var»-plan for treindustrien i Norge.

Er dette noe statsråden planlegger, og når vil den i så fall forelegges Stortinget?»

Svar:

Gode vilkår for treforedlingsindustrien og hele den skog- og trebaserte næringen er noe som opptar både meg og regjeringen. Vi ønsker å stimulere lønnsom næringsvirksomhet framover basert på våre skog- og treressurser gjennom å bidra til omstilling, satsing på kunnskap og innovasjon. Det la jeg vekt på i interpellasjonsdebatten i Stortinget om treforedlingsindustrien 19. januar i år.

Sammen med landbruks- og matministeren har jeg etablert en arbeidsgruppe som skal se nærmere på utviklingen i norsk treforedlingsindustri og vurdere tiltak og rammevilkår som kan bidra til omstilling, lønnsomme og innovative bedrifter. Jeg vil vurdere de tilrådingene denne arbeidsgruppen kommer med.

Tiltak regjeringen har gjennomført blant annet for å styrke kraftforsyningen og industriens kraftvilkår, er av stor betydning for denne næringen. Flere ordninger og programmer innenfor virkemiddelapparatet bidrar til prosjekter innenfor tre og treforedling. Jeg vil også understreke at regjeringen hele tiden vurderer rammevilkår og konkrete tiltak som er nødvendige for å ivareta hensynet til den konkurranseutsatte industrien.

SPØRSMÅL NR. 975**Innlevert 5. mars 2012 av stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen****Besvart 9. mars 2012 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Hva slags skjønnsmidler råder Arbeidsdepartementet over, og hvilke tildelingskriterier gjelder for disse?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med oppmerksomheten rundt Barne- og likestillingsdepartementets tildeling av midler til selvforsvarskurs er det av interesse å avklare hva slags midler Arbeidsdepartementet har tilgjengelig som kan bevilges til diverse prosjekter, og hva kriteriene er for å motta disse.

Svar:

Som begrunnelse for spørsmålet er det vist til oppmerksomheten rundt Barne- og likestillingsdepartementets tildeling av midler til selvforsvarskurs. Jeg antar derfor at representanten med "skjønnsmidler" mener tilskudd som tildeles av departementet til virksomheter utenfor statsforvaltningen. Videre antar

jeg at spørsmålet gjelder tilskuddsordninger hvor det er rom for skjønnsutøvelse i vurderingen av hvem som skal gis tilskudd.

Tilskuddsforvaltningen på Arbeidsdepartementets ansvarsområde er i all hovedsak lagt til underliggende virksomheter. Nedenfor gis en kort overordnet orientering om tilskuddsordninger hvor det er rom for at forvaltningen kan utøve skjønn.

Over kapittel 621 post 63 bevilges tilskudd til tiltak for å forebygge og redusere fattigdom blant barn, unge og barnefamilier som er i kontakt med de sosiale tjenestene. Tilskuddsordningene forvaltes av Arbeids- og velferdsdirektoratet etter tilskuddsregelverk. Tildelings- og prioriteringskriterier for tilskuddsordningen følger av Prop. 1 S og tilskuddsregelverket. I Prop. 1 S er det redegjort for hva tilskuddsordningene omfatter og det rapporteres på hvem som har mottatt tilskudd.

Kapittel 621 post 70 omfatter tilskudd til frivillige organisasjoner og private stiftelser som utfører arbeid for vanskeligstilte, og forvaltes av Arbeids- og

velferdsdirektoratet. Av Prop. 1 S framgår det hvilke tilskuddsordninger som er etablert på denne posten. Tildelings- og prioriteringskriterier er angitt i tilskudsregelverk som er fastsatt for de ulike ordningene.

Kapittel 634 post 76 Tiltak for arbeidssøkere er i all hovedsak regulert gjennom forskrifter for de ulike tilskuddsordningene. Arbeids- og velferdsforvaltningen fordeler tiltaksplasser etter en vurdering av den enkelte arbeidssøkers behov for tiltak, innenfor gitte rammer.

Arbeidsdepartementet forvalter selv tildelingen av tilskuddsbevilgninger på kapittel 601 post 70. Bevilgningen på kapittel 601 post 70 dekker tilskudd til institusjoner og organisasjoner på hele departementets politikkområde, herunder departementets forpliktelser knyttet til internasjonale avtaler.

Jeg vil først vise til at økonomiregelverkets krav om fastsettelse av tildelingskriterier kan fravikes når tilskuddsmottaker er navngitt i bevilgningsvedtaket eller omtalt i Prop. 1 S på en slik måte at bevilgningen må anses som øremerket for vedkommende.

Dette gjelder for størstedelen av bevilgningen på

kapittel 601 post 70. I Prop. 1 S er det redegjort hvem som er større mottakere av tilskuddsmidler fra denne posten.

Hvor stor andel av bevilgningen som ikke fullt ut er bundet opp gjennom at tilskuddsmottaker er navngitt i Prop. 1 S eller følger av internasjonale prosjekter vil variere noe fra år til år. Dette skyldes både at bidragene til internasjonale organisasjoner kan variere, blant annet p.g.a. valutasvingninger og at endelig tilskudsbehov, for eksempel til kontingenter, ikke er endelig avklart når statsbudsjettet behandles.

Arbeidsdepartementets politikkområde dekker et svært stort felt, og omfatter arbeidsmarkedspolitikken, pensjon, velferd, arbeidsmiljø- og sikkerhet, et velfungerende og inkluderende arbeidsliv m.v. Disponible tilskuddsmidler tildeles til enkeltstående prosjekter og organisasjoner på hele dette området.

Jeg avventer nå i likhet med øvrige statsråder kontroll- og konstitusjonskomiteens behandling av tilskuddsområdet, og er forberedt på å gå gjennom alle tildelinger av tilskudd. I denne forbindelse vil behovet for å klargjøre de administrative rutinene gjennom egne regelverk bli vurdert.

SPØRSMÅL NR. 976

Innlevert 5. mars 2012 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 16. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Regjeringen sier den vurderer flere mulige stimulerings tiltak dersom norsk økonomi rammes av gjeldskrisen i Europa. En type virkemiddel er å iverksette prosjekter med utbygging av veier eller jernbaner, oppussing av eksisterende bygg eller igangsetting av nybygg. Et annet virkemiddel er skattelettelse, som stimulerer næringslivet til nye investeringer og enkeltpersoner til økt forbruk.

Hvor stor etterspørselsstimulans vil norsk økonomi få dersom det gis 5 mrd kroner i skattelettelse ved økt bunnfradrag?»

Svar:

Som det framgår av Nasjonalbudsjettet 2012 (tabell 3.6) brukes endringen i det strukturelle oljekorrigerte underskuddet som andel av trend-BNP for Fastlands-Norge som en summarisk indikator for budsjettets virkning på økonomien. Dersom bunnfradraget økes med 5 mrd. kroner uten at dette dekkes inn,

tilsvarer det en ekspansiv impuls på om lag ¼ prosentenhets målt ved denne indikatoren. Økt etterspørsel vil normalt gi høyere pris- og kostnadsvekst og økt import. Ved ledig produksjonskapasitet vil en kunne påregne at også innenlandsk produksjon og sysselsetting øker.

Den faktiske virkningen på økonomien av en mer ekspansiv finanspolitikk avhenger ikke bare av kapasitetsutnyttningen og hvor mye det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet øker, men også av budsjettets sammensetning, jf. avsnitt 3.1.3 i Nasjonalbudsjettet 2012. Dette momentet ble tillagt betydelig vekt i arbeidet med den finanspolitiske tiltakspakken som ble lagt fram i St.prp. nr. 37 (2008-2009) om endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid. I kapittel 1 i proposisjonen står det bl.a.:

”I vurderingen av hvordan tiltakene bør fordeles på budsjettets utgifts- og inntektsside, har Regjeringen lagt vekt på at virkningene av skatte- og avgiftslettelse på etterspørsel, produksjon og sysselsetting på kort sikt er usikre. Økte inntekter til husholdninger og be-

drifter vil normalt både slå ut i økt sparing og i høyere etterspørsel. I en situasjon med stor usikkerhet og redusert tilgang på likviditet for enkelte husholdninger og foretak, er det grunn til å tro at sparelekkasjen vil være større enn vanlig, og at økte offentlige utgifter på kort sikt vil slå klart sterkere ut på etterspørselen enn skatte- og avgiftslettelser. Dette er et synspunkt som også IMF framhever i en nylig publisert analyse. For Norges del må en også ta hensyn til at Norges Banks

rentenedsettelse gir et betydelig bidrag til disponibel inntekt for husholdninger med gjeld. Regjeringen har derfor først og fremst prioritert tiltak på utgiftssiden av statsbudsjettet, med betydelig vekt på tiltak som, direkte eller indirekte, stimulerer produksjonen i privat sektor. Regjeringen fremmer i tillegg forslag om enkelte målrettede skatteendringer som svar på noen av de problemene næringslivet kan få som følge av konjunkturedgangen.”

SPØRSMÅL NR. 977

Innlevert 5. mars 2012 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 14. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Viser til svar på mitt skriftlige spørsmål nr. 872. Jeg kan ikke se at finansministeren svarer på spørsmålet. Jeg stiller derfor spørsmålet på nytt. "Under sin årstale 16. februar 2012 omtalte Sentralbanksjefen de kriserammede landene Portugal, Hellas, Spania og Italia. Han uttalte: "I noen av landene vil det etter hvert være nesten like mange pensjonister som yrkesaktive. Grunnlaget for økonomisk vekst er dermed svekket."

Hvordan er forholdet mellom yrkesaktive og pensjonister, inkludert uførepensjonister i Norge?»

Svar:

Ifølge tall fra Arbeids- og velferdsdirektoratet var det vel 305 000 mottakere av uførepensjon ved utgangen av 2011. Samtidig mottok vel 745 000 personer alderspensjon (inklusive mottakere av AFP i privat sektor). Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå (nasjonalregnskapet og arbeidskraftundersøkelsen) var det om lag 2 740 000 yrkesaktive personer i 4. kvartal i fjor, justert for normale sesongvariasjoner. Målt ved disse tallene, var forholdet mellom pensjonister, inkl. uførepensjonister, og yrkesaktive således i underkant av 40 prosent ved utgangen av 2011.

SPØRSMÅL NR. 978

Innlevert 5. mars 2012 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 14. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«På det nordiske finansministtermøtet 1. november 2011 ble det enighet om å nedsette en nordisk arbeidsgruppe som blant annet skal vurdere ulike forhold til Basel III/CRD IV, herunder mulig samarbeid mellom de nordiske land om gjennomføring av det nye regelverket. Nordisk koordinering og samarbeid på dette området er svært viktig, og jeg legger til grunn at man i dette arbeidet også legger opp til en harmonisering av beregningsmetodene for bankenes kapitalkrav.

Kan statsråden oversende mandatet for arbeidsgruppen?»

Svar:

Den nordiske embetsmannskomiteen for økonomi- og finanspolitikk (EK-FINANS) har oppnevnt en nordisk arbeidsgruppe som skal utarbeide et internt notat som vurderer de utfordringer de nordiske landene hver for seg står overfor med hensyn til CRD IV (Basel III). Gruppens mandat er vedlagt.

Gruppens medlemmer er:

Norge

Mirella E. Wassiluk, avdelingsdirektør, Finansmarkedsavdelingen, Finansdepartementet (leder)

Island

Tómas Brynjólfsson, economist, Departement of Economic affairs, Ministry of Economic affairs

Sverige

Fredrik Bystedt, avdelningschef, Finansmarknadsavdelningen, Finansdepartementet

Finland

Juho Kivi-Koskinen, regeringssekretære, Finansministeriet

Danmark

Louise Mogensen, kontorchef, Kontoret for Finansielle økonomiske forhold, Erhvervs- og Vækstministeriet.

Arbeidsgruppens notat skal foreligge i tide til å kunne behandles på det nordiske finansministermøtet 20. juni 2012.

Vedlegg:

Mandat – nordisk arbeidsgruppe om CRD IV (Basel III) og nasjonalt handlingsrom

Bakgrunn

Basel-komiteen vedtok nye retningslinjer for kapital- og likviditetskrav for banker 16. desember 2010, de såkalte Basel III-standardene. EU-kommisjonens la 20. juli 2011 fram forslag til CRD IV-regelverk, som er en oppfølging av Basel III-standardene. Forslaget fra EU-kommisjonen behandles nå i EU-parlamentet og Rådet.

På Nordisk finansministermøte i København 1. november ble det enighet om å nedsette en nordisk arbeidsgruppe på høyt nivå som skal utarbeide et internt dokument som vurderer ulike forhold ved Basel III/CRD IV og forestående innføring av dette regelverket i nasjonal rett, herunder mulig samarbeid mellom de nordiske landene om gjennomføring av det nye nasjonale regelverket.

”MR-Finans beslutade att nedsätta en Nordisk arbetsgrupp på hög nivå med uppgift att utarbeta ett internt dokument som värderar de utmaningar de nordiska länderna var för sig står inför med avseende på CDR IV (Basel III).”

Mandat

Kapitalkrav knyttet til bankenes utlån skal reflektere risiko. Det har i gjeldende Basel II regelverk vist seg å være store forskjeller i beregningen av kapitalkravet, for eksempel knyttet til lån med pant i bolig, avhengig av om en bank bruker den såkalte standardmetoden eller egne interne beregningsmodeller. Det har også vist seg å være forskjeller mellom banker som bruker egne interne beregningsmodeller, både i og utenfor Norden, og mellom banker i det enkelte land. Det er som regel store banker som benytter interne beregningsmodeller. Ved bruk av interne beregningsmodeller kan beregningsgrunnlag, nevneren i kapitalbrøken, reduseres betraktelig. Ut fra hensynet til finansiell stabilitet er det gode grunner til å redusere forskjellen i kapitalkravsberegningen som følger av interne beregningsmetoder, jf. at alle banker bør ha mer kapital blant annet bak sine boliglån.

Arbeidsgruppen skal vurdere ulike forhold ved Basel III/CRD IV og forestående innføring av dette regelverket i nasjonal rett, herunder mulig samarbeid mellom de nordiske land om gjennomføring av det nye nasjonale regelverket.

I notatet skal arbeidsgruppen bl.a. vurdere:

- Felles innføring av CRD IV (Basel III) når det gjelder strengere kapitalkrav, herunder motsyklisk kapitalbuffer og likviditetsregler.
- Høyere risikovekter for banker som benytter interne metoder for å beregne kapitalkrav på boliglån, herunder samordning av disse vektene på nordisk basis. Samordning omfatter både spørsmål om vertslandsregulering og samordning av vekter mellom landene.
- Andre tilknyttede problemstillinger.
- Mulig samarbeid om det nye regelverket mellom de nordiske landene.

Organisering

Arbeidsgruppen skal bestå av en/to person(er) på høyt nivå fra hvert av de nordiske landene.

SPØRSMÅL NR. 979**Innlevert 5. mars 2012 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 14. mars 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«I årsrapport for 2011 fra Pasientombudet i Hedmark og Oppland kan vi lese at årsaken til at pasienter ikke får behandling innen de frister som er satt, kan bero på at henvisningen er knapp og kan gi et feilaktig bilde av pasientens tilstand og at nødvendige opplysninger ikke følger henvisningene. Videre pekes det på mangel på spesialister og for mye bruk av vikarer, noe som går ut over pasientene.

Hva vil statsrådene gjøre for å sikre at det er tilstrekkelig spesialister og at nødvendige helsefakta følger henvisningene?»

BEGRUNNELSE:

Det er viktig å få på plass rutiner og kompetanse som gjør at pasienter får behandling innen gitte frister.

På side 12 i Årsrapporten heter det:

"Retten til å få behandling i spesialisthelsetjenesten er også grunnlag for flere henvendelser til ombudet. Mange mener de ikke får tilstrekkelig helsehjelp, at fristen for behandling blir satt for langt fram i tid eller at henvisningen blir avslått. Henvisningen er grunnlaget for å fastsette når pasienten skal gis behandling. Veldig ofte er henvisningen knapp og kan gi et feilaktig bilde av pasientens tilstand. Den som skal vurdere henvisningen i sykehuset plikter å innhente nødvendige opplysninger for å kunne gjøre en riktig vurdering. Vi har inntrykk av at dette skjer i svært liten grad og at mange behandlingsfrister dermed fastsettes på sviktende grunnlag.

Kopi til pasienten av henvisninger er ikke lovfestet rett for pasienten. Gjennomføring av dette vil kunne gi pasienten mulighet for å komme med riktige og nødvendige opplysninger.

Tilsvarende vil kopi til pasienten av epikrise bidra til at pasienten får bedre grep om egen helse og behandling. Ombudet får henvendelser om at fristen for når helsehjelp senest skal gis, ikke blir overholdt. Det meldes også om at igangsatte behandlingsforløp eller avtalte kontroller ikke skjer til avtalt tid. Innenfor flere spesialiteter er det ikke tilstrekkelig mange fast ansatte legespesialister i Sykehuset Innlandet. Dette fører til utstrakt vikarbruk."

Svar:

Et overordnet mål i samhandlingsreformen er gode pasientforløp. God henvisningspraksis er viktig for å sikre at pasientenes behov for behandling skal kunne vurderes på en rask og god måte. Representanten Karin Andersen peker på et område som det har vært viktig for meg å følge opp og gjøre noe med. Langt de fleste som henvises til spesialisthelsetjenes-

ten, henvises fra fastleger. Jeg har derfor foreslått å stille krav til kvaliteten på henvisningene fra fastlegene i utkastet til revidert fastlegeforskrift som nå er på høring:

"Fastlegen skal ved behov henvide listeinnbyggere til spesialisthelsetjenesten, og til kommunale helse-tjenester. Henvisninger skal understøtte faglig riktig oppgavefordeling og god samhandling mellom behandlingsnivåene i tråd med regelverk og lokale avtaler. Fastlegen skal gi mottaker av henvisningen nødvendig informasjon slik at pasienten kan få god og forsvarlig behandling. Fastlegen skal ved henvisning informere pasienten om retten til fritt sykehusvalg, jf. pasient- og brukerrettighetsloven §§ 2-1, 2-2 og 2-4."

I merknadene til forskriften utdypes kravet slik at det ikke skal være tvil om hva forslaget til forskrifts- endringen innebærer. Bestemmelsen tydeliggjør fag- lige krav til fastlegenes henvisningspraksis. Første ledd sier at fastlegen ved behov skal henvide listeinn- byggere til spesialisthelsetjenesten og til øvrige kom- munale helsetjenester. Når et behov foreligger, vil bero på en medisinskfaglig vurdering i det enkelte til- felle. Dette er ikke i konflikt med kravet om at hen- visninger skal understøtte faglig riktig oppgaveforde- ling og god samhandling mellom behandlingsnivåe- ne i tråd med regelverk og lokale avtaler. Kravet be- tyr at fastlegene må være kjent med hvilken oppgave- fordeling som fremgår og lover og forskrifter, samt hva som er avtalt lokalt mellom kommunen og helse- foretaket. I medhold av bestemmelsen forventes det også at fastlegen ved en eventuell henvisning til be- handling i sykehus blant annet informerer pasienten om retten til fritt sykehusvalg. Andre ledd sier at fast- legen skal gi mottaker av henvisningen nødvendig in- formasjon slik at pasienten kan få god og forsvarlig behandling.

Hvilken informasjon fastlegen plikter å gi vil va- riere fra sak til sak. Henvisningen må som et mini- mum inneholde opplysninger som er nødvendige for å kunne vurdere om pasienten har rett til å få fastsatt en frist for når faglig forsvarlighet krever at spesia- listhelsetjenesten senest må yte helsehjelp for å opp- fylle pasientens rettighet. I medhold av bestemmel- sen skal fastlegen informere pasienten om retten til fritt sykehusvalg der det henvises til behandling i spesialisthelsetjenesten.

Når en pasient er henvist til sykehus, spesialist- poliklinikk eller institusjon som tilbyr tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelmissbruk, har vedkommende rett til å få sin helsetilstand vurdert

innen 30 dager fra henvisninger er mottatt. Vurderingen av pasientens helsetilstand skjer på grunnlag av henvisningen. Om nødvendig skal spesialisthelsetjenesten innhente supplerende opplysninger fra den som har henvist pasienten. Dersom det er nødvendig for å foreta vurderingen av pasientens helsetilstand skal spesialisthelsetjenesten innkalle pasienten til undersøkelse.

Det er et overordnet mål i spesialisthelsetjenesten at vi skal ha tilstrekkelig helsepersonell og god utnyttelse av personellressursene. Departementet fastsetter årlig hvor mange nye legestillinger som skal tildeles de regionale helseforetakene. Til grunn for fordelingen legges vurderinger fra Helsedirektoratet og regionale helseforetak. I det årlige oppdragsdokumentet til regionale helseforetak stilles krav om at gode lokale, regionale og nasjonale analyser av kompetansebehov framover skal legges til grunn for fordelingen av leger til helseforetakene i den enkelte region. Helseforetakene skal spesielt vurdere behovet for legestillinger til spesialiteter der utdanningskapasiteten i dag anses å være for lav, og spesialiteter der behovet

for legespesialister vil endre seg i årene fremover som en følge av befolkningsutvikling, sykdomsutvikling og organisatoriske endringer i helseforetakene. På denne måten settes rammer for utviklingen av antall nye stillinger for leger i spesialisthelsetjenesten, samtidig som de regionale helseforetakene gis frihetsgrader til å vurdere hvor behovene for legespesialister er størst.

Representanten Andersen peker på bekymringer som fremkommer i årsrapporten til Pasient- og brukerombudet i Oppland for 2011 relatert til mangel på fast ansatte spesialister. Til dette vil jeg generelt bemerke at helseforetakene skal føre en ansvarlig arbeidsgiverpolitikk for alle ansatte. I foretaksmøtene i januar 2011 og 2012 har jeg stilt krav til de regionale helseforetakene om at helseforetakene i regionen som hovedregel bruker faste stillinger og begrenser bruken av midlertidige stillinger og vikariater til et nødvendig minimum. De regionale helseforetakene skal også bidra til å tilrettelegge for flere faste stillinger for leger i spesialistutdanning.

SPØRSMÅL NR. 980

Innlevert 5. mars 2012 av stortingsrepresentant Michael Tetzschner

Besvart 16. mars 2012 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at saken vurderes på nytt, med personopplysningsloven og EUs regelverk på feltet som grunnlag?»

BEGRUNNELSE:

Et rekrutteringsfirma ønsker å bygge opp Norges største database over personer med høyere utdanning, hittil estimert å bestå av rundt 100 000 personer. Utgangspunktet er filer med navn, adresser, telefonnummer og fag fra uteksaminerte studenter ved universitet og høyskoler de siste 15–20 årene. Statsråden viser til Offentlighetsloven i forbindelse med tillatelsen til å dele ut disse personopplysningene. Offentlighetsloven gir ikke i seg selv et bredt og tilfredsstillende grunnlag å vurdere utbredelsen av studentenes personopplysninger til tredjepart. Vurderingen bør gjøres i lys av personopplysningsloven og andre internasjonale standarder som sikrer eiendomsretten til egne opplysninger, og som Norge har for-

pliktet seg til å følge. Opplysninger som er samlet inn til et bestemt formål, i dette tilfellet å administrere norske studenter, skal i prinsippet ikke kunne brukes til et annet formål, i så fall må det foreligge sterke og klare grunner for unntak, noe det her ikke gjør.

Svar:

I klagesaken knyttet til innsyn i studentlister ved NTNU vurderte Kunnskapsdepartementet saken opp mot offentleglova og kom til at den ikke ga hjemmel til å nekte innsyn. Videre ble innsynskravet vurdert mot personopplysningsloven. I personopplysningsloven er det bestemt at loven ikke skal begrense innsynsretten etter offentleglova, og departementet kom derfor til at heller ikke personopplysningsloven ga hjemmel til å nekte innsyn i studentlister.

På bakgrunn av en rekke henvendelser fra studenter som opplever utlevering av studentopplysninger som en krenkelse av deres personvern, anmodet Kunnskapsdepartementet i brev av 17. januar 2012

Lovavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet om å vurdere regelverket og dets rekkevidde slik disse bestemmelsene er formulert i dag.

I forbindelse med at departementet i ettertid har mottatt en rekke klager i andre saker om innsyn i studentlister, har departementet i et supplerende brev av 8. mars 2012 bedt Justis- og beredskapsdepartemen-

tet se på ytterligere momenter i saken der EUs personverndirektiv blant annet blir omtalt. Departementet avventer nå behandlingen av klagesakene til svaret fra Justis- og beredskapsdepartementet foreligger. I den videre behandlingen vil spørsmålet om utlevering av studentopplysninger bli vurdert i lys av lovforvalters tolkning av det gjeldende regelverket.

SPØRSMÅL NR. 981

Innlevert 5. mars 2012 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve

Besvart 14. mars 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Fagmiljøet og tillitsvalgt for overlegene ved Kvinneklinikken i Ålesund viser til frykt for svekket fagkompetanse, svekket kvalitet og økt ventetid ved omorganisering/nedlegging av dagens gynekologiske avdeling ved sjukehuset i Ålesund.

Kan helseministeren garantere for at fagmiljø og kompetanse innenfor gynekologi vil bli ivaretatt og styrket, og at en slik omlegging heller ikke vil ramme en fortsatt utvikling og styrking av fagmiljøet for fødsel, barn og fortidligfødte ved sjukehuset i Ålesund?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Sunnmørsposten (Smp) fredag 2. mars 2012, skal dagens gynekologiske sengepost ved sjukehuset i Ålesund nedlegges. Seks gynekologiske senger flyttes til kirurgisk sengepost, sammen med urologi, kar/thorax-kirurgi, øre-nese-hals og øye. Denne omleggingen bekymrer fagpersonell ved dagens gynekologiske avdeling. Ifølge fagpersonell og tillitsvalgt for overlegene ved Kvinneklinikken, vil dette kunne føre til reduksjon av planlagt virksomhet og at kvinner i Møre og Romsdal med ulike plagsomme gynekologiske lidelser vil måtte vente lengre på gynekologisk behandling. Økt ventetid mener jeg er uakseptabelt og svært uheldig! Jeg mener også at det kan være god grunn til å se nærmere på hvilke andre konsekvenser denne omstillingen vil føre til, ettersom fagmiljøet ifølge Smp frykter at en tettere felles sengepost slik det her planlegges, ikke vil gi nok aktivitet og plass til å operere og opprettholde et tilbud om avansert gynekologisk behandling. Det vises videre til fare for dårligere fleksibilitet og mindre mulighet til å kunne ta imot flere enn seks gynekologiske pasienter samtidig. Dagens sengepost har ved

behov tatt hånd om dobbelt så mange. Dette igjen gjør at en frykter at antallet leger vil bli redusert, og at det igjen vil redusere mulighetene til å utdanne nye leger. Det hevdes at dersom omleggingen går utover legebemanningen, vil det igjen gå utover fødetilbudet og spesielt premature og kompliserte fødsler. Jeg frykter at fagmiljøet og tillitsvalgt for overlegene ved Kvinneklinikken har rett i sin bekymring og at ansvarlige for omstillingsprosessen med dette glemmer å se helheten i det viktige helsetilbudet for kvinner og barn som i dag er etablert ved sjukehuset i Ålesund. En faglig god gynekologisk avdeling sammen med et faglig godt og trygt fødetilbud, er slik jeg ser det et viktig fundament for at vi fortsatt skal kunne videreutvikle og styrke også barneavdelingen med neonatal- fortidligfødte. Et samlet storting har sagt at Neonatal-avdeling for fortidlig fødte ved sjukehuset i Ålesund skal bestå så lenge de har den faglige kompetansen som kreves. Styret i Helse Midt-Norge har også bekreftet dette. Ålesund sjukehus har i dag med sin gode kompetanse på området, hovedansvar i fylket for kompliserte fødsler. Det er også dokumentert at kompetansen er minst på høyde med St. Olavs Hospital. Blir dagens faglige tilbud svekket som en følge av forslag til omstilling av gynekologisk avdeling, frykter jeg at det på sikt vil gå utover kvinner og fødende i hele Møre og Romsdal.

Svar:

Medisinsk og teknologisk utvikling i helsesektoren går raskt, og fører til behov for å vurdere struktur og organisering i sykehusene. Overgang til mer dagbehandling og dagkirurgi har for eksempel ført til endret behov for senger og dermed også endret sengepoststruktur på mange sykehus i Norge.

Helse Midt-Norge RHF og Helse Møre og Roms-

dal HF arbeider, som kjent, med utviklingsplaner og ny organisasjonsstruktur. I dette arbeidet har Helse Midt-Norge forsikret meg om at faglig utvikling innen gynekologi og fødselshjelp skal skje i tråd med nasjonale føringer.

Helse Midt-Norge RHF understreker at flytting av gynekologisk sengepost inn i kirurgisk sengepost ikke reduserer det totale antallet senger. Helse Midt-Norges vurdering er at felles sengeposter gir mulighet for større fleksibilitet i bruk av sengene og i per-

sonelltilgangen. I planene for den nye sengeposten legges det også vekt på å etablere buffersenger og fleksible romløsninger, som ved behov kan øke sengekapasiteten.

Helse Midt-Norge informerer om at Ålesund sjukehus rekrutterer godt.

Det blir, som nevnt, stadig vanligere med felles sengeposter på sykehusene, og helseregionen tror ikke at felles sengepost vil ha noen målbar effekt på for eksempel legerekutteringen.

SPØRSMÅL NR. 982

Innlevert 6. mars 2012 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal

Besvart 15. mars 2012 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Hva vil statsråden foreta seg for å sikre at anmeldelser av voldtektsforsøk eller andre alvorlige forhold ikke blir liggende hos politiet i 2 år før nødvendige avhør og etterforskning iverksettes?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Smaalenenes avis 29. februar 2012 ble en anmeldelse av et voldtektsforsøk som angivelig skal ha skjedd i desember 2008 liggende hos politiet i 2 år uten at noen ting skjedde. Det ble foretatt avhør, men ikke dommeravhør av fornærmede og hennes veninne. Dette førte til at saken ble sendt frem og tilbake mellom politiet og statsadvokaten, men fra desember 2009 til november 2011 skjedde det så godt som ingenting. Ifølge Smaalenene kunne politiadvokat Knut Inge Stavang ikke gjøre annet enn å beklage dette i retten. Saken ble først etterforsket som et voldtektsforsøk. Nå lyder tiltalen på seksuell handling med barn under 16 år.

Svar:

Ofre for voldtekt og forsøk på voldtekt skal sikres god oppfølging både i hjelpeapparatet og i forbindelse med etterforskning og rettsbehandling av saken. Lang saksbehandlingstid vil kunne innebære en stor påkjenning for den utsatte. Det er derfor en målsetting at voldtektsaker etterforskes raskt og med god kvalitet.

Behandlingen av enkeltsaker på straffesaksområdet hører under påtalemyndigheten som ledes av Riksadvokaten. Påtalemyndigheten er i sin behandling av enkeltsaker ikke undergitt instruksjon fra jus-

tisministeren. Jeg ber derfor om forståelse for at jeg både av faktiske og formelle årsaker ikke kan kommentere den enkeltsaken som ligger til grunn for spørsmålet. Riksadvokaten er imidlertid gjort oppmerksom på den aktuelle saken, og jeg forutsetter at problemstillingen blir fulgt opp på en adekvat måte av påtalemyndigheten. Riksadvokaten har opplyst at dette vil bli fulgt opp vis a vis påtalejuristene og i styringsdialogmøter med politimestrene.

Regjeringen har i budsjettproposisjonene de siste årene satt som mål at den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for oppklarte forbrytelser ikke skal overstige 120 dager. Denne målsettingen er ikke nådd, men seksualforbrytelser har likevel redusert saksbehandlingstid i 2011 sammenlignet med 2010, fra 189 dager i 2010 til 171 dager i 2011.

På generelt grunnlag deler jeg imidlertid bekymringen for at saksbehandlingstiden i mange saker er for lang. Voldtektsaker, herunder forsøk på voldtekt, kan imidlertid være utfordrende å etterforske og å føre bevis for. Voldtekter har en særegen privat og skjult karakter. Det er sjelden vitner, og ord står mot ord. Dette gjør sakene ekstra vanskelig å etterforske og oppklare. Kvalitet og kompetanse i etterforskningen er nødvendig for å øke oppklaringsprosenten. Høy oppklaringsprosent er nødvendig for at straffereaksjonen skal virke preventivt. Redusert saksbehandlingstid er en målsetting, men må ikke gå på bekostning av kvaliteten i etterforskningen. Kort saksbehandlingstid vil imidlertid kunne bidra til bedre kvalitet i etterforskningen, blant annet fordi det er enklere å oppklare saken når bevisene er ferske, og det gir bedre ressursutnyttelse. I tillegg kommer det viktige momentet at det reduserer belastningen for ofre-

ne når saken avgjøres hurtig. Jeg vil nedenfor nevne noen viktige tiltak for å sikre at anmeldelser av voldtekt blir fulgt opp, etterforsket og irettført på best mulig måte.

Vi har etablert en voldtektsgruppe på KRIPOS som skal arbeide mot seksualisert vold. Regjeringen har foreslått fire nye stillinger i budsjettet for 2012, slik at det totalt vil bli 16 stillinger i voldtektssgruppen. Gruppen er blitt et viktig nasjonalt fagmiljø for informasjons- og kompetansedeling når det gjelder voldtekt. Den bidrar til økt kvalitet på etterforskningen og raskere oppklaring av voldtektssaker ute i politidistriktene. Voldtektsgruppen gir politiet bistand i etterforskningen av kompliserte og/eller grenseoverskridende saker, og overtar i enkelte tilfeller også saker som de etterforsker selv.

For å forbedre kvaliteten på politiets og påtalemyndighetens behandling av slike saker ga riksadvokaten i februar 2008 nye påtalemessige direktiver. Opptak av lyd og/eller bilde skal rutinemessig vurderes når fornærmede forklarer seg. Det framgår også av riksadvokatens årlige rundskriv om mål og prioriteringer for straffesaksbehandlingen i politiet, at voldtektssaker skal prioriteres. Saksbehandlingstiden skal være kort.

Riksadvokaten har gjennomført fagseminar for politi og påtalemyndighet om bevisvurdering og aktorering i voldtektssaker. Etterforskningsarbeidet er styrket ved at KRIPOS har utarbeidet en nasjonal tilgjengelig elektronisk dreiebok for etterforskning i voldtektssaker.

DNA-reformen har åpnet for at også mindre alvorlig kriminalitet kan registreres i DNA-registeret, og vil bidra til å identifisere lovbrøtere så tidlig som

mulig. Det er svært god kapasitet for analyser av DNA-personprøver, og jeg er glad for å kunne fortelle at restansene er nedarbeidet.

Det er viktig å sørge for at den som kommer til politiet møtes med empati og profesjonalitet. I den sammenheng er familievoldskoordinatorerne i samtlige politidistrikt sentrale. Familievoldskoordinafunksjonen skal være en 100 prosent stilling, og har fått utvidet sitt mandat til også å omfatte seksuelle overgrep. Funksjonen vil også kunne bidra til bedre informasjon til de berørte underveis i prosessen.

Det er igangsatt en omfattende evaluering av politiets arbeid med vold i nære relasjoner. Denne vil gi oss gode innspill til hvordan vi kan styrke innsatsen ytterligere. Ordningen med familievoldskordinator og team inngår som en sentral del av evalueringen, og den vil gi kunnskap om saksbehandlingstiden i voldtektssaker. Evalueringsrapporten vil foreligge i løpet av 2012.

Retten til inntil 3 timers advokatbistand som fritt rettsråd ved vurdering av anmeldelse av voldtekt, ble innført fra 1. januar 2006. Vi har også foretatt en mer generell styrking av fornærmede og etterlattes rettigheter til informasjon og deltakelse i straffesaksbehandlingen.

Jeg har tro på at disse tiltakene vil bidra til redusert saksbehandlingstid, i tillegg til bedre kvalitet og kompetanse. Det er imidlertid viktig å ha stadig oppmerksomhet på saksbehandlingstiden og at den reduseres. I forbindelse med at vi nå utarbeider en egen handlingsplan mot voldtekt vil vi også se nærmere på hvilke behov det er for tiltak for å bedre de utsattes møte med politi og rettsvesen.

SPØRSMÅL NR. 983

Innlevert 6. mars 2012 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 12. mars 2012 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Undertegnede er av flere personer gjort oppmerksom på en pågående dyrevernsak ved en gård i Troms.

Kan statsråden redegjøre for Mattilsynets rolle i forbindelse med påstand om eventuelt myndighetsmisbruk av Mattilsynet samt brudd på dyrevelferden?»

Svar:

Mattilsynet har i lengre tid fulgt opp et hestehold i Håkøybotn i Tromsø kommune. Mistanke om dårlig dyrehold har ført til flere bekymringsmeldinger og politianmeldelser.

Den 26. mai 2011 mottok departementet på forespørsel en redegjørelse fra Mattilsynet om forholdene ved det aktuelle hesteholdet med oversikt over de vedtak som er gitt og oppfølgingen av disse. Jeg fikk

en klar forsikring om at Mattilsynet ville følge opp dette dyreholdet tett.

Mattilsynet opplyser at de har vært på ti tilsyn på gården det siste året. Hesteeier har ved seks anledninger fått pålegg om å ordne opp i kritikkverdige forhold. Mattilsynet var på gården senest 7. mars 2012, da sammen med dyrevernemnda. Mattilsynet opplyser at forholdene på gården har blitt bedre gjennom hele det siste året, og at de vurderer tilstanden til hestene som akseptabel.

Jeg har bedt Mattilsynet prioritere tilsyn med dyrevelferd og bruke de virkemidlene som er nødvendige for å sikre etterlevelse av regelverket. Slik denne

saken fremstår, har ikke Mattilsynet brukt nødvendige virkemidler. Jeg er derfor ikke fornøyd med Mattilsynets håndtering av saken.

Mattilsynet tar også selvkritikk. De erkjenner at det har tatt for lang tid å få utbedret nødvendige forhold. Mattilsynet sier at de underveis har akseptert utsettelse av noen av de pålagte utbedringene, og i sum har disse utsettelsene gjort at saken har dratt ut lengre enn ønskelig i tid.

Jeg forutsetter at Mattilsynet nå følger nøye opp at alle pålagte tiltak blir gjennomført og jeg vil holde meg orientert om Mattilsynets videre oppfølging av saken.

SPØRSMÅL NR. 984

Innlevert 6. mars 2012 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen

Besvart 9. mars 2012 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«I rapport om kartlegging av ytelser til familier med barn fra Statens helsetilsyn - Internserien 5/2012 - konkluderes det med at man svikter barn i en helhetsvurdering når det gjelder sosialhjelp når mor eller far søker stønad. Når en også vet at fattige barn i Norge er i økning, blir dette også mer enn noen gang viktig å få endret. Uklarheter, mangel på kompetanse og underbemanning, er noe av det som kommer frem.

Hva mener statsråden om dette, og vil statsråden sette i gang konkrete tiltak?»

BEGRUNNELSE:

I en rapport som er utført med bakgrunn i å kartlegge sosialytelser til familier med barn kommer det frem at kommunene sjelden kartlegger barnas situasjon og at barna for ofte blir oversett. Når man i tillegg vet at det er økende fattigdom blant familier med barn, så er disse funnene alarmerende selv om det bare gjelder klagesaker. Når 70 % av disse barna ikke var nevnt i saksframstillingene hos kommunene, så kartlegger en ikke helheten i en familie som søker sosialhjelp. Da utelater man altså barna og deres rettigheter i en helhetlig familiesituasjon. Tidligere tilsynserfaringer konstanterer også at situasjonen for barn av stønadsmottakere preges av svikt eller risiko for svikt, noe også denne nylige rapporten fastslår. Det at en kan også fastslå er at sosialtjenesten ikke har rutiner eller etablert praksis som bidrar til å sikre at barns situasjon blir særskilt kartlagt i familier som

søker økonomisk stønad, er alvorlig. Det at man også har barn må veie tungt i en helhetsvurdering av familien. En ting er at man skal ha et forsvarlig livsopphold, men det er mange andre momenter som også må tas hensyn til i utmålingen av det totale stønadsbeløpet. Den totale situasjon, størrelse, bosted, alder, antall barn, helse samt aktiviteter og utgifter vedrørende eventuelt samvær der foreldre er skilt må tas med i det totale bildet. Barnas beste må være grunnleggende også i et økonomisk sosialhjelpstilskudd sammenheng.

Svar:

Rapporten fra Statens helsetilsyn, som spørsmålet fra representanten Reiertsen tar utgangspunkt i, er en oppsummering av et oppdrag som ble gitt Helse-tilsynet i statsbudsjettet for 2011. Oppdraget gikk ut på å kartlegge ytelser til familier med barn etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen. Formålet med oppdraget var å finne ut om det var noe som tydet på spesiell sårbarhet eller risiko for svikt i kommunenes utmåling av stønad til barnefamilier.

I samarbeid med 6 fylkesmannsembeter gjennomgikk Helsetilsynet et utvalg på 87 klagesaker som omhandlet økonomisk stønad til barnefamilier. Gjennomgangen viste at barnas situasjon var beskrevet eller vurdert i kun et fåtall av sakene. Dette mener jeg er alvorlig, og det er også en del av begrunnelsen for at det i år blir gjennomført et systematisk, lands-

omfattende tilsyn med de sosiale tjenestene i arbeids- og velferdsforvaltningen med følgende tema:

”Behandling av søknader om økonomisk stønad til familier med omsorg for/samvær med barn.”

Dette landsomfattende tilsynet vil nettopp gi muligheter for å følge opp kommuner som ikke i tilstrekkelig grad ivaretar barns behov ved utmåling av stønad. Kommuner der avvik blir avdekket vil ikke få avsluttet sin sak før de påviste avvikene er rettet opp.

Jeg er opptatt av at alle barn skal ha like muligheter for sosial deltakelse. I formålsbestemmelsen i lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen fra 2010, er det derfor understreket at barns særlige behov skal tillegges vekt ved tildeling av tjenes-

ter og økonomisk stønad. I veiledningsmaterialet til loven, som for tiden utarbeides av Arbeids- og velferdsdirektoratet, vil dette bli lagt særlig vekt på.

Også i den særlige innsatsen mot fattigdom er det iverksatt tiltak for at alle barn og unge skal kunne delta og utvikle seg uavhengig av foreldrenes økonomiske og sosiale situasjon. Det gis bl.a. tilskudd til kompetanse- og utviklingstiltak for å forebygge og redusere fattigdom blant barn, unge og barnefamilier som er i kontakt med de sosiale tjenestene i NAV-kontorene. Formålet er å forebygge og redusere fattigdom og sosial eksklusjon blant barn og unge ved å styrke det sosiale og forebyggende arbeidet i kommunene, utvikle nye tiltak og styrke og utvikle kompetansen blant aktørene i lokalsamfunnet.

SPØRSMÅL NR. 985

Innlevert 6. mars 2012 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen

Besvart 14. mars 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Den 19. januar offentliggjorde SD at Widerøe hadde vunnet anbudsrunden om flyrutene til/fra Florø lufthavn. Og at Danish Air Transport (DAT) som hadde hatt konsesjon i 8 år ikke lenger skal fly disse rutene. Det ble opplyst i media at SD hadde tildelt ruteløyvene basert på krav til trygghet, setekapasitet og ikke minst pris. Widerøe hadde levert et 0-anbud til og fra Florø, mens DAT krevde 70 mill. kroner for fireårs-perioden.

Mener statsråden at departementet sin tildeling er i tråd med anbudsgrunnlaget?»

BEGRUNNELSE:

Alle vet at det medfører kostnader å drive rute-løyvene i Norge. Og det blir underlig at Widerøe legger inn null-anbud på Florø lufthavn når Widerøe samtidig øker prisene voldsomt på andre anbud og flyplasser.

Som eksempel kan det vises til at for anbudsperioden 2009-2012 så hadde Widerøe et anbud på Anda Lufthavn Sandane på kr. 91,818 mill. kroner. Eller 30,606 mill. kr i året. For anbudsperioden 2012-2016 (4 år) som Widerøe har fått, er anbudet på 185,462 mill. kr.

Eller 46,365 mill. kr i året. En prisvekst på 15,759 mill. i året. En økning på over 50 %.

Nesten det tilsvarende skjedde på flyplassen i Ørsta/Volda.

Der hadde Widerøe anbudet fra 2009-2012 (3 år) på 59,609 mill. kr.

Eller 19,869 mill. kr. i året.

For perioden 2012-2016 (4 år) har Widerøe fått anbudet med 135,681 mill. kr. Noe som utgjør 33,920 mill. kr i året, en økning på nesten 50 %.

Det som er påfallende er at Widerøe kvitter seg med en konkurrent i Florø med sitt null tilbud samtidig som anbudet på andre flyplasser økes for å dekke inn tapet ved Florø. Er dette i samsvar med konkurransetilsynets retningslinjer. Og hvis så er, så må det åpenbart være noe galt med regelverket.

Det er også i saken klart at Widerøe ikke oppfylder anbudskravene som SD har stilt i dokumentene om setekapasitet mellom Oslo og Florø.

SDs krav til regularitet og avvikling/korresponding av trafikk og operative forhold ved Florø er heller ikke oppfylt.

Svar:

Kunngjøringen av anbudskonkurransen skjer etter reglene i Europaparlaments- og rådsforordning nr. 1008/2008. Kontrakt tildeles som hovedregel det anbudet som for hvert ruteområde, eller for hver tillatte kombinasjon av ruteområder, har det laveste kom-

pensasjonskravet. Samferdselsdepartementet la ved tildelingstidspunktet til grunn at tilbudene fra flyelskapene som fikk tildelt flyruter, oppfylte kriteriene i anbudsgrunnlaget.

Samferdselsdepartementet har senere blitt gjort

kjent med at ett av flyene Widerøe planlegger å benytte i flyoperasjonene ved Florø lufthavn, ikke er i henhold til den klassifiseringen lufthavnen har i dag. Departementet har bedt om en forklaring på dette forholdet fra Widerøe, og avventer denne.

SPØRSMÅL NR. 986

Innlevert 6. mars 2012 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 15. mars 2012 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Ønsker statsråden at ASA førstelinjetjeneste i sin nåværende form skal legges ned fra 1.april, hva er provenyeffekten av dette forslaget, og ser statsråden utfordringene knyttet til mindre fokus på kriminelle asylsøkere ved en slik endret organisering?»

BEGRUNNELSE:

Høsten 2008 ble det såkalte Torshovprosjektet opprettet. UDI og PU ble da samlokalisert på Tors-hov og skulle hurtigbehandle asylsøknader fra irakiske asylsøkere. Tidlig på våren 2009 trakk PU seg ut, sannsynligvis grunnet ressurs-hensyn. Resultatet av prosjektet hadde vært at man greide å redusere antallet asylsøkere betraktelig. 1 juni 2011 ble det opprettet en ny UDI-enhet hos PU i Christian Kroghs gate 32. Den nye enheten skulle kort klarlegge asylgrunnlaget for alle søkere for å kunne avgjøre videre saks-løp og for å "binde" søkeren til asylgrunnlaget. Man skulle prioritere 48-timers søkere, kriminelle som søkte asyl som var i PUs varetekt og åpenbart grunn-løse søkere. UDI skulle gå i turnus syv dager i uken, omtrent likt som PU. Det var planlagt drift og videre utvidelse fra 1.april 2012. Undertegnede har blitt gjort kjent med at UDIs ledelse ønsker å legge ned denne velfungerende enheten og erstatte med en annen enhet som ikke går i turnus og ikke består av saksbehandlere. Den nye enheten vil ha fokus på at "normalsaker" skal behandles raskere. Undertegnede registrerer at politiet på operativt nivå ser ut til å beklage disse planene og er av den oppfatning at de er stikk i strid med hva Stortinget og regjeringen tidligere har forutsatt.

Svar:

På grunnlag av den omforente rapporten fra Poli-tidirektoratet (POD) og Utlendingsdirektoratet (UDI)

«Ny ansvars- og oppgavefordeling i den innledende asylsaksbehandlingen» av 20.09.2010, besluttet re-gjeringen å gjennomføre endringer i den innledende fasen i asylsaksbehandlingen i tråd med anbefalinge-ne i rapporten. Med den innledende fasen menes mot-tak av søknad, registrering og registeringsintervju. Den 01.12.2010 ble det gitt et oppdragsbrev til POD og UDI som innebar etablering av en ny førstelinje for asylsaksbehandling der UDI og politiet samloka-liseres. Politiet skal gjennomføre signalering og en registreringssamtale med vekt på fastsettelse av iden-titet. UDI overtar deler av registreringssamtalen, som nå kalles ankomstsamtale, med vekt på å få frem ho-vedtrekkene i asylgrunnlaget.

Hovedformålet med omleggingen av førstelinjen for asylsaksbehandling er redusert saksbehandlings-tid. Dette skal oppnås gjennom en tidligst mulig dif-ferensiering og kartlegging av saken i registrering og i ankomstsamtale. En tidlig differensiering ivaretar også hurtigprosedyrene, som 48 timers prosedyre, hurtigbehandling av kriminelle, samt mulighetene for særskilt prioritering av andre saker der det er vik-tig å gi raske og tydelige signaler. Det er også et for-mål at politiet i større grad skal konsentrere sin opp-merksomhet om identitetsfastsettelse. På den måten kan man få best mulig utnyttelse av både politiets og UDIs kjernekompetanse.

Gjennomføring av endringene ble igangsatt den 01.06.2011. I en oppstartfase opprettet man en mid-lertidig organisering i UDI. Denne vil bli erstattet av en mer permanent organisering fra 16. april 2012. Det vil da opprettes en egen ankomstenhet med an-svar for å gjennomføre ankomstsamtalene og diffe-rensiere sakene så tidlig som mulig for å nå hovedfor-målet om redusert saksbehandlingstid. Hurtigspore-ne som 48 timers prosedyre og hurtigbehandling av kriminelle vil bli ivaretatt på samme måte som før.

Jeg er opptatt av å få realisert målene med endrin-

gene i den innledende asylsaksbehandlingen, men ønsker ikke å detaljregulere hvordan dette organiseres rent praktisk av de underliggende etatene. Jeg forutsetter at etatene gjennomfører endringene på den mest hensiktsmessige måte for å ivareta de forventede effekter og formål med oppdraget. Det har vært arbeidet mye i UDI for å få ned saksbehandlingstiden

for asylsaker og median saksbehandlingstid for asylsaker var 97 dager i 2011, mot 201 dager i 2010.

Departementet har for øvrig i tildelingsbrevene til UDI og POD for 2012 bedt om at endringene i den innledende asylsaksbehandlingen skal evalueres i løpet av 2012.

SPØRSMÅL NR. 987

Innlevert 6. mars 2012 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 14. mars 2012 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Flere norske media har vist til at russere på Svalbard ulovlig er i ferd med å føre opp en satellittstasjon. Norske myndigheter har gitt klar beskjed om at dette ikke aksepteres og at alt må fjernes innen 15.5.12.

Mitt spørsmål til Utenriksministeren blir derfor om hva slags maktmidler norske myndigheter er villige til å benytte hvis dette ikke etterkommes, og om det foregår en politisk prosess for å søke å finne en løsning på denne russiske uakseptable aktiviteten som må stoppes snarest?»

Svar:

Det russiske forskningsinstitutt for Arktis og Antarktis har oppført fundamentene til en ny satellittstasjon i Barentsburg, uten å ha tillatelse etter svalbardmiljøloven. Det er Sysselmannen på Svalbard som er ansvarlig for forvaltningen og håndhevingen av svalbardmiljølovens bestemmelser, og eventuelle overtredelser og brudd på loven vurderes og håndteres av Sysselmannen. Saken gjelder forvaltningen av svalbardmiljøloven, og involverer Sysselmannen som forvaltningsmyndighet og forskningsinstituttet som tiltakshaver. Saken omhandler ikke forholdet mellom Norge og Russland.

Som ledd i saksbehandlingen etter svalbardmiljøloven varslet Sysselmannen i desember 2011 krav om fjerning av fundamentene og gjenoppbygging av

miljøtilstanden, og forskningsinstituttet fikk mulighet til å kommentere Sysselmannens varslede vedtak. Etter en vurdering av instituttets merknader har Sysselmannen opprettholdt vedtaket, og krever i brev av 17.2.2012 fjerning av fundamentene og gjenoppbygging av miljøtilstanden i medhold av svalbardmiljøloven § 93.

Som et ledd i saksbehandlingen kan dette vedtaket påklages til departementet innen tre uker etter at avgjørelsen ble fattet, og vedtaket er ikke endelig før denne fristen er utløpt. Videre er det gitt en frist til 15. mai 2012 for fjerning av fundamentene og gjenoppbygging av miljøtilstanden, slik at det skal være tid til å etterkomme pålegget. Sysselmannen har uttrykt at han har tillit til at vedtaket følges opp av forskningsinstituttet. Videre er det Sysselmannen som vil håndheve vedtaket, dersom det ikke etterkommes.

Forskningsinstituttet beklager i et brev av 12.3.2012 at de har begått brudd på regelverket. De opplyser at de nå vil søke om å få oppføre satellittstasjonen, og har startet forberedelsene til en søknadsprosess. De ber samtidig Sysselmannen utsette iverksettelsen av vedtaket som krever fjerning og gjenoppbygging, slik at de kan få gjennomført en søknadsprosess for tiltaket. Forskningsinstituttet varsler også at de vil påklage Sysselmannens vedtak hvor fjerning og gjenoppbygging kreves, og Sysselmannen har nå dette brevet til vurdering.

SPØRSMÅL NR. 988**Innlevert 6. mars 2012 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen****Besvart 14. mars 2012 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Den mangelfulle politidekningen i Salten, og spesielt i Nord-Salten har blant annet ført til at personer som har anmeldt fyllekjøring er blitt banket opp. Politiet som har vakt har med dagens bemanning ingen muligheter til å sikre tryggheten i Nord-Salten.

Vil statsråden sørge for at Salten politidistrikt generelt, og Nord-Salten spesielt, får en politidekning som gir befolkningen i området trygghet for at slike episoder ikke skjer?»

BEGRUNNELSE:

Fredag 24.02.12 kunne man lese i Avisa Nordland om en mann som hadde varslet politiet etter å ha sett tre tilfeller av personer som kjørte bil i beruset tilstand. Politiet kunne ikke komme fordi nærmeste patrulje var to timer unna som følge av vaksamarbeidet i Indre Salten. Mannen ble drapstruet og banket opp som følge av varslingen. Lensmann Aslak Finvik sier i samme avis at han ikke ser bort fra at det er blitt mer fyllekjøring og kriminalitet fordi politiet er såpass fraværende. Lensmann Petter Grønås, som er driftsenhetsleder for Region Indre, som omfatter seks kommuner sier at det ikke er mulig å bedre situasjonen med de mannskaper politiet disponerer i dag.

Lørdag 25.02.12 kunne man videre lese at Salten politidistrikt i noen tilfeller er bemannet med kun to tjenestemenn som skal håndtere 80.000 innbyggere. Distriktet har forøvrig hatt en nedgang i antallet tjenestemenn det siste året, fra 1,46 pr 1000 innbygger til 1,33 pr 1000 innbygger, stikk i strid med lovnadene fra forrige justisminister. Målet er 2 pr 1000 bygger. Robin Johansen som er tillitsvalgt i politiets fellesforbund sier at det har gått feil vei for dem.

Ifølge AN har polititjenestemenn oppgitt at det enkelte dager kun er to tjenestemenn på patrulje, disse skal serve Bodø, Indre Salten, Meløy, Røst og Værøy.

Den beskrevne bemanning kan ikke anses forsvarlig, og justisministeren må ta grep for å sikre bedre rammevilkår for politiet i Salten.

Svar:

Innledningsvis vil jeg peke på at Regjeringen har sørget for en vesentlig styrking av politibudsjettet og for å øke opptakene til Politihøgskolen de senere år. Det er også bevilget ekstra midler slik at politidistriktene kan ansette politihøgskolestudenter som har bestått avgangseksamen.

For regjeringen er det viktig at den styrking som er gjennomført bidrar til et politi som er bedre i stand til å forebygge og bekjempe kriminalitet, og som samtidig ivaretar befolkningens behov for trygghet, tilgjengelighet og service. Departementet arbeider derfor med en stortingsmelding om videreutvikling av politi- og lensmannsetaten som vil bli oversendt Stortinget i høst. Her vil bemanning, beredskap og responstid være sentrale tema.

Den årlige budsjettfordelingen til politidistriktene foretas av Politidirektoratet, og det er politimesteren i det enkelte distrikt som har ansvaret for å anvende ressursene i politidistriktet på en slik måte at det gir en mest mulig effektiv kriminalitetsbekjempelse og et best mulig resultat på alle områder politiet som har ansvar for.

Jeg følger situasjonen nøye og arbeider for at politiet får ressurser og rammevilkår til å ivareta publikums behov for trygghet.

SPØRSMÅL NR. 989**Innlevert 6. mars 2012 av stortingsrepresentant Henning Skumsvoll****Besvart 13. mars 2012 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«EU har lenge arbeidet med CO₂ kompensasjon for kraftforedlende industri, og denne nye ordningen skal starte i 2013. EU har utelukket nikkelproduksjon fra denne kompensasjonen. Får ikke nikkilverket Xstrata i Kristiansand CO₂ kompensasjon, betyr det over 50 mill kr årlige ekstrautgifter. Denne ekstrautgiften kan true 500 arbeidsplasser i Kristiansand.

Hva vil statsråden gjøre for å få EU til å medta nikkelproduksjon i sin liste over industrier som kan få CO₂ kompensasjon fra januar 2013?»

BEGRUNNELSE:

Det meste av kraftforedlende industri i Norge er verdensledende. Over 20 000 er direkte ansatt i denne industrien, og de fleste bedriftene er hjørnesteinsbedrifter. Uten disse bedriftene, vil mange lokalsamfunn få store økonomiske problemer. Det er derfor svært viktig at regjeringen sørger for at nikkelproduksjon blir medtatt i EUs CO₂ kompensasjonsliste.

Svar:

Det reviderte kvotedirektivet inneholder en bestemmelse som åpner for at de enkelte EØS-landene kan gi kompensasjon til kraftintensiv industri for økningen i kraftprisen som følge av innføring av kvote-

plikt. EU-kommisjonen er nå i ferd med å vedta retningslinjer som angir kriteriene for når slik kompensasjon kan gis. Norske myndigheter har aktivt fulgt opp saken overfor Kommisjonen, både gjennom skriftlige innspill og møter. I den forbindelse vises det særlig til Regjeringens høringsinnspill av 31. januar 2012.

Produksjon av nikkelproduksjon var ikke en del av de næringene som Kommisjonen foreslo som støtteberettigede. Regjeringen ga i sitt høringssvar uttrykk for at det må være en streng vurdering av hvilke næringer som skal omfattes av retningslinjene. Regjeringen har videre påpekt at næringer innenfor hele EØS-området som er like mye karbonlekkasjeutsatte, bør behandles likt. Regjeringen har også vist til at næringer og enkeltbedrifter som mener de er utsatt for karbonlekkasje, bør ha mulighet til å dokumentere at de oppfyller kriteriene og således bli ansett som støtteberettiget i henhold til Kommisjonens retningslinjer. Fra norske myndigheters side har det ikke vært naturlig å ta opp enkeltbedrifters situasjon i vårt høringssvar til Kommisjonen.

Regjeringen har ikke tatt stilling til om en skal benytte muligheten til å gi støtte til industrien som følge av CO₂-innslaget i kraftprisen og vil avvente endelig regelverk før det tas stilling til dette. Det er forventet at endelig regelverk vil vedtas våren 2012.

SPØRSMÅL NR. 990**Innlevert 6. mars 2012 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen****Besvart 14. mars 2012 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«I en Sintef-rapport som nylig er fremlagt viser det seg at gradert sykemelding brukes minst i de yrkesgrupper der jobbfracfallet er størst og at ordningen neppe forebygger utstøting fra arbeidslivet.

Hva mener statsråden om dette, og vil statsråden se på gradert sykemelding eller andre tiltak slik at en ikke går i feil retning når det gjelder langtidsfravær og utstøting fra arbeidslivet til uføretrygd?»

BEGRUNNELSE:

I følge en ny Sintef-rapport viser det seg at gradert sykemelding brukes minst i de yrkesgruppene der jobbfracfallet er størst, og ordningen forhindrer neppe utstøting fra arbeidslivet. Dette er vel ikke det en hadde som mål i forhold til å forhindre utstøting spesielt i de yrkesgruppene der fracfallet er størst. Et av hovedargumentene for innføring av gradert sykemelding, var at det var viktig med fortsatt kontakt med arbeidsplassen da det ville forebygge varig ut-

støting. Det ser heller ikke ut til, i følge rapporten, at det bidrar til færre uføretrygdede. Graderte sykemeldinger gis oftest til ledere og arbeidstakere i akademiske yrker. Disse gruppene er blant de som i svært liten grad faller utenfor arbeidslivet etter langtidsfravær. Samtidig er det en viss grense på hvor mange en kan ha på gradert sykemelding på en arbeidsplass eller tilrettelagt arbeid og at det dermed ikke blir den individuelle tilnærmingen en ønsker. Samtidig får en ofte doble lønnsutgifter ved gradert sykemelding i form av vikarlønn og at arbeidsoppgaver fordeles på andre kollegaer som dermed får mer belastning. Og man dermed får en mindre yteevne.

Svar:

På oppdrag av NHOs Arbeidsmiljøfond har SINTEF Helse utarbeidet rapporten Sykefravær – gradering og tilrettelegging. Rapporten omhandler bl.a. variasjon i bruken av gradert sykemelding.

Graderte sykepenger ytes når den sykmeldte på redusert tid kan utføre deler av sine vanlige arbeidsoppgaver eller nye oppgaver, eventuelt etter en tilrettelegging. Det kan også ytes graderte sykepenger når arbeidstakeren bruker lengre tid på å utføre deler av sine vanlige arbeidsoppgaver, for eksempel bruker hele dagen på å utføre 50 prosent av sine oppgaver.

Rapporten er interessant, og gir myndighetene og partene i arbeidslivet informasjon om hvor fokus bør rettes. At bruken av gradert sykemelding er lavere i noen yrker enn i andre, sier lite om potensialet for bruk av gradert sykemelding. Men det gir en tydelig tilbakemelding om at tilretteleggingsutfordringene og oppfølgingen så langt varierer mellom yrker og næringer.

Jeg har merket meg at rapporten til SINTEF sier at det foreløpig ikke er mulig å svare på om gradering innebærer at færre faller ut av arbeidslivet. Annen forskning svarer imidlertid noe på denne problemstillingen. En studie fra Frischsenteret med data for sykefravær over åtte uker i perioden 2001–2005, har analysert effekter av gradert sykemelding. Studien tar utgangspunkt i hvor mye fastlegen graderer, og ser på sammenhengene mellom legens bruk av gradering og sykefraværet og jobbtilhørigheten til pasientene. Studien konkluderer med at jo mer legen graderer, jo kortere varer sykefraværet og jo mindre blir sykefraværets samlede omfang. Videre viser studien at tilbøyeligheten til å motta trygdeytelser i tiden etter fraværet synker jo mer legen graderer, og at sannsynligheten for å være i arbeid to år senere også øker med legens bruk av gradering.

Jeg vil også vise til at Arbeids- og velferdsdirektoratet har startet et utredningsprosjekt som skal øke kunnskapen om gradert sykemelding. De første resultatene fra prosjektet ble publisert i Arbeid og velferd nr. 3/2011. Det fremkommer her at bruken av gradert

sykemelding har blitt fordoblet siden 1989, og at 15 pst. av alle sykefraværstilfeller påbegynt i 2009 var gradert i løpet av fraværperioden. Kartleggingen viser at gradering brukes i liten grad ved fravær på inntil 16 dager – kun 2,2 pst., mens 57 pst. av sykefraværstilfeller utover 90 dager var graderte på et eller annet tidspunkt. Over halvparten av de graderte sykemeldingene hadde 50 pst. som sykemeldingsgrad, mens en drøy fjerdedel hadde en grad mellom 20 og 50 pst. Gravide kvinner bruker gradert sykemelding mest – i 39 pst. av sykefraværstilfellene. Videre vises det til at kvinner oftere har gradering enn menn, og deres sykemeldinger graderes tidligere. Gradert sykemelding øker med alderen, og psykiske lidelser og muskel- og skjelettlidelser er de medisinske diagnosene som oftest gir gradering. Personer med yrker innenfor ledelse, og yrker med lav fysisk belastning og høy grad av kontroll over arbeidssituasjonen, bruker oftere graderte sykemeldinger enn andre. Det var også mest gradering innen offentlig administrasjon og undervisning.

SINTEF viser i sin undersøkelse til at det finnes en grense for hvor mange som kan ha gradert sykemelding eller tilrettelagt arbeid. Det pekes bl.a. på at det kan være vanskelig å finne passende tilretteleggingsoppgaver og at tilrettelagt arbeid for enkeltpersoner kan medføre økt belastning for øvrige ansatte.

Jeg er enig i at det kan være en grense for hvor mye av sykefraværet som kan graderes. Men det betyr ikke at grensen for økt bruk av graderte sykemeldinger nå er nådd, eller at vi vet hvor denne grensen går.

Da partene og myndighetene i mars 2010 ble enige om en ny IA-avtale og andre tiltak for å redusere sykefraværet, var det enighet om at det er et betydelig potensial for bedre tilrettelegging i en god del virksomheter. Videre var det enighet om at arbeidsgiver, for å understøtte et økt krav om nærvær og aktivitet, spesielt ved økt bruk av graderte sykemeldinger, må tilrettelegge arbeidet for den enkelte sykmeldte, og at arbeidstaker må bidra gjennom medvirkning og oppfølging av aktivitetsplikten.

Arbeidsgivers tilretteleggingsplikt er vidtrekkende, men er ikke absolutt. Arbeidsgiver må vurdere hvilke tiltak som det er mulig å iverksette, og det skal tas hensyn til forhold som virksomhetens art, økonomi, størrelse og forholdet til andre ansatte. Vi har også tatt hensyn til at virksomhetene har ulike økonomiske forutsetninger for å kunne sette i verk tilretteleggingstiltak, og har videreført ordningen med at IA-virksomheter vil kunne søke om tilretteleggingstilskudd fra Arbeids- og velferdsetaten. Jeg viser for øvrig til at gradert sykemelding kan være en fordel, også for virksomhetene, ved at de får mulighet til å utnytte den sykmeldtes restarbeidsevne.

Representanten Reiertsen spør om jeg vil se på

andre tiltak, slik at vi ikke går i feil retning i arbeidet for å redusere sykefravær og utstøting. Nye regler om oppfølging av sykmeldte arbeidstakere trådte i kraft 1. juli 2011. Endringene bygger på en felles forståelse mellom arbeidslivmyndighetene og hovedorganisasjonene av at arbeidsplassen er den viktigste arena for å forebygge sykefravær, og at kontakt mellom arbeidsgiver og den sykmeldte arbeidstakeren som hovedregel vil virke positivt med tanke på å få arbeidstakeren tilbake i arbeid. Økt bruk av graderte sykmeldinger er et viktig virkemiddel i dette arbeidet. Rege-

lendingene skal føre til tidligere og tettere oppfølging av sykmeldte arbeidstakere fra arbeidsgiver, lege/sykmelder og Arbeids- og velferdsetaten. I møte i Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd 5. mars ble jeg enig med hovedorganisasjonene om noen tiltak som skal gjøre det enklere å følge de nye reglene om oppfølging av sykmeldte. Arbeidslivmyndighetene og hovedorganisasjonene jobber for øvrig kontinuerlig med disse problemstillingene og vurderer løpende behov for justeringer og presiseringer.

SPØRSMÅL NR. 991

Innlevert 6. mars 2012 av stortingsrepresentant Siri A. Meling

Besvart 21. mars 2012 av olje- og energiminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

«Det har fremkommet opplysninger gjennom media som tilsier at Yme-prosjektet har store kostnadsoverskridelser og kvalitetsmessige utfordringer når det gjelder de valgte løsninger. En konstruksjonsfeil kan i verste fall gjøre Yme-plattformen ubrukelig i Nordsjøen.

Hvilke rutiner har Olje- og energidepartementet for kontroll og kvalitetssikring av leverandører av store oppdrag på norsk sokkel for å sikre at de kan levere løsninger med en tilfredsstillende kvalitet?»

BEGRUNNELSE:

I følge Teknisk Ukeblad kan en konstruksjonsfeil gjøre Yme-plattformen ubrukelig i Nordsjøen. 12 milliarder kroner kan dermed være tapt. Bakgrunnen er at både leverandøren SBM og operatøren Talisman på Yme-feltet har oversett at plattformens egenfrekvens kan bli så høy at den er ubrukelig i Nordsjøen. Teknisk Ukeblad viser til at nye målinger viser at plattformen kan få store problemer i høye bølger og at partnerne i lisensen frykter at det kan oppstå et fenomen som kalles ringing.

Det har allerede vært betydelige kostnadsoverskridelser på Yme-plattformen. Da Plan for utbygging og drift (PUD) av Yme-utbyggingen ble godkjent i 2007 anslo Talisman at prosjektet ville koste 4,7 milliarder kroner. I statsbudsjettet for 2012 er estimatene 9,583 milliarder kroner. Nå skal kostnaden for prosjektet være oppe i 12 milliarder kroner.

Med ressursrenten på sokkelen og en marginal

skattesats dermed på 78 prosent, bærer staten en så stor andel av kostnadene ved feilslåtte prosjekter på sokkelen at det er viktig at myndighetene benytter den muligheten de har til å kvalitetssikre løsninger, investeringer og leverandører.

Professor Petter Osmundsen ved Universitet i Stavanger stiller i den forbindelse i Teknisk Ukeblad spørsmål ved om ikke staten – før de godkjenner utbygginger - i større grad må sjekke at også kontrakter, leverandørvalg og prosjektstyring er egnet, og ikke bare vurdere tekniske forhold. Alternativt må de sikre erfaring i utbyggingsteamet ved at et etablert selskap i lisensen kan stå for utbyggingen eller det kan kreves at et etablert selskap i lisensen fungerer som teknisk assistent. Det er naturlig å vurdere dette forslaget. Dette er imidlertid en problemstilling som er generell og uavhengig av selskapenes størrelse.

Svar:

Organiseringen av petroleumsvirksomheten i Norge er basert på en klar rolle- og ansvarsfordeling mellom myndighetene og de selskapene som er rettighetshavere i en utvinningstillatelse. Staten er resurseier og fastsetter og følger opp den lovgivning som gjelder for petroleumsaktivitetene. Dette omfatter forvaltningen av petroleumsressursene, ivaretagelse av helse, miljø og sikkerhetshensyn i virksomheten, ivaretagelse av det ytre miljø samt andre samfunnshensyn. Rettighetshavernes rolle er å drive kommersiell petroleumsvirksomhet for å sikre effektiv utforskning, utbygging, drift og avslutning av

virksomheten i tråd med gjeldende lovgivning. Selskapene har sterke incentiver til å gjennomføre sin virksomhet på en effektiv måte.

Nye utbyggingsprosjekter er betinget av myndighetenes godkjenning. I forbindelse med godkjenningen foretar relevante departementer og myndighetsorganer en grundig vurdering av ressursmessige, helse, miljø og sikkerhetsmessige, ytre miljømessige, samt andre samfunnsmessige konsekvenser av utbyggingen.

Det følger av dette at det er rettighetshaverne på norsk sokkel som har ansvaret for å gjennomføre en utbygging på sokkelen innenfor myndighetsgodkjent plan for utbygging og drift. Rettighetshaverne har klare økonomiske incentiver til å realisere en utbygging som planlagt. Det er opp til rettighetshaverne å velge hvilke leverandører de anser kvalifisert til å ta del i prosjektgjennomføringen. Det tilligger ikke departementet å ta del i dette kommersielle forholdet mellom rettighetshaverne og deres leverandører.

Departementet følger opp pågående utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel og innhenter regelmessig informasjon om disse prosjektene. Kostnads- og lønnsomhetsutviklingen blir rapportert videre til Stortinget hvert år gjennom departementets budsjettproposisjon (Prop. 1 S).

Olje- og energidepartementet godkjente plan for utbygging og drift av Yme-feltet i 2007. De beregninger og vurderinger som ble lagt frem viste at utbyggingsprosjektet hadde god lønnsomhet og var robust overfor endringer i produktpriser, ressursutfall og kostnader.

Olje- og energidepartementet har gitt uttrykk for bekymring for utviklingen i Ymeprojektet. Når utbyggingen er gjennomført, vil det være naturlig å så vel rettighetshavere som myndigheter vurderer hvilke forhold man kan dra lærdom av, og hvilken overføringsverdi dette kan ha for fremtidige utbygginger. Omfanget og organiseringen av et slikt arbeid er det for tidlig å si noe om.

SPØRSMÅL NR. 992

Innlevert 6. mars 2012 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen

Besvart 15. mars 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Viser til møte med Statens vegvesen og kontroll av trailere på Løten under komiteereise i februar. Leder for kontrollen kunne fortelle at ved mange tilfeller av ulike ulovligheter på vogntog så var det et stort problem at verken politijurister eller politiet hadde ressurser til å bøtelegge på stedet, med det resultat at vogntogene slapp unna bøter og kjørte videre. Transportorganisasjoner bekrefter at dette er et stort problem.

Hva vil statsråden foreta seg for å øke politiets ressurser ved kontroll?»

Svar:

Da Politidirektoratet ble opprettet i 2001 ble ansvaret for etatsstyring og ressursfordeling delegert fra Justisdepartementet. Det er Politidirektoratet som fordeler totalbudsjettet til politidistriktene. Politidistriktet tildeles en ramme, og det er opp til politimesteren å anvende ressursene i politidistriktet på en slik måte at det gir en mest mulig effektiv kriminalitetsbekjempelse og best mulig resultat på alle områder politiet har ansvar for. Det er politimesterens ansvar

å disponere tildelte ressurser på en slik måte at det sikres en god oppgaveløsning i politidistriktet og det over hele året.

Spørsmålet fra stortingsrepresentant Fredriksen er forelagt for Politidirektoratet som igjen har forelagt spørsmålet for politimesteren i Hedmark. Fra Politidirektoratets tilbakemelding siteres følgende:

«I Hedmark politidistrikt er det alltid en politijurist som har vakt. Vaktstående politijurist (vaktjourhavende), har stående ordre om å utstede forelegg (straksforelegg) på kveld og natt når det er behov for dette. Utenlandske lovovertredere er prioritert, også i saker fra Tollvesenet, eller når utenlandske tungtransportsjåfører blir tatt i en kontroll.

Dersom lovovertrедeren er norsk statsborger og/eller bor i Norge, vil politiet kunne få tak i vedkommende på et senere tidspunkt. I disse tilfellene er behovet for straksforelegg ikke i samme grad til stede. I disse tilfellene må det derfor foretas en vurdering opp i mot politiets totale ressursbruk. Det samme gjelder også i ordinær arbeidstid.»

Det er derfor ikke grunnlag for å hevde at disse personene slipper unna en reaksjon fra politiet.

SPØRSMÅL NR. 993**Innlevert 6. mars 2012 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 14. mars 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Etter det jeg forstår er det manglende harmonisering mellom betaling for vogntog på ferjer (ferjeregulativenes lengdeinndeling) og lengde på ulike typer vogntog. Det medfører at vogntog kan få betydelig økt ferjetakst som følge av at lengden på vogntog så vidt overstiger en takstgruppe.

Vil statsråden ta initiativ til at det blir sett nærmere på en bedre harmonisering mellom takst og vogntoglengde slik at næringen ikke opplever å måtte betale dyrt for en ferjeplass som ikke fullt ut benyttes?»

Svar:

Dette spørsmålet er tidligere vurdert i forbindelse med en henvendelse fra Norges Lastebileier-Forbund (NLF). NLF foreslo en justering av lengdegruppene B8, B9 og B10. Dette forslaget ville innebære lavere takster for vogntog mellom 17,00 m og 17,50 m og mellom 19,00 m og 19,50 m. En slik endring av leng-

degruppene vil føre til reduserte billettinntekter. For alle ferjesamband som er konkurranseutsatt vil dette i henhold til kontrakten kunne utløse krav om kompensasjon for tapte inntekter som følge av endringer av en slik art. For de sambandene som fortsatt drives under rammetilskuddsordningen vil reduserte inntekter kunne føre til krav om høyere tilskudd. Å anslå hvor stort inntektstap en slik endring vil føre til, krever omfattende beregninger. Fylkeskommunene vil måtte dekke eventuelt tapte inntekter i fylkesvegsambandene.

Riksregulativet er inndelt i lengdegrupper fordi lengden på kjøretøyene bestemmer hvor mye dekkplass de opptar. Dette forholdet endrer seg ikke selv om det foretas endringer i tillatte vogntoglengder i Norge. På denne bakgrunn er det ikke aktuelt å gjøre endringer i lengdegruppene i Riksregulativ for ferjetakster.

SPØRSMÅL NR. 994**Innlevert 6. mars 2012 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun****Besvart 13. mars 2012 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«I januar i fjor kom en presisering om gjeldende regler for dagpenger under permittering ved sesongarbeid som har medført en strengere fortolkning av sesongarbeid. Det er forskjell på sesongbetonte yrker som fiske og landbruk hvor inntekten fordeles over hele året, og hotell- eller anleggsarbeid.

Vil statsråden ta en gjennomgang av § 4-7 i Folketrygdloven slik at sesongarbeid får en klarere definisjon, og slik at de som er fast ansatt i bedrifter med varierende oppdragsmengde får rett til dagpenger?»

BEGRUNNELSE:

Etter presiseringen har NAV endret praksis som har medført en strengere fortolkning av Folketrygdloven § 4-7 som definerer hva en sesongarbeider er. Der står det at dersom man blir permittert på samme

tidspunkt gjentatte ganger, er dette en omstendighet som kan defineres som sesongarbeid. Det fremgår av bestemmelsen at det kan gis dagpenger dersom permitteringen skyldes mangel på arbeid eller andre forhold som arbeidsgiver ikke kan påvirke. Jeg viser også til tidligere spørsmål Dokument nr. 15:1438 (2009-2010) hvor ansatte ved Langørjan Gård ikke fikk dagpenger ved permittering.

I den siste tiden har jeg mottatt mange henvendelser fra ulike yrkesgrupper som fortviler over den nye strenge tolkingen av loven.

Selv om sesongvariasjon og vintersesong er forutsigbart må bedriftene utføre oppgaver som er årstids- og væravhengig, men de gjør også hva de kan for å holde aktiviteten i gang utover høysesongene. Når retten til dagpenger avhenger av årsaken til permitteringen skaper det store problemer for store deler

av yrkesaktive som av ulike årsaker blir permittert når bedriften ikke har nok oppdrag. Oppdragsmengden varierer både når det gjelder gartnere, veiarbeid, snørydding og hotellnæringen, og maling og utvendig rehabilitering har naturlig nok høysesong om sommeren. Arbeidsgiver kan ikke påvirke årstider og været, men oppgavene må utføres.

I et land med store variasjoner i klima må bedriftene ha en viss fleksibilitet. Dette gjelder for veldig mange yrker, og slik loven nå praktiseres står en stor gruppe arbeidstakere uten rettigheter på grunn av at arbeidsgiveren må permittere ansatte for ikke å gå konkurs når oppdrag uteblir.

De som er permittert faller mellom to stoler, og ingen har ansvar for dem.

I Fredrikstad blad kunne vi 16.02.2012 lese om en hotellansatt som fikk avslag på dagpenger. Hun ble syk, men fikk heller ikke sykepenger. Bedriftene prøver å jobbe frem skikkelige arbeidskontrakter for de ansatte, og ønsker at de skal fortsette i bedriften, men det hjelper lite når de ansatte ikke får de samme rettighetene som andre ved permittering.

Svar:

Etter folketrygdloven § 4-7 kan det ytes dagpenger til permitterte dersom permitteringen skyldes mangel på arbeid eller andre forhold som arbeidsgiver ikke kan påvirke.

Selve adgangen til å kunne permittere er ikke lovfestet, men følger av overenskomster mellom partene i arbeidslivet. Hovedavtalens bestemmelser om permittering har dannet mønster for praksis også utenfor avtalens område.

Vilkårene for rett til dagpenger er lovbestemte. For å kunne få dagpenger under permittering må den permitterte fylle de generelle vilkårene for rett til dagpenger, herunder bl.a. kravene til opptjent minsteinntekt og minst 50 prosent tap av arbeidstid. I tillegg må også permitteringen, som nevnt innledningsvis, skyldes mangel på arbeid eller andre forhold som arbeidsgiveren ikke kan påvirke. Siden vilkårene for å kunne få dagpenger under permittering ikke nødvendigvis samsvarer med hva som etter avtale og praksis gir saklig grunnlag for permittering, kan det oppstå tilfeller hvor det gyldig kan permitteres, men uten at den permitterte vil fylle vilkårene for rett til dagpenger.

Dagpenger under permittering er først og fremst et sikkerhetsnett ved hendelser som arbeidsgiveren ikke kan forutse. Det er ikke intensjonen bak regel-

verket at virksomheter som i alminnelighet kun har arbeid deler av året, skal kunne basere driften på at de ansatte skal motta dagpenger under permitteringer de delene av året virksomheten ikke har oppgaver. Det vil ikke være rimelig om en arbeidsgiver i enhver situasjon skulle kunne velte lønnskostnader over på trygden ved at dagpenger kan komme til utbetaling uavhengig av årsaken til permitteringen. Det stilles derfor krav om at arbeidsgiveren må være uten egen skyld i at det er nødvendig å permittere. Det forutsettes videre at arbeidsgiveren ikke har mulighet til å tilrettelegge arbeidet slik at permittering kan unngås.

Når permitteringsårsaken er påregnelig og forutsigbar, har arbeidsgiver mulighet til å kunne planlegge driften og eventuelt sørge for redusert bemanning i deler av året dersom dette er nødvendig. Det er også mulig å legge om driften gjennom alternative sysselsettingsmuligheter i perioder med påregnelig lite arbeid på grunn av sesongvariasjoner.

Regelmessige sesongvariasjoner er å anse som forutsigbare, og permitteringer på grunn av dette gir derfor som hovedregel ikke rett til dagpenger under permittering. Arbeids- og velferdsetaten skal likevel vurdere permitteringsgrunnen konkret ut fra situasjonen for den enkelte virksomhet og forholdene på stedet. Det kan tenkes situasjoner der det blir nødvendig å permittere selv om den aktuelle arbeidsgiveren faktisk har tilpasset sin bemanning etter sesongvariasjonene. Uavhengig av sesong, vil det derfor alltid måtte gjøres en vurdering av hva som kan anses å ligge innenfor eller utenfor arbeidsgivers kontroll. For eksempel vil unormalt strenge kuldeperioder som umuliggjør utføring av arbeidsoppgaver, kunne være vanskelig å forutse lang tid i forveien.

Vinteren 2010-2011 ble det gjort en presisering i Arbeids- og velferdsetatens retningslinjer av hvordan man skulle vurdere permitteringer i forbindelse med sesongvariasjoner. Formålet var å unngå forskjellsbehandling i etatens praktisering av regelverket. Det ble ikke gjort noen endringer i det formelle regelverket.

Jeg er kjent med at dette kan ha blitt oppfattet som en innskjerping på de steder hvor den tidligere praksis ikke var i overensstemmelse med regelverket. Jeg har derfor bedt Arbeids- og velferdsdirektoratet om å gjøre en bredere gjennomgang av praksis i permitteringssaker, som skal sikre større forutsigbarhet for den enkelte virksomhet og lik behandling i like tilfeller.

SPØRSMÅL NR. 995**Innlevert 7. mars 2012 av stortingsrepresentant Håkon Haugli****Besvart 13. mars 2012 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Den lovgivende forsamlingen i St. Petersburg vedtok nylig en lov som gjør det straffbart å arbeide i åpenhet for likestilling for LHBT-personer. Lignende lover er tidligere vedtatt i Ryazan, Arkhangelsk og Kostroma. Lovene er i strid med menneskerettighetene og Russlands internasjonale forpliktelser. Norske myndigheter har gjentatte ganger uttrykt bekymring for LHBT-personers situasjon i Russland og protestert mot innsnevringen av denne gruppens ytringsfrihet.

Hvordan vil UD jobbe videre med disse spørsmålene?»

BEGRUNNELSE:

29. februar ble den såkalte "antipropagandaloven" vedtatt i St. Petersburg. I lovteksten forbys "distribusjon av offentlig informasjon som kan skade helse, moralsk og åndelig utvikling av mindreårige, herunder om de har misoppfatninger om den sosiale ekvivalens av tradisjonelle og utradisjonelle ekteskap". Bryter man loven kan man straffes med bøter i størrelsesorden 5 000 rubler opp til en million rubler.

Amnesty International er blant menneskerettsorganisasjonene som har protestert i forkant av lovvedtaket, det samme har flere lands myndigheter gjort, blant annet Norge.

Tilsvarende lovforslag er tidligere vedtatt i andre deler av Russland. Vedtaket i St. Petersburg føyer seg inn i en serie angrep på ytringsfriheten for LHBT-personer i vårt naboland Russland.

Svar:

Jeg vil først vise til mitt svar 2. desember 2011 på skriftlig spørsmål om diskrimineringen av LHBT-personer (lesbiske, homofile, bifile og transpersoner) i Russland fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl (H).

Lovforslaget i St. Petersburg ble signert av guvernøren 7. mars. Amnesty International uttrykker i et brev til meg bekymring for at slike lover kan bli vedtatt i flere regioner, og i verste fall for hele føderasjonen.

Som jeg skrev i desember, deler jeg bekymringen for LHBT i Russland. Lovene er i strid med grunn-

leggende menneskerettigheter nedfelt i internasjonale menneskerettighetskonvensjoner som Russland har sluttet seg til. Lovene bryter retten til ikke-diskriminering og hindrer seksuelle minoriteters rett til fri ytring. Slike lover kan bidra til ytterligere diskriminering av disse gruppene i Russland.

Norge reagerer på slike saker. Vår generalkonsul i Murmansk tok dette opp da den lovgivende forsamling i Arkhangelsk fylke vedtok en slik lov i fjor.

I St. Petersburg har vår generalkonsul, sammen med 11 andre europeiske kolleger tatt opp saken med bymyndighetene. I brev og i møte har vi vist til at lovforslaget ikke samsvarer med Europarådets retningslinjer for bekjempelse av diskriminering av seksuelle minoriteter.

Det tyder på en utbredt holdning når lover som diskriminerer seksuelle minoriteter vedtas i flere byer i Russland. I tillegg til å reagere på de konkrete lovforslagene, vil vi være i kontakt med det sivile samfunn og sentrale myndigheter om dette spørsmålet.

Våre utenriksstasjoner i Russland har løpende kontakt med representanter for LHBT-miljøet, og legger vekt på å vise åpen støtte til LHBT-organisasjoner og -aktiviteter og fremme norske holdninger til LHBT-rettigheter. Både ambassaden i Moskva og generalkonsulatet i St. Petersburg gir økonomisk støtte til LHBT-filmfestivaler.

Europarådet, OSSE og FN er viktige fora for diskusjon med russiske sentrale myndigheter om LHBT-personers rettigheter.

Norge tok initiativ til et innlegg som ble holdt i OSSEs faste råd 16. februar mot diskriminering av seksuelle minoriteter i Russland. I Europarådet bidrar vi til et prosjekt som har som formål å opprette en egen LHBT-enhet i Europarådet. I FN vil Norge arbeide for at diskriminering basert på seksuell legning fortsetter å stå på FN's agenda, blant annet gjennom støtte til FN's høykommissær for menneskerettigheters arbeid på dette feltet, både politisk og finansielt.

Avslutningsvis vil jeg derfor forsikre representanten om at Norge vil fortsette å bruke alle relevante kanaler for gi uttrykk for våre bekymringer overfor Russland i disse sakene og gi uttrykk for vår forventning om at russiske myndigheter respekterer sine internasjonale forpliktelser på dette området.

SPØRSMÅL NR. 996**Innlevert 7. mars 2012 av stortingsrepresentant Laila Dávøy****Besvart 20. mars 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Oslo Universitetssykehus henviste i april 2011 en kvinne med MS til behandling ved Karolinska universitetssykehus i Sverige, hvor nevrologisk avdeling aksepterte henne som aktuell pasient for behandlingen. OUS gjennomførte alle nødvendige forundersøkelser, og følger opp 6 mnd. i henhold til behandlingsprotokollen i etterkant. Hun har også vært på Sunnaas til rehabilitering i 4 uker.

Hvordan er det mulig for spesialisthelsetjenesten å henvise og medisinsk argumentere for en behandling uten å ta økonomisk ansvar?»

BEGRUNNELSE:

Kvinnen har nå gjennomgått autolog stamcelletransplantasjon i Sverige. I forkant av dette var hun sykemeldt i 12 måneder og gikk på Tysabri.

Behandlingen ved Karolinska foregikk i okt-nov 2011, og planen var å starte i full jobb 1. mars i år. Behandlingen var så vellykket at hun startet i jobb allerede i midten av februar.

Denne behandlingen ble ansett som eneste mulige behandlingstilbud av nevrologen ved UUS. Hun fikk ikke dekket sine kostnader, også hennes anke om utenlandskbehandling ble avslått.

Argumentene for å avvise utgiftene til behandlingen var:

- behandlingen ble ansett som utprøvende
- det var manglende kompetanse og kapasitet ved hematologisk avdeling OUS
- nevrologisk avdeling ved OUS har ikke råd til denne behandlingen

De økonomiske utgiftene som hun pr. d.d. må dekke til behandlingen er ca. kr. 414 000. De resterende utgiftene på kr 135 000 har hun fått dekket via gaver fra kollega- og venneinnsamlinger.

Behandlingen er nå ferdig, hun er i jobb og er medikamentfri. Det året hun gikk sykemeldt, og fortsatt ville vært det uten stamcelletransplantasjon, var samfunnets utgifter til Tysabri kr. 230 000 årlig. I tillegg kommer utgifter til sykelønn og tapte skatteinntekter. Gjennom å foreta denne transplantasjonen har hun umiddelbart spart samfunnet for mer utgifter årlig, enn det hun nå har i gjeld og som hun ikke får

dekket.

Denne behandlingen er etablert i Sverige og i andre land, som vi kan sammenligne oss med. Jeg er kjent med at det også har vært gjort en tilsvarende transplantasjon i Norge. Nasjonalt kompetansesenter for MS håper å få til et landsdekkende tilbud i Norge. Behandlingsmetoden er kjent og brukes på andre sykdomsgrupper. Det er ca 500 MS pasienter som er transplantert i Europa, og det er publisert klare retningslinjer og behandlingsresultater er tilgjengelige.

Under klagesaksbehandlingen delte utvalget seg i to. Et flertall mente at pasienten ikke hadde rett til behandling etter pasientrettighetsloven fordi de mente at man ikke kunne forvente nytte av behandlingen. Mindretallet kom til at behandlingen burde innvilges, det forelå særlige forhold i saken og det var det eneste aktuelle behandlingsalternativet for denne kvinnen, slik sykdommen hadde utviklet seg.

Behandlingen, slik kvinnen hele tiden har ment, var vellykket og nytten er formidabel, etter at hun nå er ferdigbehandlet, medikamentfri og i arbeid, men tynget av gjeld.

Jeg mener denne saken er spesiell og at helseministeren bør vurdere mulighetene for at hennes utgifter dekkes.

Svar:

Det er de regionale helseforetakene som har ansvaret for behandling i utlandet ved manglende kompetanse i Norge. Avslag kan påklages til Klagenemnda for behandling i utlandet. Det fremgår av spørsmålet fra representanten Dávøy at klagenemnda har behandlet saken det her dreier seg om. Stortinget har bestemt at nemnda har en uavhengig stilling, selvstendig avgjørelsesmyndighet og at departementet ikke kan instruere nemnda om skjønnsutøvelse eller avgjørelse i enkeltsaker. Nemndas avgjørelse kan bringes inn for domstolene for rettslig overprøving.

På generelt grunnlag vil Helse- og omsorgsdepartementet be de regionale helseforetakene sørge for at pasienter som ønsker behandling i utlandet gis tilstrekkelig og god informasjon om regelverket for utenlandsbehandling. Når det gjelder den konkrete saken, vil det være Helse Sør-Øst RHF som eventuelt må vurdere saken på nytt ut fra de spesielle forholdene som er oppstått.

SPØRSMÅL NR. 997**Innlevert 7. mars 2012 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen****Besvart 19. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Hva er de totale bilrelaterte avgiftene alt inkludert, dvs. merverdiavgift på drivstoff, merverdiavgift på nybilkjøp, CO₂-avgift tilknyttet bilbruk, bompenger, etc. for 2012?»

BEGRUNNELSE:

Statsbudsjettet har poster knyttet til særavgifter på bilbruk på Kap 5536, engangsavgift som inneholder poster på årsavgift, omregistreringsavgift og kap. 5538, såkalt veibruksavgift på drivstoff, som utgjør bensin og dieselavgiften. I tillegg har man kap. 5542 om avgifter på mineralolje og smøreolje, og kap. 5543 CO₂-avgift. Det ønskes spesifisert hvor mye av både CO₂-avgift og merverdiavgift som er bilrelatert.

Merverdiavgiften skal spesifiseres på hva den knytter seg til.

Om vi har utelatt noen skatter eller avgifter i oppramsingene som bør regnes inn, ber vi om at dette også tas med.

Vi ønsker så oppdaterte tall som mulig på bompenger. Har man ikke reviderte tall, ønsker vi anslag for 2012.

Svar:

Tabellen nedenfor viser anslåtte inntekter fra alle bilrelaterte avgifter i 2012 fordelt på kapittel og post. Disse særavgiftene anslås å utgjøre i overkant av 53 mrd. kroner i 2012.

Tabell 1. Anslått bokførte inntekter fra bilrelaterte særavgifter fordelt på kapittel og post.

Kap	Post	Beskrivelse	Anslått bokført inntekt 2012, mill. kr.
5536		Avgift på motorvogner mv.	
	71	Engangsavgift	21 600
	72	Årsavgift	9 350
	73	Vektårsavgift	342
	75	Omregistreringsavgift	2 350
5538		Veibruksavgift på drivstoff	
	70	Veibruksavgift på bensin	6 850
	71	Veibruksavgift på autodiesel	10 300
5543	70	CO ₂ -avgift	2 700*
		Sum	53 492

* Beregnet med utgangspunkt i opplysninger fra Toll- og avgiftsdirektoratet om inntekter fra CO₂-avgiften i 2011.

Kilde: Prop. 1 LS (2011-2012) Skatter, avgifter og toll 2012.

Grunnavgift på mineralolje (kap. 5542 post 70) omfatter ikke mineralolje som benyttes i biler. Slik mineralolje omfattes av veibruksavgiften. Avgift på smøreolje (kap. 5542 post 71) omfatter ulike typer smøreolje som benyttes til mange ulike formål. Derfor regnes verken grunnavgift på mineralolje eller avgift på smøreolje som bilrelaterte avgifter.

Merverdiavgiften er en generell forbruksavgift. Hovedregelen er at alle varer og tjenester skal ilegges merverdiavgift med en sats på 25 pst. Det finnes imidlertid en del reduserte satser og unntak for bestemte varer og tjenester. Siden merverdiavgiften er en generell avgift på forbruk, mener jeg det ikke blir

riktig å anse merverdiavgiften på drivstoff, nye biler og lignende som en bilrelatert avgift. Ved innrapportering av merverdiavgift til Skatteetaten blir det ikke skilt mellom ulike typer varer og tjenester. Det er derfor heller ikke mulig å oppgi gode anslag for merverdiavgift betalt på drivstoff, kjøp av ny bil og lignende.

Inntektene fra bompenger anslås til i overkant av 9 mrd. kroner for 2012, fordelt på om lag 5,6 mrd. kroner fra bompenger på riksveger og om lag 3,6 mrd. kroner fra bompenger på fylkesveger (inkl. Oslo kommune). Dette er imidlertid betaling fra brukerne av veiene som går til bompengeselskapene direkte til finansiering av veiprojekter og kollektivtiltak.

SPØRSMÅL NR. 998**Innlevert 7. mars 2012 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark****Besvart 13. mars 2012 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Etter sterkt internasjonalt press har Ecuadors president benådet fire journalister og to forfattere som var dømt til strenge straffer etter å ha avslørt omfattende korrupsjon i presidentens nærmeste krets. Dommene var et politisk styrt forsøk på å kneble ytringsfrihet og all kritikk av styrende myndigheter.

Hvordan vurderer utenriksministeren den politiske utviklingen, respekten for grunnleggende rettigheter og rettssikkerheten i Ecuador i lys av denne saken, og hvilke konsekvenser har det for Norges forhold til landet?»

Svar:

Ecuadors President Rafael Correa gikk i fjor, i egenskap av privatperson, til sak mot avisen El Universo for grov ærekrenkelse som følge av avisens omtale av presidentens opptreden under et opprør i politiet i 2010. Det ecuadorianske rettsvesenet fant de tiltalte skyldige og idømte dem svært strenge straffer. Dommen ble stadfestet av landets høyeste domstol. Correa har også ført en privat sak mot to forfattere av en bok med påstander om at Correa og hans bror skal ha vært involvert i korrump virksomhet, og også i denne saken ga retten Correa medhold og idømte de anklagede strenge straffer i form av bøter.

I Ecuador har den anklagende part i en sivil retts-sak anledning til å "benåde" den dømte part slik at den idømte straffen ikke effektueres, og det er denne muligheten Correa siden valgte å benytte seg av i El Universo-saken, mens selve dommen blir stående. I saken mot de to forfatterne har Correa trukket tilbake

hele saken, slik at verken straffen eller dommen blir effektuert.

Disse rettsprosessene har vakt stor internasjonal oppmerksomhet og har av mange blitt oppfattet som et angrep på pressefriheten i landet. Begge parter har blitt anklaget for å ha lagt utilbørlig press på rettsvesenet. Det er ikke lett å skille mellom Correas rolle som privatperson og som president i disse sakene og det er svært sannsynlig at rettsvesenet har vært påvirket av dette på en uheldig måte.

Med sin "benådning" har Correa gitt etter for internasjonalt press fra nasjonale og internasjonale presse- og menneskerettighetsorganisasjoner, og alle dømte vil dermed slippe straff. Imidlertid vil kjennelsene i seg selv representere en problematisk presedens som kan bidra til at journalister legger unødige bånd på seg for ikke å risikere fengsel eller bøter. Etersom de nasjonale rettsinstanser er uttømt i saken mot El Universo, har avisens forsvarere anledning til å anke dommen inn for Den interamerikanske menneskerettighetskommissjonen til vurdering og mulig oversendelse til den regionale menneskerettighetsdomstolen.

Ikke bare Norge, men også de øvrige europeiske land, følger nøye med hva angår ytringsfrihetens kår i Ecuador. I de to omtalte sakene er det altså kommet til en løsning innenfor rammen av landets rettsvesen. Det gjenstår å se hvilken innvirkning dette vil få for mediene i landet på noe sikt. Ikke minst vil det være viktig å bli kjent med hvordan en objektiv instans som den inter-amerikanske MR-kommisjon vurderer ytringsfrihetens kår i landet.

SPØRSMÅL NR. 999**Innlevert 7. mars 2012 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun****Besvart 14. mars 2012 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«I budsjettet for 2012 ble det vedtatt mer fleksible tildelingsregler for gr.2-biler til barn og unge under 18 år gjeldende fra 01.01.2012. Nye og gamle søknader sendes nå inn, men blir ikke behandlet da det fremdeles ikke er utsendt rundskriv om endringen.

Hva er årsaken til at det fremdeles ikke er sendt ut nye retningslinjer med endringen regjeringen selv foreslo, og vil statsråden nå sørge for hastesbehandling av disse sakene?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med budsjett 2012 foreslo regjeringen mer fleksible tildelingsregler av Gr.2-biler for barn og unge under 18 år med nedsatt funksjonsevne. Det var også lagt inn midler til å dekke de forventede utgiftene til dette i budsjettet. Endringen trådte i kraft fra 01.01.2012, og med bakgrunn i at dette er en sak som regjeringen kunne forutse utfallet av burde et rundskriv være utsendt i løpet av desember 2011. Bilkontoret Nav Vest har nå stanset saksbehandlingen av bilsøknader fra de som søker bil til barn og unge på grunn av "manglende praksis på området". De venter på et rundskriv med retningslinjer på hvordan de skal forholde seg til endringene som ble vedtatt i begynnelsen av desember. En familie som har henvendt seg er snart oppe i tre år siden de satte i gang med å søke. Når de tidligere har fått behandlet sin sak burde det være enkelt å ta saken opp igjen. Det å stanse saksbehandlingen er en praksis som Bilsenter Vest har lagt seg på, mens opplysninger jeg har mottatt tyder på at på Tynset både behandler de sakene raskt (12 uker) og gir medhold.

Nav og bilkontorene er ikke søkerens motpart i slike saker, men de skal sørge for at søkere får råd og veiledning og sine rettigheter oppfylt.

I 2011 fremmet FrP et forslag om å endre tilde-

lingsreglene for gruppe-2 biler. Regjeringen ville ikke støtte forslaget, men har lovet å se på ordningen da mange over 18 år med behov for kassebil får avslag. Jeg har mottatt mange nye henvendelser fra foreldre med barn over 18 år, og fra voksne som helt klart har behov for Gr.2-kassebil, men som med dagens regler får avslag og jeg håper derfor på vegne av disse at gjennomgangen av ordningen kan gå raskt.

Svar:

Ved behandlingen av Prop. 1 S (2011-2012), Innst. 15 S (2011-2012) den 5. desember 2012 sluttet Stortinget seg til å gjøre endringer i regelverket for tildeling av gruppe 2-biler til barn og unge under 18 år med sterkt begrenset gangfunksjon. Budsjettvedtaket ble fulgt opp av forskrift 22. desember 2011 nr. 1489 om endring i forskrift om stønad til motorkjøretøy eller annet transportmiddel med virkning fra 1. januar 2012. Endringen ble kunngjort i Norsk Lovtidend 6. januar 2012.

Jeg har vært i kontakt med Arbeids- og velferdsdirektoratet, som opplyser at det 3. januar 2012 ble gitt skriftlig informasjon til bilsentrene og klageinstansen om den aktuelle endringen med beskjed om at bilsaker behandles i henhold til forskriften så snart denne ble publisert. I følge direktoratet behandler alle bilsentrene nå søknader i henhold til den nye forskriftsbestemmelsen.

Når det gjelder interne retningslinjer (rundskriv) vedrørende endringen, opplyser Arbeids- og velferdsdirektoratet at det er utarbeidet et utkast som nå er på intern høring i etaten. Direktoratet legger opp til at retningslinjene vil bli fastlagt og publisert i løpet av uke 11.

Jeg legger på denne bakgrunn til grunn at etaten fortløpende behandler nye søknader, herunder de som gjelder tildeling av gruppe 2-biler til barn og unge under 18 år med sterkt begrenset gangfunksjon.

SPØRSMÅL NR. 1000**Innlevert 7. mars 2012 av stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide****Besvart 15. mars 2012 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Handelsavtalen med Colombia ble undertegnet under EFTAs ministermøte i Genève i november 2008. Stortinget har fortsatt ikke fått forelagt seg noen proposisjon for ratifikasjon av avtalen.

Hva er status for departementets behandling, hva gjøres for å skape fremdrift i saken, og når vil Stortinget få seg forelagt avtalen for ratifikasjon?»

Svar:

Frihandelsavtalen med Colombia oppfattes av enkelte, på grunn av menneskerettighetssituasjonen i Colombia, som kontroversiell. På denne bakgrunn har jeg vektlagt en grundig behandling av saken før den fremmes for Stortinget. Norge vil derfor innlede bilaterale konsultasjoner med Colombia om arbeidstaker- og menneskerettigheter. Utenriksdepartementet er ansvarlig for disse konsultasjonene. Tidspunktet for når en proposisjon om samtykke til ratifikasjon av frihandelsavtalen med Colombia skal legges frem for Stortinget, vil avhenge av utviklingen i de bilaterale konsultasjonene.

SPØRSMÅL NR. 1001**Innlevert 7. mars 2012 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal****Besvart 20. mars 2012 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Vil justisministeren nå sørge for at Haugaland- og Sunnhordland politidistrikt blir tilført tilstrekkelige midler til å drifte så vel gamle som nye stillinger, slik at distriktet får en fullt ut operativ polititjeneste?»

BEGRUNNELSE:

Haugaland- og Sunnhordland har gjennom en årrekke vært sulteføret på ressurser, noe som blant annet har medført manglende utrykning ved alvorlige situasjoner. Den vedvarende ressursmangelen i politidistriktet har også skapt økt utrygghet både for befolkningen i distriktet og de tjenestemenn som skal utøve den operative polititjenesten.

18. februar ble det kunngjort bl.a. i Haugesunds Avis at politidistriktet i 2012 skulle tilføres ti nyutdannede polititjenestemenn fra årets kull på politihøgskolen. Jubelen var naturlig nok stor da denne hyggelige nyheten ble kjent.

Denne medaljen har imidlertid også en bakside. Haugaland- og Sunnhordland har over lang tid vært

blant de distrikt som har hatt lavest politidekning i forhold til antall innbyggere. I følge tidligere nevnte avisoppslag medfører den vanskelige ressursituasjonen at hele 18 stillinger holdes ledige, da man ikke har midler til å drifte dem. Nye stillingshjemler er vel og bra, men uten tilstrekkelige midler til å drifte så vel nye som gamle stillinger er man dessverre like langt.

Svar:

Haugaland og Sunnhordland politidistrikt har siden regjeringen tiltrådte fått økt sitt budsjett jevnlig. Politidistriktet fikk økte budsjetttrammer også for 2012, inklusiv midler til 10 nye årsverk for tilsetting i førstelinjen.

Politidirektoratets budsjettoversikt viser at politidistriktet har en ramme på 188,6 mill. kr for 2012. Det er en budsjettøkning på 4,5 %, mens gjennomsnittlig budsjettøkning for politidistriktene er 3,5 % for samme periode. Det er politimesterens ansvar å optimalisere polititjenesten innenfor tildelte rammer, herunder å sørge for god bemanning.

SPØRSMÅL NR. 1002**Innlevert 7. mars 2012 av stortingsrepresentant Bjørn Lødemel****Besvart 29. mars 2012 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Den 20. juni 2010 sende politimeisteren i Sogn og Fjordane brev til Politidirektoratet med framlegg om å slå saman Sogndal og Leikanger lensmannsdistrikt. Avgjerda var teken i samråd med dei to lensmennene og arbeidstakarorganisasjonane. Leikanger kommune har støtta framlegget. Saka vart sendt departementet 3.august 2010. Dette spørsmålet vart teke opp i spørjetimen 1. juni 2011 av underteikna, og då svara justisministeren at ei avklaring er like om hjørne.

Når kjem denne avklaringa og kva blir svaret?»

GRUNNGJEVING:

Denne saka har lege til handsaming i departementet i eit og eit halvt år. Når ein veit at dette er ei enkel og kurrant sak det alle er samde om konklusjonane er det svært merkeleg at det har teke så lang tid. Ut frå svaret til dåverande justisminister skulle ein tru at avgjerda ville føreligge i løpet av få dagar.

Ein har forståing for at etter 22. juli 2011 vart det

meste vart sett på vent ei tid. No er det snart gått eit år etter at statsråden lova svar, og det er alt for lenge i ei så enkel sak.

Statsråden viste i svaret i spørjetimen til at organiseringa av politi- og lensmannsetaten ville vere ein viktig del av stortingsmeldinga om resultatreforma og vidareutvikling av politi- og lensmannsetaten men at forslag som var basert på lokal semje kunne bli sakshandsama og lagde fram for Kongen i statsråd.

Denne saka er ei enkel sak om grensejustering og samanslåing av lensmannsdistrikt der alle partar er samde om konklusjonen. Den må derfor ligge godt til rette for omgåande handsaming.

Sogn og Fjordane har svært låg politidekning og politimeisteren gjer slike grep for å styrke bemanninga. Det er også på denne bakgrunn svært underleg at politimeisteren ikkje får svar.

Svar:

Vi tar sikte på å fremme dette forslaget innan kort tid.

SPØRSMÅL NR. 1003**Innlevert 8. mars 2012 av stortingsrepresentant Torkil Åmland****Besvart 15. mars 2012 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Hvordan vurderer utenriksministeren menneskerettighetssituasjonen i Venezuela og Pakistan, og hvordan vil Norge forholde seg til at disse landene eventuelt stiller som kandidater til FNs menneskerettighetsråd?»

BEGRUNNELSE:

I følge den uavhengige organisasjonen UN Watch arbeider både Venezuela og Pakistan for å bli medlemmer av FNs Menneskerettighetsråd i 2012. Menneskerettighetsrådet har lenge hatt lav legitimitet ettersom flere land med store menneskerettighetsbrudd har vært medlemmer av Rådet. Dersom Rådet skal ha legitimitet og kunne fungere effektivt er man

avhengig av at de land som er medlemmer av Rådet selv har en grunnleggende respekt for menneskerettighetene. Det vises til at Norge var medforslagsstiller til suspensjonen av Libya fra Rådet i 2011, og at utenriksministeren i denne forbindelse uttalte at "medlemmer i Menneskerettighetsrådet skal suspenderes dersom de begår alvorlige og systematiske brudd på menneskerettighetene" (pressemelding UD 2.3.2011) Både Pakistan og Venezuela har vært kritisert for alvorlige menneskerettighetsbrudd.

Svar:

Venezuela og Pakistan har, i likhet med flere av både de nåværende og tidligere medlemsland i FNs menneskerettighetsråd, betydelige utfordringer på menneskerettighetsområdet.

Norge følger menneskerettighetssituasjonen i begge de to landene nøye. Vi tar regelmessig opp menneskerettighets saker i relevante fora, vi støtter aktuelle organisasjoner i de to landene og vi støtter opp om den innsatsen FN-systemet gjør for å fremme menneskerettighetene på landnivå. På denne måten forsøker vi å bidra til endring på lengre sikt.

Under forhandlingene som ledet til opprettelse av Menneskerettighetsrådet i 2006, ble spørsmål om kriterier for medlemskap i rådet gjenstand for omfattende og gjentatte drøftelser mellom FNs medlemsland. Enkelte vestlige land tok til orde for å utelukke de verste overgriperne som mulige medlemmer. Det viste seg imidlertid umulig å ens om kriterier som både var rettferdige og gjennomførbare og som ikke samtidig rammet enkelte vestlige land, for eksempel krav om ratifisering av FNs kjernekonvensjoner på menneskerettighetsområdet. Noen land motsatte seg også kriterier som ekskluderte de verste overgriperne ved å argumentere for at rådet dermed begrenset egen mulighet til påvirkning overfor disse landene.

Resultatet ble at medlemskap i Menneskerettighetsrådet i utgangspunktet er åpent for alle FNs medlemsland. Det ble også bestemt at man ved valg av medlemmer til rådet skal ta hensyn til kandidatlandets bidrag til fremme og beskytte menneskerettighetene, samt frivillige løfter og forpliktelser avgitt i forbindelse med kandidaturet. Man ble videre enige om at medlemmer som begår grove og systematiske brudd på menneskerettigheten kan suspenderes.

Hva som utgjør grove og systematiske brudd, er imidlertid ikke nærmere definert. I praksis avgjøres også dette av et eventuelt to tredjedels flertall i FNs generalforsamling, slik tilfellet var med Libya, som representanten Åmland er inne på. Dette må vi leve med. FN er en verdensorganisasjon som gjenspeiler eksisterende politiske realiteter og vestlige land er i mindretall.

Likevel er det bred enighet om at rådet de senere år har opparbeidet en betydelig grad av troverdighet i arbeidet for fremme og beskyttelse av menneskerettighetene, og evne til å behandle aktuelle situasjoner, ikke minst på bakgrunn av håndteringen av den arabiske våren.

Norge har også, sammen med likesinnede land, forsøkt å innføre et system for frivillig høring av kandidatland for å gi et bedre beslutningsgrunnlag for valg av nye medlemmer, uten at dette så langt har lyktes.

Menneskerettighetsrådet er sammensatt av 47 medlemsland med en fast fordeling av plasser mellom FNs fem ulike regionale grupper. Venezuela og Pakistan stiller i høst til valg i henholdsvis Latin Amerika-gruppen og Asia-gruppen for perioden 2013-15. I begge gruppene er det pr i dag ved neste valg like mange kandidater som det er ledige plasser.

Venezuela og Pakistan har med andre ord ingen motkandidater og har støtte fra sine respektive grupper. Vi har tidligere sett land som Hviterussland, Iran og Syria trekke sine kandidaturer på grunn av manglende støtte i egne og andres grupper. Selv om kravet for å bli valgt er to tredjedels flertall i FNs generalforsamling, anses det lite sannsynlig at de to landene vil trekke sine kandidaturer. Det er stor sannsynlighet for at de vil bli valgt.

Man kan heller ikke helt se bort at det dukker opp flere kandidater fra de to aktuelle regionene, men også dette anses lite sannsynlig så kort tid før valget finner sted.

Valg av medlemmer til Menneskerettighetsrådet foregår ved hemmelig avstemning i FNs generalforsamling. Det er følgelig etablert en internasjonal praksis om at man ikke går ut offentlig med sin stemmegivning.

SPØRSMÅL NR. 1004**Innlevert 8. mars 2012 av stortingsrepresentant Torkil Åmland****Besvart 15. mars 2012 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Hvordan mener utenriksministeren Norge bør forholde seg til at Syria er medlem av menneskerettighetskomiteen i UNESCO, og vil Norge arbeide aktivt for at Syria blir ekskludert fra komiteen?»

BEGRUNNELSE:

I følge Reuters (7.3.2012) arbeides det nå fremmet forslag om å fordømme Syria i UNESCOs styre, men det er ikke fremmet forslag om å ekskludere Syria fra UNESCOs menneskerettighetskomitee. Reuters melder at det har vært forsøk på å få til en eksklusjon av Syria, men at dette ikke har ført frem.

Svar:

UNESCOs Eksekutivråd diskuterte Syria 8. mars (2012).

Et forslag om blant annet å suspendere Syria fra to UNESCO-komiteer og om å stanse alt samarbeid mellom UNESCO og Syria som ikke kommer sivilbefolkningen til gode, var blant spørsmålene som ble diskutert forut for møtet i UNESCOs Eksekutivråd (27. februar – 9. mars 2012). De to komitéene Syria ble vurdert suspendert fra, var Komiteen for konvensjoner og anbefalinger, som også har ansvar for menneskerettighetsspørsmål, og Komiteen for ikke-statlige samarbeidspartnere.

De arabiske medlemslandene i Eksekutivrådet ønsket ikke en suspensjon, men en klar fordømmelse av Syrias brudd på menneskerettighetene. Ek-

sekutivrådet vedtok på denne bakgrunn en resolusjon som fordømte Syrias brudd på menneskerettighetene og grunnleggende friheter.

Norge sitter for tiden ikke i UNESCOs Eksekutivråd, og hadde dermed ingen formell påvirkning på utfallet av denne saken. Norge deltok imidlertid på møtet som observatør, og hadde på forhånd gitt uttrykk for vår støtte til at Eksekutivrådet skulle diskutere Syrias deltakelse i UNESCO.

Jeg er imidlertid i utgangspunktet av den oppfatning at fortsatt syrisk medlemskap i multilaterale organisasjoner, som UNESCO, gir det internasjonale samfunnet arenaer for å fremme tydelige og kritiske budskap overfor Syria og holde landets representanter ansvarlige. Ved å ekskludere Syria mister man disse arenaene. Dette er også et synspunkt jeg ga uttrykk for under debatten om den utenrikspolitiske redegjørelsen i Stortinget 16. februar (2012). Viktig for norsk holdning her er også den løpende vurdering som gjøres av Den arabiske liga. Jeg utelukker ikke at Norge vil kunne stille forslag om utstengning av Syria ved en gitt anledning.

Regjeringen mener for øvrig det er av avgjørende betydning at det internasjonale samfunn viderefører sitt engasjement for å finne frem til en bred og samlende tilnærming for å løse konflikten i Syria. Vi legger i denne sammenheng betydelig vekt på hvordan landene i regionen vurderer situasjonen og særlig den rollen som Den arabiske liga spiller.

Norge er ikke kjent med noen planer om ny behandling av spørsmålet i Eksekutivrådet.

SPØRSMÅL NR. 1005**Innlevert 8. mars 2012 av stortingsrepresentant Mette Hanekamhaug****Besvart 20. mars 2012 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Drammens Tidene fortalte historien om en 17 år gammel gutt som droppet ut av videregående utdanning da han ikke gikk sitt førstevalg oppfylt. For å komme inn på ønsket linje ordnet han med privat matteundervisning med sikte på å forbedre karakterer

fra ungdomsskolen. Informasjon gitt på utdanning.no og ung.no tilsier at dette er mulig, men Utdanningsdirektoratet nekter han denne retten.

Mener statsråden at direktoratets avslag her er korrekt, eller kommer statsråden til å se nærmere på saken for å hjelpe denne personen?»

BEGRUNNELSE:

Kampen mot frafall i den videregående opplæringen er en av de viktigste vi står overfor i tiden fremover. En vet at store deler av frafallet kommer på grunn av elevenes feilvalg av linjer, mangel på lærlingplasser på flere av yrkesfagene og på grunn av manglende motivasjon. En viktig motivasjonsfaktor for flere er at de kommer inn på den linjen de faktisk ønsker å gå på. Dette gjelder da særlig yrkesfag. Årsaken er jo at utdanningen gjerne skal ende opp i fagbrev og sette eleven i stand til å ha en praktisk yrkeskompetanse på dette feltet, og således er beregnet til å arbeide med dette. Når eleven da kommer inn på en linje eller fagretning personen aldeles ikke ønsker å arbeide med går dette ut over motivasjon og evne og vilje til å gjennomføre studiene.

Med bakgrunn i dette er det selvfølgelig viktig å sørge for at flest mulig av elevene settes i stand til å ta rett studievalg i forhold til egne preferanser og evner, og at de kommer inn på den yrkesretningen en ønsker. Karaktergrunnlaget for å komme inn på linjene er viktig, og dette bør eller skal heller ikke fjernes. Men det bør da være opplagt at det må være mulig å kunne ta opp igjen fag og forbedre ens karakterer for å komme inn på ønsket retning dersom en ikke får til dette ved første forsøk.

Gutten som Drammens Tidene skrev om hadde for dårlige karakterer til å komme inn på sitt første ønske, og kom inn på en helt annen fagretning enn han ønsket å gå. Han valgte derfor å avslutte studieløpet og droppet ut av videregående skole. Men han ønsket ikke å føye seg inn i den allerede dystre statistikken over frafall i videregående skolen, men heller å arbeide for å komme inn på sitt førstevalg. Derfor organiserte han det slik at han går til sin bestefar to ganger i uken for å få matteundervisning, da med hensikt til å forbedre sine karakterer fra ungdomsskolen slik at han kan komme inn på ønsket studievalg. Dette viser modenhet og stå-på-vilje, og bør være atferd en applauderer og støtter slik at færre faller fra.

Ung.no er den offentlige informasjonskanal for ungdom, og er drevet av barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. De opplyser på sine nettsider at ungdom har anledning til å ta opp fag fra ungdomsskolen. I tillegg har du utdanning.no som er en nasjonal nettportal for utdanning, karriere og læring, som eies av Senter for IKT i utdanningen. Også de opplyser på sine nettsider at det er fullt mulig å ta opp igjen fag fra ungdomsskolen som privatist.

Problemet i denne saken er at Utdanningsdirektoratet har sagt til denne eleven at han ikke får lov til dette. Årsaken de oppgir er at det blir urettferdig overfor andre elever som søker for første gang, og at de frykter at da mange andre vil gjøre det samme. Denne begrunnelsen for avslag er særdeles merkelig. For det første er jo retten til dette der allerede i dag og

dette er første gang de opplever en situasjon hvor noen ønsker å bruke den. At de tillater en elev å bruke en rett han allerede gjennom lovverket har vil neppe utløse en flom av elever som ønsker å ta et ekstra år med ungdomsskolefag. Videre er det merkelig at i all den tid frafall i videregående er en av våre største utfordringer at de nekter en frafallselev å forbedre sine karakterer for å komme seg inn i det videregående opplæringssystemet igjen.

Svar:

Spørsmålet fra representanten Hanekamhaug tar utgangspunkt i et oppslag i Drammens Tidende. Jeg vil først presisere at Utdanningsdirektoratet ikke har gitt noe avslag i den konkrete saken det er referert til. Direktoratet har på forespørsel orientert om at det ikke eksisterer noen privatistordning i grunnskolen for andre enn voksne som har rett til grunnskoleopplæring etter opplæringsloven § 4A-1.

Voksne som ikke har rett til videregående opplæring som ungdom, har rett til grunnskoleopplæring dersom de trenger det. Dette framgår av opplæringsloven § 4A-1. Kravene til vitnemål for voksne som har rett til grunnskoleopplæring etter opplæringsloven § 4A-1, er sluttvurdering i fem nærmere angitte fag. Eksamen kan avlegges som privatist, og det er denne ordningen ung.no og utdanning.no informerer om.

Ungdom som har fullført grunnskolen, har rett til inntak på ett av tre alternative utdanningsprogram. Det er ikke et krav om å ha bestått fag i grunnskolen for å få rett til videregående opplæring. Fylkeskommunen bestemmer hvor mange elevplasser som skal opprettes på hvert utdanningsprogram, og avgjør dermed hvor stor betydning karakterene fra grunnskolen skal få for inntaket. Fylkeskommunen plikter å tilby annen opplæring dersom eleven får særlige vansker med å følge den opplæringen som er valgt, og ungdom i videregående opplæring kan søke om omvalg av utdanningsprogram.

Jeg vil understreke at det er fint at ungdommer tar tak i skolefagene igjen etter å ha sluttet i videregående skole. Den kompetansehevingen og motivasjonen som følger av bedre grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving og regning vil ha avgjørende betydning når skolegangen gjenopptas.

Jeg er ikke kjent med at de privatisteksamener som etterlyses i saken fra Drammens Tidende, har vært etterspurt tidligere. Mitt inntrykk er at ungdommer anses tilstrekkelig ivaretatt ved at de har rett til inntak på ett av tre utdanningsprogram, uavhengig av karakterer fra grunnskolen. Ungdomsretten er derfor ikke supplert med noen rett til å forbedre grunnskolevitnemål. Hvis det skulle avdekkes et generelt behov for at ungdom skal kunne ta opp igjen grunnskolefag som privatist, vil jeg se nærmere på spørsmålet og vurdere eventuelle nye ordninger.

SPØRSMÅL NR. 1006**Innlevert 8. mars 2012 av stortingsrepresentant Bjørn Lødemel****Besvart 26. mars 2012 av olje- og energiminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

«Innbyggerane i Eikefjord i Sogn og Fjordane reagerer sterkt på at den nye 420 kW linja vart lagd inn til busetnaden i Eikefjord ved klagehandsaminga i OED. Dei er svært overraska at OED har trossa kommunale vedtak og overprøvd konsesjonshandsaminga frå NVE. Innbyggerane er blant anna uroa over strålingsfaren frå den nye linja, og krev at ein reknar strålingsfaren ut frå full last på linja.

Vil statsråden sørgje for at strålingsfaren blir rekna ut frå full last på linja, og at innbyggerane blir orienterte om resultatet?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden er vel kjend med dei reaksjonane som har kome etter at Olje- og energidepartementet endra traseen gjennom Eikefjord ved klagehandsaminga av konsesjonssøknaden for den nye 420 kW linja mellom Ørskog og Sogndal. Blant anna har ein aksjonskomité i Eikefjord mot trase 1.0 sendt ei klage til kontroll og konstitusjonskomiteen 26.02.2012. Denne er sendt kopi av til OED 28.02.2012. Klagene går på sakshandsamingsfeil, habilitet og manglande vurderingar av strålingsfaren.

Det er svært viktig for innbyggerane i Eikefjord å få svar på desse spørsmåla, og å få ei endeleg avklaring på strålingsfaren, og kva konsekvensar det får for busetnaden i Eikefjord.

Derfor er det naudsynt at statsråden sørgjer for at spørsmåla blir svara på og at ein blir kjende med kva som er strålinga med full last på linja.

Ein vil derfor be statsråden sørgje for at dette blir gjort så snart som råd, og at desse resultatata blir gjort kjent for innbyggerane i Eikefjord.

Svar:

Jeg vil først presisere at traseen Olje- og energidepartementet ga konsesjon til på strekningen mellom Tonheim og Monskaret var omsøkt av Statnett, og var del av NVEs konsesjonsbehandling på en fullverdig måte. Under klagebehandlingen ble denne traseen i likhet med de andre omsøkte alternativer befart av departementet Flora kommune var innkalt til å delta på departementets møte i Førde forut for befaringen og på selve befaringen etterpå. Saksbehandlingen for alle aktuelle trasealternativer under klagebehandlingen fulgte de krav som fremgår av forvaltningsloven, og den praksis som følger av energiloven og oreigningslova.

Til grunn for Olje- og energidepartementets klagevedtak av 21. desember 2011 for strekningen Tonheim - Monskaret ligger en samlet vurdering av alle ulempene og fordelene ved de omsøkte traséalternativene. Det fremgår av vedtaket at den trasé som ble vedtatt var å foretrekke blant annet av hensyn til friluftsliv, reiseliv/turisme, kulturminner /kulturmiljø og inngrepsfrie områder. Videre vektla departementet at den vedtatte trasé er vurdert som bedre for fugl. Det ble i vedtaket lagt vekt på at parallellføring med eksisterende ledninger var å foretrekke fremfor fremføring av ledning i nye landskapsrom hvor bebyggelse er uberørt av større kraftledninger.

Jeg gjør oppmerksom på at det er Statens strålevern som er ansvarlig for de forskrifter og retningslinjer som gjelder for all eksponering vi blir utsatt for fra elektromagnetiske felt. Det fremgår av St.prp. nr. 66 (2005-2006) at magnetiske felt nå kjennetegnes ved relativt god kunnskapsavklaring. Fagmyndigheten legger til grunn at all eksponering fra elektromagnetiske felt skal være forsvarlig. Det settes dermed kriterier for når og hvilken risiko som kan aksepteres. Gjeldende forvaltningsstrategi om magnetfelt og helse ved høyspentanlegg er omtalt i St.prp. nr. 66 (2005-2006). Her fremgår det at ved alle planer, blant annet om kraftledninger ved bygg, skoler og barnehager, skal eksponeringssituasjonen kartlegges, og mulige tiltak for å redusere magnetfelt og konsekvenser av tiltak skal drøftes.

Det gjennomsnittlige magnetfeltnivået som tilsi-er utredninger, jf. St.prp. nr. 66 (2005-2006), er 0,4 mikrotlesla. Dette betyr imidlertid ikke at tiltak alltid skal gjennomføres. Kun ytterst få boliger langs ny 420 kV kraftledning Ørskog-Sogndal vil bli eksponert for gjennomsnittlige magnetfeltnivå over 0,4 mikrotlesla. For videre omtale og vurdering av dette spørsmålet vises det til konsesjonsvedtaket, hvor departementet ikke fant grunnlag for å pålegge avbøtende tiltak av hensyn til elektromagnetiske felt.

Olje- og energidepartementet bygger på at forskningsresultater ikke gir holdepunkter for å anta at det er en sammenheng mellom høyere magnetfeltbelastning i kortere tidsrom og helseeffekter hos barn eller voksne. Jeg kan derfor ikke se at det er aktuelt å foreta en magnetfeltberegning basert på maksimal strømbelastning for den traseen som ble vedtatt for kraftledningen mellom Tonheim og Monskaret.

SPØRSMÅL NR. 1007**Innlevert 8. mars 2012 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 15. mars 2012 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Forvaringsstraffen blir benyttet for de mest alvorlige forbrytelsene og spesielt der hvor det er stor fare for gjentakelse. På et tidspunkt slipper imidlertid de fleste forvaringsdømte ut igjen. Det er derfor avgjørende at de forvaringsdømte får tilstrekkelig med behandling. Det er kjent at det kan ta lang tid før en forvaringsdømt kommer inn i et tilpasset behandlingsprogram.

I hvilken grad blir det gjennomført evalueringer av forvaringsinstituttet, og vil statsråden ta initiativ til en ny evaluering av denne soningsformen?»

Svar:

Hovedformålet med forvaringsstraffen er å verne samfunnet mot ny alvorlig kriminalitet fra den domfeltes side. Innholdet i forvaringsstraffen skal tilpasses den dømtes særlige behov, og det er et tverrfaglig personale, herunder helsepersonell, som jobber med forvaringsdømte.

Prøveløslatelse fra forvaring skal først besluttes når domfelte ikke lenger kan anses å være farlig for samfunnet. Lovgivningen åpner adgang for å sette vilkår for løslatelsen, og det er vanlig at det settes til dels omfattende vilkår. Strenge vilkår vil ofte være nødvendig for at løslatelsen skal anses som sikkerhetsmessig forsvarlig, og i mange tilfeller settes det vilkår om behandling.

De forvaringsdømte er en uensartet gruppe med ulike forutsetninger og behov. Også behovet for behandling vil derfor være ulikt fra tilfelle til tilfelle. For enkelte vil det kunne være en forutsetning for en sikkerhetsmessig forsvarlig prøveløslatelse at et særskilt tilpasset behandlingsopplegg er på plass forut

for løslatelsen. Andre vil ha behov for andre typer helsetjenester eller sosiale ytelser, som bolig, arbeid, opplæringstiltak, rusbehandling mv. Det er vanlig at flere ulike etater samarbeider om å tilrettelegge et hensiktsmessig løslatelsesopplegg for den enkelte. Kriminalomsorgens oppgave vil som regel være oppfølging og kontrolltiltak i regi av friomsorgen.

Det er svært viktig å tilrettelegge for at prøveløslatte gis et godt oppfølgingstilbud etter løslatelse. Jeg understreker imidlertid at prøveløslatelse fra forvaring alltid må skje innenfor sikkerhetsmessig forsvarlige rammer, og at samfunnets sikkerhet er et overordnet mål.

En arbeidsgruppe som skulle foreta etterkontroll av bestemmelsene om strafferettslig utilregnelighet, strafferettslige særreaksjoner og forvaring, avla sin rapport 30. april 2008. Rapporten ble sendt på høring i desember 2008, med frist til 1. april 2009 for å avgi uttalelse. Justis- og beredskapsdepartementet arbeider nå med å følge opp arbeidsgruppens forslag og innspillene fra høringsinstansene. Jeg tar sikte på å komme tilbake til Stortinget med min vurdering og eventuelle forslag til lovendringer. Det er foreløpig for tidlig for meg å anslå noen tidsmessig ramme for denne behandlingen og når eventuelle lovforslag kan bli lagt frem for Stortinget.

Jeg kan for øvrig opplyse at det ved Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS) gjennomføres en kontinuerlig studie av forvaringsinstituttet, herunder bestemmelsene om prøveløslatelse. Studien har pågått i 10 år, og vil fortsette i ytterligere 10 år. Den vil være en del av grunnlagsmaterialet til å vurdere om forvaringsinstituttet og prøveløslatelsesordningen fungerer etter sine intensjoner.

SPØRSMÅL NR. 1008**Innlevert 8. mars 2012 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 19. mars 2012 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Det er foretatt lite forskning om hva som fører til overgrep mot barn, og om hvilke drivkrefter gjerningspersonene bak slike overgrep er preget av. For å kunne bidra til en reduksjon av antallet slike overgrep er det viktig å ha god forskning som kan underbygge forebygging, behandling av overgriper og ikke minst informasjon til samfunnet.

Vil statsråden bidra til at vi kan få ytterligere kunnskap om dette ved å initiere et forskningsprosjekt om temaet?»

Svar:

La meg innledningsvis understreke at jeg deler representantens syn på viktigheten av kunnskap. Forebygging og bekjempelse av kriminalitet skal være kunnskapsbasert, og det er i den forbindelse viktig med informasjon om særtrekkene ved de ulike kriminalitetsformene, gjerningspersonene og forhold av betydning for at kriminelle handlinger skjer.

Spørsmålet berører både forebygging, behandling av overgriper og informasjon til samfunnet. I forhold til denne vinklingen må jeg understreke at behandling av overgripere og informasjon til samfunnet nok berører andre statsråders ansvarsområde i like stor eller større grad enn justisministerens.

Politiets etterforskning og arbeid med enkeltsaker vil alltid være en av de viktigste kildene til kunnskap om kriminalitet. Etterforskning vil være saks- og personorientert og i mange tilfeller også omfatte juridisk observasjon av siktede. Dette er viktig for å kaste lys over årsaksfaktorer og derigjennom legge til rette for både forebygging og etterforskning av denne type saker. Jeg vil i denne sammenheng understreke betydningen av kunnskapsspredning og erfaringslæring i politiet. Etableringen av den såkalte «Voldtektsgruppa» på Kripos var et tiltak som også var ment å bidra til å sikre videreformidling av relevant informasjon i politiet.

Voldtekt er en type overgrep som også rammer barn. I regi av Helsedirektoratet er det på trappene et forskningsprosjekt rettet mot forekomst av voldtekt og kjennetegn ved voldtektsmenn i Norge. Et av delprosjektene retter seg mot karakteristika hos personer

domfelt for voldtekt. Et representativt utvalg som sitter i fengsel ønskes undersøkt ved hjelp av spørreskjema og intervju. Det er håp om at denne delen av undersøkelsen vil gi interessant informasjon om karakteristika ved ulike typer voldtektsmenn. Dette vil igjen kunne bidra til en bedre forebygging av disse overgrepene.

En annen del av prosjektet i regi av Helsedirektoratet vil være en gjennomgang av etterforskningsdokumenter, blant annet med sikte på fremskaffe opplysninger om likheter og forskjeller på anmeldte og henlagte, frikjente og pådømte voldtektsmenn.

Prosjektet tar også sikte på en gjennomgang av voldtektsdommene over et år. Dette vil være en deskriptiv studie som beskriver kjennetegn ved den dømte, samtidig som en får en beskrivelse av i hvilke situasjoner disse voldtektene foregår, noe som kan være en vesentlig informasjon i det forebyggende arbeidet.

En representant fra Kompetansesenteret Brøset som er involvert i det nevnte forskningsprosjektet, har holdt foredrag på Politihøgskolen og Stovner politistasjon om sexovergripere.

I regi av Kompetansesenteret for sikkerhets-, fengsels- og rettspsykiatri for Helseregion Sør-Øst er det startet et forskningsprosjekt som skal se på hva slags behandling som virker på sexovergripere.

Videre er det ved Kompetansesenteret for sikkerhets-, fengsels- og rettspsykiatri for Helseregion Nord startet et forskningsprosjekt om hvilke behandlingstilbud som er tilgjengelig for sexovergripere i dag.

For helhetens skyld nevner jeg også at det i regi av Kriminalomsorgen er etablert flere tilbud til domfelte som følger ulike volds- og sedelighetsprogrammer i fengsel, jf. Prp. 1 S (2011 – 2012) side 83, første spalte nederst.

Som det fremgår ovenfor, er det allerede på gang eller på trappene arbeider som vil klarlegge faktorer av betydning i overgrepssaker. Etter min vurdering er det naturlig å se an spørsmålet om ytterligere forskning til man har vurdert resultatene av disse arbeidene.

SPØRSMÅL NR. 1009**Innlevert 8. mars 2012 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal****Besvart 14. mars 2012 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Vil kommunal- og regionalministeren vurdere ulike tiltak som eksempelvis tidsfrister for kommunene når det gjelder utarbeidelse av reguleringsplaner, for at ikke dette skal ta uforholdsmessig lang tid?»

BEGRUNNELSE:

Utarbeidelse av reguleringsplaner/kommuneplaner tar ofte svært lang tid i mange kommuner. Dette kan blant annet skyldes konflikter der fylkesmannen spiller en aktiv rolle. Lang behandlingstid setter ofte utbyggingsplaner på vent og skaper ofte stor frustrasjon hos både innbyggere og næringsliv.

I Hå kommune i Rogaland vedtok man eksempelvis å utarbeide en reguleringsplan i et område i 2007. Nå fem år senere er denne fortsatt ikke utarbeidet og alt står på vent. Kommunen vil ikke engang tillate og bygge så mye som en garasje eller lignende i området før planen er ferdig behandlet. Dette skaper naturlig nok stor frustrasjon for de som eier eiendom i området.

Svar:

Plan- og bygningsloven har noen regler om tidsfrister i forbindelse med planleggingen. Det er i § 12-11 gitt en 12 ukers frist for kommunen til å behandle private reguleringsforslag og ta stilling til om forslaget skal fremmes og sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn. Etter § 12-12 er det en frist på 12 uker for kommunestyret til å behandle planforslaget etter at det er ferdigbehandlet. I tillegg er det i plan- og bygningsloven § 5-4 siste ledd fastsatt at eventuell innsigelse må fremmes innen høringsfristen.

Den kommunale planleggingen bygger på demokrati og medvirkning, og i planen skal ulike interesser avklares og samordnes. Dette er viktig, men jeg er klar over at arbeidet med reguleringsplaner ofte kan ta tid. Det kan være ulike grunner til dette. Det kan skyldes at kommunen har kapasitetsproblemer og må prioritere andre oppgaver, og det kan skyldes at en plan berører ulike interesser som det tar tid å avklare. Jeg ser det ikke som aktuelt å innføre nye tidsfrister for kommunene i forbindelse med planarbeidet, utover de frister som gjelder i dag.

SPØRSMÅL NR. 1010**Innlevert 8. mars 2012 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos****Besvart 14. mars 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Hvordan sikres barn som oppholder seg i Norge mens de venter på uttransport rett til nødvendig helsehjelp?»

BEGRUNNELSE:

En gutt på 8 år som har bodd i Norge siden han var ett år og som sliter med sykdom som medfører vansker med å spise tilstrekkelig, søvnvansker og i de verste tilfeller pusteanfall, skriver Raumnes.no den 01.03.2012. Legenes faglige vurdering av gutten er at han bør opereres. Pasienten var klarert for operasjon, men før operasjonen kunne gjennomføres fikk gutten og hans foreldre utvisningsvedtak. Dette medførte at

det offentlige helsetilbudet forsvant og dermed ble den planlagte operasjonen innstilt.

Svar:

Ny forskrift om rett til helse- og omsorgstjenester til personer uten fast opphold i riket trådte i kraft 1. januar i år. Denne forskriften erstatter og viderefører regler om rett til helsehjelp som ble vedtatt i prioriteringsforskriften 30. juni i fjor. I tillegg regulerer den nye forskriften rett til omsorgstjenester til personer uten fast opphold i riket.

Barns rett til helse- og omsorgstjenester er regulert i den nye forskriften § 4. Her framgår det at alle personer under 18 år har rett til øyeblikkelig hjelp etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 a første

ledd og § 2-1 b første ledd, nødvendige helse- og omsorgstjenester fra kommunen etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 a andre ledd og nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 b andre ledd første og andre punktum. Dette innebærer at alle barn som oppholder seg i riket har tilnærmet full rett til helsehjelp, uavhengig av oppholdsstatus og oppholdets lengde. Unntak gjelder hvis ”hensynet til barnet tilsier at hjelpen ikke skal ytes.” Dette må avgjøres ut fra en faglig vurdering, og kan for eksempel være tilfelle der helsepersonellet har sikker kunnskap om at barnet snart skal forlate landet, og det vil være uforsvarlig å starte en behandling som ikke kan slutføres.

I reguleringen av barns rett til helse- og omsorgstjenester er det lagt vekt på å følge opp FNs konvensjon om barnets rettigheter, slik at barn som oppholder seg i Norge, blir sikret nødvendig hjelp. Etter min vurdering har vi fått på plass regler som sikrer barns rett til helsehjelp på en god måte. Spørsmål om når hensynet til barnet tilsier at hjelpen ikke skal ytes, må bero på en faglig vurdering av det aktuelle helsepersonellet. Jeg viser også til helsepersonelloven § 4, som har nærmere regler om at helsepersonell skal utføre sitt arbeid i samsvar med krav til faglig forsvarlighet og omsorgsfull hjelp.

SPØRSMÅL NR. 1011

Innlevert 8. mars 2012 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 22. mars 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Når vil RV-2 i Hedmark være ferdig utbygd?»

Svar:

Gjennom behandlingen av Prop. 104 S (2010-2011), jf. Innst. 372 S (2010-2011), har Stortinget sluttet seg til et opplegg for delvis bompengefinansiert utbygging av rv 2 på strekningen Kongsvinger – Slomarka. Anleggsarbeidene startet opp i september 2011, og prosjektet er forutsatt åpnet for trafikk i 2014.

I St.meld. nr. 16 (2008-2009) Nasjonal transport-

plan 2010-2019 er det vurdert som aktuelt å prioritere statlige midler til utbygging av rv 2 på den gjenstående strekningen mellom Slomarka i Hedmark og Nybakk i Akershus, forutsatt tilslutning til et opplegg for videre bompengefinansiering av utbyggingen. De endelige prioriteringene etter 2013 vil imidlertid skje gjennom det pågående arbeidet med Nasjonal transportplan for perioden 2014-2023. Jeg vil arbeide for kontinuitet i den videre utbyggingen av rv 2 mellom Kongsvinger og Nybakk, forutsatt at nødvendige avklaringer foreligger.

SPØRSMÅL NR. 1012**Innlevert 8. mars 2012 av stortingsrepresentant Hallgeir Bremnes****Besvart 16. mars 2012 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Norsk industri og næringsliv mangler gode fagarbeidere. For å møte behovet er det viktig at vi tilbyr både elever og lærere gode utdanningsmuligheter. For å sikre utdanningen som tilbys er oppdatert og relevant samarbeid mellom skole og næringsliv helt nødvendig.

Har statsråden noen konkrete planer om tiltak som kan stimulere til bedre og mer utstrakt samarbeid mellom skole og næringsliv?»

BEGRUNNELSE:

Videregående skole har også i dag mulighet til å ha bredt samarbeid med næringslivet, men det er store variasjoner fra fylke til fylke. Et positivt eksempel som kan trekkes frem er Sør-Trøndelag fylkeskommune v/ Frøya VGS. De har vist evne til nytenkning, og har iverksatt et utstrakt samarbeid mellom næringslivet og skole, blant annet gjennom hospitering av elever og lærere i lokalt og regionalt næringsliv.

Sør-Trøndelag fylkeskommune v/ Frøya VGS, Frøya kommune og regionalt/lokalt næringsliv driver i dag en forsøkskonsepsjon for laks/ørret, og en ny videregående skole, med hovedsatsing på naturbruk/havbruk er under bygging. Skolen er tildelt konsepsjon for laks og ørret, hvor skolen er "eier" og bruker lokalt næringsliv til hoveddriften, samt at elever hospiterer ut på lokalitetene. Dette er kommet i stand igjennom en evaluering som er foretatt mellom aktørene.

Man har sett at havbruksnæringsens behov for rekruttering av arbeidskraft med relevant og oppdatert kompetanse er stort, og funnet frem til praktiske løsninger. Mye tyder på at bevisstheten og informasjonsflyten om hvilke muligheter som faktisk finnes med hensyn til samarbeid skole og næringsliv mange steder er for svak. Eksempelet Frøya viser hva som er mulig. Det bør være et mål å få til mange flere slike tiltak rundt i hele landet.

Svar:

Spørsmål til skriftlig besvarelse om tiltak for stimulering av bedre og mer utstrakt samarbeid mellom skole og næringsliv.

Jeg vil først peke på at representantens eksempel fra Sør-Trøndelag viser til en meget relevant tilnærming når det gjelder å utvikle og etablere gode samarbeidsforhold mellom videregående skoler og lokalt næringsliv.

Vi har en todelt utfordring innenfor yrkesfagene: Arbeidslivet trenger flere fagarbeidere og ungdom trenger å få fullført en videregående opplæring som leder til arbeid eller til videre utdanning. På denne bakgrunn har jeg tatt initiativ til Ny GIV, som er et tett samarbeid med fylkene for å få opp gjennomføringen av videregående opplæring. Vi har satt oss som mål at vi skal få opp gjennomføringen fra 70 pst. etter fem års avsluttet ungdomsskoleutdanning til 75 pst. i løpet av en femårsperiode. Det er et krevende, men realistisk mål.

Foruten arbeidet med å sikre motivasjon og gjøre enda flere elever bedre rustet til å gjennomføre videregående opplæring, så er det viktig å bidra til å senke eller fjerne eventuelle barrierer elever eller virksomheter kan ha mot å gå ut i lære, som representanten også er inne på i sitt spørsmål.

Hospiteringsordninger som en metode for dette er jeg som ansvarlig statsråd opptatt av å stimulere til. Hospiteringsordning og utveksling av personale mellom skole og arbeidsliv kan på den ene siden bidra til å fremme samarbeid mellom skole og bedrift (jf. Karlensutvalget og St.melding 44), og sikre et helhetlig 4-årig løp. På den andre siden kan dette være et tiltak som del av etterutdanning og kompetanseheving av aktørene i fag- og yrkesopplæringen. Både når det gjelder yrkesfaglærernes kompetanse (faglig spiss- og breddekompetanse) og instruktørens kompetanse (bl.a. læreplanforståelse i kunnskapsløftet) kan samarbeide om en hospiteringsordning være en god måte å få til dette på.

Regjeringen har derfor bidratt til å finansiere mer systematiske forsøk med hospiteringsordninger i seks fylker (Buskerud, Hedmark, Oslo, Akershus, Møre og Romsdal, og Oppland). Formålet med denne utprøvingen er å utvikle og prøve ut ulike modeller/organiseringer for hospitering som kan inngå som et element i en helhetlig etterutdanning. Dette kan for eksempel dreie seg om faglig oppdatering i eget fag, faglig innsikt i andre fag innen programområdet og/eller etablering og utvikling av faglige nettverk.

Denne utprøvingen vil fokusere på modeller som skal bidra til å

- fornye og øke yrkesfaglærernes kompetanse i eget fag, samt gi innsikt i andre fag innen eget programområde/utdanningsprogram
- øke instruktørens/faglige lederes kompetanse i den rollen de har som veiledere for elever/lærin-

- ger ute i bedrift i tråd med læreplaner og forskrifter i Kunnskapsløftet
- øke og videreutvikle samarbeidet skole – arbeidsliv og se opplæringen i et fireårig løp

Utprøvinger blir også evaluert av et eksternt forskningsmiljø som vil levere sin rapport i løpet av 2012. Jeg vil på bakgrunn av de erfaringer som høstes av forsøkene, samt de vurderinger evalueringen kommer med, vurdere hvordan utdanningsmyndighetene kan bidra til at hospiteringsordninger blir et enda mer treffsikkert og effektivt tiltak som bidrar til å utvikle det nødvendige samarbeidet mellom videregående skoler og næringsliv.

Foruten hospiteringsordninger vil jeg også påpeke at faget Prosjekt til fordypning åpner for et utstrakt samarbeid mellom videregående skoler og næringsliv, blant annet ved at elever har mulighet til å gjennomføre opplæringsprosjekter i bedrift. Foreløpige rapporter i evalueringen av Kunnskapsløftet for dette faget tyder blant annet på følgende

- Det er stor variasjon, både mellom programområder og fylker i omfang av samarbeid med lokalt næringsliv om opplæring i bedrift som del av faget.
- I stor grad er vg1 et skoletilbud, mens vg2 benytter mer opplæring i bedrift.
- Lærebedrifter ser samarbeid med skoler om faget i et rekrutteringsperspektiv.
- Bedriftenes erfaringer med utplasserte elever kan ha større betydning for hvorvidt en elev får læreplass i bedriften enn eventuelt svake karakterer eller fravær.

Det kan være grunner til å videreutvikle faget Prosjekt til fordypning særlig på Vg1. Det kan være behov for økt samarbeid mellom skoler, og mellom skoler og arbeidsliv. I løpet av våren 2012 vil sluttrapporten fra evalueringen av Prosjekt til fordypning bli publisert. Rapporten vil bli en del av kunnskapsgrunnlaget i en stortingsmelding som oppsummerer Kunnskapsløftet. I meldingen vil jeg også vil legge fram vurderinger av behovet for endringer i Kunnskapsløftet, herunder fag – og yrkesopplæringen.

SPØRSMÅL NR. 1013

Innlevert 8. mars 2012 av stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen

Besvart 16. mars 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Kan statsråden konkretisere hvor lang tid hun mener avklaring om nytt sykehus i Buskerud vil ta?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til statsrådets svar på spørsmål 759 fra stortingsrepresentant Ulf Erik Knudsen om nytt sykehus i Buskerud. Følgende spørsmål ble stilt:

"Hvor lenge mener statsråden at Buskeruds befolkning skal vente på avklaring av nytt sykehus?"

I sitt svar slår statsråden fast at det skal bygges nytt sykehus i Buskerud. Jeg deler statsrådets syn om at et nytt sykehus vil gi føringer for sykehusstrukturen i 50 - 100 år frem i tid og at det derfor er viktig at vi gjør et godt forarbeid og at alle alternativer vurderes. Jeg er også enig i at når man har stoppet prosjektet med fornying i Drammen bør man vurdere faglige og økonomiske konsekvenser av en mulig sammen slåing av sykehusene som nå er plassert i Drammen

og Kongsberg. Statsråden svarer dog ikke konkret på spørsmål nr. 759.

Svar:

Planlegging av sykehus er en tidkrevende prosess, og må tilfredsstillende Stortingets krav til denne type investering. Det er også mange avklaringer som må tas før bygging av nytt sykehus kan settes i gang. Dette gjelder bl.a. funksjoner og tjenester i nybygget, lokalisering, kostnadsnivå og finansiering. Det er ikke riktig av meg å forskuttere prosessen som nå pågår. Helse Sør-Øst RHF har bedt Vestre Viken HF om å utarbeide en utviklingsplan for bygningsmassen i Vestre Viken. Det er med bakgrunn i vurderinger og resultater herfra Vestre Viken HF kan igangsette planlegging av selve investeringstiltaket.

Investeringen må planlegges innenfor helhetlige faglige og økonomiske rammer. Eventuelle statlige lånemidler til prosjektet vil Stortinget ta stilling til i forbindelse med forslag til statsbudsjettet når en slik søknad foreligger.

SPØRSMÅL NR. 1014**Innlevert 8. mars 2012 av stortingsrepresentant Robert Eriksson****Besvart 14. mars 2012 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Undertegnede har mottatt en henvendelse fra en Nav bruker, samt fått tilgang på sakspapirer som kan indikere på at man ikke har fått utbetalt AAP for riktig antall dager i 2010. I vedtaket fra Nav fremkommer det at man skal ha 261 utbetalingsdager, mens faktisk utbetalt er 251 dager.

Kan statsråden garantere at alle som mottok TU og ble overført til AAP i 2010 har fått utbetalt riktig antall dager, og når kan Nav brukerne forvente å få utbetalt de ti dagene som ikke er utbetalt for 2010?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har mottatt en henvendelse fra en Nav-bruker, samt fått tilgang på sakspapirer som kan indikere på at man ikke har fått utbetalt Arbeidsavklaringspenger (AAP) for riktig antall dager i 2010.

1. mars 2010 ble de som gikk på midlertidig uførestønad (TU) ført over til den nye ordningen, Arbeidsavklaringspenger (AAP) med overgangsregler. Det kan tyde på at de brukerne som ble overført til AAP med overgangsordning har fått mindre utbetalt enn det opprinnelige vedtaket fra Nav. Antall utbetalingsdager fra Nav i 2010, jf. ordinært vedtak viser 261 utbetalingsdager, mens det man faktisk har fått utbetalt er 251 dager.

Vedkommende som har kontaktet meg reagerer på at man fikk 10 dager mindre utbetalt i 2010 enn i 2009. Etter å ha kontaktet Nav ved flere anledninger har man fått til svar at: "det jevner seg ut". Vedkommende har rettet flere henvendelser gjennom 2011, om når det vil jevne seg ut. Nav henviser til at det ved noen anledninger i løpet av året er det tre utbetalinger i en måned. I utgangspunktet skulle ikke antall utbetalinger ha noe å si. Det interessante er antall dager man får utbetalt for.

Et av hovedspørsmålene til denne Nav brukeren er når kommer de ti dagene som mangler for 2010 til utbetaling. Man kunne kanskje tro at når overgangsperioden var over, at utbetalingene for de ti dagene som var forskjøvet, ville bli utbetalt. Dette har ikke skjedd, og man kan anta at dette også gjelder for de til sammen omlag 50.000 personene som ble omfattet av overgangsreglene.

I brev fra Nav om innføring av arbeidsavkla-

ringspenger og meldekort fra 1. mars 2010, mottatt 03.12.2009, til vedkommende som har henvendt seg, fremkommer det følgende: "På grunn av overgang til etterskuddsvis utbetaling, kan de to utbetalingene du får i mars være lavere enn månedsutbetalingen i februar. Dette skyldes kun en forskyvning av når pengene blir utbetalt, og til sammen vil du motta det beløpet du har krav på".

Undertegnede har ingen problem med å skjønne at man kan få en forskyvning av utbetalingstidspunktet når man går over til en ny ordning og er omfattet av overgangsregler. Men det undertegnede har store problemer med å skjønne er at det forsvinner ti utbetalingsdager, samt når man kan forvente at disse dagene blir utbetalt.

Svar:

Arbeidsavklaringspenger gis for fem dager per uke. Dagsatsen utgjør årlig ytelse delt på 260. Dette følger av folketrygdloven § 11-17.

Rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad ble fra 1. mars 2010 erstattet av arbeidsavklaringspenger. For tidligere mottakere av tidsbegrenset uførestønad innebar dette blant annet at en gikk fra delvis forskuddsvis månedlige utbetalinger til etterskuddsvis etterbetalinger hver fjortende dag.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har opplyst at brukere som fylte vilkårene for tidsbegrenset uførestønad/arbeidsavklaringspenger i hele 2010, har fått utbetalt stønad for følgende antall dager:

- tidsbegrenset uførestønad for januar og februar 2010, dvs. 41 dager.
- arbeidsavklaringspenger fra 1. mars til 31. desember 2010, dvs. 220 dager.

Det totale antallet stønadsdager for 2010 var dermed 261. Fordi arbeidsavklaringspengene utbetales etterskuddsvis på bakgrunn av innsendte meldekort, ble stønaden for de siste to ukene i 2010 imidlertid først utbetalt i begynnelsen av 2011.

Jeg legger derfor til grunn at ingen brukere har mistet stønadsdager ved overgangen til arbeidsavklaringspenger.

SPØRSMÅL NR. 1015**Innlevert 8. mars 2012 av stortingsrepresentant Hallgeir Bremnes****Besvart 16. mars 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden foreta seg for å sikre de nødvendige bevilgningene til oppgradering og vedlikeholdet av tunneller og bruer på rv. 714 Lakseveien?»

BEGRUNNELSE:

29. februar 2012 ble forslag til Nasjonal transportplan 2014-2023 lagt frem. Tall fra Statens vegvesen anslår at vedlikeholdsetterslepet på fylkesveinettet i Sør-Trøndelag er om lag 720 millioner kroner og 560 millioner kroner for Nord-Trøndelag. I tillegg anslås vedlikeholdsetterslepet for riksveinettet i Region Midt til om lag 3,1 milliarder kroner.

Forvaltningsreformen i 2010, hvor det meste av riksveinettet ble overført fra staten til fylkeskommunene, kan sammenlignes med et pyramidespill fra staten sin side. Da regjeringen la frem forslaget til forvaltningsreform, så en tidlig at de nødvendige veibevilgningene ikke ville følge med. En ser et stort etterslep bare på vedlikehold av eksisterende vei, bru og tunneler.

Det investeres rundt 1,8 mrd. i riksvei 714 Lakseveien, og en ser av rapportene fra Statens vegvesen at det er betydelig etterslep på f.eks. tunneler. En ser da at Hitra- og Frøya-tunnelene som er betalt av bilistenes penger ikke er vedlikeholdt, og at det vil koste opp mot 230 mill. å oppgradere og vedlikeholde disse tunnelene. Hadde private foretatt så slett vedlikehold, så hadde de blitt kastet ut av eierne. Skal Norge investere i infrastruktur så må det settes av nok vedlikeholdsmidler.

Det må bileiere også gjøre hvis de skal ha et økonomisk forsvarlig bilhold. Et godt veitilbud er en forutsetning for næringsliv og bosetting i hele Norge og ikke minst distrikts-Norge.

Svar:

Rv 714 Lakseveien ble fylkesveg gjennom forvaltningsreformen 2010. Dette innebærer at Sør-Trøndelag fylkeskommune nå har ansvaret for investeringer, drift og vedlikehold av denne vegen.

Utbyggingen av fv 714 Laksevegen skal finansieres med fylkeskommunale midler og med bompenger. Når alle aspekter ved prosjektet er avklart, legger Samferdselsdepartementet opp til å fremme saken for Stortinget.

I begrunnelsen for spørsmålet pekes det på at det er et stort vedlikeholdsetterslep på både riksveger og fylkesveger i Sør-Trøndelag. Jeg mener det er viktig at utviklingen av riksveg- og fylkesvegnettet ses i sammenheng for å få et helhetlig og effektivt transportsystem og for å kunne nå de overordnede nasjonale transportpolitiske målene.

Gjennom forvaltningsreformen har regjeringen styrket økonomien til fylkeskommunene vesentlig for å gjøre fylkeskommunene bedre i stand til å løse de store utfordringene som de står overfor på transportsektoren. Dette førte til at de fleste fylkene tildelte vesentlig mer midler til fylkesvegformål i 2010 enn de samlede tildelingene til tiltak på fylkesvegnettet og øvrig riksvegnett tidligere år. Det er min oppfatning at fylkeskommunene tar sitt ansvar for å øke midlene til vedlikehold.

Transportetatene har nylig lagt fram sitt forslag til Nasjonal transportplan for 2014-2023. Etatene peker der på at det er et stort behov for tiltak på bruer, tunneler og ferjekaier på fylkesvegnettet. Behovet varierer i stor grad mellom fylkeskommunene, og er så omfattende at transportetatene mener det må vurderes et eget program for rehabilitering av bruer, tunneler og ferjekaier på fylkesvegnettet. Regjeringen vil ta stilling til dette forslaget i arbeidet med stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan for 2014-2023.

SPØRSMÅL NR. 1016**Innlevert 8. mars 2012 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen****Besvart 12. april 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Beskytter norsk lovverk forbrukerne godt nok ved kjøp av flyreiser som av operatøren blir kansellert eller utsatt?»

BEGRUNNELSE:

De siste dagers medieoppslag har vist at aktører i norsk luftfart og forbrukerrådet har ulik oppfatning av hvordan regelverket som beskytter forbrukere ved kjøp av flyreiser skal forstås. På denne bakgrunnen ber undertegnede statsråden redegjøre for om dagens regelverk tilfredsstillende flypassasjerenes forbrukerrettigheter.

Svar:

Det er etter mitt syn rimelig balanse mellom flypassasjerenes rettigheter gjennom EU-lovgivningen og flyselskapenes ansvar. Samferdselsdepartementet har ansvar for sektorlovgivning som inneholder et rettighetsregime for flypassasjerer. Reglene dekker situasjoner der flyvningene blir forsinket eller kansellert, og situasjoner der passasjerer blir nektet ombordstigning (typisk ved overbooking eller bytte til fly med mindre setekapasitet). Denne beskyttelsen er sikret innenfor EØS gjennom en felles EU-lovgivning som er implementert også i Norge med basis i EØS-avtalen.

Lovgivningen styrker passasjerenes rettigheter ved at flyselskapene blir gitt et ansvar for å gi dekkende informasjon, aktiv bistand og, under gitte forutsetninger, betale passasjerer en standardkompensasjon. Det er formålet at denne styrkingen av passasjerrettighetene skal sikre passasjerene nødvendig informasjon og aktiv bistand i situasjoner der transporten ikke kan gjennomføres som forutsatt, uavhengig av årsak. Ved også å legge en plikt på flyselskapene til å utbetale en standardisert kompensasjon ved lengre forsinkelse, kansellering av flyginger eller nektet ombordstigning, dekkes for de fleste passasjerer også tap de har lidt, uten at det skal være nødvendig for dem å dokumentere tapet. Regelen om kompensasjon tjener her åpenbart også som insentiv for flyselskapene til å innrette driften på en slik måte at situasjonene med forsinkelser, kanselleringer og nektet ombordstigning blir redusert til et absolutt minimum.

EU-lovgivningen supplerer det kontraktsrettslige ansvaret med utgangspunkt i transportavtalen og avtalen for billett kjøpet. Grunnleggende i denne situasjonen er at flyselskapene får vesentlig begrenset ansvar når såkalte force majeure-situasjoner oppstår. Til en viss grad aksepterer også EU-lovgivningen dette ved å frita selskapene for plikt til å betale kompensasjon ved ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Rettspraksis har lagt listen høyt for å akseptere ekstraordinære omstendigheter, særlig når disse rent faktisk ligger innenfor flyselskapenes kontroll. Samtidig er det grunn til å fremheve at ansvaret for dekkende informasjon og aktiv bistand/forpleining gjelder uansett, også ved ekstraordinære omstendigheter.

For øvrig er hele rettighetsregimet under evaluering i EU og en revisjon av rettighetslovgivningen kan forventes på bakgrunn av en offentlig høring som nå er avsluttet.¹

Passasjerrettighetsregimet er ikke til hinder for at den enkelte passasjer kan forfølge individuelle tap som påløper direkte, og som er påregnelige ved at flyreisen ikke kan gjennomføres i henhold til avtalen. Det vil likevel være opp til en konkret vurdering om arbeidskonflikter innenfor egen organisasjon fritar flyselskapene for ansvar.

Avslutningsvis vil jeg peke på at det er nødvendig med felles initiativ for å styrke passasjerenes rettigheter, spesielt i en internasjonal bransje som luftfarten. En eventuell styrking av passasjerenes rettigheter i Norge vil bare ha begrenset gjennomslagskraft og kan vise seg veldig vanskelig og utfordrende å gjennomføre, og ikke minst kommunisere til passasjerene. Derfor følger jeg aktivt utviklingen i EU og viser igjen til den pågående prosessen med revisjon av EU-lovgivningen på dette området.

Dersom representanten Thommessen eller andre har synspunkt på hvordan regelverket på dette området bør utvikles, imøteser jeg gjerne mer konkrete vurderinger og innspill til dette.

¹. Public consultation on the possible revision of Regulation (EC) No 261/2004 on air passenger rights <http://ec.europa.eu/transport/passengers/consultations/2012-03-11-aprn.htm>

SPØRSMÅL NR. 1017**Innlevert 9. mars 2012 av stortingsrepresentant Håkon Haugli****Besvart 16. mars 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Folkehelseinstituttet la nylig fram tall som viser at rekordmange menn som har sex med menn ble smittet med hiv i 2011.

Hvordan vurderer statsråden situasjonen, og hvilke initiativ vil bli tatt for å styrke innsatsen mot hiv/aids i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Folkehelseinstituttets tall viser at det antallet nysmittede menn som har sex med menn (msm.) steg til 97 i 2011. Det er det høyeste nivået noensinne og tre ganger så høyt som på begynnelsen av 2000-tallet. Samtidig holder tallet for nysmittede heterofile seg stabilt høyt. Oslo er fremdeles klart overrepresentert når det gjelder smitte blant msm; men vi ser tendenser til at nysmitten sprer seg til andre byer. Medianalderen for nysmittede har steget til 37 år. Åtte av de nysmittede mennene i kategorien msm. er imidlertid under 25. Videre viser tallene at 27 msm. med innvandrerbakgrunn fikk påvist hivsmitte i fjor. 17 av dem ble smittet i Norge.

Svar:

I ti år har vi sett en foruroligende økning av diagnostisert hiv-infeksjon blant menn som har sex med menn (msm.). Denne utviklingen deler vi med resten av Europa, og det er dessverre ingen klare tegn på at trenden vil snu med det første. Blant homo- og biseksuelle menn ble det i 2011 påvist 97 nye tilfeller av hiv-infeksjon i Norge. Det er det høyeste antallet hiv-positive påvist i denne gruppen noe år og en tredobling av antall årlig påviste tilfeller i forhold til situasjonen for ti år siden.

Dette er en utvikling som jeg tar på største alvor. Et økende antall personer som lever med hiv er en folkehelseutfordring som krever innsats fra mange sektorer. Det er viktig for samfunnet, og det er viktig for den enkelte som lever med hiv. Da Regjeringen i 2009 la fram den nasjonale hiv-strategien "Aksept og mestring", var ett av flere viktige grep å få på plass en tydeligere tverrsektoriell innsats i dette arbeidet enn tidligere. Hele seks departementer stilte seg bak strategien, og arbeidet så langt blir i disse dager oppsummert av Helsedirektoratet. I midten av april blir det også arrangert en to dagers midtveiskonferanse som skal bidra til å stake ut kursen for hvordan arbeidet med hiv skal drives framover i strategiperioden. Aktører som på ulikt vis arbeider spesielt med menn

som har sex med menn, er invitert og vil forhåpentligvis bidra med nye ideer og innfallsvinkler.

I strategien blir de gruppene som er sterkest berørt av hiv og i størst risiko for å bli smittet med hiv, prioritert. Det gjelder blant andre menn som har sex med menn, som er den enkeltgruppen som har desidert høyest risiko for å bli smittet med hiv i Norge.

Det er mange enkeltfaktorer som må tas med når vi skal forsøke å forklare veksten i antall nye tilfeller med hiv blant msm. Det dreier seg her om seksuell smitteoverføring blant menn som ferdes i miljøer med stort smittepress, det vil si i miljøer hvor det er mange enkeltpersoner som lever med hiv innenfor samme miljø. Når vi også vet at mange ikke kjenner sin egen hiv-status, vil en beslutning om å la være å beskytte seg med kondom være en meget risikofylt strategi. Jeg vil understreke at det ikke ligger en automatikk i at alle som lever med hiv takler seksuelle situasjoner på en annen måte enn de som antar at de ikke er hiv-smittet. Det er derfor viktig at alle som lever med hiv får gode tilbud om hjelp til å mestre alle sider av livet med hiv.

Strategien "Aksept og mestring" har to hovedmål som henger tett sammen med hverandre. Den første målsettingen er at nysmitte med hiv skal reduseres - særlig i grupper med høy sårbarhet for hiv; den andre er at alle som lever med hiv, skal sikres god behandling og oppfølging uansett alder, kjønn, seksuell orientering og/eller praksis, bosted, etnisk bakgrunn og egen økonomi.

For kort tid siden ble de norske resultatene fra den paneuropeiske spørreundersøkelsen European MSM Internet Survey (EMIS) presentert. 2096 homo- og biseksuelle menn i Norge svarte på spørsmål om livskvalitet, seksualliv, bruk av alkohol og andre rusmidler, samt hiv-testing og oppfølging etter en positiv hiv-test.

Undersøkelsen gir oss svært viktig kunnskap når vi skal meisle ut tiltak for å redusere hiv blant msm.

Det er spesielt to funn i undersøkelsen jeg mener understreker tiltakene som allerede ligger i strategien.

Det første handler om en nødvendig kursendring når det gjelder ubeskyttet sex. Undersøkelsen viser at 30 prosent av respondentene ikke brukte kondom ved siste samleie med en tilfeldig partner. Dette tallet gjenspeiler stor grad av risikofylt seksualadferd i miljøer med høy prevalens og andre seksuelt overførbare infeksjoner. I Norge sørger myndighetene for at det er god tilgang på gratis kondomer til ungdom, unge

voksne og til msm. Dette har bidratt til en økning i bruk av kondom de siste ti årene. Det er imidlertid ikke tilstrekkelig at kondomene er lett tilgjengelige. Resultatene fra EMIS-undersøkelsen viser at det stadig er en stor gruppe msm som ikke bruker kondom i situasjoner der de åpenbart bør gjøre dette. For å få til en endring er vi avhengige av et tett samarbeid mellom myndigheter og sivilt samfunn som kan bidra til en normendring og økt mestring av kondombruk.

Det andre er at for mange i målgruppen ikke tester seg ofte nok. Minst én tredjedel var usikker på sin egen hiv-status, og kun 56 % hadde testet seg for en seksuelt overførbart infeksjon det siste året. Dette innebærer at flere kan ha en seksuelt overført infeksjon eller hiv uten at det er påvist.

I Europa regner vi med at de 20-30 prosentene

som ikke selv er kjent med at de er smittet med hiv-viruset, står for over halvparten av all nysmitte til andre. Det er avgjørende at både helsetjenesten og menn som har sex med menn har høy bevissthet og hvor viktig testing er for å forebygge smittespredning. Helsedirektoratet anbefaler at lavterskeltilbudene for testing som finnes rundt om i landet videreføres, og at hiv-testing blir enda lettere tilgjengelig hos fastlegen. I tillegg vil tilbud om hurtigtest for hiv i løpet av 2012 bli lettere tilgjengelig som et supplement til konvensjonell testing. Olafiaklinikken vil om kort tid starte opp et eget testtilbud som inkluderer hurtigtest for blant andre msm. Sentrale lavterskeltilbud for test i Tromsø, Bergen og Trondheim har varslet at de ønsker å ta metoden i bruk når prosedyreveilederen er klar i løpet av få uker.

SPØRSMÅL NR. 1018

Innlevert 9. mars 2012 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 20. mars 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Biler som er 30 år eller eldre har lavere årsavgift, og dette er en regel som er enkel å forholde seg til. Komplekse historiske luftfartøy / veteranfly har også redusert avgift, men regelverket er slik at man må vurdere den historiske betydningen av hvert enkelt fly før flyet kan klassifiseres som historisk luftfartøy.

Er statsråden villig til å se på regelverket, slik at for eksempel Luftforsvarets første jetjagerflytype, de Havilland Vampire LN-DHZ, kan typeklassifiseres som historisk luftfartøy?»

BEGRUNNELSE:

- D.H. Vampire var verdens første jettfly som krysset Atlanterhavet i 1948. Vampire var også første jettfly til å lande og ta av fra hangarskip. Vampire satt også en rekke rekorder og var det engelske luftforsvarets (RAF) første fly som fløy fortere enn 800 km/t.
- D.H. Vampire var ett av verdens aller første jettfly som fløy (20 september 1943) og ble raskt satt i serieproduksjon. Vampire var derfor mange lands første møte med jet fly og ny teknologi som la grunnlaget for senere sivil rutflytrafikk og den omfang dette har økt til i dag som vi alle har nytte av.

- D.H. Vampire var det norske Luftforsvarets første jettfly hvor 62 stk. ble levert og i tjeneste fra 1948-57.

Jeg vil for øvrig vise til at jeg tidligere har tatt opp en relatert problemstilling i skriftlig spørsmål Dokument nr. 15:576 (2009-2010) om gebyret for et DC-3 Dakota veteranfly.

Svar:

Som vist til i mitt svar datert 10. februar 2010 på skriftlig spørsmål nr. 576 fra Bård Hoksrud, ba jeg Luftfartstilsynet utarbeide nye kriterier for årsgebyr for veteranfly, som tar hensyn til den kulturhistoriske verdi slike fly potensielt har. Nye retningslinjer ble innført i forskrift om gebyr for Luftfartstilsynet fastsatt av Samferdselsdepartementet 18. februar 2011.

Gebyrforskriftens § 14 femte ledd fastsetter i hvilke tilfeller et luftfartøy skal anses som et veteranluftfartøy.

For ikke-komplekse fartøy (typisk lette én-motors propellfly) er kravet at opprinnelig konstruksjon er utformet før 1. januar 1955, og at produksjon opphørte før 1. januar 1975.

For komplekse luftfartøy (fly med maksimum vekt over 5,7 tonn utstyrt med jetmotor eller mer enn en propell) fastsetter bestemmelsen at luftfartøyet må

ha klar historisk relevans knyttet til ett av tre alternative vilkår. (Dette gjelder også for ikke-komplekse luftfartøy som ikke oppfyller det første alternativet nevnt over):

- Deltakelse i en betydningsfull historisk begivenhet, eller
- ett viktig skritt i utviklingen av luftfarten, eller
- en viktig rolle i Norges væpnede styrker.

Bestemmelsen bygger på en ordlyd i Kommissjonsforsordning (EF) nr. 216/2008. De tre alternative grunnlagene peker på at det må foreligge noe helt

særskilt, dvs. ”betydningsfull historisk begivenhet”, ”viktig skritt” eller ”viktig rolle (...) medlemsstats væpnede styrker”. Norge er imidlertid ikke bundet av EU-regelverket når det gjelder gebyrforskriften.

Luftfartstilsynet har på bakgrunn av bestemmelsen i § 14 femte ledd vurdert aktuelle luftfartøy i luftfartsregisteret. Samferdselsdepartementet har 14. mars 2012 mottatt en klage på Luftfartstilsynets konklusjon. Klagen vil bli vurdert av Samferdselsdepartementet i lys av bestemmelsen i § 14 femte ledd.

Etter at klagen er ferdigbehandlet vil jeg ta stilling til om det er grunnlag for å vurdere regelverket på nytt.

SPØRSMÅL NR. 1019

Innlevert 9. mars 2012 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 27. mars 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«I alternativsanalysen til Jernbaneverkets KS1 pilotprosjekt Eidsvoll-Hamar fra 13.06.2007 kom trasé H (dobbelspor tilpasset eksisterende trase) og trasé G (ny østlig trasé uavhengig av eksisterende bane) likt ut med 6,6 av 7 poeng. Traséene ble også vurdert likeverdige på reisetid og naturødeleggelser, til tross for at trasé H har lengre reisetid og medfører jernbane langs Mjøsas strandsone.

Hvorfor ble trasé G på dette tidspunktet lagt i skuffen når selv Jernbaneverket vurderte traseene som likeverdige?»

BEGRUNNELSE:

Jeg minner om at jeg har tatt opp andre momenter i denne saken i skriftlig spørsmål Dokument nr. 15:217 (2010-2011) fra 02.11.2010, og skriftlig spørsmål Dokument nr. 15:558 (2011-2012) fra 04.01.2012.

Svar:

Konseptvalgutredningen for strekningen Eidsvoll – Hamar ble igangsatt i 2006 som et pilotprosjekt. En viktig hensikt var læring og metodeutvikling. Parallelt pågikk det konkret planlegging på fellesprosjektet E6-Dovrebanen. Høsten 2009 ble det bestemt at KS1-prosessen skulle avsluttes uten at en-

delig sluttrapport forelå. På det tidspunktet var prosjektet allerede prioritert i Nasjonal transportplan 2010-2019.

I Jernbaneverkets arbeid med konseptvalgutredningen ble alternativ G og H sammenliknet på følgende vis:

- Konsept G tilfredsstillte målene om fullstendig frigivelse av Mjøsas strandlinje.
- Konsept G muliggjør ikke en etappevis utbygging som gjør det mulig å ta ut nytten av investeringene etter hvert som de foretas.
- Konsept G forutsatte en meget høy andel av Jernbaneverkets investerings- bevilgning i de årene utbyggingen av den lengste etappen skulle pågå.
- Konsept H gir en bedre situasjon, i forhold til dagens, når det gjelder strandlinjen, men vil likevel opprettholde jernbanen som en barriere mot Mjøsa på deler av strekningen.
- Konsept H kan bygges ut i kortere etapper, som kan settes i trafikk og komme samfunnet til nytte i takt med de investeringene som gjøres, samtidig som det gir mulighet til nødvendige investeringer i det øvrige jernbanenetnet.

Ut fra en samlet vurdering av behov, mål, krav og årlige bevilgninger anbefalte derfor Jernbaneverket at videre planlegging ble basert på konsept H.

SPØRSMÅL NR. 1020**Innlevert 9. mars 2012 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos****Besvart 16. mars 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden sikre pasienter med kjeveledds-dysfunksjon et adekvat behandlingstilbud gjennom å sikre pasientene rett til å benytte private tilbud i Norge og i utlandet frem til det offentlige helsevesenet er i stand til å gi et forsvarlig tilbud til pasientgruppen?»

BEGRUNNELSE:

Mange pasienter med kjeveskader opplever at behandlingstilbudet er for dårlig. Dette bekreftes av Helsedirektoratet som i februar 2011 skrev i sine vurderinger av tilbudet brev til Helsedepartementet: "dagens tilbud er ikke godt nok, det er uklarerheter om når og hvor pasienter kan henvises, pasientene prioriteres ikke i nødvendig grad og det bør etableres en sammenhengende behandlingsskjede. Tilbudet er preget av prøving og feiling, undervisningen ved universitetene er mangelfull og pasienter med TMD blir i liten grad vurdert som pasienter med rett til prioritert helsehjelp ved henvisning til spesialisthelsetjenesten."

I sitt svar på skriftelig spørsmål nr. 15:302(2011-2012) skriver statsråden: "Det er mitt mål at våre helseforetak allerede i løpet av neste år skal ha iverksatt tiltak for å styrke tilbudet til utredning og behandling av personer med invalidiserende kjeveledds-dysfunksjon, slik at disse pasientene blir sikret tilstrekkelig tilbud av god kvalitet i den offentlige helsetjenesten." Jeg forstår dette som en erkjennelse av at dagens tilbud til denne pasientgruppen er mangelfullt. Det bør på denne bakgrunn iverksettes tiltak som sikrer pasientgruppen gode helsetjenester frem til den offentlige helsetjenesten kan gi et godt nok tilbud.

Svar:

Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 b inneholder bl.a. bestemmelser om rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten. En pasient med rett til nødvendig helsehjelp har rett til behandling i utlandet dersom det ikke finnes et adekvat medisinsk tilbud i Norge. Dette er nærmere regulert i prioriteringsforskriften, og det sentrale er om det foreligger manglende kompetanse i Norge. Videre er det en forutsetning at helsehjelpen kan utføres forsvarlig av tjenesteyter i utlandet etter akseptert metode. Eksperimentell eller utprøvende behandling omfattes som hovedregel ikke av bestemmelsen, men i spesielle tilfeller kan enkelt pasienter med sjeldne sykdomstilstander få eksperimentell eller utprøvende behandling i utlandet selv om vilkårene ikke er oppfylt.

Spørsmålet fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos er forelagt Helsedirektoratet. Helsedirektoratet har gitt meg opplysninger som viser at spesialisthelsetjenesten har kompetanse til å behandle pasienter med alvorlig Temporomandibulær dysfunksjon (TMD). Direktoratet har imidlertid pekt på at det er variasjoner mellom regionene i hvilket tilbud som er tilgjengelig for pasientene. Pasientorganisasjonene beskriver også en situasjon med manglende oversikt over behandlere med kompetanse i kjeveleddsproblematikk. Departementet har derfor bedt direktoratet om å skaffe tilveie informasjon om det eksisterende behandlingstilbudet. Direktoratet skal også sørge for at denne informasjonen blir lett tilgjengelig for pasienter og behandlere ved å utarbeide en nettbasert oversikt over hvor tilgjengelig kompetanse finnes. Dette vil omfatte både primær- og spesialisthelsetjenesten og tannhelsetjenesten.

Da det finnes ulike behandlingstilbud og kompetanse i Norge, har helsemyndighetene sett behov for å etablere en strammere struktur som bl.a. samler kompetanse og styrker tverrfaglig samarbeid.

Helsedirektoratet har derfor fått i oppdrag å utarbeide et tverrfaglig utrednings- og behandlingsopplegg for pasienter med invalidiserende tilstand av TMD. Dette skal gjøres i samarbeid med pasientorganisasjonen og fagfolk i Norge og internasjonalt.

Som strakstiltak har departementet gitt de regionale helseforetakene i oppdrag å iverksette tiltak for å styrke tilbudet om utredning og behandling av personer med invalidiserende kjeveledds-dysfunksjon. De regionale helseforetakene skal med støtte fra Helsedirektoratet sørge for å ha dette på plass innen utgangen av 2012.

Det faktum at helsemyndighetene har sett behov for styrking og bedre tilrettelegging av behandlingstilbudet, innebærer ikke at pasientene vil stå uten tilbud fra det norske helsevesenet i tiden det tar å organisere tjenestene bedre. Det er helseforetakenes ansvar å vurdere behandling i tråd med gjeldende regler og rutiner for tildeling av helsehjelp og behandlingsfrister i tråd med forsvarlighetsprinsippene. Det enkelte helseforetak har også anledning til å inngå avtale med private tilbydere hvis det vurderer dette som nødvendig for å oppfylle kravene om forsvarlig behandling.

Jeg er opptatt av at det norske helsevesenet skal tilby tjenester av høy kvalitet til pasientene og forventer at de oppdrag som er gitt til helseforetakene og Helsedirektoratet, bidrar til at pasientene med TMD-lidelser vil oppleve større tilfredshet med tjenestene.

SPØRSMÅL NR. 1021**Innlevert 9. mars 2012 av stortingsrepresentant Erna Solberg****Besvart 16. mars 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Det er positivt at det varsles en opptrapping av innsats for å forstå og behandle ME.

Hvordan vil statsrådets planer for en kunnskaps-tjeneste og mer forskning på ME/CFS, ref. interpellasjon 28.11 og pressemelding fra HOD samme dag, sikre at det brede spekteret av perspektiver på og behandlingstilbud for denne diagnosen blir fulgt opp, informert om og forsket på, og hvilket mandat gis til den varslede kunnskapstjenesten?»

BEGRUNNELSE:

ME er en kompleks sykdom, som det mangler god nok forskning på og foreligger flere dels motstridende perspektiver og syn på årsakene bak og mulige behandlinger. Det foregår endog en debatt om hvorvidt diagnosen beskriver flere mulige forskjellige sykdommer, med vidt forskjellige bakenforliggende årsaker, og dertil behov for forskjellige behandlinger. Den mangelfulle kunnskapen om ME er påfallende i lys av at anslagsvis 9 000 til 18 000 mennesker i Norge kan ha en ME-diagnose.

Undertegnede holdt 28. november 2011 en interpellasjon, der statsråden ble utfordret på følgende:

"Basert på de nye [opppløftende] forskningsfunnene [rundt behandling av ME], vil statsråden sikre en sterkere prioritering av forskning på behandlingsformer for ME og fibromyalgi, og sørge for at alle behandlingsformer blir underlagt en objektiv og sammenlignbar forskning?"

Som en lederartikkel i Tidsskrift for den norske legeforening 2/2012 skriver, har offentligheten vært preget av en polarisert debatt om ME/CFS. Lederartikkelen, signert utviklingsredaktør Stine Bjerkestrand, påpeker også at det har vært en skjevhet i kommunikasjonen av forskningsresultater på feltet, og viser konkret til en metastudie av Larun og Malterud fra januar 2011, publisert i tidsskriftet som fant positive effekter av tilpasset trening. For undertegnede er det viktig at den fortsatte forskningen på ME sørger for å ta hensyn til alle syn på sykdommen, eller sykdommene om det etter hvert skal vise seg å være snakk om flere diagnoser, og et bredt spekter av tilnærmingene til sykdommen og behandling av den, som reflekterer den uenighet som er om sykdommen.

Det er positivt at regjeringen har valgt å støtte forskningen på ME ved Helse Vest med 2 mill kr, men det må mer til hvis det skal gjøres et godt nok

løft for denne sykdommen. Det finnes mange andre behandlingsmetoder som er utprøvd eller prøves ut. Det er behov for å gjennomgå alle de behandlingsmetodene som i dag brukes, for å sikre om de fungerer og for å bidra til større forståelse av sykdommen.

Statsråden har varslet at den ny nasjonale kompetanstjenesten for ME i Helse Sør-øst skal "bygge opp kompetanse, spre kunnskap og bidra med veiledning til hele helsetjenesten. De skal også overvåke og formidle behandlingsresultater, delta i forskning og undervisning, etablere forskernettverk og bidra i arbeidet med nasjonale retningslinjer." Undertegnede håper mandatet for tjenesten vil sørge for at de i dette arbeidet tar opp i seg det mangfoldet som finnes av tilnærminger til ME.

Det er positivt at regjeringen har valgt å støtte forskningen på ME ved Helse Vest med 2 mill kr, men det må mer til hvis det skal gjøres et godt nok løft for denne sykdommen. Det finnes mange andre behandlingsmetoder som er utprøvd eller prøves ut. Det er behov for å gjennomgå alle de behandlingsmetodene som i dag brukes, for å sikre om de fungerer og for å bidra til større forståelse av sykdommen.

Statsråden har varslet at den ny nasjonale kompetanstjenesten for ME i Helse Sør-øst skal "bygge opp kompetanse, spre kunnskap og bidra med veiledning til hele helsetjenesten. De skal også overvåke og formidle behandlingsresultater, delta i forskning og undervisning, etablere forskernettverk og bidra i arbeidet med nasjonale retningslinjer." Undertegnede håper mandatet for tjenesten vil sørge for at de i dette arbeidet tar opp i seg det mangfoldet som finnes av tilnærminger til ME.

Svar:

Jeg ønsker først å understreke at alle mennesker som rammes av CFS/ME skal ha et godt helse- og omsorgstjenestetilbud. Alle pasienter skal behandles med respekt, og behandling i helsetjenesten skal være kunnskapsbasert. Som jeg også understreket i Stortinget 28. november 2012 i interpellasjonen om CFS/ME og fibromyalgi er det ikke diagnosen, men den enkeltes behov for helse- og omsorgstjenester som skal avgjøre hvilke tjenester som tilbys. Flere av de tiltakene Helsedirektoratet arbeider med og føringer Helse- og omsorgsdepartementet har gitt til de regionale helseforetakene gjennom de siste oppdragsdokumentene orienterte jeg Stortinget om i interpellasjonen fra samme representant 28. november d.å.

Det er vanskelig å etablere gode tilbud og infor-

mere om oppfølging når kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt. Departementet arbeider for å bedre dette kunnskapsgrunnlaget.

Utprøvende behandling og forskning

I mitt svar på interpellasjonen 28. november om CFS/ ME og fibromyalgi presenterte jeg også hvordan departementet arbeider for at pasienter skal ha rask tilgang til nye behandlingsformer med tilstrekkelig dokumentert effekt. Videre presenterte jeg også kort hvordan departementet arbeider for å etablere et nytt system for innføring og oppfølging av nye metoder i spesialisthelsetjenesten.

Departementet finansierer forskning gjennom Norges forskningsråd (Forskningsrådet). I tillegg har de regionale helseforetakene forskning som en av sine fire hovedoppgaver. I 2012 er tilskuddet til Forskningsrådet på vel 289 mill. kroner. Det øremerkede tilskuddet til forskning i helseforetakene, som er etablert som et insentiv for å styrke forskningsaktiviteten i helseforetakene, var på vel 488 mill. kroner i 2012.

Forskningsrådet har organisert sin forskningsportefølje i programmer av ulik størrelse og forskningsart, fra rene grunnforskningsprogram, som Kunnskapsdepartementet finansierer, til anvendte forskningsprogrammer som Helse- og omsorgsdepartementet finansierer. Innenfor programmene Helse- og omsorgsdepartementet finansierer er det også variasjon knyttet til forskningsart- og metodikk. Dette - sammen med den klinisk pasientrettede forskningen som skjer i helseforetakene - mener jeg bidrar til å gi mulighet for et bredt spekter av perspektiver på forskning på forebygging, behandling, diagnostisering mv, slik representanten Solberg påpeker.

Nasjonale kompetansetjeneste for kronisk utmattelsesyndrom/Myalgisk encefalopati (CFS/ME)

Den nasjonale kompetansetjenesten for kronisk utmattelsesyndrom/Myalgisk encefalopati (CFS/ME) ble etablert fra 2012. For å understøtte etableringen av denne nye nasjonale kompetansetjenesten, ble 2 mill. kroner overført til Helse Sør-Øst RHF i 2012.

Representanten Solberg ønsker å vite hvilket mandat denne kompetansetjenesten skal ha.

Generelt skal en nasjonal kompetansetjeneste i spesialisthelsetjenesten ha som hovedoppgave å bygge opp og formidle kompetanse innenfor sitt felt. Den skal selv delta i forskning, og den skal etablere forskernettverk og bidra i relevant undervisning. Videre skal kompetansetjenesten sørge for veiledning og kunnskaps- og kompetansespredning til helsetjenesten, andre tjenesteytere og brukere. Det er også viktig at en nasjonal kompetansetjeneste bidrar til implementering av nasjonale retningslinjer og kunnskapsbasert praksis, samt å iverksette tiltak for å sikre likeverdig tilgang til kompetansetjenesten og etablere faglige referansegrupper med representanter fra alle regionale helseforetak og fra brukerorganisasjoner.

Ovennevnte oppgaver er også lagt til den nasjonale kompetansetjenesten for kronisk utmattelsesyndrom/Myalgisk encefalopati (CFS/ME). I veilederen til nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten som ble revider 1. januar 2012, er innholdet og avgrensningen til den aktuelle kompetansetjenesten også spesifisert. Her går det frem at den skal bidra til kvalitativ god diagnostisering og oppfølging av pasienter med CFS/ ME i gode pasientforløp. Det går også frem at den skal ta høyde for at sykdommen kan ha ulik alvorlighetsgrad og forløp. Det skal særlig legges vekt på tjenesteutviklingen til barn og unge og de personene som er hardest rammet av sykdommen. Videre går det frem at kunnskapsoverføring til bl.a. NAV, skole og pleie- og omsorgstjenesten skal vektlegges.

Jeg mener at en ny nasjonal kompetansetjeneste, sammen med en generell prioritering av forskning både gjennom Norges forskningsråd og de regionale helseforetakene, vil kunne motvirke svakheter og en mulig skjevhet i kommunikasjon av forskningsresultater slik representanten Solberg viser til. Oppsummert vil de tiltakene jeg har nevnt være viktige bidrag for å gi personer med CFS/ME en kunnskapsbasert behandling og diagnostisering i tjenesten.

SPØRSMÅL NR. 1022**Innlevert 9. mars 2012 av stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen****Besvart 16. mars 2012 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Skoleskyss er et fylkeskommunalt ansvar. En god skoleskyssordning er viktig for å gi elevene muligheten til å ta den utdannelsen de ønsker.

Ser statsråden at dagens ordning i noen tilfeller kan medføre vesentlige ulemper for enkelte elever?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har fått innspill fra en elev i den videregående skolen i Telemark som har fått en veldig vanskelig reisevei gjennom skoleskyssordningen. Vedkommende er elev på musikklinjen og må transportere et tungt instrument til og fra skolen daglig. Reisene tar totalt tre timer og det blir meget tungvint for henne. Jeg ønsker statsrådens tilbakemelding på om dagens regelverk tilstrekkelig ivaretar elever i en slik situasjon.

Svar:

Spørsmål til skriftlig besvarelse om skoleskyss for elever i videregående opplæring.

Opplæringsloven § 7-2 slår fast at elever i videregående skole som bor mer enn seks kilometer fra skolen har rett til gratis skyss eller full skyssgodtgjørelse. Videre følger det av bestemmelsen at fylkeskommunen skal hjelpe til med å skaffe losji for elever som bor slik til eller som har så lang vei at de ikke kan benytte daglig skyss til skolen. Hovedformålet med lovreglene om skyss og innlosjering er å bidra til lik rett til opplæring uavhengig av foreldreøkonomi og bosted.

Det er fylkeskommunen som har ansvaret for å oppfylle skyssrettighetene til elever i videregående

skole, og følgelig også ansvaret for å oppfylle elevens rett til et forsvarlig skyssstilbud. Dersom eleven eller elevens foresatte mener at skoleskyssen ikke er forsvarlig, for eksempel ved at den er organisert slik at eleven ikke får akseptabel reisetid eller at eleven må gå en urimelig lang distanse fram til transportmiddelet, kan vedtaket om skyss påklages etter forvaltningslovens regler.

Skyssrettighetene gjelder først og fremst elever som går på skole i det fylket de er bosatt. Rettighetene gjelder også elever som må gå på skole i et annet fylke for å få oppfylt retten til videregående opplæring. Fylkeskommunen har ikke ansvar for skyss når eleven velger ett annet tilbud om videregående opplæring enn det fylkekommunen gir.

Opplæringsloven inneholder ikke regler om hvor mange skoler det skal være i fylkekommunen eller hvor skolene skal ligge. Dette er det opp til fylkekommunen å avgjøre, og departementet kan ikke gi pålegg om hvordan skolestrukturen i fylkeskommunen skal være. Fylkeskommunen skal fastsette skolested for den enkelte eleven og i dette valget prøve å unngå for lang reisetid for elevene så langt dette er mulig ut i fra elevens rett til å velge utdanningsprogram, elevens bosted og skolens beliggenhet. For elever som bor langt unna den aktuelle videregående skolen vil det kunne være utfordringer når det gjelder reisetid.

Jeg mener at dagens regelverk om skyss og innlosjering for elever i videregående opplæring ivaretar elevene på en god måte. Jeg viser også til at eleven selv har mulighet til å velge innlosjering hvis det er for stor avstand mellom hjem og skole.

SPØRSMÅL NR. 1023**Innlevert 9. mars 2012 av stortingsrepresentant Dagrun Eriksen****Besvart 22. mars 2012 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Andelen ufaglærte lærere i skolen har økt sterkt i de senere årene. De skjerperte kravene som er innført til faglig kompetanse for å kunne undervise, har gitt utfordringer i distriktskolene, fordi det er utfordrende for små skoler å skaffe lærere som samlet har kompetanse for undervisning i alle fag.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre tilgangen på kompetente lærere i små distrikter og spesielt i Nord-Norge?»

BEGRUNNELSE:

Underdirektør Tor Sverre Hansen hos Fylkesmannen i Finnmark uttalte til Utdanningsnytt 6. februar i år at kommuner som Vadsø, Kirkenes, Lebesby og Berlevåg har nær 20 prosent ufaglærte lærere.

Når vi samtidig ser at Finnmark ligger helt på bunn på statistikken over andel elever og lærlinger som består videregående opplæring på normert tid, med bare 35 %, forstår en hvor viktig det er å ha kompetente lærere. I følge TV2 i april i fjor er det halvparten av guttene i Finnmark som aldri fullfører videregående opplæring. Førsteamanuensis i psykologi, Ingunn Skre, ved Universitetet i Tromsø har uttalt til NRK Troms og Finnmark at unge menn som ikke gjør seg ferdig med videregående skole ender opp som uføretrygdet.

Manglende lærerkompetanse får alvorlige følger for den enkelte, og vidtgående samfunnsmessige konsekvenser. I følge Utdanningsdirektoratets nettside om Ny GIV sank prosentandelen som fullførte videregående utdanning i landet som helhet fra 73,6 prosent i 2009 til 70,8 prosent i 2010.

Svar:

Gode lærere er av avgjørende betydning for en god opplæring. Lærerutdanningen for grunnskolen er revidert, og de to nye grunnskolelærerutdanningene tilbys i alle regioner i landet. Region Nord-Norge har slike utdanninger både i Tromsø, Bodø, Alta og Nesna. Utdanningene er differensiert mot 1.-7. trinn og 5.-10. trinn i grunnskolen, og de legger større vekt på faglig fordypning enn den tidligere allmennlærerutdanningen gjorde.

Kravene til kompetanse blir endret slik at de passer til de lærerne som etter hvert blir utdannet i de nye utdanningene, dessuten har det vært på høring et forslag om å knytte kompetansekrav til å undervise, ikke bare for å bli tilsatt. De fleste høringsinstansene støtter i hovedsak forslaget. Forslaget behandles nå i departementet. Det er ikke lagt opp til at kravene skal ha tilbakevirkende kraft, så lærere med tidligere utdanning er formelt kvalifisert uavhengig av de nye bestemmelsene.

Det pågår i tillegg revidering av de øvrige lærerutdanningene for 8. til 13. trinn. Både de femårige integrerte lærerutdanningene ved universitetene, faglærerutdanningene, yrkesfaglærerutdanningene og praktisk pedagogisk utdanning får nye rammeplaner for å gi studentene en bedre og mer attraktiv utdanning.

Med bakgrunn i de gode erfaringene fra rekrutteringskampanjen til læreryrket er partene i Gnist – det femårige partnerskapet for en helhetlig lærersatsing – blitt enige om å forlenge rekrutteringskampanjen til læreryrket med tre nye år. Lærerstudenter fra Nord-Norge har nettopp bistått kampanjen på utdanningsmesse i Tromsø. Gnist er også etablert i fylkene, og det gjøres en innsats regionalt for å rekruttere til lærerutdanningen og læreryrket.

Finnmark har store utfordringer med gjennomføring av videregående opplæring, men vi ser tilsvarende utfordringer over hele landet. Gjennom det statlig initierte prosjektet NyGIV gir vi lærerne kompetanseutvikling for å styrke elevenes grunnleggende ferdigheter i overgangen fra ungdomstrinn til videregående opplæring. Elevene blir fulgt tett opp, særlig hvis de ser ut som de står i fare for å falle ut av skolen, og Finnmark er eksempel på et fylke der antall elever som fortsetter fra Vg1 til Vg2, er stigende.

Jeg er svært opptatt av at flere skal gjennomføre videregående opplæring for å få et godt grunnlag for videre utdanning og yrkesvalg. I tillegg til de tiltakene som her er omtalt, vil jeg legge fram en melding for Stortinget våren 2013, der jeg vil gå gjennom utfordringer i grunnopplæringen og vurdere tiltak på utvalgte områder.

SPØRSMÅL NR. 1024**Innlevert 9. mars 2012 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 23. mars 2012 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Staten bør sikre tilstrekkelige lokaler til sin virksomhet på en fornuftig og kostnadseffektiv måte. Det er primært Entra Eiendom som er satt til å gjøre den jobben. Nå jobber Entra Eiendom med å etablere et datasenter, dette i sterk konkurranse med mange private/kommunale aktører, som vil bruke eksisterende anlegg.

Mener statsråden det er ønskelig at en statlig aktør går i direkte konkurranse på denne måten, spesielt i lys av at flere datasentre har klaget over manglende oppbakking fra regjeringen i tidligere saker?»

BEGRUNNELSE:

Entra Eiendom har lansert planer om å bygge Nord-Europas største datasenter, Greenfield Data-center, over 33 600 kvadratmeter på en nyinnkjøpt tomt i Fet kommune. På Entras webside sier selskapet at:

"Entras hovedformål er å tilby lokaler for å dekke statlige behov, og å drive ut fra forretningsmessige prinsipper."

Entra skal altså eie og forvalte fast eiendom og annen tilhørende virksomhet (til eiendomsdriften).

Datasentervirksomhet er en spesialisert virksomhet på samme måte som nesten enhver annen industri/næring. I datasentervirksomhet utgjør selve eiendomsdelen 15-20 % av investeringene og en vesentlig mindre del av driftskostnadene. Nå skal Entra etablere et driftsselskap som skal drive datasenterdrift. Dette har selskapet aldri gjort før og det er dermed en forretningsmessig ny risiko.

Det fremkommer også i beskrivelsen av hva direktøren i prosjektet skal ha ansvar for. I sin søknad etter direktør for prosjekter sier rekrutteringsselskapet at de er

"ute etter en person som har god kunnskap om it-markedet og it-drift og som samtidig forstår mekanismene i markedet."

Og

"Den nye direktøren får totalansvar under utvikling og bygging, og skal arbeide med markedsposisjonering, salg og kontraktsforhandling med offentlige og private kunder og partnere både i Norge og internasjonalt." (kilde IDG.no, 20.02.12)

Dermed fremstår det som om selskapet går langt videre enn å tilby lokaler.

Flere kommuner/private aktører rundt omkring i landet har planer om å bruke fjellhaller til datasenter. I 2010 ble det forsøkt å få en ny datasentral fra forskningsstiftelsen Cern inn i de gamle Nato-hallene på Rennesøy. Forsøket mislyktes, og mange av aktørene da var kritisk til manglende handlekraft og støtte fra regjeringen, ref flere oppslag i blant annet Teknisk Ukeblad høsten 2010. Da fremstår det som til dels provoserende når et statlig selskap melder seg på i konkurransen. Man må spørre seg om dette er en relevant oppgave for et statlig eiendomsselskap.

Svar:

Norge har mange forutsetninger som er attraktive for lokalisering av datasentraler. Det forventes en betydelig økning i behovet på verdensbasis for denne type sentraler fremover. Bygging av datasentraler for lagring av data fra nasjonale og internasjonale aktører foregår i åpen konkurranse og i et marked som ikke er regulert.

Stortinget har ikke vedtatt særskilte begrensninger for Entras virksomhet som får anvendelse i denne sammenhengen. Ved behandlingen av St.meld nr. 29 (2008 -2009) uttrykte flertallet i komiteen (jf Innst. S. nr 264) at det

- ikke er behov for å pålegge ekstra restriksjoner knyttet til hva slags eiendommer Entra engasjerer seg i og
- ikke nødvendig å legge konkrete føringer på hvor stort areal selskapet leier ut til private

Verken i innstillingen eller i debatten i Stortinget fremførte de borgerlige partiene noe annet syn. Deres sentrale argument var at det burde åpnes for å privatisere Entra Eiendom AS. Etter forslag fra regjeringen i Prop. 83 S (2010-2011) Rammer for forvaltningen av eierskapet i enkelte selskaper, vedtok Stortinget en slik fullmakt til å redusere statens eierskap ned mot 34 prosent. Dette arbeider regjeringen med.

Entra har en rekke leietagere med betydelig databruk, og ønsker å kunne dekke kundenes behov for lokaler også når det gjelder datasentraler. Datasentret vil, dersom den nødvendige etterspørsel er tilstede, bygges på kommersielt grunnlag og uten offentlige subsidier.

Om Entra eventuelt skal engasjere seg i bygging av datalagringscenter er et spørsmål om enkelttransaksjoner som ikke legges frem for godkjenning av eieren. En eventuell beslutning om bygging av et

slikt senter vil således være basert på forretningsmessige vurderinger i selskapet.

Når det gjelder arbeidet med å tiltrekke internasjonale kunder til norske datasentre vil jeg vise til at Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (FAD)siden 2008 har bidratt aktivt til grunnlaget for norske søknader gjennom forstudier om grønne datasentre i Norge, og FAD har i samarbeid med andre departementer søkt å legge til rette for at norske søkere skal kunne nå opp i den internasjonale konkurransen.

I samarbeid med FAD og andre relevante departementer,

har Nærings- og handelsdepartementet også fulgt dette arbeidet med stor oppmerksomhet, og støttet opp om de internasjonale kontaktene til flere aktuelle prosjekter. Innovasjon Norge er en viktig støttespiller i denne forbindelse, med sterk involvering av Innovasjon Norges kontorer så vel i de potensielle utenlandske investorenes hjemland som i de aktuelle norske fylkene, samt ved hovedkontoret i Oslo. Bl.a. gjør Innovasjon Norge en betydelig innsats for å koordinere og fremme et godt samspill mellom aktuelle norske vertskap i deres profilering i utlandet.

SPØRSMÅL NR. 1025

Innlevert 9. mars 2012 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 16. mars 2012 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Vinmonopolet varsler at de fra 1. mai 2012 øker prisene. Begrunnelsen er at folk handler mindre på Vinmonopolet. Hvis denne trenden snur seg og man skal følge den økonomiske logikken til ledelsen i Vinmonopolet, så vil man tro at prisen vil gå ned hvis folk drikker mer alkohol og handler mer på Vinmonopolet.

Kan statsråden (som eierrepresentant) garantere at Vinmonopolet senker prisene hvis det skjer?»

BEGRUNNELSE:

Vinmonopolet øker prisene med en krone flasken fra 1. mai. Det utgjør ikke så mye pr. flaske, men siden Vinmonopolet selger rundt 80 millioner flasker i året, gir det anslagsvis 80 millioner kroner i økt for tjeneste.

For ordens skyld melder samtidig Actis at til tross for at det har vært økning i grensehandelen, så økte IKKE grensehandelen med alkohol. Systembolagets tall viste at det var en nullvekst.

Svar:

Det er omfattende dokumentasjon gjennom nasjonal og internasjonal forskning for at statlige detaljmonopol er meget effektive når det gjelder å forebygge alkoholrelaterte skader og problemer, blant annet fordi monopol sikrer en begrenset og kontrollert tilgjengelighet og fordi privatøkonomiske interesser ikke er motiverende for salget av varene.

Formålet med vinmonopolordningen er å begrense omsetningen av alkohol, og selskapet skal derfor ikke ha fokus på høyest mulig inntjening, men samtidig sikre en forsvarlig økonomi. Etter alkoholloven skal Stortinget årlig fastsette at en prosentandel av Vinmonopolets nettooverskudd skal overføres til statskassen. Vinmonopolets styre fastsetter avkastningskrav for selskapet. Styrets krav til avkastning er 10 prosent av arbeidskapitalen. Denne var i 2011 på 847,4 mill. kroner. Det betyr at Vinmonopolet skal levere et resultat på ca. 85 mill. kroner. Organiseringen av avkastningskravet og fastsetting av overskuddsandel bidrar til at selskapet ikke har fokus på høyest mulig inntjening. Styrets avkastningskrav baserer seg på grundige vurderinger av hva slags avkastningskrav et selskap med et slikt formål bør ha.

Vinmonopolets resultatutvikling har de siste årene variert noe, og blant annet opplever Vinmonopolet, som mange andre selskaper, en kraftig vekst i lønns- og pensjonskostnadene. Selskapet har informert departementet om at styret tidligere har redusert avansen når inntjeningen ga rom for dette, senest i 2008. Det er grunn til å tro at styret fremover også igjen vil redusere avansen, hvis forholdene ligger til rette for det.

Den omtalte endringen i pris skyldes en endring i selskapets avanse kalkyle. Kalkylen beregner hvilket påslag Vinmonopolet skal ha per solgte enhet for å dekke selskapets kostnader og sikre forsvarlig inntjening (lønn, leie av lokaler m.v.). Grossistene setter en pris per enhet inn til Vinmonopolet. Vinmonopolet

legger så på sin avanse. Denne avansen følger av kalkylen, og enkelt sagt utgjør den et kronepålegg (som fra 1. mai 2012 vil være 8,9 kroner) og et prosentpåslag (22 prosent av grossistpris ekskl. avgifter). Kalkyleendringen utgjør en økning i bruttofortjenesten

på ca. 61 mill. kroner i 2012 for perioden mai til desember 2012 og gir Vinmonopolet et budsjettert driftsresultat på 55,4 mill. kroner og et resultat etter skatt på 71,2 mill. kroner.

SPØRSMÅL NR. 1026

Innlevert 12. mars 2012 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 19. mars 2012 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Tenketanken Human Rights Service (HRS) har i tilsagnsbrev fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) fått beskjed om å betale tilbake organisasjonenes driftoverskudd tilsvarende IMDis andel av de totale driftsinntektene. Det betyr i praksis at det er nær sagt umulig for HRS å legge seg opp penger (til dårligere tider), samtidig som ordningen gjør det lite attraktivt å motta private bidrag til organisasjonens arbeid.

Er dette en praksis som gjelder for samtlige organisasjoner som mottar tilskudd (Røde Kors, Norsk Folkehjelp o.l.), og hvor er i så fall en slik praksis hjemlet?»

Svar:

Human Rights Service (HRS) har fått støtte til drift over statsbudsjettets kap. 821, post 71 Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet, jf. Prop. 1 S (2010-2011).

Vilkår for bruk av midler på den tidligere tilskuddsordningen Tilskudd til landsdekkende organisasjoner på innvandrerfeltet ble til og med 2011 definert gjennom rundskriv fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet. I IMDis rundskriv 5/11 heter det at:

”Tilskuddet må benyttes og regnskapsføres i det budsjettåret det er bevilget for. Ubenyttede midler ved årets slutt skal tilbakeføres til IMDi”.

Målet med tilskuddsordningen for disse landsdekkende organisasjonene var i 2011 å legge til rette for organisasjoner som arbeider for å sikre at alle har de samme mulighetene, rettighetene og pliktene når det gjelder å delta i samfunnet og ta i bruk egne ressurser.

Kravet om at ubenyttede midler skal tilbakebetales gjelder alle som mottar tilskudd over denne tilskuddsordningen og har også blitt benyttet overfor andre organisasjoner.

SPØRSMÅL NR. 1027**Innlevert 12. mars 2012 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 20. mars 2012 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for hvilke tiltak han vil iverksette for å redusere tap av norske arbeidsplasser og skatteinntekter på grunn av grensehandel?»

BEGRUNNELSE:

Nordmenn handlet for 11,5 milliarder kroner på dagsturer til utlandet i 2011, en økning på ni prosent fra året før, ifølge SSB. Norge går glipp av store skatteinntekter og mange arbeidsplasser.

Svar:

Først vil jeg vise til svar fra finansministeren på spørsmål nr. 1 fra representanten Per Roar Bredvold til spørretimen 15.2.2012.

Statistisk sentralbyrås grensehandelsundersøkelse tyder på at grensehandelens andel av husholdningenes samlede forbruk har ligget rundt 1 pst. i perioden 2004-2010. Grensehandelen påvirkes i første

rekke av forskjeller i priser og utvalg. Avgifter spiller en rolle, og avgiftsnivået må ikke bli så høyt at negative og utilsiktede virkninger på illegalt forbruk og grensehandel blir for store. Kostnadsnivået i Norge er også gjennomgående høyere, og dessuten kan endringer i valutakursen gi opphav til prisforskjeller på kort sikt. Det er også viktig å huske på at avgiftene på typiske grensehandelsvarer som alkohol og tobakk i tillegg til å gi staten inntekter også skal bidra til redusert forbruk av helseskadelige produkter.

Nærings- og handelspolitikkenes viktigste tiltak i denne forbindelse er å styrke evnen til ønsket omstilling og innovasjon. Det øker konkurransekraften og setter bedriftene bedre i stand til å utvikle nye produkter og finne lønnsomme markedsnisjer. Det finnes også mer spesifikke tiltak for å legge til rette for verdiskaping i visse geografiske områder. Et eksempel er ordningene for regional investeringsstøtte, som også omfatter områder med grensehandel.

SPØRSMÅL NR. 1028**Innlevert 12. mars 2012 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 22. mars 2012 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for hvordan man kan redusere grensehandelen ved å ta hensyn til det under jordbruksoppgjøret?»

BEGRUNNELSE:

Nordmenn handlet for 11,5 milliarder kroner på dagsturer til utlandet i 2011, en økning på 9 prosent fra året før, ifølge SSB. Norge går glipp av store skatteinntekter og mange arbeidsplasser.

Svar:

Den norske matsektorens konkurransekraft i forhold til omverdenen, herunder grensehandelen, er ett av flere kryssende hensyn som vurderes og avveies under jordbruksoppgjøret. Jordbruksoppgjøret påvirker råvarekostnadene til matindustrien, og er en av

grunnene til forskjeller i prisnivå på mat mellom Norge og Sverige.

Det er imidlertid viktig å poengtere at effekten av jordbruksoppgjøret påvirker tidlig i verdikjeden. Flere andre forhold har også stor betydning for prisforskjellen, bl.a. et høyt lønns- og kostnadsnivå i Norge, høye distribusjonskostnader, maktforhold i verdikjeden, valutakurser osv. Disse forholdene reguleres ikke i jordbruksoppgjøret.

En del matvarer er viktige grensehandelsvarer, men grensehandelen omfatter også en rekke andre varer og tjenester, hvor prisnivået er lavere i Sverige enn i Norge. Iflg. Eurostats prisnivåindekser er forbrukerprisene høyere i Norge enn i Sverige på alle grupper av varer og tjenester til personlig konsum. Det har bl.a. grunnlag i et høyt lønns- og kostnadsnivå i Norge.

Grensehandel er et fenomen på alle grenser mel-

lom land der forskjeller i lønns- og prisnivå gjør det lønnsomt å handle de varene som er billigere på den andre siden av grensen.

Når det gjelder mat og alkoholfrie drikkevarer, har forbrukerprisene i Norge steget med knapt 1 prosent fra juli 2009 t.o.m. februar 2012, iflg. Statistisk sentralbyrå. Tall fra søsterbyråene i våre naboland viser at prisene i samme periode har steget med 4 prosent i Sverige og med 7,7 prosent i Danmark, målt i

lokal valuta. Disse tallene tyder ikke på at det har vært økende prisforskjeller i norsk disfavour i de senere årene.

Som nevnt foran er imidlertid hensynet til konkurransekraft et viktig hensyn under jordbruksoppjøret. Samtidig er lønnsomhet i alle ledd av verdikjeden nødvendig for en robust og omfattende matsektor i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1029

Innlevert 12. mars 2012 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen

Besvart 19. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«I Statsbudsjettene for 2011 og 2012 er det varslet en helhetlig gjennomgang av bilavgiftene. Den teknologiske utviklingen fortsetter med uforminsket styrke, og for å holde tritt med denne utvikling har en stadig måtte gjøre "flikking" i avgiftssystemet.

Når vil statsråden legge frem en helhetlig sak om bilavgiftene for Stortinget?»

Svar:

I budsjettet for 2011 ble det varslet at Regjeringen ser behov for en helhetlig gjennomgang av avgiftene på både kjøretøy og drivstoff og at en derfor ville komme tilbake til dette i kommende budsjetter. I løpet av 2011 var departementet i kontakt med en rekke organisasjoner med interesse for bilavgiftene. De synspunkter som kom fram, uttrykte at bilavgiftene skal ivareta og balansere ulike, og til dels motstridende, hensyn. Samtidig er det viktig at statens inntekter fra avgiftene opprettholdes. Nedenfor gis en kort oppsummering av forslagene som fulgte Regjeringens helhetlige gjennomgang av bilavgiftene i budsjettet for 2012.

For å bidra til større forutsigbarhet om framtidige avgifter varslet Regjeringen i budsjettet for 2012 en

omlegging til en mer generell veibruksavgift på drivstoff. Innen 2020 skal alle drivstoff ilegges veibruksavgifter etter energiinnhold i drivstoffet. Veibruksavgiften skal dekke eksterne kostnader og ivareta hensynet til statens inntekter. Regjeringen varslet også at det ikke er planer om å endre veibruksavgiftene for alternative drivstoff før 2015. I 2015 skal unntakene fra veibruksavgiften evalueres. Det ble også varslet at Regjeringen ikke har konkrete planer om å endre rammebetingelsene for elbiler. Helheten i rammebetingelsene for elbiler må imidlertid vurderes i årene framover på bakgrunn av utviklingen i salget av slike kjøretøy.

Regjeringen foreslo å fortsette omleggingen av engangsavgiften i miljøvennlig retning i 2012. Det ble lagt ytterligere vekt på CO₂-utslipp, mens det ble lagt mindre vekt på motoreffekt. Det ble også innført en NO_x-komponent i engangsavgiften. Endringene i avgiften ble gjennomført innenfor en om lag provenytrale ramme. Det samlede avgiftnivået på bilavgiftene ble imidlertid redusert ved en reduksjon av omregistreringsavgiften, særlig for typiske næringskjøretøy. Mer utfyllende informasjon om Regjeringens forslag finnes i Prop 1 LS (2011-2012) Skatter, avgifter og toll 2012, avsnitt 4.5.

SPØRSMÅL NR. 1030**Innlevert 12. mars 2012 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 16. mars 2012 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Fremskrittspartiet ser på etablering av tømmerkaier som en av flere ting som vil være med på å øke uttaket av tømmer, som derved vil bedre økonomien innenfor næringen.

På hvilken måte vil statsråden bidra til at det blir etablert tømmerkaier langs norskekysten for økt mulighet for frakt av tømmer på båt?»

Svar:

Et velutviklet skogsveinett, sammen med god sammenhengende standard på offentlig infrastruktur på vei, jernbane og båt fram til industri og markeder, er blant de aller viktigste rammevilkår for skogsektorens lønnsomhet og konkurransekraft. Kaier er et viktig element for å bedre infrastrukturen og effektivisere transporten av tømmer og treprodukter i kystskogbruket. Kaier er også viktig for frakt av annet gods til og fra industri i kystnære områder.

Økt overgang av tømmertransport på vei til båt, vil i tillegg til reduserte transportkostnader, bidra positivt med lavere trafikkbelastning og lavere utslipp av klimagasser til luft. Utbygging av kaier og økt tilrettelegging for transport av trevirke og treprodukter på båt vil også kunne bidra til bedret markedsadgang.

I november i fjor fikk jeg overlevert en utredning om transport av skogsvirke i kyststrøk laget av SINTEF på oppdrag fra Kystskogbruket. Landbruks- og

matdepartementet har støttet arbeidet gjennom midler til Kystskogbruket. Rapporten peker på et behov for utbygging av kaier og foreslår tiltak på inntil 30 kaier, hvorav 14 med høyest prioritet i en framtidig tømmerkaistruktur. Total kostnadsramme for disse tiltakene er i rapporten beregnet til om lag 300 millioner kroner.

Utbygging av kaianlegg er kostbart. Samtidig vil det ofte være snakk om flerbrukskaier med mange aktuelle brukere fra flere ulike sektorer. Det gjør det både mulig og nødvendig med samarbeid om finansiering fra både offentlige og private aktører. Landbruks- og matdepartementets økonomiske virkemidler for infrastruktur er primært rettet mot skogsveier, men det har også vært bevilget noe støtte til bygging av kaier for tømmertransport. Statens landbruksforvaltning innvilget i 2011 2,8 millioner kroner i tilskudd til ombygging av en kombinert tømmer- og industrikai på Drag i Tysfjord kommune. Dette kaianlegget har en svært god lokalisering ut fra den strukturen som er foreslått i rapporten fra SINTEF.

Jeg vil arbeide for at behovet for tømmerterminaler langs kysten og tilhørende offentlig infrastruktur blir ivarettatt på best mulig måte – også gjennom samarbeid med ansvarlige statsråder i Samferdselsdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet og i Fiskeri- og kystdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 1031**Innlevert 12. mars 2012 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 14. mars 2012 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ for at hund også kommer inn under nødvergeretten, da dette betyr mye både for næring og livskvalitet for svært mange hundeeiere?»

Svar:

Jeg kan opplyse at Miljøverndepartementet planlegger å fremme et forslag til endring av nødvergebestemmelsen, i tråd med rovviltforliket 2011, senest innen 1. april 2012. Grunnen til at forslaget planleg-

ges oversendt Stortinget innen 1. april, er at det skal være mulig for Stortinget å behandle forslaget i vårsesjonen 2012. Lovendringen vil dermed kunne tre i kraft før høstens jakt sesong.

I tråd med rovviltforlikets punkt om at forlikspartnerne skal tas med på råd før lovforslaget fremmes, ble det 28. februar arrangert et møte med forlikspartene der det ble gitt orientering både om arbeidet med forslaget til endring av nødvergebestemmelsen og forslagene til nye erstatningsordninger for husdyr og tamrein.

SPØRSMÅL NR. 1032**Innlevert 12. mars 2012 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal****Besvart 20. mars 2012 av olje- og energiminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

«Hvordan vurderer statsråden Statoils nye uttalte strategi om å bygge og drifte egne rigger, og dermed etablere seg som selvstendig riggaktør på norsk sokkel i konkurranse med eksisterende leverandørindustri?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge en pressemelding på Statoils nettsider 2. mars 2012 forbereder Statoil nå anbudsinvitasjon for en ny type borerigger for modne felt på norsk sokkel. De nye oppjekkbare kategori J-riggene skal spesialdesignes av industrien på vegne av Statoil, og Statoil foreslår at riggene skal eies av de oljeselskapene som sitter på lisensene hvor riggene skal operere. Selskapet har en uttalt ambisjon om å bore mer effektivt og fornye riggflåten på norsk sokkel.

Statoil tar med dette nye og historiske steg på norsk sokkel. I Dagens Næringsliv 3. mars 2012 påpekes det at oljeselskapene bak en lisens på sokkelen aldri tidligere har eid sine egne rigger. Et slikt steg vil selvsagt få konsekvenser for riggselskapene og leverandørindustrien.

KrF mener Statoils nye riggstrategi bør bli gjenstand for en politisk debatt. I forbindelse med Stortingets behandling av St.prp. nr. 60 (2006-2007) Sammenslåing av Statoil og Hydros petroleumsvirksomhet (Innst. S. nr. 243 (2006-2007)) understreket et samlet Storting følgende:

"Komiteen vil understreke viktigheten av at myndighetene følger utviklingen i leverandørindustrien og forholdet mellom det sammenslåtte selskapet og leverandørindustrien i tiden som kommer. Komiteen forutsetter derfor at departementet er i løpende dialog med leverandørindustrien om utviklingen innenfor disse områdene, og at departementet på egnet vis rapporterer om hvordan situasjonen for leverandørindustrien utvikler seg.

Leverandørindustrien er bekymret for at den kan bli for avhengige av å ha et godt forhold til en dominerende aktør med sterk forhandlingsmakt. Det er uttrykt fra industrien at en mulig negativ konsekvens av sammenslåingen kan bli at det over tid kan bli færre leverandører som igjen kan påvirke kommersiell og teknologisk utvikling i industrien.

Komiteen mener at økt mangfold av aktører og flere operatørselskaper på norsk sokkel kan motvirke eventuelle negative konsekvenser av sammenslåingen.

Komiteen vil understreke viktigheten av at myndighetene følger utviklingen i leverandørindustrien og forholdet mellom det sammenslåtte selskapet og leverandørindustrien i tiden som kommer.

Komiteen forutsetter derfor at departementet er i løpende dialog med leverandørindustrien om utviklingen innenfor disse områdene, og at departementet på egnet vis rapporterer om hvordan situasjonen for leverandørindustrien utvikler seg."

Svar:

For ordens skyld har Statoil opplyst til departementet at de ikke har en strategi om å bli riggoperatør og drifte egne rigger i konkurranse med leverandørindustrien, men åpner for at oljeselskapene i lisensene på norsk sokkel bør kunne eie mobile rigger for å sikre essensiell riggkapasitet.

Som et samlet Storting sluttet seg til i Stortingsmelding nr. 28 (2010-2011) - en næring for framtida - om petroleumsvirksomheten - er hovedmålet for petroleumpolitikken å legge til rette for lønnsom produksjon av olje og gass i et langsiktig perspektiv. For å oppnå dette er det nødvendig å ha tilstrekkelig verktøy tilgjengelig, herunder borefartøy. Boring av brønn er sentral i alle faser av petroleumsaktiviteten og er den største kostnadskomponenten. Det er derfor ønskelig at riggkapasiteten på norsk sokkel økes og kostnadene reduseres. Et sentralt tiltak er å finne løsninger som gir større tilgang på rimelig borekapasitet.

Borekostnader er en svært viktig kostnadskomponent på norsk sokkel. 47 prosent av investeringene i funn og felt i 2010 stammet fra borekostnader. Høsten 2010 var det rapportert inn i alt 930 planlagte produksjons- og injeksjonsbrønner for perioden 2011-2020. Av disse er om lag 310 planlagt boret fra faste innretninger.

Norsk sokkel trenger høy riggkapasitet både for å realisere det store potensialet som ligger i eksisterende felt og funn og for å utvikle fremtidige ressurser. Mange av de store feltene på norsk sokkel er å betegne som modne, og behovet for boring på disse feltene framover er stort. Det bør derfor være grunnlag for å få på plass rigger tilpasset norsk regelverk på sentrale felt. Disse bør være tilpasset de behov feltene har. Departementet forventer at eierne av de store feltene foretar slike disposisjoner. Mange tilleggsressurser er tidskritiske.

Jeg ser derfor positivt på initiativer som kan bidra til dette, herunder det fra Statoil som representanten viser til. Mange rettighetshavergrupper eier allerede i dag sine egne borerigger på faste innretninger. Dette er en løsning jeg mener fungerer godt. Det er derfor vi i forbindelse med nye feltutbygginger er opptatt av at installasjon av fast rigg blir vurdert av rettighetsha-

verne der en slik løsning kan være aktuell.

Kapasiteten og effektiviteten i boreaktivitetene vil kunne økes dersom rettighetshaverne i større grad går sammen om å inngå kontrakter med flere rigger på mer langsiktig basis. Med det høyere antallet selskaper som i dag er operatører for og partnere i utvinningstillatelser på norsk sokkel, så er behovet for dette økende.

Riggneringen er global i sin natur og preget av sterk konkurranse. Det er om lag 10 ulike selskaper som opererer drøyt 30 mobile borefartøy på norsk sokkel i dag. Flere borefartøy vil etter planen komme inn på norsk sokkel i årene framover. Jeg mener det ikke vil svekke konkurransen på norsk sokkel om en-

kelte rettighetshavergrupper investerer i egne borefartøy.

Jeg mener det er behov for ulike tiltak for å øke riggekapasiteten på norsk sokkel og har nedsatt en ekspertgruppe, under ledelse av Eivind Reiten, for å se på problemstillingen. Hovedoppgaven til gruppen er å belyse og identifisere hindre som gjør at riggekapasiteten på norsk sokkel begrenses, samt å foreslå tiltak som kan bedre flyten av fartøyer involvert i boring. Utvalget er bredt sammensatt med representanter blant annet fra ressurs- og sikkerhetsmyndighetene, arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjonene og olje- og riggselskaper. Ekspertgruppen vil levere sin rapport til sommeren.

SPØRSMÅL NR. 1033

Innlevert 12. mars 2012 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 15. mars 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«NSB ønsker å legge ned de betjente billettluke- ne på Asker og Ski stasjon fra 1. juli 2012. Både Ski og Asker stasjon er særdeles viktige jernbaneknutepunkter i Osloområdet. Mange passasjerer er skeptiske til forslaget - spesielt eldre og funksjonshemmede.

Er statsråden enig med NSB, eller vil statsråden sørge for at passasjerene også i fremtiden skal kunne få kjøpe billetter i betjente luker?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen hevder at de ønsker at langt flere reiser kollektivt. Da er det viktig at man gjør det enklest mulig for passasjerene ved å ha betjente luker hvor man kan betale og få hjelp med reisen sin, i hvert fall på de største og viktigste stasjonene som Ski og Asker.

Svar:

For at flest mulig skal velge tog som et attraktivt, sikkert og miljøvennlig transport- alternativ, er det viktig at alle sider ved togreisen er så enkelt tilgjengelig som mulig. Tidligere innebar det ofte større grad av personlig service. NSB hadde vesentlig flere ansatte, og derigjennom mange betjente billettsalg. Nå er det imidlertid slik at langt de fleste av NSBs kunder etterspør enkle og effektive bestillingsløsninger for billettkjøp. Kravet til ny teknologi gjør at NSB har jobbet mye for å lage løsninger som innfrir

kundenes krav. Dette er ikke ulikt utviklingen vi har sett i banksektoren, der mange nå benytter seg av nettbaserte banktjenester.

Undersøkelser viser at 60 % av NSBs kunder i september 2011 hadde en smarttelefon. 94 % av Norges befolkning benytter PC. Jeg vet at NSB er opptatt av god tilgjengelighet og effektiv distribusjon av billetter. De siste ti årene er det derfor etablert en rekke nye effektive salgskanaler for billetter gjennom bl.a. nsb.no og billettautomater på stasjonene. 1. februar i år lanserte også NSB muligheten for å kjøpe billetter via en egen NSB-applikasjon for smarttelefoner. I tillegg er det flere og flere passasjerer som reiser på elektronisk billett der kundene via web eller automat fyller på reisepenger, periode- billetter eller enkeltbilletter til reisekortet sitt. Det selvbetjente salget av billetter i NSB har økt fra fem prosent i 2002 til 70 prosent i februar 2012.

Kundegrunnlaget for betjente kanaler er som en følge av dette kraftig redusert gjennom innføringen av gode selvbetjente løsninger. Prognoser for 2012 viser at antall transaksjoner med billettkjøp over disk forventes å bli redusert med om lag 90 prosent fra 2010. Dette er bakgrunnen for at NSB har besluttet å stenge de betjente billettsalgene på Ski og Asker fra 1. juli.

På Asker og Ski stasjoner finnes det gode muligheter for kjøp av billetter fra billettautomater. Alderspensjonister og kunder som på grunn av ulike funksjonshemminger ikke kan benytte selvbetjente kana-

ler, kan kjøpe billetter om bord i NSBs tog uten tillegg i prisen. Dette har vært svært viktig for meg. NSB har også et betjent kundesenter på Lillehammer hvor det er mulig å bestille billetter på telefon. Kundesenterets åpningstid er kl. 07-23 alle dager.

Jeg er opptatt av at NSB skal drive effektivt og kostnadsminimerende i tillegg til å yte god service og sørge for god kundetilfredshet. For NSB vil det de

nærmeste årene være helt nødvendig å finne en god balanse mellom betjent og ubetjent kundeservice, og samtidig tiltrekke seg nye kunder. Antall betjente billettsalg må være en del av NSBs operative frihet og jeg er i den forbindelse opptatt av at de ansatte som påvirkes av disse endringene følges opp på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 1034

Innlevert 12. mars 2012 av stortingsrepresentant Arve Kambe

Besvart 21. mars 2012 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Etter fremleggelsen av utkast til NTP fra fagetatene er det på ny medført usikkerhet for den viktige Stordalstunnelen i Etne kommune langs E134 Haukelivegen. Statsråden bør være kjent med at Statens vegvesen har forberedt byggestart rundt sommeren 2013 og at en stortingsproposisjon kan være klar denne sesjonen.

Hvordan vil statsråden sikre at Stordalstunnelen kan ha byggestart slik vegvesenet har planlagt?»

BEGRUNNELSE:

Byggingen av Stordalstunnelen på E134 i Etne kommune var opprinnelig en del av bompengeprojektet Teigland – Håland langs Åkrafjorden. Tunnelen var beregnet fullfinansiert og sluttført i perioden 1998 - 2001.

På grunn av kostnadsøkning ble byggingen utsatt. Prosjektet er nå inne i gjeldende Nasjonal Transportplan 2010 - 2019, med bevilgning i perioden 2011 - 2013.

Prioriteringen av prosjektet i NTP var betinget av at det ble lokal tilslutning til et opplegg for delvis bompengefinansiering av prosjektet. Dette bør statsråden kjenne til at er på plass. I tillegg er også reguleringsplanen vedtatt i Etne kommune.

Statsråden er nok like forbauset som meg over at et vegprosjekt med en bompengandel på ca. 60 % og et prosjekt som ligger inne med byggestart neste år i gjeldene NTP er tatt ut av planen og attpåtil er avhengig av ekstra midler og fremdeles er utsatt i ytterligere minst seks år.

Jeg forventer derfor at statsråden frem til juni 2013 styrer på grunnlag av gjeldene NTP hvor prosjektet er finansiert. Jeg forutsetter dermed også at

statsråden i forbindelse med de pågående budsjettforhandlingene i regjeringene får på plass de statlige midlene som skal til for å få byggestart i henhold til planen i 2013.

Avdelingssjef Astri Eide i Statens vegvesen region vest sier til lokalavisen Grannar den 29.02.12 at: ”Stortinget kan bestemme at Stordalstunnelen skal starte neste år dersom politikerne vil.”

Det synes jeg var godt sagt og jeg ser frem til at statsråden bidrar til å legge frem saken for Stortinget så snart som mulig slik at byggestart kan skje innen ett års tid.

Jeg vil også fremheve at det ikke må bli et vegbyggingsvakuum fra og med fremleggelsen av NTP den 29.02.12 og til Stortinget endelig har vedtatt planen i juni 2013. Det betyr med andre ord at statsråden må benytte seg av muligheten til å bygge mest mulig veg før den tid. Stordalstunnelen ligger derfor godt til rette for byggestart før NTP sluttbehandles ettersom finansieringen, planleggingen og rammeverket er på plass.

Jeg ber derfor på denne bakgrunn om statsrådets vurdering og fremdriftsplan for ny Stordalstunnel i Etne kommune.

Svar:

I St.meld. nr. 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019 er prosjektet E134 Stordalstunnelen prioritert i første fireårsperiode, fortutsatt tilslutning til et opplegg for delvis bompengefinansiert utbygging.

Jeg er innstilt på at prosjektet E134 Stordalstunnelen prioriteres i det pågående arbeidet med statsbudsjettet for 2013.

SPØRSMÅL NR. 1035**Innlevert 12. mars 2012 av stortingsrepresentant Arve Kambe****Besvart 15. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Jeg viser til mitt spørsmål til finansministeren fra 12.02.11 om 14-dagers regelen for proviantering. Etter over ett år har fortsatt intet skjedd, men flere skipshandlere har gått konkurs og irritasjonen hos rederier stiger til tross for at ulike tollkontorer også ønsker endret praksis.

På denne bakgrunn spør jeg om statsråden er villig til å endre regelverket med virkning fra 1. juli 2012, slik jeg foreslo i fjor?»

BEGRUNNELSE:

Jeg forventer at statsråden følger opp svar til Stortinget med konkret handling. Det er derfor skuffende at over ett år etter mitt spørsmål så er intet skjedd for verken skipsfartsnæringen, skipshandelsnæringen eller Tollvesenet.

Det er viktig med like konkurransebetingelser mellom EU og Norge for skipsfart og skipshandlere. I tillegg vil jeg anta at Tollvesenet har behov for å frigjøre arbeidsoppgaver for å ta seg av viktige ting fastsatt av Stortinget og toll- og avgiftsdirektoratet.

Derfor er det med undring jeg konstaterer at Toll- og avgiftsdirektoratet har brukt over et år på en sak der jeg oppfattet at finansministeren var enig i mitt syn.

14-dagers regelen må tilpasses moderne skipsfart hvor man i særlig offshoremarkedet kan ha ustabil varighet på oppdrag, også etter at oppdragene er gitt. De fleste vil ha oppdrag utenfor norsk tollområde i størstedelen av oppholdet sitt, men kan i enkelte tilfeller slite med selve 14-dagers-regelen.

Dagens regelverk medfører at svært mange rederier gir signaler om bunkring utenlands for å unngå norske problemer. Slik er ingen tjent med, og strider også mot Norges målsetninger som et godt maritimt vertsland.

Alle fartøyer som primært og hovedsakelig har sin virksomhet utenfor tollområdet til havs bør kunne få tildelt avgiftsfrie varer.

Jeg ber derfor om en tilbakemelding på finansministerens syn på min begrunnelse fra fjorårets spørsmål og en tilbakemelding på hvilken fremdriftsplan han ser for seg for å løse denne uheldige saken som koster svært mye tid, ressurser og penger for alle parter, inkludert staten.

Svar:

Jeg viser til mitt svar 11. februar 2011 på spørsmål nr. 829 hvor det bl.a. fremgår at Toll- og avgiftsdirektoratet vil vurdere behovet for regelverksendringer.

Finansdepartementet har etterlyst status for arbeidet i direktoratet.

Direktoratet opplyser om at det er etablert en arbeidsgruppe som skal vurdere regelverket. Arbeidsgruppen har bl.a. hatt møte med Norske Maritime Leverandører og skipshandlere hvor bl.a. de ulike virkningene av 14-dagers regelen og EUs regelverk på området ble belyst. Arbeidet i direktoratet er imidlertid ennå ikke avsluttet.

Ifølge direktoratet kan det være ønskelig å sende forslag til endringer på høring i løpet av 2012. Finansdepartementet vil ta stilling til saken så snart direktoratets vurderinger og anbefalinger foreligger.

SPØRSMÅL NR. 1036**Innlevert 12. mars 2012 av stortingsrepresentant Sigvald Oppebøen Hansen****Besvart 21. mars 2012 av olje- og energiminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

«I forbindelse med konsesjonsbehandling for Tokke-Vinje vassdraget, blei det i Tokke pålagt å bygge veganlegg (konsesjonsvegar). Konsesjonsvegane skulle gjere det mogleg å drive heilårsverksemd i Botnedalen.

Når kan ålmenta forvente å kunne nytte seg av heilårsvegane, kostnadsfritt, i høve til Stortingets vedtak og konsesjons-/reguleringsbestemmelsane?»

GRUNNGJEVING:

Det kan sjå ut som at det kan vere grunnlag for å hevde at vegane ikkje blir drivne i henhold til konsesjonsbestemmelsane.

Etter komitebehandling (26.01.1968) og kgl.res (05.04.1968) blei reguleringsbestemmelsane pkt. 6 slik:

"Reguleringsanleggenes eier er forpliktet til å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige vegar, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig økt ved anleggsarbeid. I tvilstilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse, ved skjønn på Tokke kraftanleggs bekostning. Vegar, bruer og kaier som anleggenes eier bygger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten, for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anleggene.

De stedlige myndigheter skal taes med på råd ved valg av trase for de forskjellige anleggsveger.

Reguleringsanleggenes eier plikter å la bygge følgende skogsbilveger av kl. III:

1. Veg fra Lofthus (filtertaket) til Hovundåi med bru.
2. Veg fra Kilerova til grensen mellom Edvart Vadder og Lars Seltveit."

Som det framgår, skal konsesjonsvegane halde skogsbilveg kl. III standard. Dvs at konsesjonseigarer er pålagt som konsesjonsvilkår å bygge og drifte heilårs skogsbilveg for fri bruk for ålmenta. For å kome frå kommunal veg til desse konsesjonsvegane, er einaste mulegheit å køyre på konsesjonærers anleggsveg. Stortinget kunne ikkje vite kva slags standard utbyggjar hadde behov for på anleggsvegen, men det er rimeleg å tru at ein har føresett ein standard som er minst like god som konsesjonsvegane. Utan slike krav til standard, vil ålmenta ikkje kunne nytte konsesjonsvegane til det dei er pålagt konstruert for/til og Stortingets pålegg om skogsbilveg kl. III vil då framstå som meiningslaust.

Då Stortinget gjekk imot innstillinga frå departe-

ment/NVE og kom i møte kravet om veganlegg med slik standard, var det for å sikre ålmenta kostnadsfri tilgang til veg med veldefinert og god standard. Ved å pålegge skogsbilveg kl. III, sørga Stortinget for at vegane i dalen måtte følgje framtidig utvikling i vegstandard.

På grunn av anleggsvegane sin tilstand, er den nå ueigna som tilførselsveg til konsesjonsvegane, som konsesjonæren skal halde opne heile året (skogsbilveg kl. III).

Svar:

I vilkårene for statsregulering av Tokke-Vinjevassdraget m.v. ble det på vanlig måte fastsatt standardvilkår om anleggsveger som regulanten skulle bygge av hensyn til kraftutbyggingen med reguleringene. I tillegg ble regulanten pålagt å bygge to skogsbilveger av kl. III slik det fremgår av Innst. S. nr. 88 (1967 - 68), jf. kgl. res. 5. april 1968.

Pålegget om bygging av skogsbilvegane kom etter ønske fra Tokke kommune. Kommunen så det som" eit rimeleg krav at Vassdragsvesenet byggjer veg inn til Strandstøydalsvatn for å gjeva kommunen att nokre av dei moglegheitane og det næringsgrunnlaget ein misser ved tilleggsreguleringa i Botnedalen."

Kommunen kaller de to skogsbilvegane for "konsesjonsveger". De andre vegane som ble bygd i anledning anlegget er, og blir også omtalt som, anleggsveger.

Jeg er kjent med at Tokke kommune sommeren 2010 ba om NVEs avklaring av konsesjonsvilkårene for disse vegane. NVEs svar til kommunen sommeren 2011 er i tråd med min oppfatning av denne saken slik jeg her gir rede for.

Skogsbilvegane (konsesjonsvegane) skal til enhver tid holde et nivå som tilsvarer vegklasse III (Helårs landbruksveg). NVE vil følge opp at regulanten holder skogsbilvegane/konsesjonsvegane i den stand som vilkårene krever. Det står imidlertid ingenting i vilkårene for statsreguleringen om hvilken standard anleggsvegane skal ha. Det som står om anleggsveger i vilkårene er begrenset til at de skal stilles til fri benyttelse for allmennheten. Utgangspunktet er at standarden for slike vegar tilpasses konsesjonærers egne behov. Det samme gjelder vedlikeholdet av slike anleggsveger. På grunn av at konsesjonæren har begrenset behov for bruk av disse vegane, vil mange anleggsveger ha dårligere standard enn den standard allmennheten ønsker.

Jeg har forståelse for at de som benytter skogsbilvegene mener at anleggsvegen de må kjøre over for å komme til skogsbilvegene bør holde samme standard, slik at de faktisk kan komme frem. Det er likevel ikke grunnlag for å tolke Stortingets vedtak og

konsesjonsvilkåret om anleggsveger slik at denne kostnaden kan pålegges konsesjonæren. Et alternativ kan da være at økt standard og økte vedlikeholdsutgifter dekkes med en form for avgiftsordning/brukerbetaling i tråd med normal praksis for anleggsveger.

SPØRSMÅL NR. 1037

Innlevert 12. mars 2012 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 20. mars 2012 av forsvarsminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

«Olavsvern base (OVB) ble vedtatt lagt ned i gjeldende langtidsplan for forsvaret. Når OVB var i drift var det mange forsvarsansatte med bosted Tromsø som brukte OVBE som fjernarbeidsted. Etter OVB ble nedlagt har forsvarets pendlere brukt kontorfellesskap på Langnes til fjernarbeid.

Mener forsvarsministeren at utnyttelse av slikt kontorfellesskap på Langnes i Tromsø bryter med St.prp. nr. 48 (2007-2008) og vedtak gjort i Stortinget?»

Svar:

Fjernarbeid er et nyttig personalpolitisk verktøy. St.prp. nr. 48 (2007-2008) angir at det skal gis rom for fleksibilitet i tjenesten, slik at de ansatte kan ivareta omsorgen for barn og familie i kombinasjon med egen, og partners, karriere. Det åpnes også for å vurdere løsninger der personell med spesielle behov kan tilbys fjernarbeid eller annen relevant tilpasning av arbeidet.

Forsvarssjefens bestemmelser om fjernarbeid i Forsvaret skal blant annet sette en felles standard for praktisering av fjernarbeid, klargjøre hvilke regler og

føringer som gjelder ved fjernarbeid og gi en mal for avtale om fjernarbeid mellom driftsenhet og den enkelte arbeidstaker.

I tråd med disse bestemmelsene kan forsvarssjefen ved behov beslutte å etablere fjernarbeidssenter. Ansvarlig sjef vil ta dette oppdraget med i sitt dimensjoneringsgrunnlag for den eiendom, bygg og anlegg vedkommende trenger til å kunne gjennomføre pålagt virksomhet. Dette vil sikre at blant annet krav til HMS, ressursbehov og medbestemmelse ivaretas.

Den delen av bunkeren som i dag benyttes til fjernarbeid på Langnes er ifølge Forsvaret etablert på lokalt initiativ og tilfredsstillende bl.a. ikke krav til helse, miljø og sikkerhet (HMS). Forsvaret opplyser at lokalet kun er godkjent til bruk for en ansatt fra Forsvarets informasjonsinfrastruktur (INI) som utfører sitt arbeid med utgangspunkt fra Langnes.

Personell som på forskjellige initiativ har jobbet ved dette kontorfellesskapet er i all hovedsak pendlere som har sin faste arbeidsplass ved forskjellige avdelinger i landet.

Forsvaret har besluttet at kontorfellesskapet skal avvikles innen utgangen av juli 2012.

SPØRSMÅL NR. 1038**Innlevert 12. mars 2012 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg****Besvart 22. mars 2012 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Viser til Troms Folkeblad 6. og 7. mars, der det fremkommer at det på nytt er rein på Lenvikhalvøya og konflikt med grunneiere og næringsdrivende. Den samme konflikten ble også belyst av stortinget for ca 1 år siden og statsråden lovet den gang å ta dette opp med ansvarlige instanser og bringe ulovlige forhold til opphør.

Hvordan har statsråden fulgt opp de opplysninger som ble gitt stortinget i fjor, og hvorfor skjer dette igjen, og hva vil statsråden gjøre for å snarest fjerne rein fra området?»

Svar:

Jeg vil innledningsvis sterkt beklage at denne situasjonen med rein på Lenvikhalvøya igjen har oppstått. I fjor dreide konflikten seg først om ulovlig norsk og deretter om ulovlig svensk reindrift på Lenvikhalvøya.

Hva gjelder den norske reindriften, ble det utferdiget pålegg om utdriving 18. mars 2011. På grunn av dyrevelferdsmessige årsaker, ble effektueringen av vedtaket utsatt til ut i april. Reinen var imidlertid ute av området før denne tid uten bruk av tvangsmidler.

For den svenske reindriften som kom inn på Lenvikhalvøya senere på våren, ble det gitt pålegg om utdriving 6. mai 2011. Også her ble effektueringen utsatt av dyrevelferdsmessige årsaker, blant annet fordi EUs transportforordning ikke tillater transport av rein som er i kalving og/eller har bast på hornene. Det var løpende kontakt med Mattilsynet om saken, og reinen ble fjernet fra halvøya 5. september 2011. Det viste seg i ettertid at det var blitt igjen om lag 50 streifdyr. Disse ble fjernet av reineier da snøen kom.

For den situasjonen som har oppstått i år, gjelder det norsk rein tilhørende samme distrikt og eier som i fjor. Det er derfor ikke ukjent at dette er et ulovlig beiteområde. Etter min mening er det åpenbart at rein

som er på ulovlig område skal drives ut på reineiers bekostning. Det er derfor sendt forhåndsvarsel etter forvaltningsloven om mulig pålegg om utdriving dersom ikke reineier selv fjerner reinen. Gjennom forhåndsvarslet er reineier gitt anledning til å uttale seg. Det er områdestyret som etter reindriftsloven fatter vedtak om utdriving og sanksjoner, og hvor også forvaltningsloven og dyrevelferdsloven setter rammer for en oppfølging.

Jeg vil understreke at det er en reineiers ansvar å sørge for at reinen til enhver tid befinner seg på lovlig område. Dette er helt avgjørende for en velordnet reindrift. Reindriftsmyndighetene kan først og fremst gi pålegg om opphør av ulovlig forhold. Eventuelle tiltak av hensyn til drikkevannskilder er noe som det lokale Mattilsynet vil vurdere.

Når det gjelder svensk reindrift, er det gitt melding til Reindriftsforvaltningen fra svenske reindriftssamer om at det også i år vil bli foretatt flytting til blant annet Lenvikhalvøya. Reindriftsforvaltningen har svart at en innflytting vil være brudd på gjeldende bestemmelser, og at norske myndigheter vil vurdere nødvendige tiltak for å forhindre en innflytting. Saken vil bli løpende vurdert framover.

Uten at det fritar verken norske eller svenske reineiere for det ansvaret de har for å utøve reindrift kun på lovlig område, illustrerer denne saken også det uheldige i at en ny reinbeitekonvensjon mellom Norge og Sverige ennå ikke er på plass. Jeg har nylig hatt samtaler med min kollega, den svenske landsbygdsministeren, med sikte på å få en bedre framdrift mot ratifikasjon og ikrafttredelse for en ny konvensjon. Det var enighet mellom landsbygdsministeren og meg om at sametingene og næringsorganisasjonene i de to landene nå skal involveres aktivt i den videre prosessen og det tas sikte på et felles møte i løpet nær framtid.

SPØRSMÅL NR. 1039**Innlevert 12. mars 2012 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold****Besvart 23. mars 2012 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Kan norske myndigheter bekrefte at ofre for menneskehandel, som begrunnet i Dublinforordningens bestemmelser blir returnert til Italia, blir ivare tatt på en rettssikker og god måte der, og ikke på ny blir utsatt for menneskehandel?»

BEGRUNNELSE:

En nigeriansk kvinne kom fra Italia til Norge i 2009, etter mange år i Italia. Menneskehandlere fraktet henne fra Nigeria til Italia, hvor hun i mange år ble krenket og utnyttet. Nå bor kvinnen i Bodø, med sitt snart to år gamle jentebarn.

Dublinforordningens bestemmelser sier at en asylsøker som har hatt opphold i andre land, i hovedsak skal returneres dit når det følger av Dublinregelverket. Norske utlendingsmyndigheter har avslått kvinnens søknad om asyl. Det er gjort vedtak om å sende mor og barn tilbake til Italia, begrunnet i Dublinforordningen.

ROSA-prosjektet skriver i sin årsmelding for 2011 at det i flere av deres saker foreligger særskilte grunner til at Norge kan gjøre unntak fra å returnere kvinnene til Italia i henhold til Dublinkonvensjonen:

- Mange er redde for å returnere til sitt første søkerland, Italia, da de hevder at deres bakmannsapparat befinner seg der. De frykter at de vil bli sendt ut på gaten i prostitusjon igjen om de returnerer.
- Noen av kvinnene har små barn, og forteller at de har mottatt trusler fra bakmenn rettet mot barna om de ikke betaler tilbake gjeld.
- Hjelpeorganisasjonene i Italia har blitt hardt rammet av finanskrisen. Det mangler ikke på vilje, men flere organisasjoner har ikke økonomi til å bistå kvinner og deres barn som returnerer fra Norge med nødvendig hjelp, så som mat, og et trygt sted å bo.
- Så lenge Norge ikke kan garantere for at kvinner og deres barn som returnerer til Italia får den hjelpen og beskyttelsen de har rett til i henhold til menneskerettighetskonvensjonene, så vil det være en særskilt grunn til å unnta kvinnene og barna fra Dublinregelverket.
- Kvinner identifisert som ofre for menneskehandel med barn returnerer med hjelp fra Norge til en ny sårbar situasjon. Det er fare for at kvinnene re-trafikkeres og at barnet blir et nytt objekt for bakmenn til annen utnyttelse.

Erfaringer så langt i 2012 ser ut til å gi dem rett. Tre kvinner med barn som ble returnert fra Norge til Italia i januar i år, har kommet tilbake til Norge. Årsak: de ble på ny presset inn i menneskehandel.

Svar:

En effektiv bekjempelse av menneskehandel forutsetter internasjonalt samarbeid og et sterkt rammeverk. Det internasjonale samfunn har de siste årene vedtatt en rekke konvensjoner av betydning for kampen mot menneskehandel. Det viktigste rammeverket er FNs Palermopro-tokoll og Europarådets konvensjon om tiltak mot menneskehandel. EU har også utarbeidet en handlingsplan mot menneskehandel som forutsettes gjennomført i alle medlemsland, inkludert Italia.

Formålet med Dublin-regelverket er bl.a. å hindre undergraving av asylinstituttet ved såkalt asylhopping, dvs. at samme person søker asyl i flere land. Regelverket bygger på en forutsetning om at asylsøkere vil få en forsvarlig behandling av sin asylsøknad i ethvert medlemsland, og at alle land som deltar i samarbeidet respekterer sine internasjonale forpliktelser.

Utgangspunktet er derfor at Dublin-prosedyren også gjelder i asylsaker der søkeren anfører å være offer for menneskehandel, da alle Dublin-landene forutsettes å forholde seg til det ovennevnte rammeverket for bekjempelse av menneskehandel.

Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) foretar likevel i alle saker en konkret og individuell vurdering av hvorvidt en sak skal behandles etter Dublin-regelverket eller tas til realitetsbehandling i Norge. En sak skal tas til realitetsbehandling dersom søkeren har en tilknytning til riket som gjør at Norge er nærmest til å realitetsbehandle den. Videre skal adgangen til å realitetsbehandle søknaden bare benyttes dersom det foreligger "særlige grunner" (jf. utlendingsloven § 32 og utlendingsforskriften § 7-4). I saker der det anføres frykt for menneskehandel vil det særlig kunne være aktuelt å unnta fra Dublin-prosedyre der søkeren har avgitt vitneforklaring i straffesak om menneskehandel. En sak kan også unntas fra Dublin-behandling dersom det er igangsatt etterforskning i en menneskehandelsak, og politiet har behov for søkerens tilstedeværelse i Norge under etterforskningen eller gjennomføringen av straffesaken.

Også andre forhold kan anses å falle inn under vilkåret om tilknytning til riket og/eller særlige grun-

ner. Dette kan for eksempel være at søkeren som anfører å ha vært utsatt for menneskehandel har vært lenge i Norge, eller det kan bli utfallet av en vurdering av hvilken oppfølging søkeren vil kunne få ved retur til mottakerstaten og hvilke tiltak mottakerstaten har for å bekjempe menneskehandel og forhindre

ev. retrafikking. Det foretas i slike tilfeller en konkret og helhetlig vurdering av alle forhold i den aktuelle saken.

Jeg har tillit til at UDI og UNE vurderer disse forholdene på en grundig og forsvarlig måte i alle saker der det anføres frykt for menneskehandel.

SPØRSMÅL NR. 1040

Innlevert 13. mars 2012 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 28. mars 2012 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud

Spørsmål:

«Når ble Kongelig resolusjon om Norges statskalender endret, hva er årsaken til at dette viktige demokratiske verktøyet legges ned, og hvilke høringsrunder ble gjennomført før beslutningen om å legge ned Norges statskalender ble tatt?»

BEGRUNNELSE:

Norges statskalender er en fortegnelse over konstitusjonelle organer og statsforvaltning.

Statskalenderen inneholder en komplett oversikt over statsinstitusjoner med opplysninger om antall ansatte, virksomhetsområder, organisering, budsjetter, ansvars-/ arbeidsområde m. m. Den har også oversikt over ansatte (med personalia), adresser og telefonnumre. Videre inneholder den oppdatert oversikt over Stortingets sammensetning, regjeringen og kongehuset.

Mange betegner statskalenderen som en informasjonens gullgrube og den er hyppig brukt av journalister, folkevalgte, jurister, statsvitere og mange engasjerte politiske borgere.

Statskalenderen har hjemmel i egen Kongelig resolusjon. I følge pressemelding fra Fornyings- administrasjons og kirke departementet fremgår det at statsråd Aaserud har bestemt at Statskalenderen legges ned fra 1. januar 2012. Jeg har imidlertid ikke funnet at hjemmelsgrunnlaget for statskalenderen er fjernet eller endret.

Det er en vanlig forutsetning ved endring eller opphevelse av Kongelige resolusjoner og oppfølgingen av dem, at det først må foretas endring av Kongelig resolusjon før endring kan gjennomføres.

Slike endringer bør også avventes inntil relevante brukere og andre har fått anledning til å uttale seg. Statskalenderen gir en god oversikt over den historiske utviklingen av norsk forvaltning og utgjør både et viktig praktisk virkemiddel i dag, men også et viktig dokument for å dokumentere historien.

Svar:

Norges statskalender legges ned da den ikke lenger brukes i samme grad som før. Departementenes servicesenter (OSS), som er ansvarlig utgiver, oppgir at antallet abonnementer er ca. 320. Det har vært en klar nedgang i abonnenter over tid. DSS gjennomførte i 2011 en representativ undersøkelse hos brukerne i det sentrale statsapparatet, offentlige etater, så vel som private abonnenter, som viste at Norges statskalender ikke lenger brukes som informasjonskilde om statsforvaltningen. Brukerne foretrekker gratis nettsider, som for eksempel Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD), Regjeringen.no og de aktuelle etaters hjemmesider. Disse nettstedene erstatter langt på vei statskalenderen og kan videreutvikles ved behov. Undersøkelsen til DSS ga så klare svar fra abonnentene at FAD ikke anså det nødvendig med en høringsrunde utover dette.

Norges statskalender har gått med underskudd i flere år. Den kulturhistoriske verdien har langt på vei vært begrunnelsen for videre drift. DSS har, i samråd med leverandøren, diskutert flere muligheter for å gjøre produktet levedyktig, for eksempel ved å utvikle internettportalen, eller ved å legge ned papirutgaven og beholde den elektroniske versjonen. Da leverandøren sa opp sin avtale med virkning fra 1. januar 2012 pga. økonomisk tap, undersøkte DSS muligheten for selv å overta produksjonen. Beregninger viste imidlertid at statskalenderen, uansett løsning, måtte subsidières for videre drift. DSS vurderte situasjonen slik at kostnadene ikke lenger stod i forhold til behovet, og at statskalenderen derfor burde legges ned.

Jeg deler dette synet, men er samtidig åpen for å se på hvordan de nettstedene vi allerede har i dag, kan videreutvikles.

Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet vil snarlig fremme en kongelig resolusjon om opphevelse av kgl.res. av 27. november 1875 om utgivelse av en Statskalender.

SPØRSMÅL NR. 1041**Innlevert 13. mars 2012 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 23. mars 2012 av justisminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«Når kan Stortinget forvente å få seg forelagt den bebudede stortingsmeldingen om barn på flukt?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har flere ganger varslet Stortinget at den vil legge fram en egen stortingsmelding som omhandler barn i utlendingspolitikken. I mars 2011 sa

statsråden at regjeringen ville "legge fram en egen melding for Stortinget om dette i løpet av kort tid".

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet planlegger å legge frem meldingen til Stortinget om barn på flukt før sommeren 2012.

SPØRSMÅL NR. 1042**Innlevert 13. mars 2012 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 21. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Avskoging i utviklingsland står for ca. 15 pst. av verdens samlede utslipp av klimagasser. Gjennom Statens pensjonsfond utland (SPU) investerer Norge i en lang rekke selskaper som synes å være skyld i regnskogsødeleggelser.

Hva slags konkrete tiltak ser statsråden for seg for å sikre at Norge reduserer investeringene i selskaper som bidrar til å ødelegge regnskog?»

BEGRUNNELSE:

På klimatoppmøtet i Cancun i 2010 ble partene enige om at alle land skal gjennomføre tiltak for å redusere drivkreftene bak avskoging. Palmeoljeindustrien i Indonesia er et eksempel på en utfordrende virksomhet i denne sammenheng. For å oppfylle sine forpliktelser under Cancun-avtalen må Norge redusere sine investeringer i selskaper som ødelegger regnskog. Dagens virkemidler ser ikke ut til å være tilstrekkelige for å sikre at SPU ikke investerer i selskaper som ødelegger regnskogen.

Svar:

SPU er en finansiell investor med investeringer i over 8 000 selskaper. Det er bred enighet om at fondet skal forvaltes på en ansvarlig måte og fondet har en strategi for ansvarlig investeringspraksis.

Ett av kriteriene for utelukkelse er alvorlig mil-

jøskade. Etikkrådet skrev i årsmeldingen for 2010 at de var i ferd med å undersøke selskaper i Statens pensjonsfond utland (SPU) som deltar i hogst eller konvertering av tropisk skog til plantasjer. I den grad Etikkrådets undersøkelser avdekker forhold som er i strid med kriteriene i retningslinjene, legger jeg til grunn at Etikkrådet på vanlig måte vil gi råd til Finansdepartementet om å utelukke selskaper eller ha dem til observasjon. Departementet vil behandle eventuelle slike tilrådninger i henhold til retningslinjene. Departementet har tidligere utelukket to hogst-selskaper på grunn av brudd på kriteriet i de etiske retningslinjene om alvorlig miljøskade.

38 av de 55 selskapene som i dag er utelukket fra SPU's investeringer er utelukket på grunnlag av hva selskapene produserer. To typer produksjon er omfattet av retningslinjene for observasjon og utelukkelse. Dette gjelder produksjon av tobakk og produksjon av våpen som ved normal anvendelse bryter med grunnleggende humanitære prinsipper. Etter departementets syn vil det ikke være riktig å vurdere en mindre gruppe selskaper i SPU's portefølje på en strengere måte enn andre basert på at Norge har et utenriks-politisk engasjement innenfor det området de aktuelle selskapene driver virksomhet.

Flere forhold taler også mot å etablere involvering i skogsdrift som et eget kriterium for uttrekk. Denne gruppen selskaper er svært uensartet og omfatter også helt legitime virksomheter. Det vil svært

vanskelig å etablere en hensiktsmessig avgrensning.

Eierskapsutøvelse er et annet virkemiddel vi har som investor. Gjennom eierskapsutøvelse kan vi i noen tilfeller bidra til endring i selskapenes atferd. Norges Bank har klima som et fokusområde i sin eierskapsutøvelse og har utarbeidet et eget forventningsdokument på dette feltet. Norges Bank forventer at selskaper analyserer hvordan deres virksomhet påvirkes av klimautfordringene og at de utvikler planer og målsetninger for å håndtere klimarisiko. Banken ønsker også at selskaper offentliggjør informasjon som gir investorer et grunnlag for å vurdere om selskaper oppnår sine egne målsetninger. For å belyse hvorvidt de oppfyller disse forventningene, innhenter og analyserer banken informasjon fra ulike kilder. Banken vurderer også fortløpende hvordan endringer i reguleringer og miljømessige forhold påvirker selskapenes risiko.

Videre er investorsamarbeid viktig for å fremme bedre selskapspraksis og bedre rapportering på områder av betydning for miljø og sosiale forhold. Norges Bank støtter initiativet Forest Footprint Disclosure Project som har til formål å øke rapporteringen om skogselskapers virksomhet og miljøpåvirkning. Norges Bank var én av investorene som i oktober skrev under på "2011 Global Investor Statement on Climate Change". I forkant av at politiske ledere møttes i Durban i Sør-Afrika i desember for å diskutere nye

klimamål, oppfordret investorene myndighetene til å løfte klima opp på agendaen og samles om et bindende internasjonalt rammeverk som kan lede til effektive klimapolitiske tiltak. Banken er også medlem av Carbon Disclosure Project (CDP) som fremmer selskapsrapportering på klimaområdet.

Etter min mening viser bankens arbeid at den legger vekt på og innarbeider hensynet til miljø i den praktiske forvaltningen av fondet. De er også aktive på andre områder, bl.a. innenfor vannforvaltning. Bankens arbeid på miljøfeltet må utformes på en måte som er i overensstemmelse med rollen den har – en mindretallsaksjonær i selskaper med virksomhet over hele verden. Banken kan være med å sette viktige spørsmål på agendaen og bidra til utvikling av mer bærekraftig investeringspraksis, men hvis arbeidet skal kunne ha overføringsverdi til andre investorer må arbeidet innrettes på en måte som er i tråd med rollen som finansiell forvalter.

I den forbindelse vil jeg nevne at Norges Bank nå har publisert listene med fondets beholdninger i aksjer og obligasjoner per 31.12.2011. Listene viser at en del hogstselskaper, spesielt i Indonesia og i noen grad i Malaysia, ikke lenger eies av SPU. I andre er aksjeholdningene redusert. Disse endringene er et resultat av Norges Banks aktive forvaltning av fondet.

SPØRSMÅL NR. 1043

Innlevert 13. mars 2012 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 19. mars 2012 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«I forbindelse med behandlingen av Meld.St. 13 Klima, konflikt og kapital fra 2009 ba et samlet storting regjeringen om å gjennomføre en gjeldsrevisjon. Dette er også nedfelt i Soria Moria II.

Nå er 3 år gått og spørsmålet er hvor langt regjeringen har kommet i arbeidet med gjeldsrevisjon, og om man vil inkludere sivilsamfunnet i prosessen?»

BEGRUNNELSE:

Etter at gjeld etter skipseksportkampanjen ble slettet i 2006 har Norge fått anerkjennelse for det medansvar man tok som kreditor. Slett U-landsgjelda (SLUG) har i en rapport fra 2010: "Is Indonesia's debt illegitimate" vurdert det slik at utviklingsland fortsatt

betaler ned på illegitim gjeld til Norge. Å få en revisjon av all utestående u-landsgjeld til Norge bør være en prioritert oppgave.

Svar:

Som representanten påpeker, er målsettingen om å gjennomføre en gjeldsrevisjon nedfelt i Soria Moria II-erklæringen. For at Regjeringen skal ha et best mulig grunnlag for en slik beslutning, har Utenriksdepartementet, Finansdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet over lengre tid arbeidet i fellesskap med kriterier og valg av metode for en slik prosess. Dette arbeidet pågår fortsatt.

Det finnes i dag ingen internasjonal enighet og liten praksis omkring metode og utførelse av denne ty-

pen gjennomgang. Arbeidet er derfor krevende.

Norge er i front internasjonalt for å sette søkelys på ansvarlig långivning og låntaking. Som kjent finansierer Norge et prosjekt i FN for å finne praktisk anvendbare kriterier for ansvarlig långivning. Dette prosjektet nærmer seg nå slutten. Det gjenstår å se hvordan resultatene vil bli mottatt av andre kreditorland.

Målsettingen om å gjennomføre en norsk gjeldsrevisjon må sees i sammenheng med dette arbeidet.

En norsk gjeldsrevisjon må også sees i sammenheng med Norges internasjonale arbeid for å fremme åpenhet rundt finansielle spørsmål og økonomiske transaksjoner.

Det er ennå ikke tatt stilling til hvordan gjennomgangen skal gjennomføres, og av hvem. Gitt sivilsamfunnets aktive og mangeårige engasjement i norsk gjeldspolitikken overfor utviklingsland, er det naturlig at sivilt samfunn konsulteres i viktige spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 1044

Innlevert 13. mars 2012 av stortingsrepresentant Per Sandberg

Besvart 20. mars 2012 av justisminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at det blir satt ned en kommisjon til å rydde opp i rotet som har oppstått knyttet til dommeres forsikring, og hvordan stiller statsråden seg til påstander om at dommene som er idømt av dommere uten gyldig forsikring skal nulles ut?»

BEGRUNNELSE:

Som svar på mitt skriftlig spørsmål nr. 888 avslører statsråden at man mangler forsikringen til så mange som 150 dommere med virke i norske domstoler. På grunn av for dårlig kontroll vet man ikke om dette skyldes rot eller om det faktisk er begått feil som gjør at de ikke har avlagt slik forsikring. Jeg finner det kritikkverdig at man ikke har bedre kontroll på disse forsikringene all den tid loven stiller krav om dette.

Videre har flere advokater sagt at dommer som er avsagt av dommere uten forsikring er å anse som en nullitet, senest John Kristian Elden i Dagsavisen 13.03.12. Dersom Elden med flere har rett er jeg svært interessert i å finne ut om statsråden for eksem-

pel vil nedsette en hurtigarbeidende kommisjon for å finne ut hvor mange saker det dreier seg om og hva som skal gjøres med disse.

Svar:

Det er Domstoladministrasjonen som har ansvaret for dommerforsikringene. Som redegjort for i mitt svar til spørsmål nr. 860, kan Justisdepartementet ikke instruere Domstoladministrasjonen direkte. Domstoladministrasjonen arbeider med å rette opp situasjonen, jf. mitt svar på spørsmål nr. 888. Det er ikke nå naturlig å sette ned en kommisjon som skal jobbe parallelt med Domstoladministrasjonen.

Domstoladministrasjonens klare utgangspunkt er at alle dommere har avgitt forsikring. Om det skulle vise seg at Domstoladministrasjonen ikke finner selve dokumentet som dommeren har skrevet under på, blir det et bevisspørsmål om forsikringen faktisk er avgitt. Det er til slutt opp til domstolene å ta stilling til konsekvensene av manglende forsikringer, og det er da ikke riktig av meg å ta stilling til dette spørsmålet nå.

SPØRSMÅL NR. 1045**Innlevert 13. mars 2012 av stortingsrepresentant Dagrun Eriksen****Besvart 22. mars 2012 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Så vidt jeg kan se er Stortingets ønske om bevilgning til Kristiansand Folkehøgskoles satsing på risikogrupper og frafallselever ikke fulgt opp.

Hvordan vil departementet følge opp denne saken?»

BEGRUNNELSE:

I statsbudsjettet for 2011 ble det i tråd med flertallsmerknader fra Finanskomiteen og KUF-komiteen avsatt 0,5 millioner kroner "til oppstart av arbeidet med et folkehøgskolekonsept som er spesielt rettet mot frafallselever fra videregående skoler." I komitémerknadene ble det spesielt henvisning til "den nye folkehøgskolen som er under planlegging i Kristiansand (med) ungdom i risikogrupper og frafallselever som et hovedsatsingsområde". (Innst, 2 S (2010–2011))

Departementet valgte å disponere de øremerkede midlene til utviklingstiltak for tre andre folkehøgskoler, uten at prosjektledelsen for det nye folkehøgskolekonseptet i Kristiansand verken ble kontaktet eller informert. I departementets proposisjon vedrørende disponering av midlene (Prop 1 S Kap. 253 Folkehøgskolar) er komiteens henvisning til folkehøgskolekonseptet i Kristiansand tilsynelatende utelatt.

Svar:

I Innst. 2 S (2010-2011) het det i en merknad fra komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, at 0,5 mill. kroner av bevilgningen til folkehøgskolene skulle:

"[...] øremerkes til oppstart av arbeidet med et folkehøgskolekonsept som er spesielt rettet mot frafall-

selever fra videregående skoler. Flertallet har merket seg at den nye folkehøgskolen som er under planlegging i Kristiansand har ungdom i risikogrupper og frafallselever som et hovedsatsingsområde."

Flertallsmerknaden fra Finanskomiteen ble fulgt opp med en tilsvarende merknad fra det samme flertallet i KUF-komiteen.

Jeg vil vise til at de 0,5 mill. kronene var øremerket arbeidet med et folkehøgskolekonsept som skal være spesielt rettet mot frafallselever fra videregående opplæring. Den planlagte folkehøgskolen i Kristiansand ble i merknadene nevnt som et eksempel på slikt arbeid.

Merknadene fra begge komiteene er fulgt opp av departementet, og midlene ble i 2011 disponert til utviklingstiltak for frafallselever i regi av tre folkehøgskoler (Risøy folkehøgskole, Danvik folkehøgskole og Sunnfjord folkehøgskole), jf. omtale i Prop. 1 S (2011-2012). Midlene ble tildelt disse tre skolene etter en søknadsprosess i samarbeid med Folkehøgskolerådet.

Jeg er kjent med at Kirkens Ungdomsprosjekt siden 2003 har søkt om godkjenning av en ny folkehøgskole i Kristiansand. Den planlagte skolen vil ha særlig fokus på arbeidet med ungdom i risikogrupper og frafallselever fra videregående opplæring.

Jeg viser til at departementet etter folkehøgskoleloven § 2 har hjemmel til å godkjenne nye folkehøgskoler for tilskudd. Loven gir ikke rett til godkjenning, selv om vilkårene i loven er oppfylt. Det er en forutsetning for godkjenning av det er bevilget midler på statsbudsjettet til opprettelse av ny folkehøgskole.

SPØRSMÅL NR. 1046**Innlevert 14. mars 2012 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 20. mars 2012 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Aftenposten har ved to anledninger i vinter skrevet om WWF, statlige tilskuddsmidler og mistanke om mulig korrupsjon i noen prosjekter.

Hvilke kontrollmekanismer har departementet for å følge opp og kontrollere at bruken av slike tilskuddsmidler til organisasjonene er i henhold til tildelingskriteriene?»

BEGRUNNELSE:

Høyres stortingsgruppe ba i budsjettspørsmål nr 272 og 273 i fjor høst om en oversikt over støtte til organisasjoner og over prosjekter drevet av organisasjoner som bevilges over Miljøverndepartementets budsjett. Spørsmålet gikk til miljøverndepartementet og vi antar at Utviklingsdepartementets tilskudd ikke inngår i disse. Det framgår av svarene at tilskuddene ikke utlyses iht. lov om offentlige innkjøp og departementets kontroll med hva pengene brukes til blir dermed helt sentral.

Svar:

Departementets kontrollmekanismer ligger først og fremst i de oppfølgingsaktivitetene som nedfelles i formelle avtaler for det enkelte tilskudd. Avtalene er i stor grad standardiserte, og nye avtaler følger maler som ble innført i perioden 2009-10, blant annet som en følge av nulltoleranseprinsippet. Tilskuddsmottaker påtar seg i avtalene å informere om utviklingen i prosjektet gjennom økonomi- og framdriftsrapporter, samt å framlegge revidert prosjektregnskap. Rapportene kan bli besluttet behandlet i formelle møter som gir departementet anledning til å stille utfyllende spørsmål og for tilskuddsmottaker til å gi ytterligere

opplysninger. I tillegg har departementet anledning til å gjennomføre prosjektbesøk, prosjektgjennomgang og/eller spesialrevisjon. Omfang og hyppighet av kontrolltiltakene varierer med beløpets størrelse, tilskuddets formål og antatt risiko for mislighold. Det vises også til kap 2 i Prop. 1 S (2011-2012).

Siden 2007 er både Sentral kontrollenhet og en tilskuddsforvaltningsenhet opprettet for å styrke oppfølgingen og kontrollen med bruken av tilskuddsmidler. Det er i tillegg etablert støttefunksjoner for tilskuddsforvaltning i de største fagavdelingene som forvalter tilskudd. Disse organisatoriske grepene er blitt fulgt opp med forbedret regelverk, rutiner og andre verktøy som har til formål å forebygge, avdekke og håndtere økonomiske misligheter. Blant verktøyene er en ekstern varslingskanal og et elektronisk verktøy (PTA) for registrering og oppfølging av økonomiske og avtalefestede forpliktelser knyttet til hvert enkelt tilskudd. Departementet har inngått en rammeavtale med et globalt revisjonsbyrå for bruk av dets revisjonstjenester blant annet i oppfølgingen av tilskuddsmidlene, og enkelte utenriksstasjoner med stor tilskuddsportefølje har knyttet til seg stedlig revisjonskompetanse. I de tilfeller der det blir oppdaget at tilskuddsmidler kan ha blitt brukt i strid med tildelingskriteriene, vil tilskuddet i samsvar med nulltoleranseprinsippet bli frosset og ev. misbrukte midler krevet tilbakebetalt i sin helhet. Det vises også til kap 2 i Prop. 1 S (2011-2012).

Uansett om tilskuddsordningen utlyses eller ikke, skjer vedtak i samsvar med ordningsregelverket. Ordningsregelverket inneholder blant annet tildelingskriterier. Vedtaket om tildeling og beslutningsgrunnlaget dokumenteres skriftlig.

SPØRSMÅL NR. 1047**Innlevert 14. mars 2012 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 21. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Dagbladet presenterer 10.03.2012 effekten av de nye pensjonistskattereglene for en 70-årig enslig pensjonert forsker med 448 000 kr i pensjon. Hun får en skatteøkning på 10 000 kr. Høyre advarte også under behandlingen av reformen at enkelte pensjonistgrupper ville få en kraftig skatteskjerpelse og for de fleste som allerede er blitt pensjonist, er det ikke mulig å kompensere dette med en ekstraintekt.

Ser statsråden behov for å avbøte de sterkeste skatteskjerpelsene?»

BEGRUNNELSE:

Beregningene som er utført av professor Steinar Ekern ved Norges Handelshøyskole illustrerer at pensjonister med inntekt noe over gjennomsnittet får en langt større skatteskjerpelse enn hva Finansdepartementet har lagt vekt på i sin kommunikasjon utad. Mens omleggingen av pensjonistskatten har gitt pensjonister med lav inntekt store skattelettelser er regningen delvis veltet over på en liten gruppe pensjonister med høyere pensjonsinntekter enn gjennomsnittet.

Trygghet for pensjonene er viktig når man skal planlegge alderdommen. Det ble lagt vekt på dette i pensjonsreformen, da personer født før 1954 ble skjermet mot de største omleggingene. Det rimer dårlig med kraftige skatteskjerpelser for pensjonister som har gått ut av arbeidslivet. Disse pensjonistene har forlatt arbeidslivet og har i praksis ingen mulighet til å kompensere skatteskjerpelsen med å ta ekstrajobb.

En mulig avbøting for pensjonister som opplever denne kraftige skatteskjerpelsen kan være å øke det nye pensjonistfradraget for denne gruppen.

Høyre foreslo ved stortingsbehandlingen av statsbudsjettene 2011 og 2012 å redusere nedtrapingsraten i pensjonistfradragets trinn 2 fra 6 % til 3 %. Det ville gitt kvinnen i regneeksempelet 6 200 kr mer å leve av, slik at skatteskjerpelsen hadde blitt redusert til drøyt en tredel av hva dagens regler har gitt henne. Jeg vil oppfordre statsråden til å vurdere en slik innretning i arbeidet med statsbudsjettet 2013.

Svar:

La meg først slå fast at Dagbladets oppslag er sterkt misvisende. Det er ikke slik at enkelte pensjo-

nister fikk høyere skatteskjerpelser enn beregnet. Begge beregningene som Dagbladet presenterer i sin figur, er basert på det samme datagrunnlaget, og gir nøyaktig den samme effekten for samme personer. Figuren sammenligner skatt for alderspensjonister som om de bare skulle hatt pensjonsinntekt med alders- og AFP-pensjonister med den bruttoinntekten som de faktisk har. Det må også nevnes at gruppen som kun har pensjonsinntekt å leve av, er svært liten, særlig på høyere inntektsnivåer. For eksempel er det bare om lag 2 pst. av alderspensjonistene med en bruttoinntekt over 500 000 kroner som bare mottar pensjonsinntekt. Dette utgjør knapt 700 personer. Særlig lønns- og kapitalinntekter er vanlige tilleggssinntekter på høyere inntektsnivåer blant alderspensjonistene. Om lag 91 pst. av de alderspensjonistene som bare mottar pensjonsinntekt, har en inntekt under 300 000 kroner.

Jeg er også uenig i at departementet ikke har kommunisert effektene for pensjonister med relativt høye pensjonsinntekter. I budsjettmaterialet i Prop. 1 LS (2010-2011) Skatter og avgifter 2011 inkluderte departementet flere beregninger og figurer. Figur 3.2 viser en beregning av skatten med forslaget for en enslig alderspensjonist med en pensjonsinntekt opp til 500 000 kroner, mens figur 3.9 blant annet illustrerer endringen i skatt for en enslig alderspensjonist med en pensjonsinntekt opp til 600 000 kroner. Begge figurene er vedlagt. Den siste figuren illustrerer at en pensjonsinntekt på 600 000 kroner beholder en skattefordel på 25 000 kroner sammenlignet med en tilsvarende lønnsinntekt, på tross av en skatteskjerpelse på om lag 15 000 kroner. Figuren viser også at alderspensjonister med relativt høy pensjon hadde en uforholdsmessig stor skattefordel med de gamle skattereglene. Fra 2011 er skattefordelen nå på nivå med skattefordelen for andre pensjonister.

Det var nødvendig å endre skattereglene for pensjonsinntekter og tilpasse dem til pensjonsreformen. De gamle skattereglene ga svært høy skatt på arbeidsinntekter for pensjonister med lav og middels inntekt. Det er svært uheldig med tanke på hvor viktig det er å få eldre arbeidstakere til å arbeide mer og lengre, noe som også er et av pensjonsreformens hovedmål. I tillegg ga de gamle skattereglene svært høy skatt på kapitalinntekter for pensjonister med lav og middels inntekt. Dette synes vi ikke er rimelig. Med endringene som Regjeringen har gjennomført, er marginalskatten på kapital- og arbeidsinntekter for lavinntekt-

spensjonister redusert til samme nivå som for lønns-
takere og pensjonister med høyere inntekt.

De nye reglene ga samlet sett en lettelse til pensjonistgruppen på 1,35 mrd. kroner i 2011. I tillegg kommer en lettelse på 400 mill. kroner i 2011 gjennom overgangsregler for pensjonister som kan få økt skatt med de generelle reglene på tross av at de har lav til middels inntekt.

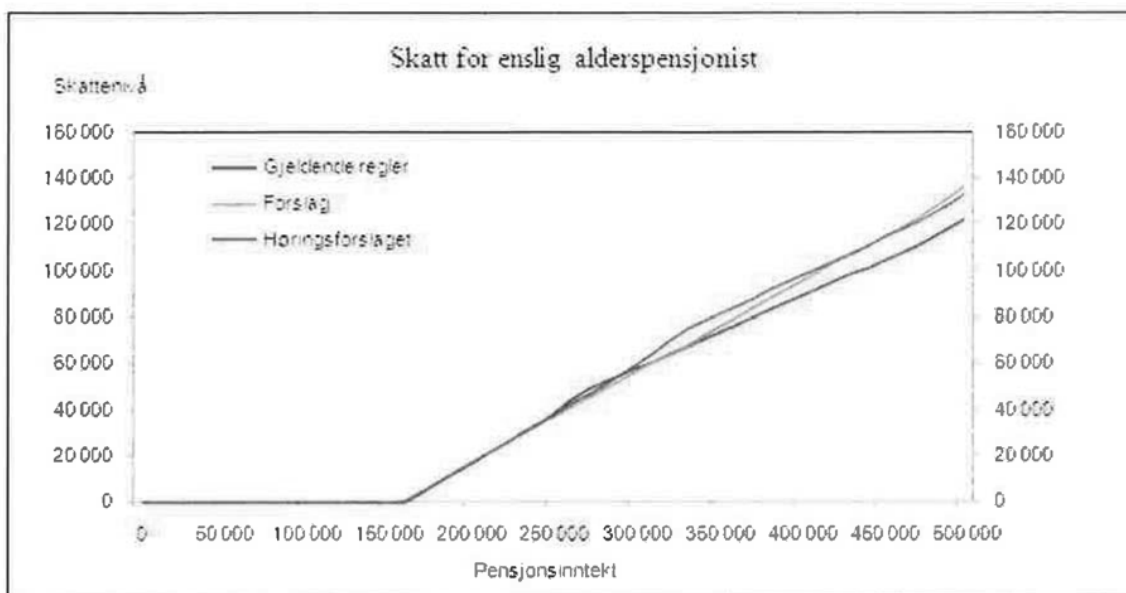
Jeg synes ikke det er urimelig at pensjonister med

god økonomi i noe større grad bidrar til spleiselaget som den norske velferdsstaten er. Det vil fortsatt være slik at pensjonister på alle inntektsnivå betaler mindre skatt enn lønsmottakere med tilsvarende inntekt, jf. vedlagte figur 3.9. Jeg ser derfor ikke noe behov for å øke skattefordelene for pensjonister med relativt høye pensjoner, slik at de igjen blir høyere enn for pensjonister med lave pensjoner.

Vedlegg til svar:

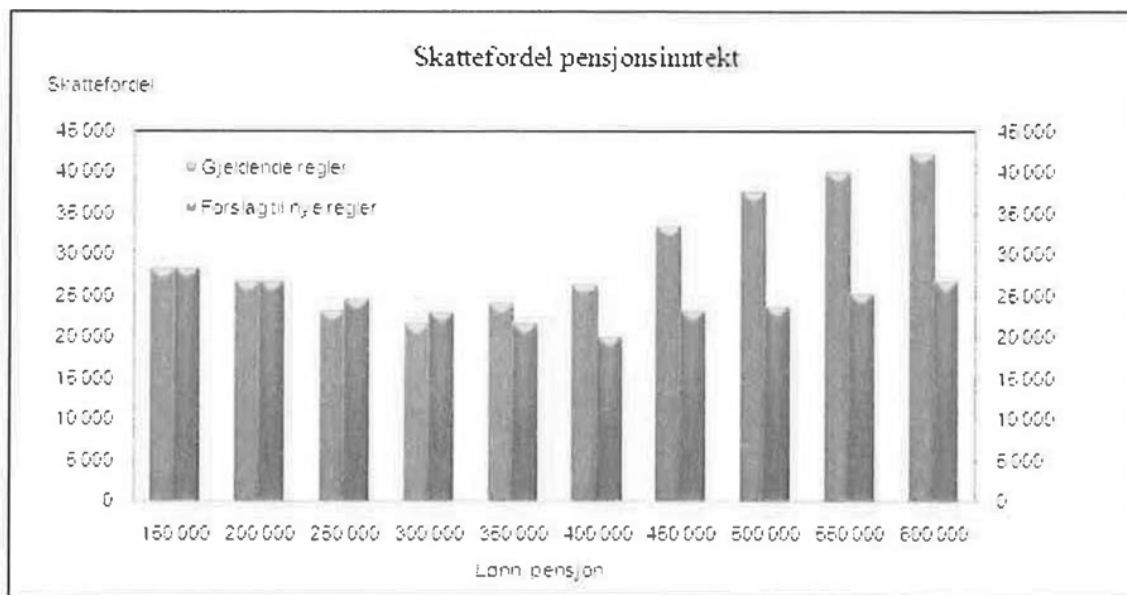
Figur 3.2:

Figuren viser skatt på pensjon for enslig alderspensjonist med forslaget sammenlignet med gjeldende regler og høringsforslaget. 2011. Kroner

Figur 3.9:

Figuren viser beregnet skattefordel for enslig alderspensjonist sammenlignet med enslig lønnstaker. Med gjeldende regler og forslag, 2011. Kroner

SPØRSMÅL NR. 1048

Innlevert 14. mars 2012 av stortingsrepresentant Bente Thorsen

Besvart 22. mars 2012 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Den 09.03 skriver Dagsavisen om en jente som har videregående og som mangler et halvt år på sin fireårige sykepleier utdanning tatt i Somalia. Utdanningen blir hverken godkjent av NOKUT eller Samordna opptak. En grunn som oppgis er at utdanningen er vanskelig å verifisere. Hun søker og får avslag hos Voksenopplæringen, begrunnelse, hun har videregående fra før. Tre ulike offentlig organ bruker ulike regelverk.

Vil statsråden sørge for at samme regelverk blir brukt ved godkjenning og avslag hos godkjenningsorganene?»

BEGRUNNELSE:

Artikkelen i Dagsavisen viser at det er vanskelig å ta en fullverdig utdanning i Norge dersom en kommer fra land der en vanskelig kan få bekreftelse på faktisk skolegang og innhold i utdanningen.

Konkret handler denne saken om en ung dame fra Somalia, som har oppholdstillatelse i Norge, og som har tatt videregående skole og tre og ett halvt år ved sykepleierskole i hjemlandet.

Hun ønsker å ta en fullverdig norsk sykepleierutdanning og arbeider i dag på et sykehjem.

NOKUT og Samordna opptak gir avslag på grunn av manglende utdanning samtidig som Voksenopplæringen sier det stikk motsatte. Der får hun avslag på grunn av at de mener at hun har videregående fra før selv om denne er fra Somalia, et land som norske godkjenning sinstitusjoner for utdanning ikke godkjenner som utdanning.

Dagens praksis på området ved de ulike utdanningssteder og godkjenningsorgan for utdanning er ekskluderende overfor de som kommer i fra land som har utdanning som ikke er godkjent i Norge.

Dette tjener verken den enkelte som er i denne situasjonen eller Norsk arbeidsliv som har behov for godt utdannet personell.

Svar:

Storingsrepresentant Bente Thorsen viser til oppslag i Dagsavisen 9. mars og stiller spørsmål om jeg vil sørge for at samme regelverk blir brukt ved godkjenning og avslag hos ulike godkjenningsorgan. I oppslaget i Dagsavisen forteller en søker fra Somalia at hun ikke får godkjent sin videregående og høyere utdanning av NOKUT og Samordna Opptak fordi utdanningen ikke lar seg verifisere, og at hun ikke gis rett til å ta videregående opplæring på nytt i Norge.

Når det gjelder godkjenning av videregående opplæring er det Samordna opptak som har ansvar for å vurdere om søkere med utdanning fra utlandet (utenom Norden) har grunnlag for opptak til høyere utdanning i Norge, såkalt generell studiekompetanse (GSK). Bestemmelser om hva som kreves fra hvert enkelt land er beskrevet i listen for generell studiekompetanse for personer med utenlandsk utdanning, den såkalte GSU-listen som forvaltes av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen, NOKUT. Søkere som ikke oppfyller alle de fastsatte kravene vil få opplysninger om hvilke fag fra norsk videregående opplæring de må ta for å få GSK. For søkere med utdanning fra Somalia, er kravet at de har ett år høyere utdanning i tillegg til videregående og at de består norsk- og engelsktest. I denne konkrete saken fremkommer det av oppslaget i Dagsavisen at uregelmessigheter ved de dokumentene søkeren fremla som dokumentasjon, førte til at Samordna Opptak betvilte deres ekthet og derfor ikke kunne bruke dokumentene som grunnlag for en godkjenning. Søker må derfor ta de seks studiekompetansefagene (norsk, engelsk, matematikk, naturfag, samfunnsfag og historie) for å få generell studiekompetanse.

NOKUTs ansvar er å gi generell godkjenning av utenlandsk høyere utdanning hvis utdanningen er fra et godkjent/akkreditert lærested. Vurderingen gjøres på bakgrunn av innsendte dokumenter. Disse dokumentene må kunne verifiseres og søkerens identitet må kunne fastslås ved at også ID-papirer kan verifiseres. På grunn av de forhold som rå i Somalia er pålitelig verifisering ikke mulig. NOKUT må derfor for tiden avslå søknader om godkjenning av utdanning

fra Somalia. NOKUT holder øye med situasjonen og vil endre praksis hvis forholdene endres.

Søkeren forteller til Dagsavisen at hun har fått avslag på å ta de fagene hun mangler i videregående skole.

Jeg vil først vise til opplæringsloven § 4A-3, som bestemmer at voksne som har fullført grunnskolen eller tilsvarende, men som ikke har fullført videregående opplæring, etter søknad har rett til videregående opplæring. Dette innebærer at utenlandske søkere som har fullført videregående opplæring i sitt hjemland, men som trenger ett eller flere fag for å oppnå generell studiekompetanse i Norge, etter loven ikke har krav på opplæring i de fagene de mangler. I sin vurdering av om en søker har rett til videregående opplæring, ser fylkeskommunene på de opplysninger søker gir og de papirene vedkommende legger frem, uten å foreta noen form for verifisering av papirenes ekthet slik Samordna opptak og NOKUT gjør.

I St.meld. nr.44 (2008-2009) Utdanningslinja varslet departementet at det vil vurdere om opplæringsloven bør endres, slik at voksne som tidligere har fullført, men ikke bestått, videregående opplæring skal få rett til fornyet opplæring slik at de kan oppnå nødvendig formell kompetanse. En slik eventuell lovendring kan utformes slik at også utenlandske søkere som trenger ett eller flere fag for å oppnå generell studiekompetanse i Norge, gis rett til videregående opplæring i de fagene de mangler. Det vises til at en lovendring som utvider voksnes rett til videregående opplæring i samsvar med ovennevnte, vil medføre økte kostnader for fylkeskommunene og dermed også er et budsjettspørsmål som må vurderes i forbindelse med de årlige budsjettforslagene.

Til slutt vil jeg vise til at opplæringsloven angir minimumskrav, og at den enkelte fylkeskommune har adgang til – og også er oppfordret til - å tilby videregående opplæring også til voksne uten individuell rett til videregående opplæring. Jeg viser også til at personer som trenger opplæring i ett eller flere fag for å få generell studiekompetanse har muligheten til å ta dette som privatister.

SPØRSMÅL NR. 1049**Innlevert 14. mars 2012 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 20. mars 2012 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«Mener statsråden at kjøp av aksjer i et kommersielt eiendomsselskap er innefor regelverket som tillater at havnekapitalen i "særlige tilfeller" kan benyttes til "allmennyttige formål" jf havneloven § 50 annet ledd?»

BEGRUNNELSE:

Kragerø kommune har søkt om å få bruke nærmere 20 millioner kroner av havnekapitalen til Kragerø havnevesen KF for å kjøpe 49 % av aksjene i et kommersielt eiendomsselskap (Tangen Næringshavn AS) fra Kragerø Utvikling AS. Kragerø utvikling AS er via datterselskaper eid av Kruse Smith AS og Otium AS.

Havneloven § 50 annet ledd gir kommunen i særlige tilfeller anledning til å bruke havnekapitalen til allmennyttige formål. Av dette følger det at unntaket bare gjelder i helt spesielle tilfeller der kapitalen kan brukes til formål som kommer allmennheten til gode.

Med allmennyttige formål menes "formål som kommer kommunens innbyggere eller befolkning generelt til gode, i samsvar med kommunens prioriteringer" jf Ot.prp. nr.75 (2007-2008) side 186.

Før annet ledd kommer til anvendelse skal det alltid først skal vurderes om verdiene "kan anvendes til formål som styrker havneformål eller andre formål som fremmer sjøtransport" jf Ot.prp.nr.75 (2007-2008) side 186.

Fiskeri- og kystdepartementet fattet positivt vedtak 24. januar 2012 om at deler av havnekapitalen kunne brukes til "allmennyttige formål" i samsvar med kommunens prioriteringer. Vedtaket er påklaget.

Svar:

Representanten viser i begrunnelsen for spørsmålet til departementets vedtak 24. januar 2012 om fritak fra reglene om havnekapital for deler av havnekapitalen i Kragerø kommune. Vedtaket er påklaget av Esset AS, KS Bedrift Havn og Norges Rederiforbund, og jeg kan derfor ikke kommentere denne saken nærmere så lenge klagesakene er til behandling.

Jeg vil imidlertid på generelt grunnlag redegjøre nærmere for regelverket om fritak fra reglene om havnekapital.

Det følger av lov om havner og farvann 17. april 2009 nr. 19 (hfl.) §§ 47 og 48 at havnekapitalen skal holdes adskilt fra kommunens øvrige økonomi og kun benyttes til havnevirksomhet. Dette er en videre-

føring av den tidligere havne- og farvannslovens regler om havnekassen. Kravet om en adskilt økonomi for havnen gjelder for alle kommuner som hadde havnekasse da gjeldende lov trådte i kraft.

I arbeidet med gjeldende lov om havner og farvann ble det vurdert om det var grunnlag for å unnta nærmere angitte havner fra kravene til havnekapital gjennom et generelt fritak. Departementet kom til at det ikke burde gis et slikt generelt fritak, og i Ot.prp. nr. 75 (2007-2008) heter det følgende på side 126:

"Det er i dag en rekke havner med havnekasse som ikke har betydning for transporttilbudet utenfor vertskommunen. Selv om det ikke kan forsvares at disse havnene omfattes av reglene om havnekapital, mener departementet at det ikke bør gis et generelt fritak fra bestemmelsene om havnenes økonomiforvaltning.

Departementet tilrår i stedet at det foretas en styrt og målrettet avgrensning av hvilke havner som bør ha havnekapital. En slik "skritt for skritt" tilnærming gjennom søknader fra kommunene kan gi mulighet for en gradvis tilpasning av den infrastrukturen som staten bør rette sine ressurser og oppmerksomhet mot. Prosessen baseres på kommunalt initiativ gjennom en ordning med søknad om fritak fra reglene om havnekapital."

Den ordningen som det vises til i forarbeidene er nedfelt i hfl. § 50 om fritak fra reglene om havnekapital. Et eventuelt fritak fra reglene om havnekapital forutsetter en søknad om dette fra kommunen, som eier av havnen, jf. hfl. § 50 første ledd. Bestemmelsen i hfl. § 50 om fritak fra reglene om havnekapital omfatter ikke havner som er trafikknutepunkt med vesentlig betydning utenfor kommunen. Hfl. § 50 annet ledd, som spørsmålet knytter seg til, lyder som følger:

"Ved fritak etter første ledd skal det som hovedregel stilles vilkår om bruk av havnekapitalen til havnevirksomhet, om deltakelse i interkommunalt havnesamarbeid eller om bruk av havnekapitalen til andre formål som fremmer sjøtransport. Departementet kan i særlige tilfelle gi tillatelse til at hele eller deler av havnekapitalen brukes til allmennyttige formål."

I vedtaket angående Kragerø la departementet til grunn at dersom vilkårene for å gi tillatelse til at hele eller deler av havnekapitalen kan benyttes til "allmennyttige formål", er det opp til kommunen å ta stilling til hvordan midlene skal disponeres. Hvilke formål som bør tilgodeses vil kunne variere fra kommune til kommune, og departementet la derfor til

grunn at det ligger innenfor det kommunale selvstyre å vurdere hvordan midlene skal disponeres slik at de "kommer kommunens innbyggere eller befolkningen generelt til gode", jf. Ot.prp. nr. 75 (2007-2008) s. 186.

Hvordan midlene fra havnekapitalen i Kragerø kommune tenkes disponert er imidlertid et av spørsmålene som er tatt opp i klagen på vedtaket, og jeg kan derfor ikke kommentere dette ytterligere nå.

SPØRSMÅL NR. 1050

Innlevert 14. mars 2012 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 22. mars 2012 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Reglene om frivillig mva-registrering i tillegg til ordinær registrering for bedrifter som allerede er registrert, skaper store praktiske og økonomiske problemer ved at svært mange ikke forstår at de må tilleggsregistrere seg, og ved at skatteetaten håndterer situasjoner som følge av dette på en rigid og lite forståelsesfull måte, selv om det er klart at det ikke er vinnings hensikt ved de feil som er begått.

Hva vil finansministeren gjøre for å rydde opp i denne uholdbare situasjonen for næringslivet?»

BEGRUNNELSE:

I kjølvannet av saken om melkeprodusentene i Frosta som risikerer konkurs på grunn av en skjemaglipp i forhold til mva. regelverket ved utleievirksomhet ved samdrifter, blir det nå avdekket at det er stor usikkerhet blant mange næringsdrivende også utenfor landbruket om hvordan man forholder seg til såkalt frivillig registrering i momsregistret når man allerede er registrert som mva. pliktig.

Det synes å være et faktum at mange næringsdrivende som driver noe fremleie av fast eiendom eller på et tidspunkt går over til å gjøre dette som en del av den løpende virksomheten, ikke har forstått, eller ikke får informasjon nok om at man da må gjennomføre frivillig registrering. Det er forståelig at selskaper som er registrert i mva. registret allerede, ikke ser logikken i at man må gjøre en tilleggsregistrering for utleievirksomheten. Dette betyr at mange opptrer som om de var frivillig registrert i forhold til mva-behandlingen i sine regnskaper, men ikke har sendt inn skjema og dermed får betydelige etterbetalingskrav fra skattemyndighetene uten at det har vært noen vinnings hensikt.

Det er i tillegg liten åpenhet om dette. På flere databaser ser man bare at et selskap er registrert for mva, ikke hva man er registrert for. Det får man bare

opplyst fra Skatteetaten. Det er videre eksempler på at selskaper som har bedt om frivillig registrering og fått det, senere har "falt ut" av arkivene hos skatteetaten under omlegginger og blitt gjenstand for betydelige krav fra myndighetene.

Slik dette regelverket har vært praktisert så medfører det og har medført store økonomiske problemer for mange, grunnet i altfor svak informasjon fra myndighetene. Det rammer særlig mindre og mellomstore bedrifter med begrensede ressurser og det haster med tiltak for å endre situasjonen.

Svar:

Temaet for spørsmålet er merverdiavgift og fast eiendom. Utgangspunktet er at salg og utleie av fast eiendom er unntatt fra merverdiavgiftsplikt. Dette innebærer at det ikke skal beregnes merverdiavgift på omsetningen, for eksempel salgssum eller leie. Det vil da heller ikke foreligge rett til å trekke fra inngående merverdiavgift på anskaffelsene til virksomheten, for eksempel byggekostnadene ved oppføring av den faste eiendommen. Unntaket har eksistert siden merverdiavgiften ble innført i 1970 og ble videreført i forbindelse med merverdiavgiftsreformen i 2001. Unntaket er først og fremst begrunnet ut fra avgiftstekniske hensyn.

Utgangspunktet gjelder generelt for alle former for utleie i næring uavhengig av utleieobjekt og utleieformål. Unntaket omfatter imidlertid ikke visse former for virksomheter som involverer fast eiendom. Felles for de fleste av disse virksomhetene er at det kan være vanskelig å trekke grensen mot andre avgiftspliktige tjenester, for eksempel utleie av selskapslokaler i forbindelse med servering, utleie av oppbevaringsbokser og utleie av parkeringsplasser i parkeringsvirksomhet. De siste årene har stadig flere virksomheter med utgangspunkt i fast eiendom blitt underlagt generell avgiftsplikt. Lovens grunnleggen-

de utgangspunkt om avgiftsplikt ble utvidet til å omfatte utleie av rom i hotellvirksomhet 2006 og næringspreget utleie av fritidseiendom i 2008.

For enkelte virksomheter er det blitt gitt adgang til frivillig registrering av utleievirksomhet for å hindre skjult merverdiavgift i leiesummen som leietaker ikke kan fradragføre. Jeg går ikke inn på detaljene her, men nøyer meg med å vise til at i 2001 ble det etablert en generell ordning for frivillig registrering av virksomhet med utleie til avgiftspliktige leietakere. Denne ordningen er å finne i dagens merverdiavgiftslov.

Den frivillige ordningen gir i utgangspunktet et mer fleksibelt regelverk. En utleier vil selv kunne velge om og i hvilken grad utleievirksomheten skal omfattes av merverdiavgiftsloven. En utleier som velger frivillig registrering skal beregne utgående merverdiavgift på leiesummen og kan trekke fra inngående merverdiavgift på anskaffelser til bruk i utleievirksomheten. I neste ledd vil leietakeren kunne trekke inngående merverdiavgift på leievederlaget fra utgående merverdiavgift generert i sin virksomhet. En utleier vil nok ofte foretrekke frivillig registrering, men jeg ser ikke bort fra at enkelte utleievirksomheter uten store investeringer vil kunne ønske å stå utenfor merverdiavgiftsloven. Utleievirksomhet vil generelt vurderes isolert fra all annen avgiftspliktig virksomhet utleier driver. Valget om å registrere utleievirksomhet må derfor gjøres uavhengig av om utleier er registrert for annen virksomhet.

Utgangspunktet er altså at utleie av fast eiendom er unntatt fra loven. Samtidig har utleier en valgmulighet. Valgmuligheten innebærer at inntil det foreligger en søknad om frivillig registrering, må avgiftsmyndighetene gå ut fra at utleier har valgt å holde utleieforholdet utenfor loven. Av denne grunn vil en frivillig registrering kun få virkning fremover i tid. Denne forståelsen av regelverket er lagt til grunn i flere rettssaker, blant annet av Høyesterett i saken om Bryggeriparken AS (Rt. 2010 s. 1131) 30. september 2010.

Som nevnt oppstår den frivillige avgiftsplikten først ved registrering. Det er utleier som må tilkjenne aktivt ved søknad at virksomheten ønskes brakt innenfor loven. Det gjelder også om utleier fra før er registrert for sin ordinære næringsvirksomhet. I svar 25. oktober 2007 på spørsmål nr. 97 fra stortingsrepresentant Gjermund Hagsesæter, ble det vist til Sivilombudsmannens uttalelse 28. februar 2007. Dette uttalte Sivilombudsmannen om kravet til søknad:

”Spørsmålet er så når man kan anses å ha søkt, med andre ord når er vilkårene for at det foreligger en aktiv handling eller på annen måte et dispositivt utsagn ovenfor fylkesskattekontoret om at man ønsker å frivillig registrere seg, oppfylt.

Avgiftsmyndighetene har lagt opp til at søker skal krysse av i et eget felt i samordnet registermelding for

at man ønsker å registrere seg frivillig, samt opplyste om hvilken type frivillig registrering det er tale om. Men det må trolig også være tilstrekkelig å skrive at man ønsker å registrere en virksomhet som må registreres frivillig i feltet for andre opplysninger i meldingen, eventuelt på eget ark, eller sende eget brev om dette til avgiftsmyndighetene. Også muntlige henvendelser om frivillig registrering vil etter forholdene kunne være tilstrekkelig. Det vil også kunne tenkes at man ikke direkte sier at man ønsker frivillig registrering, men at man opplyser at man ønsker å registrere en utleievirksomhet som nettopp må registreres frivillig, og at fylkesskattekontoret deretter må opplyse den næringsdrivende om frivillig registrering.”

Jeg er enig i det Sivilombudsmannen her uttaler om hvilke krav som generelt sett må stilles for at det skal anses å foreligge en søknad om frivillig registrering. Etter mitt syn innebærer den regelverksforståelsen som Sivilombudsmannen legger til grunn at det bare stilles rimelige krav til når det kan anses å foreligge en søknad om frivillig registrering.

Selv om ordningen med frivillig registrering av utleievirksomhet i utgangspunktet gir fleksibilitet og åpner for at næringsdrivende kan innrette seg på flere måter, åpner valgmuligheten dessverre også for misforståelser. De muligheter og konsekvenser som ligger i regelverket, belyser viktigheten av at næringsdrivende, på generelt grunnlag ved oppstart av ny virksomhet og ved endringer i den, tar kontakt med rådgivere eller skattekontoret for å avklare eventuelle skatte- og avgiftsmessige virkninger før det er for sent. De ”skjemaglipp” som har vært omtalt i media i dette sakskomplekset, kan i stor grad antas å skyldes manglende oppmerksomhet om de særlige merverdiavgiftsreglene for fast eiendom.

I 2008 fikk merverdiavgiftsloven generelle regler om justering av fradragført merverdiavgift. For bygg som fullføres etter 1. januar 2008 vil justeringsreglene til en viss grad reparere en manglende frivillig registrering. Justeringsreglene har som formål å sikre at fradragretten – over tid – gjenspeiler den faktiske tilknytningen til avgiftspliktig virksomhet. Reglene innebærer således mulighet for å oppnå delvis fradrag for kostnadene selv om den næringsdrivende ikke har fått frivillig registrering på plass innen fristen.

Jeg er opptatt av at vi skal ha et effektivt merverdiavgiftssystem som er enkelt å praktisere både for avgiftsmyndighetene og for næringsdrivende. Den konkrete saken stortingsrepresentanten omtaler viser nettopp hvordan unntak og særordninger kan komplisere regelverket. Finansdepartementet har tidligere i år startet i et større arbeid med å utrede om det blant annet bør innføres generell og obligatorisk avgiftsplikt for utleie av næringsseiendom. En slik løsning vil i tilfelle kunne overflødiggjøre behovet for særskilt frivillig registrering. Viktige mål for arbeidet er å foreslå endringer som vil medføre færre grense-

dragninger og redusere risikoen for feil avgiftsbehandling.

Når det spesielt gjelder samdriftstilfellene i jordbruket, har det i noen tid vært dialog mellom Finansdepartementet og Skattedirektoratet. Det tas sikte på en justert løsning også med virkning bakover i en periode. Løsningen har som utgangspunkt at samdriftens bruk av fjøs og andre bygninger er så spesiell at

den ikke nødvendigvis må klassifiseres som utleie av fast eiendom. Uten slik klassifisering vil fradragsretten for inngående merverdiavgift på fjøsbygget m.v. ikke være avhengig av frivillig registrering. Det arbeides fortsatt med den nærmere utforming og avgrensing av retningslinjene for denne løsningen.

